NUOTYKIŲ ISTORIJOS

11 99 Lt

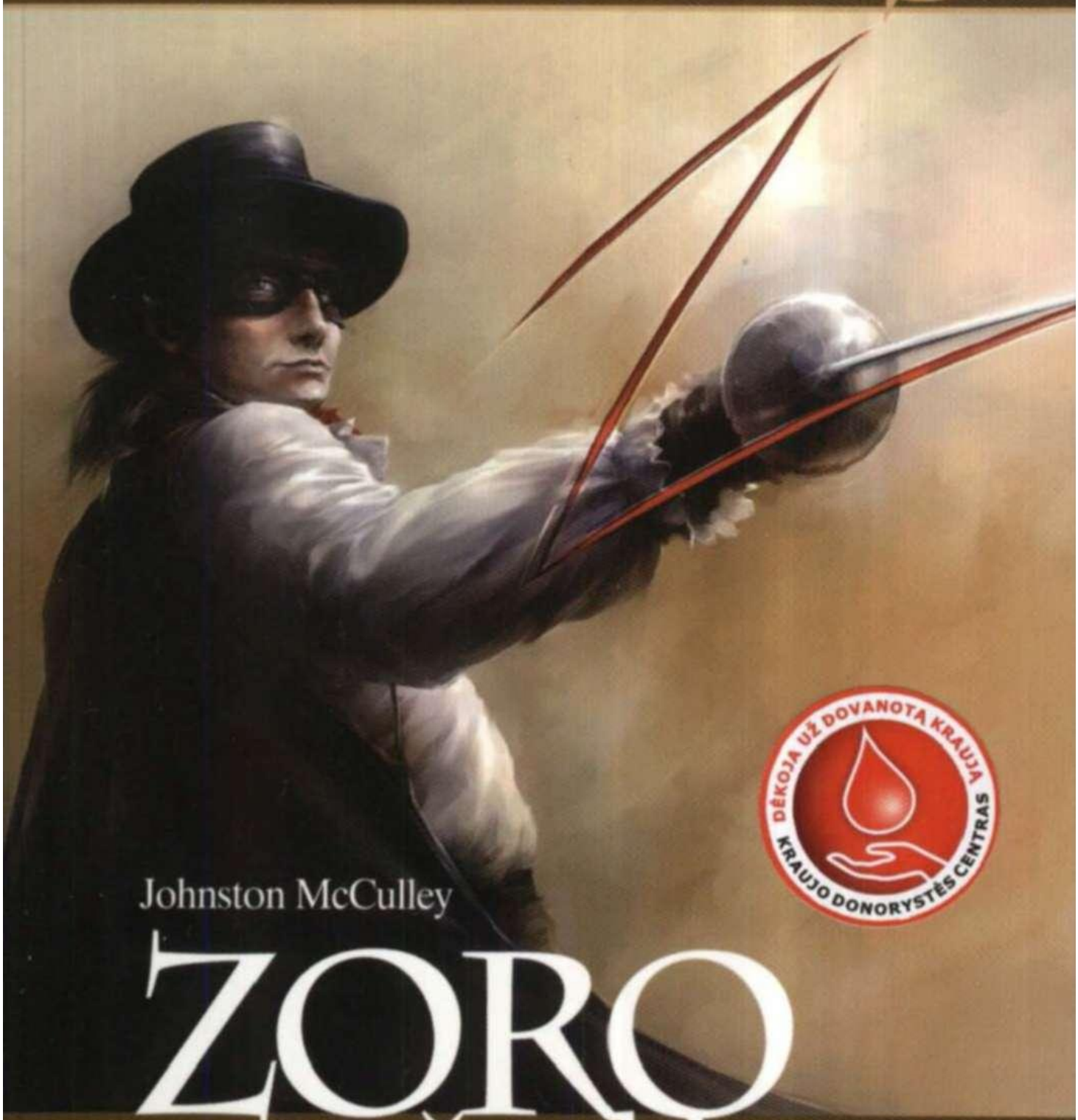

DĖKOJA UŽ DOVANOTĄ KRAUJĄ
KRAUJO DONORYSTĖS CENTRAS

Johnston McCulley

ZORO ženklas

PASAULINĖ NUOTYKIŲ KLASIKA

DIDŽIOSIOS NUOTYKIŲ LEGENDOS

NUOTYKIŲ ISTORIJOS

JOHNSTON McCULLEY

ZORO ŽENKLAS

NUOTYKIŲ ROMANAS

LEIDYKLA „NOREKSO VALDOS"
2008

PEDRO GYRIUS

Lietus barbeno į raudoną ispaniškų malksnų stogą, vėjas kaukė tarytum kančių kankinama siela, dūmai driekėsi iš didelio kamino, ir žiežirbos biro ant plūktinės molinės aslos.

- Naktis kaip tik tinkama tamsiems darbams! - tarė seržantas Pedras Gonzalesas, ištiesdamas į liepsnojančią ugnį savo milžiniškas kojas plačiose pušnyse ir viena ranka spausdamas kalavijo rankeną, o kita - puodelį, pripiltą silpno balto vyno. - Vėjyje girdėti velnių kaukimas, ir demonai tupi lietaus lašuose. Tai bloga naktis, tiesa, senjore?

- Be abejo! - skubiai sutiko storas šeimininkas.

Jis pasiskubino vėl pripilti į puodelį vyno, nes seržantas Pedras Gonzalesas susierzinęs siautėdavo, o tatai visada atsitikdavo, kai vynas nespėdavo laiku.

- Bloga naktis! - pakartojo milžinas seržantas ir vienu mauku išgėrė visą puodelį.

Šis jo bruožas savo laiku susilaukdavo daug dėmesio ir padarė jį gana žinomu asmeniu per visą EI Kamino Realį. Taip vadino plentą, jungiantį misijas į vieną ilgą virtinę.

Gonzalesas pasislinko arčiau prie ugnies nesirūpindamas, jog kiti dėl to neteko dalies šilumos. Seržantas Pedras Gonzalesas dažnai reikšdavo nuomonę, jog žmogus pirmiausia turi rūpintis savo ištaiga, o jau paskui domėtis kitų patogumais. Kadangi jis buvo aukšto ūgio, labai stiprus ir puikiai valdė ginklą, sutikdavo mažai žmonių, kurie būtų buvę drąsūs paskelbti, jog jų įsitikinimai skiriasi.

Lauke kaukė vėjas, lijo ištisais čiurkšliais. Tai buvo įprasta Pietų Kalifornijai vasario mėnesio audra. Misijų vienuoliai pasirūpino savo gyvuliais ir uždarė trobesius nakčiai. Kiekvienos didelės sodybos - asjendos - namuose degė ugnis. Ramūs čiabuviai susislapstė mažose plytinėse trobelėse ir buvo patenkinti savo prieglobsčiu.

Mažame Reino de Los Andželo bažnytkaimyje, kur ateityje turėjo išaugti didelis miestas, vienoje aikštės pusėje buvo taverna. Žmonės norėjo verčiau gulėti čia prie ugnies ligi aušros, negu išeiti į liūtį.

Dėl savo laipsnio ir ūgio seržantas Pedras Gonzalesas įsitaisė prie ugniakuro, o kapralas ir trys įgulos kareiviai susėdo prie stalo, kiek atokiau, gėrė silpną vyną ir lošė kortomis. Indėnas tarnas pritūpęs sėdėjo kampe. Jis buvo ne neofitas, priėmęs vienuolių tikėjimą, bet stabmeldys ir renegatas.

Tai buvo misijų smukimo laikas. Tarp ilgais drabužiais pranciškonų, einančių pėdomis švento Junipero Sero, įsteigusio pirmąją misiją San Diege de Alkale ir tuo padėjusio įsteigti imperiją, ir politikierių pasekėjų, užimančių aukštas pareigas kariuomenėje, nebuvo didelės taikos. Atvykėliams, gėrusiems vyną Reino de Los Andželo tavernoje, nebūtų buvę malonu turėti savo draugijoje šnipą neofitą.

Kaip tik šią valandėlę kalba nutilo. Tai nuliūdino storą šeimininką ir sukėlėjam šiek tiek baimės, nes seržantas Pedras Gonzalesas ginčų metu visada būdavo taikiai nusiteikęs Negalėdamas toliau kalbėti jis galėjo panorėti veikti ir pradėti ginčą.

Du kartus Gonzalesas jau taip elgėsi pridarydamas daug žalos baldams ir atsilankėlių veidams. Šeimininkas turėjo kreiptis į kapitoną Ramoną, įgulos komendantą, bet gavo atsakymą, jog kapi-

tonas turįs daug savo reikalų ir rūpesčių ir jog vadovauti smuklei neįeina į jo pareigas.

Štai kodėl šeimininkas neramiai žvilgčiojo į Gonzalesą ir prisėdęs arčiau prie ilgo stalo prabilo stengdamasis užmegzti bendrą pokalbį ir taip išvengti nemalonumų.

Bažnytkaimyje kalba,- tarė jis,- jog tas senjoras Zoro vėl veikia.

Jo žodžiai buvo labai netikėti ir sukėlė dalyvių siaubą. Seržantas Pedras Gonzalesas sviedė savo iki pusės pripiltą vyno puodelį į molinę aslą, ūmai išsitiesė ir trinktelėjo kumščiu per stalą taip, jog puodeliai su vynu, kortos ir pinigai nudardėjo į visas puses.

Kapralas ir trys kareiviai išsigandę atsitraukė per kelis žingsnius, raudonas šeimininko veidas pabalo. Čiabuvis, sėdėjęs kampe, pašoko ir ėmė šliaužti prie durų nusprendęs verčiau išsmukti į audrą, negu patirti baisų milžino seržanto pyktį.

Senjoras Zoro! - suriko Gonzalesas baisiu balsu. - Matyt, man lemta visada girdėti šį vardą. Senjoras Zoro! Ponas Lapė, kitaip tariant! Jis turbūt įsivaizduoja, jog yra toks pat gudrus, kaip lapė. Prisiekiu šventaisiais, jis taip pat dvokia!

Gonzalesas užspringo, atsigręžė veidu į visus dalyvius, pažiūrėjo smeigiamu žvilgsniu į visus ir kalbėjo toliau:

- Jis laksto palei EI Kamino Realį kaip ožys aukštomis kalvomis! Kaip man sakė, jis dėvi kaukę ir mojuoja puikia geležėle. Jis naudojasi jos galeliu išpjauti tą nekenčiamą, bjaurią raidę „Z" savo priešo skruoste. Cha, cha! Tai vadinasi ženklas Zoro! Stebuklingas jo kalavijas, iš tikrųjų! Bet aš tuo negalėčiau prisiekti, nes niekad nesu jo matęs. Jis neteikia man garbės jį parodyti. Senjoro Zoro plėšimų niekada nebūna kaimynystėje su seržantu Pedru Gonzalesu! Galbūt tas senjoras Zoro galėtų mums paaiškinti priežastį? Cha!

Pakėlęs viršutinę lūpą ir pašiaušęs savo didelių juodų ūsų galelius, jis įbedęs akis žiūrėjo į prieš jį stovėjusius bendrakalbius.

- Jį dabar vadina „Kapistrano prakeikimu", pastebėjo storas šeimininkas, lenkdamasis pakelti puodelį ir kortas ir tikėdamasis tuo pat metu pavogti pinigą.

- Visų plentų ir visos misijų virtinės prakeikimas! - rėkė toliau seržantas Gonzalesas. - Galvažudys! Vagis! Štai kas jis! Cha! Paprastas bernas, įsivaizduojantis galįs įgyti drąsuolio garbę tik dėl to, jog apiplėš asjendą arba ką tolygaus ir išgąsdins saujelę moterų ir čiabuvių. Senjoras Zoro, ė!.. Štai lapė, kuriąsu malonumu pamedžiosiu. „Kapistrano prakeikimas"!.. Žinau, jog blogai gyvenau, bet dabar šventuosius prašau tik vieno: teatleidžia jie man nuodėmes ir suteikia malonę atsistoti akis į akį su tuo prakeiktu didžiojo kelio plėšiku!

-Atlyginimas...- pradėjo šeimininkas.

- Jūs pasičiumpate žodžius, kurie man ant liežuvio kabo! - užprotestavo seržantas. — Už to vyruko paėmimą jo ekscelencija gubernatorius paskyrė didelį atlyginimą. Ir kaip sekasi? Tarnybos reikalais aš vykstu į San Žuan Kapistraną, o vyrukas vaidina savo vaidmenį Santa Barbaroje. Esu Reino de Los Andžele, o jis pagriebia riebų kąsnį San Luis Rei. Tarkime, pietauju San Gabrielyje, o jis plėšia San Diege de Alkale. Tikras maras, štai kas jis! Kartą sutikau jį...

Seržantas Gonzalesas duso iš apmaudo ir siekė puodelio, kurį šeimininkas vėl pripildė ir pastatė prieš jį. Nurijo vienu mauku.

- Jis niekada čia mūsų neaplankė,- pasakė šeimininkas dėkingai atsidusdamas.

-Tam yra priežastis, dručki! Svarbi priežastis! Čia turim įgulą ir bent kiek kareivių. Tas puikusis senjoras Zoro aplenkia bet

kurią įgulą. Pripažįstu, kad jis tolygus skraidančiam saulės spinduliui, bet beveik tiek jis ir iš tikrųjų drąsus.

Seržantas Gonzalesas vėl išsitiesė ant suolo. Šeimininkas pažiūrėjo į jį žvilgsniu, kupinu vilties, jog šią lietingą naktį nebus sudaužytų puodelių, baldų ir žmonių veidų.

- O vis dėlto tas senjoras Zoro turi bent kada ilsėtis: jis turi valgyti ir miegoti,- pasakė šeimininkas. -Turbūt jis turi kokią slaptą vietą savo jėgoms atgauti. Vieną gražią dieną kareiviai suseks jį jo landoj!

- Cha, cha! - paprieštaravo Gonzalesas. - Be abejo, žmogus turi valgyti ir miegoti. Bet ko jis dabar siekia? Jis sakosi nesąs vagis, prisiekiu Šventaisiais! Pareiškia, jog tik baudžia tuos, kurie blogai elgiasi su misijų gyventojais. Prispaustųjų draugas, ė! Neseniai jis paliko Santa Barbaroj tai tvirtinantį plakatą, ar ne tiesa? Cha! Ir koks gali būti į tai atsakymas? Misijų vienuoliai gina ir slepia jį, duoda jam mėsos ir vyno. Pakratykit gerėliau vienuolio skraistę ir jūs rasit bent kuriuos to puikaus plėšiko pėdsakus. Jei ne, tebusiu ramus civiliukas!

- Neabejoju, jog sakote tiesą,- atsakė šeimininkas.- Sutinku, jog vienuoliai tai daro. Bet vis dėlto geriau tas senjoras Zoro niekada mūsų čia nelankytų.

- O kodėl ne, dručki? Argi aš neturiu pasiėmęs kalavijo? Argi tu esi pelėda ir argi dabar yra dienos laikas, jei tu nematai toliau savo apnižusio kablianosio galo? Prisiekiu visais šventaisiais...

- Turėjau galvoje, jog nenoriu būti apiplėštas, - skubiai kiek būgštaudamas pasakė šeimininkas.

- Būti apiplėštas? Ką plėš. dručki? Ąsotį vyno ar kokį valgį? Ar tu turi turto, kvaily? Cha! Tegu pamėgina kištis tas vyrukas! Tegu tas gudrusis ir drąsusis senjoras Zoro tik įeis pro šias duris ir pasirodys prieš mus! Tegu jis pasisveikins - kaip, sako, jis daro

- ir tegu jo akys mirktelės pro jo kaukę. Leiskit man tik pamatyti vyruką vieną valandėlę - ir aš pareikšiu teisę į jo ekscelencijos siūlomą dosnų atlyginimą.

- Turbūt jis bijo net prisiartinti prie įgulos,- pasakė šeimininkas.

Dar vyno! - subaubė Gonzalesas. - Dar vyno, dručki! Statyk jį mano sąskaita. Kai uždirbsiu savo atlyginimą, užmokėsiu už viską. Prižadu, kareivio žodis! Cha! Jei tas drąsus, miklus senjoras Zoro, tas „Kapistrano prakeikimas" tik įeitų pro šias duris...

Durys ūmai atsidarė.

AUDROS PĖDSAKAIS

Į kambarį plūstelėjo vėjas ir lietus. Kartu sujais įsiveržė ir žmogus. Žvakės sumirksėjo, viena iš jų užgeso. Seržantui giriantis staiga atsiradęs atvykėlis nustebino visus. Gonzalesas iki pusės ištraukė iš makšties kalaviją, žodžiai sustingo jo lūpose. Čiabuvis paskubėjo vėl uždaryti duris ir apsiginti nuo vėjo.

Naujas atvykėlis atsigręžė ir pažiūrėjo į visus. Šeimininkas lengviau atsiduso. Be abejo, tai buvo ne senjoras Zoro. Tai buvo Don Diegas Vega, gražus kilmingas jaunikaitis, dvidešimt ketverių metų amžiaus, visame EI Kamino Realyje garsėjantis savo menku domėjimusi iš tikrųjų svarbiais gyvenimo klausimais.

- Cha! - suriko Gonzalesas ir įkišo kalaviją atgal į makštį.

- Atrodo, aš jus išgąsdinau, senjorai? - mandagiai paklausė Don Diegas plonu balsu, apžvelgdamas didelį kambarį ir linktelėdamas prieš jį stovintiems žmonėms.

- Jei jūs mus ir išgąsdinote, senjore, tai tik dėl to, jog įėjote audros pėdsakais,- paskelbė seržantas. - Be abejo, jūsų energija nebūtų galėjusi ką nors išgąsdinti.

- Hm! - sumurmėjo Don Diegas mesdamas į šalį savo skrybėlę ir nusivilkdamas kiaurai sumirkusią skraistę.- Jūsų pastaba yra glaudžiai susijusi su pavojumi, mano šiurkštusis drauge.

- Ar tai reiškia, jog norite mane papeikti?

-Tiesa,- toliau kalbėjo Don Diegas.- Neturiu reputacijos žmogaus, kurisjodinėja kaip beprotis rizikuodamas nusilaužti sprandą. Nekovoju kaip idiotas su bet kuriuo sutiktuoju ir neskambinu gitara kaip kvailys po bet kurios moters langu, bet vis dėlto nenoriu, kad tas savybes, kurias laikote trūkumais, taškytų man į veidą.

- Cha! - sušuko kiek supykęs Gonzalesas.

- Mes, seržante Gonzalesai, esame susitarę, jog būsime draugai. Aš užmirštu didelį mūsų kilmės ir auklėjimo skirtumą, bet užmirštu iki tol, kol jūs tvardot savo liežuvį ir esat mano draugas. Jūsų gyrimasis mane domina, ir aš perku jums vyno, kurio taip aistringai trokštate - taigi puikiai sutariame. Bet jei jūs, senjore, dar kartą imsite išjuokti mane viešai, tada susitarimas baigtas. Turiu pastebėti, jog esu ne be įtakos...

- Prašom dovanoti, kabaljere ir mano gerasis drauge! - sušuko sunerimęs Gonzalesas.- Jūs ūžaujate labiau už audrą tik todėl, jog man netyčia nusprūdo nuo liežuvio... Toliau, jei bent kas paklaus, jūs esate sąmojingumo pavyzdys, puikiai valdote kalaviją ir esate visada pasiruošęs susikirsti arba mylėti. Jūs veiklus žmogus, kabaljere. Cha! Argi kas drįs abejoti?

Jis apžvelgė kambarį vėl iki pusės išsitraukęs savo kalaviją. Paskui sugrūdo jį atgal į makštį, atlošė galvą, nusijuokė, plekštelėjo Don Diegui per petį. Tuo metu riebus šeimininkas paskubėjo

paduoti naują davinį vyno, nes žinojo, jog už vyną mokės Don Diegas.

Apie šią keistą Don Diego ir seržanto Gonzaleso draugystę kalbos turėjo visas EI Kamino Realis.

Don Diegas kilęs iš įžymios šeimos, turėjusios tūkstančius akrų žemės, nesuskaičiuojamas arklių bei galvijų bandas ir didelius javų laukus. Jam priklausė ir asjenda, tolygi nedidelei valstybei, taip pat ir namai bažnytkaimyje. Bc to, iš savo tėvo jis turėjo paveldėti dar triskart tiek, kiek turėjo šiuo metu.

Bet Don Diegas buvo nepanašus į kitus kilmingus jaunuolius. Jis nemėgo kautis, retai nešiojosi kalaviją, na ir tai tik kaip papuošalą. Buvo be galo mandagus su visomis moterimis, bet nesisukinėjo nė apie vieną. Jis sėdėdavo saulės atokaitoje, klausydavo laukinių pasakojimų apie kitus žmones ir protarpiais šypsodavosi.

Jis buvo visiška priešingybė seržantui Pedrui Gonzalesui, bet vis dėlto jie dažnai būdavo kartu. Tai, pasak Don Diego, aiškintina tuo, jog jį domino seržanto gyrimasis, o seržantas gardžiavosi nemokamu vynu. Ko benorėti iš tokio puikaus susitarimo?

Don Diegas stovėjo prieš ugniakurą norėdamas apdžiūti ir rankoje laikė puodelį su raudonu vynu. Jis buvo vidutinio ūgio, sveikas ir gana gražus. Išdidžiosios duenjos nusimindavo dėl to, kad jis nenorėdavo antrą kartą pažvelgti į jokią iš tų gražiųjų senjoritų, kurias jos saugojo ir kurioms ieškojo tinkamų vyrų.

Išsigandęs, jog supykdė savo draugą ir gali netekti nemokamo vyno, Gonzalesas stengėsi atstatyti taiką.

- Kabaljere, mes kalbėjome apie įžymųjį senjorą Zoro, - pasakė jis. - Samprotavome apie tą puikų „Kapistrano prakeikimą", kaip kažin koks idiotas rado tinkamą duoti tam didžiojo kelio marui vardą.

- O kas su juo? - paklausė Don Diegas pastatydamas savo puodelį.

Čia jis nusižiovavo pridengęs ranka burną. Gerai pažinoję Don Diegą sakydavo, jog jis žiovauja po du šimtus kartų per dieną.

- Sakiau, kabaljere, - tarė seržantas, - jog tas puikusis senjoras Zoro niekada nepasirodo netoli nuo manęs. Aš tikiuosi, jog didžiadvasiški šventieji vieną gražią dieną suteiks man galimybę su juo susitikti, kad galėčiau užsitarnauti gubernatoriaus pasiūlytą atlyginimą. Och, tas senjoras Zoro, och!

- Nekalbėkime apie jį,- paprašė Don Diegas atsigręždamas ir ištiesdamas ranką tarytum protestuodamas. - Ar galėčiau bent kada išgirsti ką kita, be kruvinų darbų prievartos! Argi negalima šiuo audringu laiku pasiklausyti išmintingų žodžių apie muziką ir poetus?

Miltų užtrinalas ir ožkų pienas! - paniekinamai ir su pasišlykštėjimu sumurmėjo seržantas Gonzalesas. - Jei tas senjoras Zoro nori rizikuoti savo sprandu, tegul rizikuoja, tai jo sprandas! Galvažudys! Vagis! Cha!

- Daug girdėjau apie jį, - kalbėjo Don Diegas. - Jis neplėšė nieko, išskyrus valdininkus, kurie apvogdavo misijas ir neturtinguosius, ir nebausdavo nieko, išskyrus tuos gyvulius, kurie žiauriai elgdavosi su čiabuviais. Kiek žinau, jis nieko neužmušė. Palikite jam bent kokią nors aureolę visuomenės akyse, seržante.

- Aš norėčiau verčiau gauti atlyginimą!

- Užsitarnaukite jį,- pasakė Don Diegas. - Sučiupkite tą žmogų. Cha! Negyvą arba gyvą, kaip rašoma gubernatoriaus skelbime. Aš pats jį skaičiau.

- Tai eikite ir sučiupkite jį, jei tai jums patinka, - pastebėjo Don Diegas. - Ir papasakokite man apie visa tai vėliau. Bet dabar apsaugokit mane nuo to.

- Tai bus meili istorija, - sušuko Gonzalesas, - ir jūs išgirsite ją visą, kabaljere, nuo pradžios iki galo. Kaip žaidžiau su juo, kaip juokiaus iš jo, kol kovėmės, kaip prispaudžiau jį po kurio laiko ir kaip persmeigiau.

- Paskui, ne dabar! - sušuko Don Diegas nusimindamas. - Šeimininke, dar vyno! Tai vienintelė priemonė sulaikyti šį išdidų pagyrūną, taip nuplauti jo plačią gerklę vynu, kad žodžiai negalėtų iš ten išsikrapštyti.

Šeimininkas veikiai pripylė puodelius. Don Diegas gėrė iš lėto, mažais gurkšneliais, kaip dera džentelmenui, tuo tarpu seržantas Gonzalesas ištuštino savo puodelį dviem dideliais gurkšniais. Paskui Vegos giminės palikuonis priėjo prie suolo ir ištiesė ranką paimti skraistės ir skrybėlės.

- Kaip? - sušuko seržantas. - Jūs norite palikti mus tokią ankstyvą valandą, kabaljere? Nebijote šios baisios audros įniršio?

- Bent dėl to esu pakankamai drąsus, - paprieštaravo Don Diegas šypsodamasis. - Išbėgau iš savo namų tik puodo medaus. Paikšai, taip išsigando lietaus, jog negalėjo man pristatyti medaus iŠ asjendos! Duokite man, šeimininke.

- Palydėsiu jus namo,- sušuko seržantas Gonzalesas, nes gerai /mojo, jog Don Diegas turi puikaus seno vyno.

Jūs turite likti čia, prie liepsnojančio ugniakuro, - tvirtai pasakė Don Diegas. - Man nereikia įgulos kareivių palydos pereiti per aikštę. Turiu sutvarkyti sąskaitas su savo sekretoriumi. Tai padaręs galbūt grįšiu į taverną. Norėjau gauti puodą medaus, kad galėčiau jį valgyti dirbdamas.

- Cha! Kodėl nepasiuntėte savo sekretoriaus medaus atnešti, kabaljere? Kam būti turtingam ir turėti tarnų, jei tokią audringą naktį negalima siųsti jų su įsakymais?

- Tai senas ir silpnas žmogus, - paaiškino Don Diegas. - Jis taip pat yra ir mano seno tėvo sekretorius. Audra būtąjį partrenkusi. Šeimininke, pavaišinkite vynu visus čia esančius ir įrašykite į mano sąskaitą. Aš galbūt grįšiu, kai mano knygos bus sutvarkytos.

Don Diegas paėmė puodą su medumi, apsisiautė skraiste ligi pat akių, atidarė duris ir dingo tamsoje.

- Antai žmogus! - sušuko Gonzalesas skeryčiodamas rankomis. - Jis mano draugas, tas kabaljeras, ir aš norėčiau, kad visi tai Žinotų. Jis retai nešioja kalaviją, ir aš abejoju, ar jis moka jį valdyti, bet jis mano draugas! Žėrinčios juodos puikių senjoritų akys jo nejaudina. Vis dėlto prisiekiu, jis vyro pavyzdys! Mu/ika ir poetai, cha! Argi jis neturi teisės tam dalykui, jei tai teikia jam malonumą? Argi jis ne Don Diegas Vega? Argi jo gyslomis neteka mėlynas kraujas ir argi jis neturi plačių žemės akrų, didžiulių sandėlių, prikimštų gėrio? Argi jis nedosnus? Jis gali atsistoti ant galvos ir dėvėti sijonus, jei jam tai patinka. Vis dėlto, prisiekiu, jis yra vyro pavyzdys!

Kareiviai pritarė jo jausmams, nes gėrė Don Diego vyną ir neturėjo drąsos ginčyti seržanto tvirtinimų. Storasis šeimininkas vėl apdalino juos vynu, nes už jį mokėjo Don Diegas. Juk sekti savo sąskaitą viešoje tavernoje Vegai būtų žema, todėl storasis šeimininkas daug kartų iš to laimėdavo.

- Jis negali pakęsti minties apie prievartą arba kraujo praliejimą, - kalbėjo Gonzalesas toliau. - Jis švelnus kaip pavasario vėjelis, bet jo tvirta ranka ir taiklus įžvalgus žvilgsnis. Tai tik jo būdas žiūrėti į gyvenimą. Jei aš būčiau toks jaunas, gražus ir turėčiau jo turtus, nesuskaičiuočiau, kiek būtų sudaužytų širdžių nuo San Diego de Alkale ligi San Francisko de Aziso!

- Ir sudaužytų galvų! - pridūrė kapralas.

- Taip! Ir sudaužytų galvų, drauge! Aš valdyčiau kraštą! Joks pienburnis nestovėtų ilgai mano kelyje. Kalaviją iš makšties ir pirmyn! Pakliūk Pedrui Gonzalesui! Cha! Kiaurai petį-švaru! Cha! Kiaurai plaučius!

Gonzalesas pašoko stačias, ištraukė kalaviją iš makšties ir ėmė juo mojuoti. Jis puolė, atmušinėjo ir smogė smūgius, ėjo į priekį ir traukėsi, keikėsi ir juokėsi kovodamas su vaiduokliais.

- Štai būdas! - spiegė jis prie ugniakuro. - Kiek mūsų čia yra? Du prieš vieną? Juo geriau, senjorai, mes mėgstame drąsius puolimus. Cha! Štai tau, šunie! Dvėsk, šunsnuki! Šalin, baily!

Uždusęs jis pasviro sienos link. Jo kalavijo smaigalys įsmigo į aslą, didelis veidas išraudo nuo pastangų ir nuo išpliaupto vyno. Kapralas, kareiviai ir storasis šeimininkas ilgai balsu juokėsi iš šio nekruvino mūšio, iš kurio seržantas Pedras Gonzalesas išėjo neginčijamas nugalėtojas.

-Jei tik būtų... Jei tik būtų tas puikusis senjoras Zoro prieš mane dabar! - duso seržantas.

Ir vėl durys ūmai atsidarė, ir į taverną su audros įdūkiu įėjo žmogus.

SENJORAS ZORO VIZITUOJA

Norėdamas apginti visus nuo vėjo, čiabuvis paskubėjo uždaryti duris ir vėl pasišalino į savo kampą. Naujai atvykusysis stovėjo nugara į esančiuosius ilgame kambaryje. Jo skrybėlė buvo giliai užmaukšlinta ant akių, tarytum norint sukliudyti vėjui ją nutraukti, o kūnas apvyniotas ilga, kiaurai peršlapusia skraiste.

Vis dar stovėdamas nugara į esančiuosius kambaryje jis praskleidė skraistę ir nukratė nuo jos lietaus lašus, paskui vėl užsklei-

dė ją ant krūtinės. Storasis šeimininkas paskubėjo į priekį trindamas rankas ir maloniai laukdamas, nes spėjo, jog tai yra koks pravažiuojantis kabaljeras, kuris užmokės nemažai pinigų už valgį, lovą ir pasirūpinimą jo arkliu.

Kai šeimininkas buvo už keleto žingsnių, nepažįstamasis staigiai atsigręžė, ir tas, riktelėjęs iš siaubo, skubiai atsitraukė. Kapralui sukliuksėjo gerklė, kareiviai sunkiai alsavo, seržantas Pedras Gonzalesas nukabino apatinį žandą ir išvertė akis.

Žmogus, stovėjęs priešjuos, turėjo ant veido juodą kaukę, kuri visiškai slėpė jo bruožus, tik pro dvi skylutes akys žėrėjo nelemtu blizgesiu.

- Cha! Kas čia prieš mus? - pagaliau atsipeikėjo Gonzalesas.

Žmogus, stovėjęs priešjuos, linktelėjo.

- Senjoras Zoro! Jūsų paslaugoms! - pasakė jis.

- Prisiekiu šventaisiais! Senjoras Zoro, ė! - sušuko Gonzalesas.

- Jūs abejojate tuo, senjore?

- Jei jūs iš tikrųjų esate senjoras Zoro, vadinasi, jūs išsikraustėte iš proto! - ištarė seržantas.

- Ką tai reiškia?

- Jūs čia, ar ne tiesa? Įėjote į viešbutį, ar ne taip? Prisiekiu visais šventaisiais, patekote į mano spąstus, mano dailusis plėšike!

- Ar nebus senjoras toks malonus paaiškinti? - paklausė Zoro.

Jis kalbėjo žemu balsu, skambėjusiu kažkaip ypatingai.

- Jūs aklas? O gal nustojote proto? - paklausė Gonzalesas. - Argi aš nesu čia?

- O kas man?

- Argi aš ne kareivis?

- Taigi dėvite kareivių uniformą, senjore.

- Prisiekiu šventaisiais, argi nematote tvirto kapralo ir mūsų trijų draugų? Jūs turbūt atėjote atiduoti savo puikųjį kalaviją? Ar jau baigėte vaidinti apsimetėlį?

Senjoras Zoro maloniai nusijuokė nenuleisdamas akių nuo Gonzaleso.

- Be abejo, ne pasiduoti aš atėjau,- pasakė jis - Atėjau su reikalu, senjore.

- Su reikalu? - paklausė Gonzalesas.

- Prieš ketvertą dienų, senjore, jūs žiauriai sumušėte čiabuvį, kuris užsitraukė jūsų nepalankumą. Ši byla įvyko kelyje tarp šios vietos ir San Gabrielio misijos.

- Tai buvo tikras šunsnukis, kuris atsistojo mano kely. O kas jums darbo, mano dailusis vyreli iš vieškelio?

- Esu prispaustųjų draugas, senjore, ir atėjau jūsų nubausti.

-Atėjote manęs nubausti, kvaily? Jūs nubausite mane?! Aš mirsiu iš juoko prieš tai, kai perdursiu jus kiaurai! Galite save laikyti negyvu, senjore Zoro! Jo ekscelencija pasiūlė puikią kainą už jūsų lavoną! Jei jūs religingas žmogus, sukalbėkite savo maldas! Nenoriu, kad galėtų kalbėti, jog aš užmušiau žmogų nedavęs jam laiko pasigailėti nuodėmių. Duodu jums laiko šimtą širdies plakimų.

Jūs dosnus, senjore, bet man nereikia melstis.

-Tada aš turiu atlikti savo pareigą,- pasakė Gonzalesas ir pakėlė savo kalaviją. - Kaprale, jūs liksite prie stalo, kiti taip pat. Tas vyrukas ir tas atlyginimas, kuris už jį paskirtas, yra mano!

Jis ištiesino savo ūsų galus ir ėmė atsargiai slinkti vengdamas klaidos neįvertinti savo priešininko, nes buvo girdėjęs apie Zoro mokėjimą valdyti kalaviją. Kai pasijuto esąs reikiamu atstumu, seržantas ūmiai pašoko, tarytum kokia gyvatė būtų įspėjusi jį apie smūgį. O iš tikrųjų tai paaiškintina tuo, jog senjoras Zoro išlaisvi-

no vieną ranką iš po skraistės ir joje buvo pistoletas - labiausiai nekenčiamas seržanto Gonzaleso ginklas.

-Atgal, senjore! - įspėjo jį Zoro.

- Cha! Vadinasi, toks jūsų kovos būdas! - suriko Gonzalesas. - Jūs nešiojate tą pragarišką ginklą ir grasinate juo žmonėms! Tokius daiktus naudoja tik dideliu atstumu ir prieš žemesnį priešą. Džentelmenai mėgsta verčiau dorą kalaviją.

- Atgal, senjore! Šiame ginkle, kurį jūs vadinate pragarišku, yra mirtis. Aš daugiau nebeįspėsiu.

- Man kažkas sakė, jog jūs drąsus žmogus,- atsitraukdamas keletą žingsnių gėlė Gonzalesas. - Man pasakojo, jog jūs susitinkate su priešininku akis į akį, suremiate su juo ginklą. Aš tuo tikėjau. O dabar matau, jog griebiate ginklą, kuris niekam kitam netinka, tik prieš raudonodžius čiabuvius. Ar gali taip būti, senjore, kad jūs neturėtumėte tos drąsos, apie kurią girdėjau?

Senjoras Zoro vėl nusijuokė.

- Tuojau pamatysite, - tarė jis. - Šį pistoletą panaudoti reikia, nes esu spąstuose šioje tavernoje, senjore. Noriai sukryžiuosiu kalaviją su jumis, kai tik padarysiu šią procedūrą nepavojingą.

- Nekantraudamas laukiu,- pašiepdamas atsakė Gonzalesas.

- Kapralas ir kareiviai atsitrauks į tą tolimą kertę,- tvarkė senjoras Zoro. - Šeimininke, jūs nueisite paskui juos. Čiabuvis taip pat nueis ten. Mikliau, senjorai! Dėkui jums. Nenoriu, kad bent vienas iš jūsų kliudytų, kol bausiu šį seržantą.

- Cha! - sušuko Gonzalesas įniršdamas.- Veikiai pamatysime, kuris kurį nubaus, mano dailioji lape!

- Laikysiu pistoletą kairėje rankoje, - kalbėjo senjoras Zoro toliau. - Dešine aš kausiuosi su seržantu ir tuo pat metu nenuleisiu akių nuo kertės. Vos vienam iš jūsų sujudėjus, šausiu. Gerai

valdau šį ginklą, kuriam davė šėtonišką vardą, tad jei iššausiu, keletas žmonių baigs savo gyvenimą šioje žemėje. Supratote?

Kapralas, kareiviai ir šeimininkas neapsunkino savęs atsakydami. Senjoras Zoro vėl pažiūrėjo tiesiog į Gonzaleso akis, ir iš po kaukės pasigirdo tylus juokas.

- Seržante, nusigręžkite, kol išimu kalaviją,- liepėjis. - Duodu jums kabaljero žodį, jog išdavikiškai nepulsiu.

- Kabaljero žodį? - ištarė Gonzalesas pašiepiamai.

- Aš taip tariau, senjore, - atsakė Zoro.

Ir jo balse suskambo grasinimas.

Gonzalesas gūžtelėjo pečiais ir nusigręžė. Po valandėlės jis vėl išgirdo plėšiko balsą.

- Ramiai, senjore, į poziciją.

KALAVIJAI SUSIKRYŽIUOJA, O PEDRAS AIŠKINA

Tai išgirdęs Gonzalesas atsigręžė ir pakėlė kalaviją. Jis matė, jog senjoras Zoro ištraukė kalaviją, o kairėje rankoje aukštai iškėlęs virš galvos laikė pistoletą. Zoro tyliai juokėsi, todėl seržantas įniršo. Kalavijai susikryžiavo.

Seržantas Gonzalesas buvo įpratęs kovoti su žmonėmis, kurie judėdavo ir šiaip, ir taip - čia puldami, čia atsitraukdami, čia nukrypdami į kairę arba į dešinę. Bet čia jis susitiko su žmogumi, kuris kovojo visiškai kitaip. Senjoras Zoro tarytum priaugo prie vienos vietos ir negalėjo pasukti veido jokia kryptimi. Jis nejudėjo iš vietos nė per nago juodymą, nepuolė, neslinko į jokią pusę. Gonzalesas įsiutęs puolė, kaip buvo įpratęs pulti, bet jo kalavijas kaskart buvo puikiai atremiamas. Tada jis tapo atsargesnis ir išmė-

gino visus triukus, kuriuos žinojo, bet tai nedavė jokios naudos. Jis mėgino apeiti priešininką, bet šis kalaviju jį vis atblokšdavo atgal. Jis mėgino trauktis tikėdamasis išprovokuoti priešininką pulti, bet senjoras Zoro stovėjo savo pozicijoje ir privertė Gonzalesą vėl jį atakuoti. Pats Zoro nedarė nieko, tik gynėsi.

Gonzalesas įširdo, nes žinojo, jog kapralas jam pavydėjo, todėl pasakojimas apie šį susikirtimą pasklis po visą bažnytkaimį ir keliaus po visą EI Kamino Realį. Jis įnirtingai puolė tikėdamasis išjudinti senjorą Zoro iš pozicijos ir jį nugalėti. Bet jo puolimai atsimušdavo tarsi į akmeninę sieną-jo kalavijas buvo nukreipiamas į šalį, krūtinė atsimušdavo į priešininko krūtinę, bet senjoras Zoro lyg niekur nieko savo krūtine jį atmesdavo per šešetą žingsnių.

- Kaukitės, senjore! - tarė Zoro.

- Kaukitės pats, skerdike ir vagie! - riktelėjo įniršęs seržantas. - Nebūkite kvailas, nestovėkite kaip uola! Nejaugi bijote žengti bent vieną žingsnį?

- Jūs negalėsite manęs priversti tai padaryti, - atsakė plėšikas ir vėl tyliai nusijuokė.

Seržantas Gonzalesas pagaliau suprato, jog yra įpykęs. Jis žinojo, kad įpykęs žmogus negali kautis kalavijais taip pat gerai, kaip žmogus, kuris sugeba susitvardyti. Tada jis susikaupė, prisimerkė ir jau nebeatrodė toks išdidus.

Jis vėl puolė, bet dabar buvo atsargesnis, ieškojo neapsaugotų priešininko vietų, į kurias galėtų smogti nerizikuodamas pralaimėti. Seržantas taip kovėsi pirmą kartą savo gyvenime. Mintyse jis keikė save už tai, jog neatsispyrė pagundai - leido vynui ir valgiui sumenkinti jo galimybes. Jis puolė iš visų pusių, bet buvo atbloškiamas. Priešininkas tiesiog atspėdavo visas jo mintis.

Be abejo, jis visą laiką stebėjo priešininko akis. Dabar jos staiga pasikeitė. Iš pradžių akys tarytum juokėsi pro kaukę, o dabar prisimerkė ir tarsi ėmė svaidyti žiežirbas.

- Pakankamai pažaidėme! - pasakė senjoras Zoro. - Atėjo bausmės laikas!

Jis ėmė pulti sparčiau, žengdamas žingsnį po žingsnio, metodiškai slinkdamas į priekį ir priversdamas Gonzalesą trauktis. Jo kalavijo smaigalys atrodė kaip gyvatės galva su tūkstančiais liežuvių. Gonzalesas pasijuto esąs priešo valdžioje, bet tik sugriežė dantimis, pamėgino susitvardyti ir kovėsi toliau.

Dabar jis stovėjo nugara prie sienos, bet tokioje padėtyje, jog senjoras Zoro kaudamasis galėjo stebėti ir žmones kampe. Seržantas suprato, jog plėšikas žaidžia su juo. Jis pamiršo savo išdidumą ir jau ketino šaukti kapralą ir kareivius stoti į kovą ir jam padėti.

Netikėtai kažkas pasibeldė į duris, kurias čiabuvis buvo užkabinęs. Gonzaleso širdis ėmė smarkiai plakti. Kažkas ten buvo ir norėjo įeiti. Kad ir kas ten būtų buvęs, jam turėjo atrodyti keista, kad šeimininkas arba jo tarnas iš karto neatidarė durų. Galbūt pagalba visiškai arti?

Mums sukliudė, senjore, - pasakė plėšikas. - Gailiuosi, nes neturėsiu laiko jus nubausti taip, kaip užsitarnavote. Teks jus aplankyti antrą kartą, nors kažin ar jūs to vertas.

[duris ėmė belsti stipriau. Gonzalesas suriko:

- Cha! Čia yra senjoras Zoro!

- Baily! - sušuko plėšikas.

Seržantas vėl atgijo. Jis ėmė švytruoti kalaviju į visas puses tarsi būtų beprotis. Žvakių šviesoje kalavijo ašmenys mirgėjo tūkstančiais nuo jų atsispindinčių spindulių.

Staiga Zoro puolė į priekį, ir seržantas Gonzalesas pajuto, kaip jo kalavijas, išsprūdęs iš rankų, ėmė skrieti į šalį.

- Taip! - suriko senjoras Zoro.

Gonzalesas tikėjosi smūgio. Suvokęs, kad kaip karys gali būti nukautas ne karo lauke, jis vos nepradėjo raudoti. Bet kalavijo ašmenys į jo krūtinę neįsmigo.

Senjoras Zoro nuleido kalaviją, dešine ranka sugniaužė jo rankeną kartu su pistoletu, o atsilaisvinusia kaire Pedrui Gonzalesui trenkė smarkų antausį.

- Tai žmogui, kuris žiauriai elgiasi su bejėgiais čiabuviais!

Gonzalesas subliovė iš įniršio ir gėdos. Kažkas mėgino išlaužti duris, bet senjoras Zoro į tai nekreipė dėmesio. Jis atšoko atgal ir žaibo greitumu įkišo savo kalaviją į makštis. Grasindamas visiems ilgame pistoletu jis puolė prie lango ir užšoko ant suolo.

- Iki kito karto, senjore! - riktelėjo jis.

Paskui, išmušęs langą, per jį iššoko taip vikriai, kaip kalnų ožka šokinėja nuo uolų. Per išdaužtą langą įsiveržė vėjas ir lietus. Žvakės užgeso.

- Vejamės jį! suriko Gonzalesas. Vėl sugriebęs savo kalaviją jis ėmė blaškytis po kambarį. Atidarykite duris! Vejamės! Gerai atsilyginsiu!

Kapralas pirmasis pasiekė duris ir jas atidarė. Paknopstomis įėję du sodiečiai ėmė reikalauti vyno ir paaiškinti, kodėl durys buvo uždarytos. Seržantas Gonzalesas ir jo draugai puldami į audrą susidūrė su įeinančiaisiais ir juos parvertė.

Lauke buvo taip tamsu, jog žmogus negalėjo matyti arklio atstumu. Lijo taip smarkiai, kad pėdsakai galėjo bematant išnykti. Senjoras Zoro pabėgo, bet niekas negalėjo pasakyti, kuria kryptimi.

Kilo sambrūzdis, kuriame dalyvavo ir atėję sodiečiai. Seržantas Gonzalesas ir kareiviai grįžo į taverną ir rado čia daugybę prisirinkusių pažįstamų žmonių. Seržantas Gonzalesas suprato, jog jo reputacija dabar pastatyta ant kortos.

- Tik plėšikas, tik skerdikas ir vagis galėjo tai padaryti! - balsu suriko jis.

- Kaip tai atsitiko, drauguži? - riktelėjo kažkas iš minios šalia durų.

- Tas puikusis senjoras Zoro, be abejo, žinojo! Prieš keletą dienų aš sulaužiau savo kalavijo rankenos dalį fechtuodamasis San Zuan Kapistrane. Be abejo, gandas apie tai pasiekė senjorą Zoro. Štai jis ir aplankė mane pasinaudodamas tuo, kad galėtų pasakyti, jog mane nugalėjo.

Kapralas, kareiviai ir šeimininkas įsmeigė į jį akis, bet niekas iš jų nebuvo pakankamai drąsus tarti bent žodį.

- Čia dalyvavusieji gali papasakoti jums, senjorai,- kalbėjo Gonzalesas toliau. - Senjoras Zoro įėjo pro duris ir tučtuojau išsitraukė pistoletą- šėtono ginklą. Jis atkišo jį prieš mus ir privertė visus, išskyrus mane, pasitraukti į tą kampą. Aš trauktis atsisakiau.

- Tada jūs turite kautis su manim,- pasakė tas puikus vyrukas.

- Aš išsitraukiau kalaviją norėdamas padaryti galą tam marui. Ir kąjis pasakė man tada?

- Mes kovosime,- pasakė jis. - Aš prieš jus laimėsiu ir tuo paskui galėsiu girtis. Kairėje rankoje laikau pistoletą. Jei man jūsų puolimas nepatiks, aš šausiu, o paskui persmeigsiu jus kiaurai ir taip padarysiu galą garsiam seržantui.

Kapralas atsikvėpė. Storasis šeimininkas jau buvo benorįs prabilti, bet susilaikė, kai seržantas Gonzalesas veriančiu žvilgsniu pažvelgė į jį.

- Ar galėjo būti kas šėtoniškesnio? - paklausė Gonzalesas. - Turėjau kautis. Jei būčiau pasikarščiavęs, kūną būtų pervėręs šėtoniškas švino gabalėlis. Ar kada buvo atsitikę kas nors panašaus? Tai rodo, koks klastingas tas vyrukas. Kada nors jį sutiksiu, kai jis nelaikys pistoleto. Ir tada...

- Bet kaip jis išėjo? - paklausė kažkas iš minios.

- Išgirdo beldžiant į duris. Jis man grasė šėtonišku pistoletu ir privertė mane mesti kalaviją į tą tolimą kampą. Jis grasė visiems mums, puolė prie lango ir per jį iššoko. O kaip mes tamsoje per lietų galėjome rasti jį arba jo pėdsakus? Bet dabar aš pasiryžau. Rytą eisiu pas mano kapitoną Ramoną ir paprašysiu jį atleisti mane nuo visų kitų pareigų, leisti paimti keletą draugų ir vytis puikųjį senjorą Zoro. Cha! Mes pamedžiosime tą lapę!

Sujaudinta minia prie durų netikėtai prasiskyrė. Don Diegas Vega skubėdamas įėjo į taverną.

- Ką girdėjau? Sako, jog čia buvo apsilankęs senjoras Zoro? - paklausė Don Diegas.

- Visiškai teisingai, kabaljere, - atsakė Gonzalesas. - Mes kalbėjome su tuo galvažudžiu. Jei užuot ėję namo ir dirbę su savo sekretoriumi būtumėte likę čia, būtumėte viską mate.

- O jūsų argi čia nebuvo? Ar negalite man papasakoti? - paklausė Don Diegas - Bet prašyčiau per daug netirštinti spalvų. Negaliu suprasti, kodėl žmonės turi būti tokie smurtininkai? O kur plėšiko lavonas?

Gonzalesas duso iš pasipiktinimo. Storasis šeimininkas nusigręžė paslėpti šypsnį. Norėdami šią keblią valandėlę būti užimti, kapralai ir kareiviai pagriebė puodelius su vynu.

- Dalykas tas, jog čia nėra lavono,- pagaliau išlemeno Gonzalesas.

- Pamirškite savo kuklumą, seržante! - sušuko Don Diegas. -Argi aš nesu jūsų draugas? Juk prižadėjote man papasakoti visa, kas jums atsitiks, jei susitiksite su tuo galvažudžiu. Suprantu, gailite mano jausmų, nes žinote, jog nemėgstu prievartos. Bet vis dėlto aš trokštu sužinoti smulkmenas, nes jūs, mano draugas, kovėtės su tuo vyruku. Ar didelis buvo atlyginimas?

- Prisiekiu šventaisiais! - apmaudžiai sušuko Gonzalesas.

- Tiek to, seržante. Papasakokite. Šeimininke, duokite mums visiems vyno šiam įvykiui paminėti. Papasakokite, senjore! Ar paliksite kariuomenę dabar, kai pelnėte atlyginimą, ar pirksite asjendą ir ar vesite?

Seržantas Gonzalesas vėl ėmė dusti ir apgraibomis ištiesė ranką prie puodelio su vynu.

- Jūs žadėjote, - kalbėjo toliau Don Diegas. - Papasakokite man apie viską, kas įvyko, pažodžiui. Argi jis to nebuvo sakęs, šeimininke? Jūs sakėte, jog papasakosite, kaip žaidėte su juo, kaip juokėtės iš jo, kol kovėtės, kaip privertėte jį atsitraukti ir kaip jį persmeigėte.

- Prisiekiu šventaisiais! - subliovė seržantas Gonzalesas.

Žodžiai sprūdo iš jo gerklės lyg perkūno griausmas.

- Tai nebe žmogaus jėgoms. Jūs, Don Diegai, mano draugas...

- Jūsų kuklumas čia jums visiškai netinka, - pasakė Don Diegas. - Prižadėjote papasakoti, todėl aš ir noriu girdėti. Kaip atrodo senjoras Zoro? Ar pažiūrėjote į jo negyvą veidą po kauke? Tai turbūt kas nors, ką mes visi gerai pažįstame. Gal galite kuris nors iš jūsų papasakoti man smulkmenas? Jūs stovite čia kaip nebylūs atvaizdai.

- Vyno, arba aš uždusiu! - sužviegė Gonzalesas. - Don Diegai, jūs esate mano artimas draugas ir aš sukryžiuosiu kalaviją su bet kuo, kas išdrįs jus pažeminti, bet šiandien daugiau mano kantrybės nebandykite.

- Atsisakau suprasti, - pasakė Don Diegas. - Aš tik prašau jus papasakoti man kovos istoriją: kaip išjuokėte jį, kai kovėtės, kaip įvijote jį į kampą ir kaip galiausiai pribaigėte jį persmeigdamas.

- Pakanka! Esu per daug įžeistas! - suriko milžinas seržantas.

Jis sugurgė vyną ir toli nusviedė puodelį.

- A r gali būti, kad jūs nelaimėjote kovos? - paklausė Don Diegas. - Bet, žinoma, tas puikusis plėšikas negalėjo prieš jus atsilaikyti, mano seržante. O kokie buvo padariniai?

- Jis turėjo pistoletą.

O kodėl jūs neatėmėte pistoleto ir neįbrukote jam į gerklę? Bet turbūt jūs taip ir padarėte? Štai dar vyno, seržante. Gerkite.

Bet seržantas Gonzalesas skyrėsi kelią pro minią prie durų.

- Neturiu užmiršti savo pareigų, - pasakė jis. - Reikia skubėti į įgulą pranešti apie viską, kas įvyko, komendantui.

- Bet, seržante...

- O dėl to senjoro Zoro galiu pasakyti, jog jis paragaus mano kalavijo prieš tai, kai mirsiu, - prižadėjo Gonzalesas.

I Paskui baisiai keikdamasisjis išbėgo į gatvę. Pirmą kartą gyvenime jis leido pareigoms nutraukti malonumą ir prisivertė bėgti nuo gero vyno. Don Diegas, atsigręžęs į ugniakurą, nusišypsojo.

I RYTO KELIONĖ

Kitą rytą audra baigėsi. Joks debesėlis netemdė dailios melsvos dangaus spalvos. Saulė buvo šviesi, palmių lapai blizgėjo, gaivus oras dvelkė išilgai slėnio nuo jūros.

Rytą Don Diegas išėjo iš savo namų į bažnytkaimį ir užsitempdamas odines pirštines joti valandėlę stabtelėjo žiūrėdamas per aikštę į mažą taverną. Iš anapus namo tarnas indėnas išvedė jo

I arklį. itiMį. ***htiįtim**>*rtfli<*ėV*;* • l*bč'&:r>Xl 'ilrM***

Nors Don Diegas nejodavo šuoliais per kalvas palei EI Kamino Realį, bet vis dėlto turėjo puikų šuolininką. Jo žirgas pasižymėjo gyvumu, eiklumu ir ištvermingumu. Daugjaunuolių norėjo jį pirk-

ti, bet Don Diegui nereikėjo pinigų ir jis norėjo pasilaikyti arklį sau.

Balnas buvo sunkus, jo paviršius turėjo daugiau sidabro negu odos. Žąslai taip pat buvo sunkiai nusidabruoti. Nuo jų šonų kadarojo odiniai kunkuliukai, papuošti apybrangiais akmenimis, kurie saulei šviečiant ryškiai žėrėjo visam pasauliui liudydami Don Diego turtus ir garbę.

Don Diegas sėdosi ant arklio, o apie dešimt aikštėje dūlinėjusių žmonių žiūrėjo į jį stengdamiesi nuslėpti pašaipius šypsnius. Tais laikais jaunuoliai pašokdavo nuo žemės į balną ir pagriebę vadeles, įbedę į arklio šonus ilgus pentinus privalėjo dingti dulkių debesyje. Visa tai turėjo susilieti į vieną judesį.

Bet Don Diegas sėsdavo ant žirgo taip pat, kaip darydavo ir visa kita - neskubėdamas ir nesikarščiuodamas. Čiabuvis laikė kilpą, Don Diegas įkišo į ją savo bato smaigalį, paskui suėmė pavadžius į vieną ranką ir užšoko ant balno apsimesdamas, tarytum tai būtų nemenkas uždavinys.

Po to čiabuvis palaikė antrą kilpą, nukreipė į ją antrą Don Diego batą ir nuėjo, o Don Diegas pašaukė puikų gyvulį vardu ir iš lėto nujojo aikštės pakraščiu į šiaurę einančio tako link. Pasiekęs kelią Don Diegas nujojo risčia ir, taip prajojęs keletą mylių, paragino arklį ir lėtu šuoliu nujojo plentu.

Žmonės dirbo laukuose ir daržuose, čiabuviai ganė bandas. Protarpiais Don Diegas jodamas pro gremėzdišką vežimą sveikinosi su tais, kurie buvojame. Vieną kartą jaunikaitis, kurį jis pažinojo, Šuoliais nudūmė pro jį į bažnytkaimį. Po to, kai šis nujojo, Don Diegas sulaikė arklį norėdamas nukratyti dulkes nuo savo drabužių.

Šį giedrą rytą jo drabužiai buvo puikesni negu paprastai. Pakako vien pažiūrėti į juos jų turėtojo turtui ir padėčiai nustatyti. Don

Diegas rengdavosi labai rūpestingai, bardavo tarnus, jei jo naujoji eilutė buvo nepakankamai gerai išlyginta, ir sugaišdavo daug laiko savo batams blizginti.

Jis nujojo keturias mylias ir paskui, pasukęs iš vieškelio, nuvyko siauru dulkėtu šuntakiu, kuris ėjo prie kiek nutolusių nuo pakalnės trobesių. Don Diegas Vega norėjo aplankyti Don Karlą Pulidą.

Per pastaruosius keletą metų Don Karlas patyrė gausių likimo permainų. Kitados savo padėtimi, turtu ir kilme jis buvo pirmas po Don Diego tėvo. Bet jis padarė klaidą prisidėjęs ne prie tos politinės partijos, prie kurios reikėjo, ir todėl neteko dalies savo plačių žemės plotų, o mokesčių rinkėjai įkyrėjo jam gubernatoriaus vardu tol, kol iš jo turtų liko tik apverktinos liekanos. Bet jam liko paveldėta kilmė.

Šį rytą Don Karlas sėdėjo asjendos priebutyje samprotaudamas apie laikus, visiškai neatitinkančius jo skonio. Jo žmona, Donja Katalina, jo jaunystės ir viso gyvenimo mylimoji, buvo namie ir įsakinėjo tarnams. Jo vienintelė duktė, senjorita Lolita, taip pat buvo ten ir virpino gitaros stygas svajodama, kaip tik gali svajoti aštuoniolikos metų mergina.

Don Karlas pakėlė pražilusią galvą, pažiūrėjo į tolumoje vingiavusį šuntakį ir pamatė nedidelį dulkių debesėlį. Pastarasis jam pasakė, jog į asjendąjoja kažkoks raitelis, todėl Don Karlas būgštaudamas laukė dar vieno mokesčių rinkėjo.

Jis pridengė akis ranka ir ėmė atidžiai žiūrėti į besiartinantį raitelį. Pastebėjęs, jog šis joja neskubėdamas, ūmai nudžiugo pamatęs saulėje spindintį balno ir žąslų sidabrą. Jis žinojo, jog atlikdami savo pareigas kariai tokių brangių pakinktų nevartodavo.

Raitelis pasuko paskutinį kartą ir dabar buvo gerai matomas iš namų priebučio. Don Karlas patrynė akis ir vėl pažiūrėjo norėda-

mas patikrinti savo spėjimą. Net tokiu atstumu Don Karlas galėjo nustatyti raitelio asmenybę.

- Tai Don Diegas Vega, - sušnibždėjo jis. - Tegu padeda šventieji, kad tai pagaliau pakeistų mano likimą į gera.

Jis žinojo, jog Don Diegas gali vykti pas jį tik su paprastu draugišku vizitu, bet vis dėlto ir tai turėjo ką nors reikšti, nes jei aplink bus sužinota, jog Vegų šeima gerai sutaria su Pulido šeima, net politikuojantys valdovai kelis kartus pagalvos prieš trikdydami Don Karlą, nes Vegai buvo krašto jėga.

Ir Don Karlas supliauškėjo delnais. Čiabuvis išbėgo iš namų, ir Don Karlas liepė jam nuleisti užuolaidą nuo saulės priebučio kampe ir sudaryti ūksmę, o paskui atnešti stalą, keletą krėslų, pyragaičių ir vyno.

Įspėjo taip pat ir moteris, jog artinasi Don Diegas Vega. Donja Katalina pajuto, kaip pragydo jos širdis, ir pati ėmė niūniuoti dainelę, o senjorita Lolita pribėgo prie lango pažiūrėti kelio.

Kai Don Diegas sustojo prieš priebučio laiptelius, čiabuvis jau laukė priimti jo arklį, o pats Don Karlas nulipo nuo laiptų ir stovėjo laukdamas su ištiesta ranka.

- Džiaugiuos matydamas jus kaip svečią savo skurdžioje asjendoje, Don Diegai, - pasakė jis, kai jaunikaitis, maudamasis pirštines, artinosi priėjo.

- Tai ilgas ir dulkėtas kelias, - prabilo Don Diegas. - Baisiai pavargstu taip ilgai jodamas.

Don Karlas vos susilaikė nenusišypsojęs, nes, be abejo, ne keturių mylių atstumas galėjo nuvarginti kilmingo kraujo jaunikaitį. Bet prisiminė nepakankamą Don Diego gyvybinę energiją ir nusišypsojo nenorėdamas jo įžeisti.

Seimininkas nuvedė svečią į ūksmingą priebučio kampelį, pasiūlė Don Diegui vyno ir pyragaičių laukdamas, kol svečias pra-

dės kalbėti. Pagal tų laikų paprotį moterys likdavo kambariuose ir nesirodydavo, kol svečias paklausdavo apie jas arba kol pašaukdavo namų šeimininkas.

- Kas gero Reino de Los Andželo bažnytkaimyje? - paklausė Don Karlas. - Daug dienų praėjo nuo to laiko, kai ten buvau.

- Viskas po senovei, - atsakė Don Diegas. - Tik vakar vakare tas senjoras Zoro įsiveržė į taverną ir kovėsi dvikovoje su milžinu seržantu Gonzalesu.

- Cha! Senjoras Zoro? Na, o kokie tų kautynių padariniai?

- Seržantas kalbėjo išsisukinėdamas, - pasakė Don Diegas. - Tai pasiekė mane per ten dalyvavusį kapralą. Šis pasakojo, kad tas senjoras Zoro žaidė su seržantu, nuginklavo jį ir, iššokęs per langą, pasislėpė. Seržantas negalėjo rasti jo pėdsakų.

- Protingas niekšas! - sušuko Don Karlas. - Aš bent neturiu ko bijoti. Visi EI Kamino Realyje, manau, žino, jog netekau beveik visko, ką tik galėjo nusinešti gubernatoriaus žmonės. Laukiu, kol jie dabar atims iš manęs ir sodybą.

- Mm! Tam turi būti padarytas galas, - tarė Don Diegas gyviau negu paprastai.

Don Karlo akys sužėrėjo. Sukėlus Don Diegui kiek užuojautos, jei bent vienas įžymios Vegų šeimos narys sušnibždėtų žodelį gubernatoriui, persekiojimai bematant liautųsi. Vegų įsakymus vykdė visi, kad ir kokio rango būtų buvę.

• tff^K* • I Į ' I N ' lIt *i • f liti i IVilftM~~

DON DIEGAS IEŠKO SUŽADĖTINĖS

Don Diegas iš lėto siurbė vyną ir žiūrėjo per stalą, o Don Karlas nustebęs stebėjo jį kažką nujausdamas, bet dar nežinodamas, ko laukti.

- Aš jojau per šią prakeiktą saulę ir dulkes ne kalbėti su jumis apie senjorą Zoro arba kokį kitą banditą, - pasakė po kurio laiko Don Diegas.

- Kad ir koks būtų jūsų reikalas, džiaugiuos sveikindamas vieną iš jūsų šeimos, kabaljere, - atsiliepė Don Karlas.

- Aš vakar rytą ilgai kalbėjausi su savo tėvu, - pasakojo Don Diegas toliau. - Jis man pasakė, jog man artėja dvidešimt penkeri ir, jo nuomone, aš reikiamai neatlieku savo pareigų.

- Bet, žinoma...

- O! Be abejo, jis žino! Mano tėvas - protingas žmogus.

-Joks žmogus pasaulyje to nepaneigs, Don Diegai!

- Jis įtikinėjo mane nubusti ir imti veikti. Aš, matyt, iki šiol tik svajojau. Mano padėties ir turtų žmogus - dovanokit, jei sakau tai - turi atitinkamai elgtis.

- Tai yra visuomenės dėsnis, senjore.

- Kai mano tėvas mirs, savaime aišku, aš, kaip jo vienintelis sūnus, paveldėsiu jo turtus. Čia viskas gerai. Bet kas bus, jei mirsiu aš? To ir klausia mano tėvas.

- Suprantu...

„Tavo amžiaus jaunikaitis turi turėti žmoną, namų šeimininkę, taip pat turi turėti palikuonių paveldėti ir toliau tęsti senovinę giminę", - pasakė jis man.

- Nieko negali būti tikriau už tai, - pasakė Don Karlas.

- Taigi aš nusprendžiau vesti.

- Cha! Tai padaryti turi bet kuris žmogus, Don Diegai. Gerai atsimenu, kaip merginau Donją Kataliną. Mes ėjome iš proto, kad galėtume pulti vienas kitam į glėbį, bet jos tėvas jos už manęs kurį laiką neleido. Man buvo tik septyniolika metų, todėl jis galbūt ir buvo teisus. Bet jums jau beveik dvidešimt penkeri. Be abejo, veskite, žūtbūt veskite.

- Štai aš ir atvykau su jumis apie tai pasikalbėti, - pasakė Don Diegas.

- Pasikalbėti apie tai su manimi? - išsigando Don Karlas su didele viltimi sieloje.

- Tai bus, matyt, gana nuobodu. Meilė, vedybos ir panašūs dalykai yra savos rūšies nemalonumai. įsivaizduokite sveiko proto žmogų, kuris laksto paskui moterį, skambina jai gitara, sukasi aplink tarsi koks kvailys, kai visi žino jos norus. O paskui ceremonija! Esu žmogus turtingas ir su padėtimi, todėl, man rodos, sutuoktuvės turi būti rūpestingai apgalvotos. Reikia iškelti puotą čiabuviams ir visa kita. Ir tai tik todėl, jog žmogus ima sau žmoną, kuri būtų jo namų šeimininkė.

Daugelis jaunikaičių, - pastebėjo Don Karlas, - džiūgautų ir didžiuotųsi galėdami iškelti iškilmingas ir madingas vestuves.

- Be abejo! Bet tai siaubingai nepatogu! Ir vis dėlto man teks patirti tai, senjore... Matot, tai mano tėvo noras. Dar kartą man dovanokite, bet jūs atsidūrėte blogoje padėtyje. Be abejo, tai politikos padarinys, bet jūs esate puikios kilmės, iš geriausios krašto giminės.

- Ačiū, kad atsiminėte šią tiesą, - padėkojo Don Karlas pakildamas linktelėti ir pridėti ranką prie širdies.

- Visi tai žino, senjore. Ir kai Vega pasirenka gyvenimo draugę, jis turi pasirinkti kilmingą moterį.

- Be abejo! - sušuko Don Karlas.

- Jūs turite vienintelę dukterį, senjoritą Lolitą.

- A! Taip, be abejo, senjore. Lolitai dabar aštuoniolika metų, ji graži ir apsišvietusi mergina, jei tik tėvui dera taip kalbėti.

- Mačiau ją bažnytkaimio misijoje, - pasakė Don Diegas. - Ji iš tikrųjų graži, girdėjau, jog ir apsišvietusi. Dėl jos kilmės ir auk-

Įėjimo negali būti abejonių. Manau, jog ji būtų tinkama mano namų šeimininkė.

- Senjore?

- Tai ir yra šiandieninio mano apsilankymo tikslas, senjore.

-Jūs klausiate mano leidimo merginti mano puikiąją dukterį?

- Taip, senjore.

Don Karlo veidas nušvito, jis vėl pašoko, kad nusilenkdamas galėtų paspausti Don Diego ranką.

-Ji puiki gėlė. Norėčiau, kad ji ištekėtų. Jaučiausi kiek kebliai, nes nenorėjau, kad ji įeitų į šeimą, kuri nebūtų man lygi. Bet jei kalbama apie Vegą, apie nieką kitą negali būti nė kalbos. Duodu jums savo leidimą, senjore.

Don Karlas džiūgavo. Jo dukters ir Don Diego Vegos jungtuvės! Joms įvykus grįš ir jo turtai. Jis vėl taps svarbus ir įtakingas! Jis pašaukė čiabuvį ir nusiuntė pakviesti savo žmonos. Po valandėlės Donja Katalina pasirodė priebutyje pasveikinti atvykėlį. Jos veidas švytėjo, nes ji viską girdėjo.

- Don Diegas teikia mums garbės prašydamas leidimo pareikšti savo pagarbą mūsų dukteriai, - paaiškino Don Karlas.

Jūs davėte savo sutikimą? - paklausė Donja Katalina, nes jai, be abejo, buvo nepatogu iš karto griebtis jaunikio.

- Aš daviau savo sutikimą, - atsakė Don Karlas.

Donja Katalina ištiesė ranką. Don Diegas silpnai paspaudė ją ir tučtuojau paleido.

-Tokiomis sąjungomis galima didžiuotis, - pasakė Donja Katalina. -Tikiuosi, jog jums pavyks užkariauti jos širdį, senjore.

- Šiuo atžvilgiu, tikiuosi, nereikės jokių nereikalingų kvailybių, - ištarė Don Diegas. - Arba senjorita manęs nori, arba nenori. Argi aš galiu pakeisti jos mintis imdamas skambinti gitara po jos langu, spausdamas jos ranką arba dėdamas savo ranką prie širdies

ir dūsaudamas? Noriu paimti ją į žmonas, antraip nebūčiau nė atvykęs čia prašyti jos tėvo.

-Aš... aš... be abejo! - pasakė Don Karlas.

- Ach, senjore, bet mergina mėgsta, kad ją užkariautų, - pasakė Donja Katalina. - Tai jos privilegija, senjore. Merginimo valandos pasilieka atmintyje visam gyvenimui. Ji prisimena ir gražius žodžius, pasakytus mylimojo, ir pirmąjį bučinį, kai jie stovėjo prie upelio ir žiūrėjo į vienas kito akis. Ir kaip jis dėl jos išsigando, kai jie jojo, o jos arklys pasileido šuoliais... Visa tai brangu, senjore. Tai panašu į mažą žaidimą, kuris žaidžiamas nuo pat žmonijos atsiradimo pradžios. Tai galbūt ir beprotybė, senjore, jei sprendžiame šaltu protu, bet vis dėlto ji žavinga.

- Nieko nesuprantu apie tai, - paprieštaravo Don Diegas. - Niekada nebuvau lakstęs ir merginęs moterų.

- Moteris, kuriąjūs vesite, neliūdės dėl to, senjore.

- Jūs manote, jog man reikia visa tai padaryti?

- O, bent kiek - tikrai nesukliudytų, - pasakė Don Karlas išsigandęs prarasti įtakingą žentą. - Mergina, be abejo, mėgsta, kai apie ją pasisukinėja net jei ji ir yra prieš tai nusistačiusi.

- Aš turiu tarną, kuris nuostabiai skambina gitara, - pasakė Don Diegas. - Šiąnakt liepsiu jam išeiti ir skambinti po senjoritos langais.

- O pats neateisi? - pašnibždomis paklausė Donja Katalina.

-Atvykti vėl čia naktį, kai nuo jūros pučia šaltas vėjas? - sušuko Don Diegas. - Tai pribaigs mane. Ir, be to, čiabuvis skambina gitara geriau už mane.

- Niekada negirdėjau tokių dalykų!

Donja Katalina giliai įkvėpė, jos padorumo jausmas buvo įžeistas.

- Tegul Don Diegas daro taip, kaip nori, - paprieštaravo Don Karlas.

- Aš manau, jog jūs viską suruošite ir paskui man pranešite, - pasakė Don Diegas. Aš, be abejo, sutvarkyčiau savo namus ir paimčiau daugiau tarnų. Turbūt turėsiu pirkti ratus ir su savo sužadėtine važiuoti į Santą Barbarą aplankyti ten vieną draugą. Ar negalite pasirūpinti visais kitais reikalais? O paskui jūs tik pasiųsite man žodelį, kada įvyks sutuoktuvės.

Don Karlas Pulidas dabar pats pasijuto bent kiek įžeistas.

- Kabaljere, - pasakė jis, - kai merginau Donją Katalina, ji laikė mane kaip ant žarijų ir spyglių: čia ji raukdavosi, čia kitą dieną šypsodavosi. Dėl to viskas atrodė labai gundomai. Nenorėčiau, kad dabar būrų kitaip. Jūs gailėsitės, senjore, jeigu pats nesisuksite. Norite pamatyti senjoritą?

- Manau, jog turėčiau, - pasakė Don Diegas.

Donja Katalina iškėlusi galvą įėjo į namus atvesti merginos. Netrukus ši atėjo - meili, mažutė, juodomis žėrinčiomis akimis ir juodais plaukais, riečiančiais galvą dideliu ratu, dailiomis mažomis kojytėmis, kyšančiomis iš po šviesių drabužių.

- Džiaugiuosi jus vėl matydama. Don Diegai, - pasakė ji.

Jis nusilenkė ir paėmęs už rankos privedė ją prie stalo.

- Jūs tokia pat puiki kaip ir tada, kai mačiau jus paskutinį kartą.

- Visada reikia sakyti senjoritai, jog ji yra gražesnė negu buvo, kai matėte ją paskutinį kartą, - suaimanavo Don Karlas. - Ach, jei aš vėl būčiau jaunas ir galėčiau mylėti!..

Jis atsiprašė ir įėjo į namus. Donja Katalina nuėjo į antrąjį priebučio galą. Taigi porelė galėjo laisvai kalbėtis, o ji galėjo stebėti juos, kaip ir tinka gerai duenjai.

- Senjorita, prašiau šiandien tėvą leisti jums pasiūlyti savo ranką, - pasakė Don Diegas.

- O, senjore! - sušuko mergina.

- Kaip manote, ar būsiu tinkamas vyras?

- Kodėl, aš... tai yra...

- Pasakykite žodį, senjorita, ir aš perduosiu tai savo tėvui, o jūsų šeima ims ruoštis apeigoms. Jie galės pranešti man per kokį čiabuvį. Mane vargina kelionės iš namų, kai nėra didelio reikalo.

Gražiosios senjoritos Lolitos akys ėmė žybsėti įspėjančiais žiburėliais, bet, matyt. Don Diegas jų nematė ir taip ruošė sau pralaimėjimą.

- Ar sutinkate tapti mano žmona, senjorita? - paklausė jis kiek nusilenkdamas.

Senjoritos Lolitos veidas degė. Ji šoktelėjo nuo krėslo, jos maži kumšteliai susigniaužė.

- Don Diegai Vega, - pasakė ji. - Jūs esate iš įžymios šeimos, turite didelį lobį ir paveldėsite dar daugiau, bet jūs esate negyvas, senjore! Vadinasi, štai kaip jūs įsivaizduojate romaną! Jūs nenorite apsunkinti savęs važiuodamas keturias mylias lygiu keliu dėl merginos, su kuria norite susituokti? Kas per kraujas teka jūsų gyslomis, senjore?

Donja Katalina išgirdo tai ir puolė per priebutį jų link rodydama dukteriai ženklus, tačiau senjorita Lolita jų nesuprato.

- Žmogus, kuris susituoks su manim, turi suktis apie mane ir užsitarnauti mano meilę, - kalbėjo mergina toliau. - Jis turi sugraudinti mano širdį. Ar jūs manote, jog esu kokia čiabuvė mergina, kuri atsiduoda pirmam sutiktajam, pasiūliusiam jai tekėti? Žmogus, skirtas būti mano vyru, turi būti toks, kuris pakankamai manęs norėtų. Atsiusite savo tarną skambinti gitara po mano langais? O, aš girdėjau, senjore! Atsiųskite jį, senjore, o aš šliūkšte-

lesiu ant jo verdančio vandens ir pabalinsiu jo raudoną odą! Likit sveikas, senjore!

Ji išdidžiai atlošė galvą, pasikėlė savo šilkinius sijonus ir, taip praėjusi pro jį, įėjo į namus nekreipdama dėmesio į savo motiną. Donja Katalina suvaitojo dėl prarastų vilčių. Don Diegas Vega pažiūrėjo įkandin dingusios senjoritos, susimąstęs pasikasė galvą ir pažvelgė į savo arklį

- Aš... aš manau, ji nepatenkinta manim, - pasakė jis tyliu balsu.

KITOKS ŽMOGUS

Don Karlas girdėjo viską, todėl žinojo, kas atsitiko. Negaišdamas jis pasirodė priebutyje norėdamas sulaikyti sutrikusį Don Diegą Vegą. Nors širdis plakė neramiai, jam pavyko nusišypsoti ir paversti viskąjuokais.

- Moterys įnoringos ir kupinos fantazijų, senjore, - pasakė jis. - Kartais jos išjuokia tą, kurį iš tikrųjų dievina. Niekas negali pasakyti, kokios mintys sukasi moters galvoje. Kartais ji pati negali to paaiškinti.

- Bet aš... aš vos suprantu, - sunkiai kalbėjo Don Diegas. - Aš rūpestingai rinkau žodžius. Iš tikrųjų nepasakiau nieko, kas senjoritą galėtų įžeisti arba supykdyti.

- Aš manau, ji norėtų, kad apiejąsuktumėtės, kaip priimta. Nenusiminkite, senjore. Jos motina ir aš nusprendėme, jog jūs - tinkamas vyras. Mergina dažnai atstumia žmogų iki tam tikros ribos, o paskui pasiduoda. Tai įprasta. Rodos, šis būdas pasidavimą daro dar malonesnį, dar skalsesnį. Tikriausiai kitą kartą, kai pas mus atvažiuosite, ji bus malonesnė. Esu tuo įsitikinęs.

Don Diegas paspaudė Don Karlo Pulido ranką, sėdo ant arklio ir iš lėto nujojo šunkeliu. Don Karlas atsigręžė, vėl įėjo į namus ir pamatė, jog jo žmona stovi prieš dukterį įsirėmusi ir žiūri į ją tarytum gailėdama.

- Jis geriausias sužadėtinis visame krašte! - šluostydama akis mažu keturkampiu nėrinių gabalėliu gailiai vaitojo Donja Katalina,

-Jis turtingas, turi padėtį aukštuomenėje ir, jei taptų mano žentu, galėtų pataisyti mano reikalus, - pasakė Don Karlas nenuleisdamas akių nuo dukters veido.

- Jis turi puikius namus ir asjendą. Be to, jo geriausi arkliai visame Reino de Los Andžele. Jis vienintelis savo turtingo tėvo įpėdinis, - tęsė Donja Katalina.

- Kad žmogus būtų išgelbėtas arba pražudytas, užtenka jo vieno žodžio jo ekscelencijai gubernatoriui, pridūrė Don Karlas.

- Jis gražus...

- Sutinku su tuo! -pakėlusi gražią galvelę ir drąsiai žiūrėdama įjuos sušuko senjorita Lolita. - Bet tai mane ir siutina. Koks įsimylėjėlis galėtų būti žmogus, jei tik panorėtų! Argi turės kuo didžiuotis mergina, kai pasakys, jog žmogus, už kurio ji ištekėjo, niekada nežiūrėjo į kitas moteris ir todėl neišsirinko jos iš daugelio kitų po to, kai šoko, sukinėjosi ir joms meilikavo?

- Jis nori būtent tavęs, kitaip nebūtų šiandien čia atvykęs, - pasakė Don Karlas.

- Be abejo, tai turėjo jį nuvarginti! - atsiliepė mergina. - Kodėl jis juokina visą kraštą? Jis gražus, turtingas ir talentingas. Jis sveikas ir galėtų būti pavyzdys kitiems jaunikaičiams. O iš tikrųjų jis kažin ar turi pakankamai energijos pats apsivilkti. Aš tuo abejoju.

- Viso to nesuprantu, - aimanavo Donja Katalina. - Kai buvau mergina, nebuvo nieko panašaus. Turtingas vyriškis atvažiuoja prašyti tavęs būti jo žmona...

- Jei jis būtų ne toks turtingas ir vyriškesnis, galbūt ir pažiūrėčiau į jį dar kartą, - pasakė senjorita.

- Tu pažiūrėsi įjį daugiau negu vieną kartą, - įsiterpė Don Karlas. - Negali praleisti tokios puikios progos. Pagalvok apie tai, mano dukrele, ir būk malonesnė, kai Don Diegas vėl atvyks.

Paskui jis paskubėjo išeiti į namų kiemą apsimesdamas turįs pakalbėti su tarnu, bet iš tikrųjų norėdamas išvengti scenos. Don Karlas įrodė, jog jaunystėje buvo drąsus vyras, o dabar yra protingas žmogus, kuris žino , jog ginčuose su moterimis verčiau nedalyvauti.

Netrukus atėjo siestos laikas. Senjorita Lolita išėjo į kiemą ir atsisėdo ant mažo suoliuko ties fontanu. Jos tėvas snaudė priebutyje, o motina savo kambaryje. Tarnai taip pat išsisklaidė kas kur ir miegojo. Bet senjorita Lolita negalėjo miegoti, nes ją kankino visokios mintys.

Ji, be abejo, žinojo tėvo reikalus, nesjau kuris laikas šis negalėjojų slėpti. Suprantamąjį norėjo, kad tie reikalai pagerėtų. Ji žinojo, jog jei ištekėtų už Don Diego Vegos, jos tėvas būtų aprūpintas, nes Vega niekada neleistų savo žmonos giminaičiams atsidurti nepavydėtinoje padėtyje ir visadajiems padėtų. Ji įsivaizdavo gražų Don Diego veidą ir galvojo, koks jis būtų, jei jį nušviestų meilė ir aistra.

„Kaip gaila, jog jis yra visiškai nenuovokus. Bet ištekėti už vyriškio, kuris pasiūlė nusiųsti čiabuvį tarną skambinti serenadas vietoj savęs!.." - mąstė senjorita.

Pagaliau fontano vandens teškenimas ją užliūliavo. Ji susirietė suolelio kampe, padėjusi skruostą ant mažutės rankelės: jos juodų plaukų sruogos leidosi ant žemės.

Ūmai ją pažadino rankos prisilietimas. Ji staiga išsitiesė ir tikriausiai būtų surikusi, jei nebūtų sukliudžiusi prie jos lūpų prispausta ranka. Prieš ją stovėjo ilga skraiste apsisiautęs žmogus juoda kauke pridengtu veidu. Lolita nematė nieko, išskyrus jo žėrinčias akis. Ji girdėjo apie senjorą Zoro, plėšiką, ir suprato, jog tai buvo jis. Ji taip išsigando, kad beveik suakmenėjo.

-Tylėkite! Jums tikrai nepadarysiu nieko blogo, senjorita, - kimiai sušnibždėjo žmogus.

- Jūs... jūs? - paklausė ji dusdama.

Jis atsitraukė atgal, nusiėmė skrybėlę ir žemai nusilenkė.

- Jūs įspėjote, mano žavioji senjorita, - pasakė. - Esu žinomas kaip senjoras Zoro - „Kapistrano prakeikimas".

- Ir... jūs čia?

- Nemanau daryti žalos nei jums, nei kam kitam šioje asjendoje, senjorita. Baudžiu tuos, kurie neteisingi, bet jūsų tėvas ne iš tokių. Veikiau nubausiu tuos, kurie su juo blogai elgiasi, negu jį paliesiu.

-Aš... aš dėkoju jums, senjore...

- Esu labai pavargęs, o asjenda - puiki vieta pailsėti, - pasakė jis. - Taip pat žinojau, jog dabar yra siestos laikas, ir maniau, jog rasiu visus miegančius. Buvo nedovanotina man budinti jus, senjorita, bet jaučiau, jog turiu kalbėti. Jūsų grožis gali priversti žmogaus liežuvį imti apdainuoti visas jūsų vertybes.

Senjorita Lolita išraudo.

- Norėčiau, kad mano grožis taip veiktų ir kitus žmones, - pasakė ji.

- O argi taip nėra? Argi senjorita Lolita turi mažai garbintojų? Tai neįmanoma.

- Vis dėlto taip yra, senjore. Nedaug atsiras pakankamai drąsių žmonių ieškoti sąjungos su Pulido šeima nuo to laiko, kai ji yra nemalonėje.

Paskui pridūrė:

- Yra vienas garbintojas, bet jo piršlybose nematyti gyvybės.

- A! Lepšys meilėje - ir tai jums! Kas jam, tam žmogui? Gal jis serga?

- Jis toks turtingas, jog, man rodos, įsivaizduoja, kad reikia tik panorėti, ir bet kuri mergina sutiks už jo tekėti.

- Kas per kvailys? Juk tik merginimas pagyvina romaną!

- Bet jūs, senjore? Bet kas gali įeiti ir pamatyti jus čia. Jus gali suimti...

- O argi jūs nenorite matyti plėšiko suimto? Galbūt tai pagerintų jūsų tėvo padėtį, jei jis mane suimtų. Girdėjau, jog mano veiksmai labai suerzino gubernatorių.

- Jūs... jūs verčiau išeitumėt, - pasakė ji.

- Gailestingumas kalba jūsų lūpomis. Jūs žinot, jog suėmimas man reikštų mirtį. Vis dėlto turiu surizikuoti ir užtrukti valandėlę.

Jis atsisėdo ant suolelio. Senjorita Lolita pasitraukė kuo toliausiai, o paskui pamėgino pakilti.

Bet senjoras Zoro buvo tam pasiruošęs. Jis sugriebė ją už rankos, pasilenkė į priekį, pakėlė kaukę ir pabučiavo jos rausvą drėgną delną.

- Senjore! - sušuko ji ir truktelėjo ranką.

- Tai įžūlu, bet žmogus turi išreikšti savo jausmus, - pasakė Zoro. - Tikiuosi, neįžeidžiau jūsų tiek, jog dovanoti būtų neįmanoma.

- Išeikit, senjore, kitaip sukelsiu triukšmą!

- Ir būsite mano mirties priežastis?

- Jūs esate tik vieškelio grobikas.

- Bet aš myliu gyvenimą kaip ir bet kuris kitas žmogus.

- Aš suriksiu, senjore! Už jūsų sugavimą pažadėtas atlyginimas.

-Tokios dailios rankelės nepanorės liesti kruvinų pinigų.

- Išeikit.

- Senjorita, jūs žiauri! Vienasjūsų žvilgsnis privertė kraują virti mano gyslose. Žmogus gali nugalėti visą minią dėl vieno žodžio iš jūsų gražiųjų lūpyčių...

- Senjore!

- Esu pasiruošęs mirti gindamas jus, senjorita. Toks grakštumas, toks skaistus jaunas grožis!

Paskutinį kartą, senjore! Sukelsiu triukšmą, ir jūsų likimas kris ant jūsų galvos.

- Dar kartąjūsų ranką, ir aš išeisiu.

- To nebus!

- Tada aš liksiu čia, kol ateis ir mane suims. Turbūt neilgai turėsiu čia laukti. Tas milžinas seržantas Gonzalesas vejasi mane. Galbūt jau rado mano pėdsakus. Sykiu su juo bus kareivių...

- Senjore, dėl visko, kas šventa!..

- Jūsų ranką!

Ji nusigręžė ir ištiesė ranką. Jis dar kartą lūpomis palietė jos delną. Paskui ji pajuto, kaip ją iŠ lėto atgręžė, irjos akys giliai pažvelgė į jo akis. Jos visas kūnas suvirpėjo. Ji suvokė, jog jis sulaikė jos ranką, todėl ją atitraukė. Paskui nusigręžė, greitai perbėgo per kiemą ir pasislėpė namuose.

Širdžiai kunkuliuojant krūtinėje jis atsistojo prie lango anapus fontano ir sustojo atsigerti. Paskui užsismaukė skrybėlę, pažiūrėjo

į namą ir nuėjo. Ji girdėjo, kaip tilo šuoliais lekiančio arklio kanopų garsai.

- Plėšikas, bet vis dėlto žmogus! - sušnibždėjo ji. - Jei Don Diegas turėtų nors pusę jo drąsumo ir vyriškumo!

DON KARLAS ŽAIDŽIA

Ji nuėjo nuo lango patenkinta, jog niekas namuose nematė senjoro Zoro ir nesužinojo apie jo atsilankymą. Likusią dienos dalį ji praleido priebutyje megzdama nėrinius, o kitą laiką - žiūrėdama tolyn į dulkėtą šunkelį, kuris driekėsi vieškelio link.

Paskui atėjo vakaras. Apačioj, čiabuvių trobelėse, užsidegė žiburiai. Čiabuviai rinkosi aplink juos norėdami virti valgius, valgyti ir kalbėti apie dienos įvykius. Asjendoje vakarienė jau buvo paruošta. Šeima ruošėsi sėstis prie stalo, tik staiga kažkas pasibeldė į duris.

Indėnas nubėgo jų atidaryti, ir į kambarį įėjo senjoras Zoro. Nusiėmęs skrybėlę jis nusilenkė, paskui pakėlė galvą ir pažiūrėjo į tylinčią Donją Katalina ir išsigandusį Don Karlą.

- Tikiuosi, dovanosit už įsiveržimą, - pasakė jis. - Esu žmogus, žinomas kaip senjoras Zoro. Bet nenusigąskite, neatėjau jūsų plėšti.

Don Karlas iš lėto atsistojo, o senjorita Lolita vos kvėpuodama sunerimusi stebėjo to žmogaus narsumą būgštaudama, kad jis neprimintų apsilankymo dieną, apie kurį ji motinai nebuvo pasakojusi.

- Niekše! - subliovė Don Karlas. - Jūs išdrįsote įeiti į dorus namus!

- Nesu jūsų priešas, Don Karlai, - atsakė senjoras Zoro. - Padariau šį tą, kas turėtų patikti žmogui, kuris pats buvo persekiojamas.

Tai buvo tiesa. Don Karlas tai žinojo, bet buvo per daug protingas prisipažinti ir tapti išdaviku. Dangus mato, kad jo santykiai su gubernatoriumi ir šiaipjau buvo pakankamai blogi, o mandagiai besielgdamas su žmogumi, už kurio lavoną gubernatorius siūlė atlyginimą, jis tą aukštąjį valdininką dar daugiau įžeistų.

- Ko jums čia reikia? - paklausė jis.

- Maldauju suteikti man vaišingumą, senjore. Kitaip tariant, noriu valgyti ir gerti. Esu kabaljeras, todėl mano prašymas priimtinas.

- Kad ir koks geras kraujas būtų tekėjęs jūsų gyslomis, jūs sugadinote jį savo elgesiu! - atsakė Don Karlas. - Grobikas ir plėšikas negali tikėtis šios asjendos vaišingumo.

- Laikau tai ženklu, jog jūs bijote mane pamaitinti, nes gubernatorius gali apie tai išgirsti, - ištarė senjoras Zoro. - Galite pasakyti, jog buvote priverstas tai padaryti. Ir tai bus tiesa!

Ūmai iš po skraistės pasirodė ranka, laikanti pistoletą. Donja Katalina suriko ir apalpo, o senjorita Lolita susigūžė savo krėsle.

- Esate dvigubas niekšas, jei gąsdinate moteris! - sušuko Don Karlas. - Kadangi atsisakymas gresia mirtimi, jūs galėsite gauti mėsos ir vyno. Bet prašau būti kabaljeru ir leisti man nuvesti žmoną į kitą kambarį bei pašaukti čiabuvę moterį ja pasirūpinti.

- Prašom, - tarė senjoras Zoro. - Bet senjorita liks čia kaip jūsų grįžimo ir gero elgesio su manim garantas.

Don Karlas pažiūrėjo į jį, paskui į dukterį ir pamatė, jog ši neišsigandusi. Jis pakėlė žmoną ant rankų ir išnešė pro duris šaukdamas tarnus.

Senjoras Zoro apėjo stalą, vėl nusilenkė Lolitai ir atsisėdo į krėslą šalia jos.

- Tai, be abejo, beprotiškas drąsumas, bet aš norėjau vėl matyti jūsų spindulingą veidą, - pasakė jis.

- Senjore!

- Vienas jūsų žvilgsnis sukėlė gaisrą mano širdyje, senjorita. Jūsų rankos prisilietimas man tarsi naujas gyvenimas.

Lolita atsitraukė, jos veidas degė. Senjoras Zoro pritraukė savo krėslą arčiau ir palinko prie jos rankos, bet ji atsitraukė.

- Didelis noras klausyti jūsų balso muzikos, senjorita, trauks mane dažnai, - pasakė jis.

- Senjore! Jūs niekada neturite vėl ateiti. Buvau nuolaidi jums šiandien, bet daugiau nebegalėsiu. Kitą kartą rėksiu, ir jūs būsite suimtas.

- Jūs negalite būti tokia žiauri, - pasakė jis.

- Jūsų likimas kris ant jūsų galvos, senjore.

Don Karlas grįžo į kambarį, ir senjoras Zoro atsistojęs nusilenkė dar kartą.

- Tikiuosi, jūsų žmona atsipeikėjo, - pasakė jis. - Gailiuosi, kad mano pistoletas ją išgąsdino.

- Ji atsipeikėjo, - atsakė Don Karlas. - Man rodos, jūs sakėt, jog norite valgyti ir gerti. Dabar, kai pagalvojau, senjore, turiu pripažinti, kad jūs iš tikrųjų padarėte šį tą, kuo aš grožėjausi, ir esu laimingas galėdamas jus pavaišinti. Tarnas tučtuojau atneš jums valgyti.

Don Karlas nuėjo prie durų, pašaukė čiabuvį ir paliepė aptarnauti svečią. Don Karlas buvo labai patenkintas savimi. Vesdamas žmoną į gretimą kambarį jis pasinaudojo proga. Kadangi tarnai atsiliepė į jo šauksmą ir tarp jų buvo vienas, kuriuo pasitikėjo, Don Karlas liepė tam žmogui paimti eikliausią žirgą, vėjo greitumu

nulėkti keturias mylias ligi bažnytkaimio ir sukelti ten triukšmą - pasakyti, jog senjoras Zoro yra Pulido asjendoje.

Jo tikslas dabar buvo kuo ilgiau sulaikyti senjorą Zoro. Jis žinojo, jog kai ateis kareiviai, plėšikas bus užmuštas arba suimtas, o gubernatorius turės pripažinti, jog Don Karlas dėl to, ką padarė, vertas bent kiek dėmesio.

- Jūs turbūt turėjote daug nuostabių nuotykių, senjore, - sėdinčiojo prie stalo pasiteiravo Don Diegas.

- Buvo keletas, - patvirtino plėšikas.

- Pavyzdžiui, kad ir Santa Barbaroj. Niekad nebuvau girdėjęs tiesos apie tą įvykį.

- Nemėgstu kalbėti apie savo darbus, senjore.

- Prašom papasakoti, - paprašė senjorita Lolita.

Tada senjoras Zoro pirmą kartą gyvenime nusižengė savo principams.

- Iš tiesų nieko ypatinga, - pasakė. - Atvykau į Santa Barbaros apylinkes saulei leidžiantis. Ten buvo vyrukas, kuris turėjo krautuvę, mušdavo čiabuvius ir apvogdavo vienuolius. Jis pareikalavo, kad vienuoliai pardavinėtų jam prekes iš misijų, o paskui skųsdavosi, jog svoris netikras, ir gubernatoriaus tarnautojai versdavo vienuolius pridėti dar. Tada nusprendžiau tą žmogų nubausti.

- Prašom, senjore, pasakokite toliau, - tarė Don Karlas nusilenkdamas, tarsi būtų giliai susidomėjęs.

- Nulipau nuo arklio priėjo būsto durų ir įėjau į vidų. Ten degė žvakės ir buvo pustuzinis su juo besiderančių vyrukų . Pagrasiau jiems pistoletu, įspiečiau į kertę ir pareikalavau pakviesti sandėlio šeimininką. Siaubingai jį prigąsdinau, priverčiau ištraukti pinigus, kuriuos jis laikė slaptoje vietoje. Paskui jį nupliekiau botagu, kurį nukabinau nuo jo sienos, ir pasakiau, kodėl tai padariau.

- Puiku! - sušuko Don Karlas.

- Po to užšokau ant arklio ir dingau. Čiabuvio trobelėje padariau plakatą, skelbiantį, jog esu prispaustųjų draugas. Tą vakarą šuoliais nujojau į įgulos būstinę, nubloškiau sargybinį, kuris palaikė mane kurjeriu, ir peiliu prikaliau plakatą prie būstinės durų. Cia išbėgo kareiviai. Iššoviau į orą ir, kol jie stovėjo sumišę, nujojau kalvų link.

- Ir išsigelbėjote, - sušuko Don Karlas.

- Aš čia, štai mano atsakymas.

- O kodėl gubernatorius ypač atšiaurus jums, senjore? - paklausė Don Karlas. - Yra daug kitų plėšikų, apie kuriuos nė negalvoja.

- Cha, aš buvau susidūręs su jo ekscelencija. Jis važiavo iš San Francisko de Aziso į Santa Barbarą tarnybos reikalais su kareivių palyda. Jis sustojo prie upelio pasilsėti. Kol gubernatorius kalbėjo su savo draugais, kareiviai išsiskirstė. Aš slapsčiausi miške, ūmai iššokau ir juos puoliau. Bematant buvau prie atdarų karietos durelių. Prikišau pistoletą prie generolo kaktos ir liepiau jam atiduoti savo storą piniginę, kąjis ir padarė. Paskui dūmiau pro kareivius kai kuriuos parblokšdamas.

- Ir išsigelbėjote? - sušuko Don Karlas.

- Aš čia, - tarė senjoras Zoro.

Tarnas atnešė padėklą su valgiu, pastatėjį priešais plėšiką ir veikiai pasišalino išplėstomis iš siaubo akimis bei virpančiomis rankomis. Juk tiek daug baisių pasakų buvo pasakojama apie tą senjorą Zoro, apie jo žiaurumą, nors nė viena iš jų nebuvo teisinga.

- Esu įsitikinęs, jog man dovanosite, jei paprašysiu jus sėsti į tolimiausią kambario kampą, - pasakė senjoras Zoro. Padėsiu pistoletą priešais save ant stalo, kad neliktų drąsos išdavystei. O dabar. Don Karlai Pulidai, skirsiu kiek dėmesio valgiui, kurį jūs man pasiūlėte.

Don Karlas ir jo duktė atsisėdo ten, kur jiems buvo nurodyta, o grobikas ėmė su malonumu valgyti. Protarpiais jis sustodavo pasikalbėti su jais ir vieną kartą net nusiuntė Don Karlą atnešti dar vyno, nes esą šis vynas yra geriausias iš visų, kuriuos jis yra gėręs. Don Karlas labai džiaugėsi jam patarnaudamas ir stengėsi laimėti laiko. Jis pažino arklį, kuriuo nujojo čiabuvis, ir samprotavo, jog šis jau turėjo pasiekti Reino de Los Andželo įgulą ir kad kareiviai jau kelyje. Kad tik jam pavyktų sulaikyti tą senjorą Zoro kol jie atvyks!

- Paruošiau kai ką iš valgių jums į kelionę, senjore, - pasakė jis. - Dovanokit, eisiu atnešti. Mano duktė jus pakalbins.

Senjoras Zoro nusilenkė, ir Don Karlas išskubėjo iš kambario. Tačiau pasiskubindamas jis padarė klaidą. Buvo per daug neįprasta, kad merginą paliktų vieną su vyriškiu, ypač su žmogumi, apie kurį žinoma, jog jis yra už įstatymų ribų. Senjoras Zoro iš karto suprato, jog čia kažkas ne taip. Ypač neįprasta buvo tai, jog toks žmogus kaip Don Karlas pats ėjo valgio, kai turėjo tiek tarnų, kuriuos buvo galima pašaukti suplojus rankomis. Don Karlas iš tikrųjų nuėjo į kitą kambarį prie lango pasiklausyti, ar neartėja šuoliuojantys arkliai.

- Senjore, - sušnibždėjo Lolita per kambarį.

- Kas yra, senjorita?

- Jūs turit tučtuojau išeiti. Bijau, kad mano tėvas nusiuntė kareivių.

- Ir jūs esat tokia maloni, jog mane įspėjate?

- Argi aš norėsiu žiūrėti, kaip jus čia pagrobs? Argi norėsiu matyti kautynes ir kraujo praliejimą? - paklausė.

- Ir tai vienintelė priežastis, senjorita?

- Jūs nenorite išeiti, senjore?

- Nepajėgiu atsisakyti tokios žavios draugijos, senjorita. Leiskit man vėl ateiti kitą siestos valandą.

- Prisiekiu šventaisiais - ne! Tai turi baigtis, senjore Zoro! Eikite savo keliu ir būkite atsargus. Kai kuriais jūsų poelgiais grožiuosi, todėl nenoriu matyti jūsų suimto. Vykite į šiaurę, į San Franciską de Aziso, ir vėl tapkite doru žmogumi. Tai geriausias kelias, senjore.

- Mažoji pamokslininkė! - pasakė jis.

- Jūs išeisit, senjore?

- Bet jūsų tėvas nuėjo atnešti man valgio. Argi galiu išeiti jam nepadėkojęs?

Don Karlas vėl įėjo į kambarį, ir senjoras Zoro išjo veido išraiškos suprato, jog kareiviai jau pasirodė kelyje. Don Karlas padėjo ryšulį ant stalo.

Šiek tiek valgio į kelionę, senjore, - pasakė jis. - Bet mes norėtume dar pasiklausyti jūsų prisiminimų prieš išvykstant į pavojingą kelionę.

- Jau per daug kalbėjau apie save. Senjore, tai visai netinka kabaljerui. Bus kur kas geriau, jei padėkosiu jums ir paliksiu jūsų namus.

- Bet, senjore, išgerkite dar bent puodelį vyno.

- Bijau, jog kareiviai jau per arti. Don Karlai, - pasakė senjoras Zoro.

Don Karlo veidas išbalo, nes plėšikas išsitraukė pistoletą. Don Karlas būgštavo, jog už savo klastingą vaišingumą turės brangiai užmokėti. Bet senjoras Zoro nesiruošė šauti.

- Dovanoju jums už šį nusižengimą vaišingumui, nes esu už įstatymų ribų ir už mano galvą paskirta pinigų, - pasakė Zoro. -Nejaučiu jums nieko bloga. Labanakt, senjorita. Senjore, sudie.

Staiga į kambarį įlėkė išsigandęs tarnas, kuris nieko nežinojo apie šio vakaro įvykius.

- Pone! Čia kareiviai! - suriko jis. - Jie apsupo namą.

KALAVIJŲ ŽVANGĖJIMAS

Ant stalo stovėjo stambi žvakidė, kurioje degė apie dešimt žvakių. Senjoras Zoro prišoko prie jos ir vienu mostu numetė ant grindų užgesindamas visas žvakes ir akimirksniu nugramzdindamas kambarį į visišką tamsą. Jis lengvai išvengė Don Karlo puolimo šokinėdamas po kambarį, nes jo minkšti batai nekėlė jokio triukšmo ir nerodė, kur jis yra. Valandėlę senjorita Lolita pajuto švelniai ją apkabinusią vyriškio ranką, lengvą kvėpavimą ant savo skruosto ir išgirdo šnibždesį ties savo ausimi.

- Iki greito pasimatymo, senjorita!

Don Karlas bliovė kaip jautis, rodydamas kareiviams kelią, ir jau kai kurie iš jų beldė duris. Senjoras Zoro puolė į gretimą kambarį, kuris pasirodė besąs virtuvė. Čiabuviai tarnai išsilakstė, tarytum būtų įpuolęs vaiduoklis. Zoro žaibiškai užgesino visas ten degusias žvakes.

Paskui pribėgo prie durų, atsidarančių į kiemą, ir garsiai sušuko. Tai buvo tarsi aimana. Ypatingas garsas, kuriam tolygaus niekas Pulido asjendoje niekada nebuvo girdėjęs. Kai kareiviai įsiveržė pro priekines duris, o Don Karlas reikalavo balanos, kuria būtų galima vėl uždegti žvakes, galinėje kiemo dalyje pasigirdo šuoliai. Kareiviai tučtuojau suprato, jog tai šuoliuoja eiklus žirgas.

Kanopų dundesys tolumoje nutilo, bet kareiviai pastebėjo kryptį, kuria nujojo bėglys.

- Priešas pasislėpė! - suriko seržantas Gonzalesas, buvęs būrelio priešaky. - Ant arklių! Tam, kas jį suims, duodu trečdalį atlyginimo!

Milžinas seržantas puolė iš namų. Žmonės nubėgo paskui jį, šoko ant arklių ir nirtingai nujojo į tamsą, įkandin skambaus kanopų garso.

- Šviesos! Šviesos! - spiegte spiegė Don Karlas.

Įėjo tarnas su balana ir vėl uždegė žvakes. Don Karlas stovėjo kambario viduryje pykdamas ir bejėgiškai grasindamas kumščiais. Senjorita Lolita kiūtojo kampe iš siaubo išplėtusi akis. Donja Katalina, atsipeikėjusi nuo apalpimo, atėjo iš savo kambario sužinoti sąmyšio priežasčių.

- Niekšas pabėgo! - pasakė Don Karlas. - Reikia tikėtis, jog kareiviai sučiups jį.

Šiaip ar taip, jis drąsus ir protingas, - pastebėjo senjorita Lolita.

- Pripažįstu tai, bet jis - plėšikas ir vagis! - subliovė Don Karlas. - Kodėl jam prireikė kankinti mane atlankius mano namus!

Senjorita Lolita pamanė, jog žino priežastį, bet ji buvo paskutinė iš tų, kurie būtų norėję išaiškinti tai tėvams. Jos veidas buvo kiek nupliekstas raudonio, sukelto prisiminus ją apkabinusią ranką ir prie jos ausies sušnibždėtus žodžius.

Don Karlas plačiai atidarė duris ir stovėjo klausydamasis. Jis vėl išgirdo šuoliais lėkusio arklio trepsėjimą.

- Kalaviją! - sušuko jis tarnui. - Kažkas joja. Galbūt niekšas vėl grįžta! Bet tai tik vienas raitelis, prisiekiu šventaisiais!

Šuoliai nutilo, kažkoks žmogus perėjo per priebutį ir skubiai įėjo į kambarį.

- Garbė vyskupams! - atsikvėpė Don Karlas

Tai nebuvo grįžęs plėšikas, tai buvo kapitonas Ramonas, Reino de Los Andželo įgulos komendantas.

- Kur mano kareiviai? - suriko kapitonas.

-Nujojo, senjore. Vytis tos kiaulės, to plėšiko, - paaiškino jam Don Karlas.

-Jis pabėgo?

- Taip, nors jūsų kareiviai ir apsupo namą. Jis numetė žvakes ant grindų iš išbėgo per virtuvę.

- Ar kareiviai jį vijosi?

-Jie nujojo jam įkandin, senjore.

- Cha! Reikia tikėtis, jog jie pagaus tą puikų paukštelį. Jis - rakštis karių šone. Negalime jo pagauti, todėl gubernatorius per kurjerius siunčia mums pašiepiamus laiškus. Tas senjoras Zoro - protingas žmogus, bet vis tiek jis bus sugautas!

Paskui kapitonas Ramonas nuėjo toliau į kambarį, pamatė damas, nusiėmė skrybėlę irjoms nusilenkė.

- Turite dovanoti man įžūliai įsibrovus, - pasakė. - Kai karininkas atlieka savo pareigą...

- Mielai dovanojam, - pasakė Donja Katalina. - Jūs susitikdavote su mano dukterim?

- Neturėjau tos garbės.

Donja juos supažindino. Lolita vėl pasišalino į savo kampą, iš kur ėmė apžiūrinėti karininką. Į jį buvo malonu pažiūrėti - jis buvo aukštas, lieknas, blizgančia uniforma, su prie šono maskatuojančiu kalaviju. Kapitonas niekada nebuvo matęs senjoritos Lolitos, nes dar tik mėnesį tarnavo Reino de Los Andžele čia perkeltas iš Santa Barbaros.

Bet dabar, pažvelgęs į ją pirmą kartą, jis pažiūrėjo ir antrą, ir trečią. Jo akys ūmai sužėrėjo, ir tai patiko Donjai Katalinai. Jei Lolita nepalankiai žiūrės į Don Diegą Vegą, galbūt ji palankiai pa-

žiūrės į kapitoną Ramoną, o sutuokti ją su karininku - reiškia įgyti Pulido šeimai bent kokią protekciją.

- Negaliu tamsoje rasti savo kareivių, - pasakė kapitonas. - Todėl, jei ne per drąsu iš mano pusės, norėčiau likti čia ir palaukti jų grįžtant

- Be abejo, prašom, - sutiko Don Karlas. - Sėskit, senjore, liepsiu tarnui atnešti vyno.

- Tas senjoras Zoro pakankamai palakstė, - paragavęs vyno ir pripažinęs, kad jis tikrai puikus, pasakė kapitonas. - Tokie žmonės kaip jis pasirodo ir laikosi kurį laiką, bet tai niekada ilgai netrunka. Galiausiai jie susiduria su savo likimu.

- Čia tiesa, - pasakė Don Karlas. - Vyrukas šiandien čia gyrėsi savo tobulumu.

- Buvau Santa Barbaros komendantas, kai jis taip išgarsėjęs atsilankė, - paaiškino kapitonas. - Tuo metu buvau nuėjęs į vienus namus, kitaip būtų buvusi visai kita istorija. Ir šiandien, kai buvo sukeltas triukšmas, buvau ne įguloj, bet vieno draugo namuose. Štai kodėl neišjojau kartu su kareiviais. Bet kai man pranešė, aš atvykau. Matyt, tam senjorui Zoro kažkas vis praneša mano buvimo vietą ir rūpinasi nesuteikti man progos sukryžiuoti su juo kalavijus. Vis dėlto tikiuosi kada nors tai padaryti.

-Jūs manote, kad galėtumėt jį įveikti, senjore? paklausė Donja Katalina.

- Be abejo! Manau, jog vis dėlto jis silpnai valdo kalaviją. Apmovė mano seržantą, bet tai yra visai kitas dalykas. Man atrodo, jog jis, kol fechtavo, vienoje rankoje laikė pistoletą. Aš tą vyruką veikiai sudoročiau.

Kambario kampe stovėjo spinta, ir dabar jos durys kiek prasivėrė.

Vyrukas turi būti nuteistas mirti, - toliau kalbėjo kapitonas Ramonas. - Jis šiurkščiai elgiasi su žmonėmis. Girdėjau, jog jis žudo be jokių priežasčių. Kalba, jog šiaurėje, San Francisko de Aziso apylinkėse, viešpatauja siaubas. Jis negailestingai užmuša vyrus, įžeidžia moteris...

Spintos durys atsidarė, ir senjoras Zoro įėjo į kambarį.

Reikalauju atsakyti už šiuos žodžius, senjore, nes visa tai yra melas! - suriko plėšikas.

Don Karlas atsigręžė ir išsižiojo iš nuostabos. Donja Katalina pajuto silpnumą keliuose ir susmego krėsle. Senjorita Lolita pasijuto kiek išdidi ir labai nusigando dėl kalbėjusiojo.

-Aš... aš maniau, jūs pabėgote, - duso Don Karlas.

- Cha! Tai buvo tik triukas! Mano arklys pabėgo, bet ne aš!

- Vadinasi, dabar tu daugiau nebepabėgsi! - suriko kapitonas Ramonas išsitraukdamas kalaviją.

-Atgal, senjore! - suriko Zoro ūmai atkišęs pistoletą. - Noriai kausiuosi su jumis, bet kautis reikia pagal taisykles. Don Karlai, paimkite savo žmoną ir dukterį už rankų ir pasišalinkite į kampą, kol sukryžiuosiu kalavijus su šiuo melagiu. Nemanau leisti jums antrą kartą pranešti, jog esu čia.

- Maniau, jūs pabėgote! - duso Don Karlas, matyt, negalintis galvoti apie ką nors kita ir vykdydamas senjoro Zoro įsakymą.

-Triukas! - pakartojo plėšikas juokdamasis. - Turiu puikų žirgą. Turbūt girdėjote ypatingą mano šauksmą. Tas gyvulys priprato veikti pagal tą riksmą. Mano žirgas lekia Šuoliais kaip laukinis, keldamas didelį triukšmą, o kareiviai jį vejasi. Nubėgęs tam tikrą atstumą jis pasuką į šalį ir sustoja, o po to, kai vijikai prabėga pro šalį, vėl grįžta ir laukia mano įsakymo. Be abejo, jis dabar anapus kiemo. Nubausiu šį kapitoną, paskui sėsiu ant žirgo ir nujosiu!

- Su pistoletu rankoje? - suriko Ramonas.

- Dedu pistoletą ant stalo - taip! Jis žlagsos ten, jei Don Karlas liks su damomis kampe. Dabar pirmyn, kapitone!..

Senjoras Zoro išsitraukė kalaviją, ir kapitonas Ramonas, džiaugsmingai surikęs, puolė į mūšį. Kapitonas Ramonas buvo žinomas kaip geras feehtuotojas. Senjoras Zoro, matyt, tai žinojo, nes iš pradžių buvo atsargus ir veikiau gynėsi, negu puolė. Kapitonas spaudė jį, jo kalavijas švytravo kaip žaibo blykčiojimai niauriame danguje. Senjoras Zoro pasijuto beveik ties siena prie virtuvės durų, ir kapitono akys jau ėmė džiūgaujamai žėrėti. Jis fechtavo smarkiai, neleisdamas plėšikui atsikvėpti, stovėdamas savo pozicijoje ir laikydamas priešininką prie sienos.

Bet štai senjoras Zoro tyliai nusijuokė. Dabar jis įspėjo savo priešininko kovos būdą ir žinojo, jog viskas bus puiku. Kapitonas bent kiek atsitraukė nuo pozicijos, ir ūmai gynimasis perėjo į puolimą. Tai suglumino jį. Senjoras Zoro vėl ėmė tyliai juoktis.

- Būtų gėdinga jus užmušti, - pasakė jis. - Esat puikus karininkas. Aš girdėjau, ir kariuomenei reikia bent keleto tokių žmonių. Bet jūs melagingai atsiliepėte apie mane ir už tai turite būti nubaustas. Tuojau aš persmeigsiu jus kiaurai, bet taip, jog liksit gyvas ir kai ištrauksiu kalaviją.

- Pagyrūnas! - sumurmėjo kapitonas.

- O tai mes tuojau pamatysime. Cha! Aš beveik baigiau kovą su jumis, kapitone. Esat gudresnis už savo milžinišką seržantą, bet vis dėlto nepakankamai protingas. Kur jūs labiau norėtumėte, kad aš jus perdurčiau, kairiajame šone ar dešiniajame?

- Jei jūs esate tuo įsitikinęs, tai persmeikite dešinįjį petį, - pasakė kapitonas.

- Ginkite jį gerėliau, mano kapitone, nes padarysiu, kaip prašote! Cha!

Kapitonas sukinėjosi stengdamasis, kad žvakių šviesa kristų plėšikui į akis, bet senjoras Zoro buvo pakankamai protingas tai suprasti. Jis privertė kapitoną atsigręžti, atsitraukti ir užvijo jį į kertę.

- Na, štai, kapitone! - sušuko jis ir persmeigė dešinįjį jo petį, kaip šis ir buvo prašęs.

Paskui lengvai mostelėjo kalaviju po to, kai jį ištraukė. Jis palietė petį kiek žemiau, ir kapitonas Ramonas, pajutęs ūmų silpnumą, suklupo ant grindų. Senjoras Zoro atsitraukė atgal ir įkišo savo kalaviją į makštį.

- Prašau damų dovanoti dėl šios scenos, - atsiprašė jis. - Tikinu jus, jog šį kartą aš iš tikrųjų išeinu. Kapitonas sužeistas nesunkiai. Don Karlai. Jis galės grįžti į įgulą dar šiandien.

Jis nusiėmė skrybėlę ir visiems žemai nusilenkė. Don Karlas kažką murmėjo ir negalėjo sugalvoti, ką tokio pasakyti, kad būtų pakankamai skaudu ir užgaulu. Senjoro Zoro akys valandėlę susitiko su senjoritos Lolitos akimis. Zoro džiaugėsi jose nepamatęs pasibjaurėjimo.

- Labanakt, - pasakė jis ir vėl nusijuokė.

Paskui išbėgo pro virtuvę į kiemą, rado iš tikrųjų jo laukiantį žirgą, greitai užšoko ant jo ir nujojo.

PAVYDULIAVIMO PRADŽIA

Po pusvalandžio sužeistas kapitono Ramono petys buvo nuplautas ir sutvarstytas, ir kapitonas, išbalęs ir nuvargęs, sėdėjo prie stalo siurbdamas vyną. Donja Katalina ir senjorita Lolita reiškė jam daug užuojautos, nors Lolita vos galėjo sulaikyti šypsnį prisi-

minusi, kaip kapitonas gyrėsi ir kaip manė pasielgti su plėšiku, ir palyginusi lai su tuo, kas iš tikrųjų atsitiko.

Don Karlas nėrėsi iš kailio norėdamas priversti kapitoną pasijusti kaip namie, nes būtų gera turėti įtakos kariuomenėje. Jis jau pasakė karininkui, jog šis gali likti asjendoje keletą dienų, kol užgis žaizda. Pažvelgęs į senjoritos Lolitos akis kapitonas atsakė, jog pasiruošęs likti bent dieną. Nors ir sužeistas, jis stengėsi palaikyti mandagų ir sąmojingą pašnekesį, bet čia jį ištiko visiška nesėkmė.

Jie vėl išgirdo dundant arklio kanopas, ir Don Karlas nusiuntė tarną atidaryti duris taip, kad šviesa galėtų kristi į kelią. Visi spėjo, jog tai grįžo kuris nors kareivis. Raitelis jojo vis arčiau ir arčiau ir ūmai sustojo prie namo. Tarnas veikiai išbėgo pasirūpinti arkliu. Po valandėlės namo viduje nieko nebuvo girdėti, paskui pasigirdo žingsniai priebutyje ir pro duris skubiai įėjo Don Diegas Vega.

- Cha! - suriko jis tarytum atlyždamas. - Laimingas, kad jūs visi gyvi ir sveiki.

- Don Diegai, - sušuko namų šeimininkas, - jūs atvažiavote iš bažnytkaimio antrą kartą tą pačią dieną!

- Be abejo, dėl to susirgsiu, - pasakė Don Diegas. - Jau jaučiu stingstant ir skaudant nugarą. Vis dėlto nutariau, kad turiu atvykti. Bažnytkaimyje sukėlė triukšmą: ten pasklido žinia, jog tas senjoras Zoro, tas plėšikas aplankė jūsų asjendą. Mačiau, kaip kareiviai nukūrė ta kryptimi, ir širdis pradėjo nerimauti. Esu tikras, suprantate mane. Don Karlai?

- Suprantu, kabaljere, - atsakė Don Karlas nušvisdamas ir vogčiomis žvelgdamas į senjoritą Lolitą.

- Aš... aš laikiau savo pareiga čia atvykti, o dabar matau, jog padariau tai be reikalo - jūs visi gyvi ir sveiki. Kaip tai atsitiko?

Lolita prunkštelėjo, o Don Karlas veikiai atsakė:

- Vyrukas buvo čia, bet pabėgo po to, kai perdūrė kapitonui Ramonui petį.

- Cha! - pasakė Don Diegas sėsdamasis. - Vadinasi, ragavote jo plieno, kapitone? Tai turėjo sužadinti keršto troškimą. Ar jūsų kareiviai nusivijo niekšą?

- Taip, atsakė kapitonas.

Jis nenorėjo, kad būtų kalbama, jog jis pralaimėjo.

- Ir jie persekios jį, kol sugriebs. Savo žinioje turiu milžiną seržantą Gonzalesą, kuris trokšta suimti jį ir uždirbti gubernatoriaus atlyginimą. Man rodos, jis jūsų draugas, Don Diegai? Kai jis grįš, liepsiu jam paimti savo būrį ir persekioti tą plėšiką, kol jį sučiups.

- Leiskite man išreikšti viltį, jog kareiviams pasiseks, senjore. Niekšas sutrikdė Don Karlą ir šias damas, o Don Karlas yra mano draugas. Noriu, kad visi tai žinotų.

Don Karlas nušvito. Donja Katalina žaviai nusišypsojo, bet senjorita Lolita stengėsi sulaikyti savo gražią viršutinę lūpelę nuo paniekinamo šypsnio.

- Puodelį jūsų gaivinamojo vyno, Don Karlai! - kalbėjo Don Diegas toliau. - Esu nuvargęs. Du kartus per dieną lėkti čia iš Reino de Los Andželo - tai daugiau negu gali žmogus iškęsti.

- Argi tai didelė kelionė - keturios mylios? - paklausė kapitonas.

- Galbūt nedidelė prasčiokui kareiviui, bet ne kabaljerui, - paprieštaravo Don Diegas

- O argi kareivis negali būti kabaljeras? - kiek užgautas tokių žodžių paklausė kapitonas Ramonas

- Seniau atsitikdavo, bet dabar tai retai galima matyti, - pasakė Don Diegas.

Čia jis pažiūrėjo į Lolitą norėdamas atkreipti jos dėmesį į savo žodžius, nes pastebėjo, kokiomis akimis kapitonas žiūri į ją. Jo širdyje ėmė liepsnoti pavyduliavimas.

- Ar tik nenorite pasakyti, jog nesu tauraus kraujo, senjore? - paklausė kapitonas Ramonas.

- Negaliu atsakyti į tai, nes niekada jo nemačiau. Be abejo, tas senjoras Zoro galėtų man papasakoti. Jis, rodos, matė jo spalvą?

- Prisiekiu šventaisiais - juokiatės iš manęs! - suriko kapitonas Ramonas

- Niekada nelaikykite tiesos pašaipa, - pastebėjo Don Diegas. - Jis perdūrė jums petį? Tai paprastas įdrėskimas, neabejoju. Bet ar jūs neturite būti įguloje ir mokyti savo kareivius?

- Laukiu čia jų grįžtančių, - atsakė kapitonas Ramonas. - Be to, juk tai varginanti kelionė nuo čia ligi įgulos, jūsų žodžiais tariant, senjore.

- Bet kareivis pripratęs prie vargo, senjore.

- Tas tiesa, jam reikia susidurti su įvairios rūšies maru, - pasakė kapitonas reikšmingai pažvelgęs į Don Diegą.

- Jūs vadinate mane maru, senjore?

- Argi aš tai pasakiau?

Tai jau buvo pavojinga. Don Karlas, būgštaudamas patekti į dar keblesnę situaciją, nenorėjo leisti, kad kariuomenės karininkas ir Don Diegas susipyktų jo asjendoje.

- Dar vyno, senjorai! - sušuko jis skambiu balsu ir atsistojo tarp jų krėslų nusižengdamas visiems gero auklėjimo dėsniams. - O jūs. Don Diegai, nuo greito jojimo...

- Abejoju to jojimo greitumu, - pastebėjo kapitonas Ramonas.

Don Diegas paėmė jam pasiūlytą puodelį vyno ir atgręžė kapitonui užpakalį. Jis pažiūrėjo į senjoritą Lolitą ir nusišypsojo.

Paskui iš lėto pakilo, paėmė savo krėslą, pernešė jį per kambarį ir pastatė greta jos.

- Tas niekšas išgąsdino jus, senjorita? - paklausė.

- Sakysime, jog taip, senjore. Jūs atkeršysite jam už tai. Ar prisirišite kalaviją prie šono ir josite paskui jį, kol rasite ir nubausite, kaip nusipelnė?

- Prisiekiu šventaisiais, jei to reikėtų, aš galėčiau tai padaryti. Bet aš galiu panaudoti būrį stiprių vyrukų, kurie nenori nieko geresnio, tik pasivyti tą niekšą. Kam rizikuoti sprandu?

- O ! - sušukoji nusimindama.

- Nebekalbėkime apie tą kraugerį senjorą Zoro, - paprašė jis. - Yra daug kitų temų, kuriomis galime pasikalbėti. Ar galvojate apie mano rytinio atsilankymo tikslą, senjorita?

Senjorita Lolita galvojo apie tai dabar. Ji vėl prisiminė, kokios svarbios tos jungtuvės būtų jos tėvams ir jų turtui. Prisiminė ji taip pat ir plėšiką, jo narsumą ir protą, ir panorėjo, kad Don Diegas būtų toks pat. Negalėjo ištarti žodžio, kuris padarytų ją Don Diego sužadėtine.

- Aš... aš kažin ar turėjau laiko pagalvoti apie tai, kabaljere, - atsakė.

- Tikiuosi, jūs veikiai nuspręsite, - pasakė jis.

- Jūs taip skubate?

- Mano tėvas iš naujo ėmėsi manęs. Jis spiria, kad aš kuo veikiausiai vesčiau. Tai, be abejo, nepakenčiama, bet tenka tėvui įtikti.

Pajutusi ūmų pyktį, Lolita prikando lūpas. „Ar bent kada kas taip mergino moterį?" - galvojo ji.

- Aš kuo veikiausiai nuspręsiu, senjore, - pasakė ji pagaliau.

- O tas kapitonas Ramonas ilgai liks asjendoje?

Lolitos širdis suvirpėjo maža viltimi. Ar gali būti, kad Don Diegas pavyduliautų? Jei taip, vadinasi, tas žmogus jaučia bent kiek gyviau. Galbūt jis nubus, sukils jo meilė ir aistra, ir jis bus kaip ir visi kiti jaunikaičiai.

- Mano tėvas prašė jį likti, kol pajėgs vykti į įgulą, - atsakė ji. Na, jis jau ir dabar gali vykti. Paprastas įdrėskimas!

- Jūs grįšite šiąnakt? - paklausė ji.

- Aš veikiausiai dėl to susirgsiu, bet turiu grįžti. Yra bent keletas klausimų, dėl kurių ryt iš ryto turiu būti namie. Reikalai yra toks nepakenčiamas dalykas!

- Galbūt mano tėvas jums pasiūlys vykti ekipažu?

- Lolita prikando lūpas Tai būtų labai malonu iš jo pusės. Ekipaže žmogus gali bent kiek snustelėti.

- Bet jei tas plėšikas jus sulaikys?

- Neturiu ko bijoti, senjorita. Argi nesu pakankamai turtingas? Argi negalėčiau išsipirkti?

- Jūs norėtumėte verčiau sumokėti jam išpirką, o ne kautis su juo, senjore?

- Turiu aibę pinigų, bet iš viso tik vieną gyvybę, senjorita. Argi būčiau išmintingas, jei rizikuočiau, kad kas nors išleistų iš manęs kraują?

- Tai būtų narsu. Argi ne? - paklausė ji.

- Bet kuris vyriškis kartais gali būti narsus, bet protingas žmogus turi būti jautrus ir įžvalgus, - atsakė jis.

Don Diegas tyliai nusijuokė, tarsi turėtų dėl ko pasistengti, ir pasilenkė norėdamas kalbėti toliau.

Kitame kambario gale Don Karlas visaip stengėsi patogiau įtaisyti kapitoną Ramoną ir džiaugėsi, jog jis ir Don Diegas šiuo metu yra atskirai.

- Don Karlai, - pasakė kapitonas, - esu kilęs iš geros šeimos, ir gubernatorius yra man draugiškas. Jūs turbūt apie tai girdėjote? Esu tik dvidešimt trejų metų, antraip turėčiau aukštesnę vietą. Bet mano ateitis užtikrinta.

- Džiaugiuosi tai girdėdamas, senjore.

-Niekada nebuvau matęs jūsų dukters iki šio vakaro, bet ji nugalėjo mane, senjore. Niekada nemačiau tokio grakštumo ir grožio, tokių žėrinčių akių! Senjore, prašau jūsų leidimo merginti senjoritą.

TRYS PRETENDENTAI

Tai buvo kebli padėtis. Don Karlas nenorėjo supykdyti nei Don Diego Vegos, nei žmogaus, kuris turėjo gubernatoriaus malonę. Bet kaip to išvengti? Jei jo duktė negali priversti savo širdies priimti Don Diego, galbūt ji galės pamilti kapitoną Ramoną? Po Don Diego jis būtų geriausias savo įtaka žentas visoje apylinkėje.

- Jūsų atsakymas, senjore? - paklausė kapitonas.

- Esu įsitikinęs, jog jūs teisingai suprasite mane, senjore, - beveik pašnabždomis pasakė Don Karlas. - Turiu jums trumpai paaiškinti.

- Kalbėkite, senjore.

- Šį rytą Don Diegas Vega manęs klausė to paties.

- Žinote jo kilmę ir jo šeimą, senjore. Ar galėjau jam atsakyti? Be abejo, ne. Bet galiu jums pasakyti štai ką: senjorita ištekės tik u/ to, **UŽ** kurio panorės. Ir nors Don Diegas gavo mano leidimąją merginti, bet jei jam nepavyks sujaudinti jos širdies...

- Tada aš galiu pamėginti? - paklausė kapitonas.

- Leidžiu jums tai, senjore. Be abejo, Don Diegas yra labai turtingas, bet jūs esate narsus ir veiklus, o Don Diegas... Jis... jis veikiau...

- Visiškai suprantu, senjore, - pasakė kapitonas juokdamasis. - Negalima pasakyti, kad jis būtų labai drąsus ir puikus kabaljeras. Jei tik jūsų duktė labiau nepanorės turtų, o ne tikro vyriškio...

- Mano duktė klausys savo širdies, senjore! - išdidžiai pasakė Don Karlas.

- Vadinasi, klausimas toks: Don Diegas Vega arba aš?

- Kol jūs būsite kuklus, senjore. Nenoriu, kad kas nors įvyktų, kas galėtų sukelti priešiškus santykius tarp Vegos ir mano šeimos.

- Jūsų reikalai nenukentės, Don Karlai, - paskelbė kapitonas Ramonas.

Tuo tarpu kai Don Diegas kalbėjo su senjorita Lolita, ji stebėjo tėvą ir kapitoną Ramoną ir suprato, apie ką buvo kalbama. Be abejo, jai buvo malonu, jog toks puikus karininkas pateks į jos rankos siekiančių pretendentų į jaunikius sąrašą, bet vis dėlto ji nekrūptelėjo iš susijaudinimo, kai pirmą kartą pažvelgė į jo akis. O senjoras Zoro jaudino ją ligi jos trapių batų galiukų ir tik dėl to, jog kalbėdamas su ja palietė jos delną. Jei tik Don Diegas būtų panašesnis į plėšiką, jei atsirastų žmogus, kuris būtų niekšo Zoro būdo. drąsus, gyvastingas ir turtingas kaip Don Diegas Vega!

Staiga lauke kilo triukšmas, ir į kambarį įėjo kareiviai su seržantu Gonzalesu priešakyje. Jie pagerbė kapitoną, o milžinas seržantas nustebęs pažiūrėjo į jo sužeistą petį.

- Niekšas pabėgo nuo mūsų, - pranešė Gonzalesas. - Sekėme jį tris mylias, bet jis smuko į kalnus.

- Na? - paklausė Ramonas.

- Jis turi bendrų.

-O kas jie tokie.'

- Net dešimt žmonių laukė jo ten, kapitone. Jie užpuolė mus kol dar jų nepastebėjome. Mes gerai kovėmės, trys iš jų buvo sužeisti. Jie pabėgo su savimi pasiėmę savo draugus. Be abejo, nelaukėme tos gaujos, todėl ir patekome į jų spąstus..

- Vadinasi, mes turime reikalą su visa gauja! - pasakė kapitonas Ramonas. - Seržante, rytą išrinksite keliasdešimt žmonių, su jais seksite to senjoro Zoro pėdsakais ir nesustosite, kol jį arba pagausite, arba užmušite. Jei sėkmingai tai atliksite, priėjo ekscelencijos gubernatoriaus pažadėto atlyginimo pridėsiu ketvirtį savo algos.

-Cha! Kaip tik ir norėjau kareivių! - suriko seržantas Gonzalesas. - Dabar mes sudorosim jį bematant. Parodysiu jums jo kraujo spalvą.

- Tai bus tikrai teisinga, nes jis matė kapitono kraujo spalvą, - įsiterpė Don Diegas.

- Ką sakote, Don Diegai, mano drauge? Kapitone, jūs sukryžiavote kalavijus su tuo niekšu?

Taip, - atsakė kapitonas. - Jūs persekiojote tik suktą arklį, seržante. Vyrukas buvo čia ir pasirodė man atėjus. Taigi kalnuose jūs sutikote turbūt ką nors kitą. Tas senjoras Zoro su manimi pasielgė taip pat, kaip ir su jumis tavernoje. Jis turėjo paruoštą pistoletą, jei pasirodyčiau esąs per geras fechtuotojas.

Kapitonas ir seržantas pažiūrėjo vienas kitam į akis nesuvokdami, kokį melavimo laipsnį pasiekė kiekvienas. Don Diegas prunkštavo stengdamasis paspausti senjoritos Lolitos ranką, bet jam nepavyko.

- Visa tai gali būti išspręsta tik krauju! - paskelbė Gonzalesas. - Persekiosiu niekšą, kol jis bus nugalėtas. Ar leidžiate man pasirinkti kareivius?

- Galite imti bet kurį įgulos kareivį, - pasakė kapitonas.

- Seržante Gonzalesai, norėčiau vykti su jumis, - ūmai ištarė Don Diegas.

-Šventieji! Na, tai jus užmuš, kabaljere! Dienąnaktį balne, į kalną ir į pakalnę, pro dulkes ir karštį. Ir dar galite būti kautynėse!

Galbūt iš tikrųjų man geriau likti bažnytkaimyje, - sutiko Don Diegas. - Bet Zoro privertė sunerimti šią šeimą, o aš esu jos ištikimas draugas. Bet jūs pranešite man apie viską. Papasakosite, kaip jis pabėgo, jei išsisuks iš jūsų. Noriu mažų mažiausiai žinoti, kaip jį persekiosite ir kokiomis vietomis vyksite, kad bent mintimis galėčiau būti su jumis.

- Be abejo, kabaljere, be abejo, - atsakė seržantas Gonzalesas. - Sudarysime jums galimybę pažvelgti į negyvo niekšo veidą. Prisiekiu!

- Tai siaubinga priesaika, seržante!

- Noriu pasakyti, jei užmušiu niekšą, kabaljere. Ponas kapitone, ar grįšite šiąnakt į įgulą?

- Taip, - atsakė Ramonas. - Nors ir esu sužeistas, galėsiu joti raitas.

Tai sakydamas jis pažvelgė į Don Diego pusę ir nusišaipė.

- Kelias puikiai smėliuotas! - pasakė Don Diegas. - Aš taip pat grįšiu į Reino de Los Andželą, jei Don Karlas bus toks malonus duoti man savo ratus. Galiu pririšti savo arklį prie jų galo. Nujoti dar kartą tą atstumą tą pačią dieną man būtų mirtis.

Gonzalesas susijuokė ir išėjo iš namų. Kapitonas Ramonas išreiškė savo pagarbą damoms ir, piktai pažiūrėjęs į Don Diegą, nuėjo paskui seržantą. Kabaljeras pažvelgė į senjoritą Lolitą, kai jos tėvai lydėjo kapitoną ligi durų.

- Pagalvosite apie mūsų reikalą? - paklausė Don Diegas. - Mano tėvas vėl klaus manęs už keleto dienų: išvengsiu barimo, jei ga-

lesiu pasakyti, jog viskas padaryta. Jei nuspręsite tekėti už manęs, pasakysite savo tėvui, kad jis man žinią perduotų per tarną. Tada pamosiu vestuvėms namus.

- Pagalvosiu apie tai, - atsakė mergina.

- Galėtume susituokti San Gabrielio misijoje, tik turėtume dėl to siaubingai keliauti. Misijos brolis Pilypas iš mažens buvo mano draugas. Aš noriu, kad jis sutuoktų mus, jei tik jūs nenorite kaip kitaip. Jis gali atvykti į Reino de Los Andželą ir sutuoktuvių ceremoniją atlikti mažoje aikštės bažnytėlėje.

- Pagalvosiu apie tai, - pakartojo mergina.

- Už keleto dienų galbūt vėl atvyksiu pamatyti jūsų, jei tik šią naktį išgyvensiu. Labanakt, senjorita. Manau, galiu pabučiuoti jūsų ranką?

Nesivarginkite, meldžiamasis, - atsakė senjorita Lolita. - Tai gali jus nuilsinti.

-A!.. Dėkui jums! Matau, esat rūpestinga. Būsiu laimingas turėdamas rūpestingą žmoną.

Don Diegas priėjo prie durų. Senjorita Lolita nubėgo į savo kambarį ir ėmė pati save mušti rankomis bei rauti plaukus nuo galvos. Ji buvo per daug supykusi, per daug įsiutinta, kad verktų.

Pabučiuoti jos ranką? Ana va! Senjoras Zoro neklausė - jis padarė tai. Senjoras Zoro nenusigando mirties norėdamas ją aplankyti. Senjoras Zoro juokėsi kaudamasis ir paskui mikliai pabėgo. Ach, jei tik Don Diegas Vega bent perpus būtų toks žmogus, koks atrodė plėšikas!

Ji girdėjo, kaip nujojo kareiviai, o po kurio laiko išgirdo, kaip Don Diegas išvažiavo tėvo ekipažu. Ir tada ji vėl įėjo į didelį tėvų kambarį.

- Bet kodėl taip nusprendei, mano dukrele?

- Tėte, negaliu tekėti už Don Diego Vegos, pasakė. - Kažin ar galiu pasakyti ką tikra, bet jis ne tas žmogus, už kurio norėčiau tekėti. Jis negyvas, su juo gyventi bus begalinė kančia.

- Kapitonas Ramonas taip pat prašė leisti merginti tave, - pasakė Donja Katalina.

- Ir jis beveik taip pat man netinka. Nepatinka jo žvilgsnis, - paprieštaravo mergina.

- Tu per daug rami, - pasakė jai Don Karlas. - Jei mus persekios dar metus, mes tapsime elgetos. Geriausias vyras tau tenka, o tu nori jį atstumti. Tu taip pat nenori ir karininko su aukšta padėtimi, nes tau nepatinka jo žvilgsnis. Pagalvok apie tai, mergyte. Jungtuvės su Don Diegu Vega labai pageidautinos. Galbūt kai tu geriau jį pažinsi, jis tau labiau patiks. Jis gali nubusti. Man pasirodė, jog jis tavęs pavyduliauja kapitonui. Jei tu gali sukelti jo pavydą...

Senjorita Lolita pravirko, bet netrukus nusiramino.

- Aš... Aš padarysiu viską, kad jį pamilčiau. Bet dar negaliu ryžtis pasakyti, jog būsiu jo žmona.

Ji paskubėjo į savo kambarį ir pašaukė čiabuvę tarnaitę. Veikiai namuose pasidarė tamsu, aplink namus viskas taip pat ėmė skendėti tamsoje. Degė tik žiburiai trobose, kur čiabuviai pasakojo baisias istorijas apie nakties įvykius kiekvienas stengdamasis kuo daugiau primeluoti. Don Karlo ir jo žmonos miegamajame buvo girdėti tyliai knarkiant.

Bet senjorita Lolita nemiegojo. Ranka parėmusi galvą ji žiūrėjo per langą į tolimus žiburius. Ji prisiminėjo nusilenkimo grakštumą, jo muzikalų žemo tembro balsą, jo lūpų prisilietimą prie jos delno.

O, jei jis nebūtų nenaudėlis! - atsiduso. - Kaip moteris galėčiau mylėti tokį žmogų!

APSILANKYMAS

Kitą rytą, vos išaušus, Reino de Los Andželo aikštėje kilo didelis sąmyšis. Seržantas Pedras Gonzalesas buvo ten su dvidešimčia raitelių, t. y. beveik su visais įgulos raiteliais. Visi jie ruošėsi vytis senjorą Zoro.

Milžinas seržantas triukšmingai komandavo. Kareiviai tvarkė balnus, apžiūrinėjo žąslus, gertuves ir nedideles maisto atsargas. Seržantas Gonzalesas liepė savo būriui vykti be bagažo ir gyventi vietos gyventojų sąskaita. Jis rimtai pažiūrėjo į kapitono įsakymus vykdamas paskui senjorą Zoro, nes ruošėsi negrįžti, kol jo nesučiups, arba mirti mėgindamas tai padaryti.

- Prikalsiu vyruko kailį prie įgulos būstinės durų, mano drauge, - pasakė jis storajam tavernos šeimininkui. - Paskui gausiu iš gubernatoriaus atlyginimą ir užmokėsiu pinigus, kuriuos tau skolingas.

- Maldauju visų šventųjų, kad tai įvyktų, - pasakė šeimininkas.

- Kas įvyktų, kvaily? Kad užmokėčiau tau savo skolą? Ar tu tik nebijai netekti keleto skatikų?

- Noriu pasakyti, jog meldžiuosi, kad jums pavyktų pagauti plėšiką, - pasakė šeimininkas meluodamas ir nesutrikdamas.

Kapitonas Ramonas neišėjo palydėti išvykstančio būrio, nes jį dėl žaizdos smarkiai krėtė drugys, todėl bažnytkaimio žmonės vis klausinėdami būriavosi aplink seržantą Gonzalesą ir jo kareivius. Seržantas pajuto, jog jis susilaukė visuotinio dėmesio.

- Tas „Kapistrano prakeikimas" veikiai mirs! - gyrėsi jis. - Pedras Gonzalesas paseks jo pėdsakais. Cha! Kai atsistosiu akis į akį su vyruku...

Šią valandėlę atsidarė Don Diego Vegos namų durys ir pasirodė pats Don Diegas. Miestelėnai kiek nustebo, nes dar buvo labai ankstyvas rytas. Seržantas Gonzalesas išmetė ryšulėlį, kurį laikė rankose, įsirėmė ir pažiūrėjo į savo draugą su ypatingu dėmesiu.

- Jūs nemiegojote? - išrėžė jis.

- Ne, aš miegojau, - pasakė Don Diegas.

- Ir jau taip anksti atsikėlėte? Čia kažkokia šėtoniška paslaptis. Paaiškinkite.

- Jūs pakankamai triukšmavote, galėjote išbudinti net ir negyvėlius, - pasakė Don Diegas.

- Nieko nebuvo galima padaryti, kabaljere, nes veikėme pagal įsakymą.

-Argi nebuvo galima viską paruošti įgulos būstinėje, o ne aikštėje'/ O gal manote, jog ten būtų nepakankamai žmonių, kurie matytų, kokie jūs reikšmingi?

- Dabar... prisiekiu...

- Nesakykite to! - pasakė Don Diegas. - Iš tikrųjų taip anksti atsikėliau dėl to, kad turiu būtinai vykti į savo asjendą, esančią už kelių dešimčių mylių. Turiu apžiūrėti savo galvijų ir arklių bandas. Niekada nebūkite turtingas, nes turtas per daug iš žmogaus reikalauja.

Kažkas man sako, jog niekada dėl to nekentėsiu, - pasakė seržantas juokdamasis. - Ar jūs vyksite su eskortu, mano drauge?

- Visas eskortas - viso labo du čiabuviai.

- Jei susitiksite su tuo senjoru Zoro, jis tikriausiai pagrobs jus dėl geros išpirkos.

-Ar gali būti, jog jis yra tarp šios vietos ir mano asjendos?

- Neseniai atvykęs čiabuvis pranešė, jog jį matė kelyje, einančiame į Palą ir San Luis Rei. Mes ta kryptimi ir vyksime. Kadan-

gi jūsų asjenda yra priešingoje pusėje, jūs dabar to niekšo tikrai nesutiksite.

-Tai girdėdamas jaučiuosi bent kiek geriau. Vadinasi, jūs vykstate Palos link, seržante?

- Taip. Pasistengsime kuo greičiau aptikti jo pėdsakus, o tada aš ir pagriebsiu tą lapę. O iš pradžių pasistengsiu rasti jos guolį. Mes tučtuojau išvykstame.

Lauksiu žinių nekantraudamas, - pasakė Don Diegas. - Geros kloties!

Gonzalesas ir jo kareiviai šoko ant arklių. Seržantas sukomandavo, ir jie šuoliais nulėkė per aikštę sukeldami didelius debesis dulkių ir pasuko plentu, einančiu į Palą ir San Luis Rei. Don Diegas žiūrėjo įtolstančiuosius, kol nieko nebuvo matyti, tik mažas debesėlis. Tada jis pareikalavo savo arklio. Jis taip pat sėdo ant žirgo ir nujojo San Gabrielio link, o du tarnai čiabuviai raiti ant jaučių sekė paskui jį.

Bet prieš išjodamas Don Diegas parašė raštelį ir išsiuntė jį su čiabuviu į Pulido asjendą. Don Karlui adresuotame raštelyje buvo rašoma:

„ Kareiviai šįryt išvyko persekioti senjoro Zoro. Buvo pranešta, jog tas plėšikas savo žinioje turi visų gaujų niekšų ir gali sukelti mūšį. Negalima išpranašauti, mano drauge, kas gali atsitikti. Nenorėčiau, kad bent kurį iš tų, kuriais aš domiuosi, ištiktų pavojus - turiu galvoje ypač jūsų dukterį, taip pat Donjų Katalina ir jus. Jeigu tas grobikas matė jų vakar vakare, be abejo, turėjo įvertinti jos grožį. Gali būti, kad jis norės jų vėl pamatyti. Prašau tučtuojau atvykti pas mane į Reino de Los Andželų ir jaustis ten kaip namie, kol viskas nusiramins. Išvykstu šį rytų į savo asjendų, bet savo tarnams esu įsakęs, jog galite reikalauti visko, ko panorėsite. Tikiuosi pamatyti jus grįžęs už dviejų trijų dienų.

Don Diegas "

Don Karlas perskaitė šį laišką savo žmonai ir dukteriai, o paskui pažiūrėjo į jas norėdamas pamatyti, kokį joms įspūdį laiškas padarė. Pats jis, būdamas senas kariškis, juokėsi iš pavojaus, bet nenorėjo, kad pavojus grėstų moterims.

- Na, kaip manote? - paklausė.

- Jau praėjo daug laiko, kai buvau bažnytkaimyje, - pasakė Donja Katalina. - Liko ten keletas damų, su kuriomis mielai bendrausiu. Manau, jog ten bus puiku.

- Ir jei bus žinoma, jog mes svečiuojamės Don Diego Vegos namuose, - pasakė Don Karlas. - Tai, be abejo, nepadarys mums žalos. O ką mano mūsų duktė?

Lolita suprato, jog jai tokią nepaprastą garbę ir palankumą reiškia tik dėl to, kad jai pasipiršo Don Diegas. Prieš atsakydama ji šiek tiek dvejojo.

Manau, tai bus gerai, - pasakė. - Norėčiau pabūti bažnytkaimyje, juk mes šioje asjendoje beveik nieko nematome. Bet ar nepasklis kalbos apie mane ir Don Diegą?

Niekai! - prapliupo Don Karlas. - Ar gali būti bent kas natūralesnio už mūsų apsilankymą Vegos namuose, jei mūsų kraujas ne tik beveik toks pat taurus, koks ir jų, bet ir kur kas geresnis už daugelio kitų?

- Bet juk tai Don Diego namai, o ne jo tėvo.

- Bet jo ten nebus keletą dienų, kaip jis rašo. Kai tik jis grįš, mes galime išvykti.

- Na, tada nutarta, - paskelbė Don Karlas. - Einu, duosiu nurodymus ūkvedžiui.

Jis išskubėjo į kiemą ir šaukdamas ūkvedį labai patenkintas paskambino dideliu skambalu.

„Kai senjorita Lolita pamatys turtingus Don Diego Vegos namus, ji tikriausiai sutiks priimti Don Diego siūlymą, - galvojo jis.

-Ji pamatys šilkus, audinius, dailias užuolaidas, auksu padailintus ir brangakmeniais nusagstytus baldus... Tada ji supras, jog gali būti viso šio ir dar daug ko savininkė."

Don Karlas tarėsi suprantantis moters širdį.

Netrukus po siestos prie durų sustojo jaučiais pakinkyti ratai su vežėju. Donja Katalina ir Lolita įsėdo įjuos, o Don Karlas pasibalnojo savo geriausią arklį ir jojo greta. Jie nuvyko šunkeliu plento link, o paskui juo pasuko į Reino de Los Andželą.

Pakeliui sutiktieji stebėjosi matydami, jog Pulido šeima kažkur išvyksta, nes visi puikiai žinojo, kad jie turėjo nesėkmių ir retai palikdavo savo dvarą. Kartais net būdavo šnibždamasi, jog damos ne visada laikosi mados, o tarnai, nors ir blogai maitinami, vis dėlto lieka asjendoje, nes jų šeimininkas labai geras žmogus.

Bet Donja Katalina ir jos duktė išdidžiai laikė galvas, taip pat kaip ir Don Karlas. Visą kelią jie sveikinosi su tais, kuriuos pažinojo.

Kai kelias pasisuko, jie galėjo tolumoje matyti bažnytkaimį, aikštę, bažnyčią su aukštu kryžiumi, viešbutį, sandėlius ir keletą prabangių namų, tokių kaip ir Don Diego, taip pat išsklaidytas čiabuvių ir varguolių trobas.

Ratai sustojo prie Don Diego namų. Tarnai iššoko sveikinti svečių, kad damoms nereikėtų eiti per dulkes, nuo ratų ligi durų ištiesė kilimą. Don Karlas nuėjo pirmas. Žengdamas į namą jis liepė tarnams pasirūpinti arkliu bei jaučiais ir pastatyti ratus. Namuose kurį laiką jie ilsėjosi, o tarnai atnešė vyno ir valgio.

Paskui jie apėjo visus tuos turtingus Don Diego namus. Donjos Katalinos akys, mačiusios daug turtingų namų, degė iš malonumo.

- Tik pamanyk, mūsų duktė gali būti viso šito savininkė, tai jai reikia pasakyti vieną žodį! - sušnibždėjo ji.

Senjorita Lolita nieko nesakė, bet ėmė galvoti, jog būtų visiškai neblogai greitai tapti Don Diego žmona. Ji kovojo pati su savimi. Viena vertus, būtų turtai, padėtis ir išgelbėtas jos tėvų turtas, bet nuobodus ir neįdomus vyras, kita vertus - romanas ir ideali meilė, kurios ji troško. Kol paskutinė viltis neišnyko, ji negalėjo jos atsisakyti.

Don Karlas išėjo iš namų ir per aikštę nuėjo prie viešbučio, kur sutiko keletą pagyvenusių kabaljerų. Jis pasisveikino su jais, tačiau pastebėjo, kad sveikindamiesi su juo nė vienas iš jų neapsidžiaugė. Jis pamanė, kad jie būgštavo atvirai reikšti jam draugiškus jausmus dėl to, kad jo nemėgo gubernatorius.

-Atvykote į bažnytkaimį su reikalu? - paklausė vienas tavernos lankytojas.

- Ne visai taip, senjore, - atsakė Don Karlas džiaugdamasis, jog gali taip atsakyti ir šiek tiek pagerinti savo padėtį. - Tas senjoras Zoro vėl veikia, kareiviai jį vėl persekioja.

-Apie tai žinome.

- Kalbama, jog senjoras Zoro dabar įsigijo visą būrį galvažudžių, ir mano asjenda gali patekti į grobiko rankas.

- A! Vadinasi, jūs atvežėte savo šeimą į bažnytkaimį, kol viskas pasibaigs?

-Pats to nebūčiau sugalvojęs, bet šįryt Don Diegas Vega atsiuntė man kvietimą atvežti mano šeimą čia ir pasinaudoti jo namais. Don Diegas išvyko į savo asjendą, bet netrukus grįš.

Tai išgirdusieji labai nustebo, bet Don Karlas apsimetė, jog to nepastebėjo ir siurbčiodamas vyną pasakojo toliau.

Don Diegas mane aplankė vakar rytą. Su juo prisiminėme senus laikus. O praėjusią naktį mano asjendą aplankė senjoras Zoro, ką jūs, be abejojau girdėjote. Kai Don Diegas tai sužinojo, atjojo vėl būgštaudamas, ar mums nieko neatsitiko.

- Du kartus tą pačią dieną! - sušuko vos atsikvėpdamas vienas iš pašnekovų.

- Tikrai, senjore.

-Jūs... Ar tiesa, kad jūsų duktė labai graži, Don Karlai Pulidai? Jai maždaug septyniolika metų?

-Aštuoniolika, senjore. Taip, kiek žinau, ji tikrai graži, - patvirtino Don Karlas.

Aplinkiniai sužiuro vieni į kitus. Dabar jie viską suprato. Don Diegas Vega norėjo vesti senjoritą Lolitą Pulidą. Tai reiškė, jog Pulido šeima vėl atgis, Don Karlas susigrąžins savo buvusius draugus ir galės šnairuoti į tuos, kurie buvo ne jo pusėje. Todėl paskubėjo pareikšti jam pagarbą ir pradėjo klausinėti apie derlių ir jo galvijų bei arklių bandų padidėjimą, apie jo bites ir ar jis nemano, jog šįmet užderėjo puikios kanapės.

Don Karlas į tai žiūrėjo prideramai. Jis gėrė vyną, už kurį jie mokėjo, taip pat pats juos vaišino, o storasis šeimininkas blaškėsi vykdydamas jų norus ir mintyse bandydamas suskaičiuoti dienos pelną. Deja, tai jam buvo neišsprendžiamas uždavinys.

Kai temstant Don Karlas išėjo iš tavernos, kai kurie lankytojai išlydėjo jį iki durų, o du įtakingiausi nuėjo su juo per aikštę iki Don Diego namų. Vienas iš jų paprašė Don Karlą ir jo žmoną vakare užsukti pas jį į svečius pasišnekučiuoti ir pasiklausyti muzikos. Don Karlas maloniai priėmė kvietimą.

Donja Katalina žiūrėjo per langą ir nudžiugo prie durų pamačiusi savo vyrą.

- Viskas vyksta puikiai, - pasakė jis. - Buvau sutiktas išskėstomis rankomis. Vakare esame pakviesti į svečius.

- Bet Lolita? - pasipriešino Donja Katalina.

- Be abejoji turi likti čia. Bet ar tai blogai? Čia yra pusšimtis tarnų. Aš buvau kviečiamas ir sutikau, mano brangioji.

Tokios progos atsikovoti padėtį visuomenėje, be abejo, nebuvo galima praleisti. Todėl Lolitai jis pasiūlė likti didelėje svetainėje ir skaityti vieną iš ten esančių eilėraščių knygų, o jei užsinorėtų miego, eiti į miegamąjį. Ją saugos tarnai, o rūmininkas pats rūpinsis jos norais.

Don Karlas ir jo žmona vakare išėjo į svečius lydimi **pustuzinio** čiabuvių, kurie rankose laikydami žibintus švietė jiems kelią per aikštę. Naktis buvo tamsi, dangus vėl grasino lietumi.

Senjorita Lolita susirietė sofoje ir ėmė skaityti eilėraščius. Visi jie buvo apie meilę, pasimatymus ir aistrą.

Ji stebėjosi, kad Don Diegas, pats būdamas toks šaltas, skaito tokią knygą. Nučiupinėta knyga bylojo, jog yra skaitoma ne pirmą kartą. Lolita pašoko nuo sofos pažiūrėti kitų knygų ant artimiausio stalelio ir labai nustebo.

Čia buvo surinkti eilėraščių rinkiniai apie meilę, fechtavimo mokytojų parašytos knygos, pasakojimai apie didžius generolus ir karius.

„Be abejo, šių knygų negali skaityti toks žmogus kaip Don Diegas", - mąstė ji.

Paskui pagalvojo, jog galbūt jis domisi jomis, nors ir nepritaria tam gyvenimo būdui, kuris jose aprašomas.

„Don Diegas yra kažkokia paslaptis", - pasakė ji sau šimtąjį kartą, grįžo ant sofos ir nugrimzdo skaityti poeziją.

Tuo metu į duris pasibeldė kapitonas Ramonas.

MEILĖ UŽPLŪSTA STAIGA

Rūmininkas paskubėjo atidaryti duris.

- Gailiuosi, kad Don Diego nėra namie. Jis išvyko į savo sjendą.

- Žinau. Bet Don Karlas su žmona ir dukterimi yra čia, ar ne

(P? ' :• ü ...A;.'..-

- Don Karlas ir jo žmona išėjo į svečius, senjore.

- O senjorita?

- Čia, be abejo.

Tada pareikšiu jai savo pagarbą, - pasakė kapitonas Ramonas.

- Senjore, atleiskite, bet senjorita yra viena.

-Argi aš nepadorus žmogus? - paklausė kapitonas.

- Vargu ar jai patiks priimti jus, kai nėra ducnjos.

- Kas jūs per vienas, kad kalbate su manim apie padorumą? - suriko kapitonas Ramonas. - Šalin iš kelio, valkata! Jei drįsi man dar priešintis, būsi nubaustas. Kai ką apie tave žinau!

Rūmininko veidas pabalo, nes kapitonas sakė tiesą. Ir dėl vieno žodžio jis galėjo patirti didelių nemalonumų, net atsidurti kalėjime. Vis dėlto jis žinojo, kas tinka ir kas ne.

- Bet, senjore... - pasipriešino.

Kapitonas Ramonas atstūmė jį kaire ranka ir įėjo į didelę svetainę. Lolita jį pamačiusi išsigando ir pašoko nuo sofos.

-Ach, senjorita, tikiuosi, neišgąsdinau jūsų, - pasakė jis. - Gailiuosi, jog nėra jūsų tėvų, bet aš turiu jums pasakyti keletą žodžių. Tas tarnas nenorėjo manęs įleisti, bet aš manau, jog jums nėra ko bijoti žmogaus su sužeista ranka.

-Tai... tai vargu ar padoru, ar ne taip, senjore? - paklausė kiek išsigandusi mergina.

- Esu įsitikinęs, jog nieko blogo neatsitiks, - atsakė.

Jis perėjo per kambarį ir atsisėdo sofos gale atvirai grožėdamasis Lolita. Rūmininkas stovėjo šalia.

Eik į savo virtuvę, vyreli! paliepė kapitonas Ramonas.

- Ne, leiskite jam likti, - paprašė Lolita, - Mano tėvas taip liepė. Jeigu rūmininkas išeis, turės nemalonumų.

- Kaip ir tuo atveju, jei pasiliks. Išeik!

Tarnas išėjo. Kapitonas Ramonas vėl atsigręžė į merginą ir nusišypsojo. Jis įsivaizdavo, kad pažįsta moteris, kad joms patinka valdingi vyrai.

- Jūs gražesnė negu bet kada, senjorita! - pasakė jis pataikaujamu balsu. - Labai džiaugiuosi, kad radau jus vieną, nes noriu jums šį tą pasakyti.

- Apie ką, senjore?

- Vakar vakare jūsų tėvo asjendoje prašiau jo leidimo su jumis bendrauti. Jūsų grožis uždegė mano širdį, senjorita, ir aš norėčiau, kad jūs taptumėte mano žmona. Jūsų tėvas sutiko, bet pasakė, jog tokį patį leidimą davė ir Don Diegui. Taigi reikia išspręsti klausimą - Don Diegas ar aš.

- Ar reikėjo jums apie tai pasakoti man, senjore? - paklausė Ji.

- Be abejo, Don Diegas jums netinka, - kalbėjo jis toliau. - Argi jis drąsus ir protingas? Argi jis nevertas pajuokos dėl savo menkumo?

- Jūs blogai kalbate apie jį jo namuose, - tarė senjorita.

Ir jos akys sužėrėjo.

- Sakau tiesą, senjorita. Norėčiau užsitarnauti jūsų palankumą. Argi jūs negalite žiūrėti į mane palankiau? Argi negalite man suteikti vilties, jog sugebėsiu užkariauti jūsų širdį?

- Kapitone Ramonai, tai nepadoru, ir jūs tai žinote, - pasakė ji. - Prašau mane palikti.

- Laukiu jūsų atsakymo, senjorita.

Jos įžeistas išdidumas pasipriešino. Kodėl apie jąnesisukinėja kaip apie kitas senjoritas? Kodėl tas žmogus toks įžūlus? Kodėl jis nesilaiko padorumo taisyklių?

Jūs turite mane palikti, - tvirtai pasakė ji. - Visa tai labai blogai, ir jūs tai žinote. Nejaugi norite, kad mano vardas taptų pamokomu palyginimu, kapitone Ramonai? Sakysim, bet kas įeis ir ras mus štai taip - vienus...

- Niekas neįeis, senjorita. Argi jūs negalite man atsakyti?

- Ne! - suriko ji pakilusi nuo sofos. - Kaip negerai, kad jūs to klausiate. Mano tėvas tikrai sužinos apie jūsų apsilankymą.

- Jūsų tėvas? - pašaipiai ištarė jis. - Žmogus, kuris neteko gubernatoriaus malonės? Žmogus, kurį apipešiojo, nes neturi politinės uoslės! Nebijau jūsų tėvo! Jis turi didžiuotis, jog kapitonas Ramonas atkreipė dėmesį į jo dukterį!

- Senjore!

- Nebėkite, - tarė jis griebdamas ją už rankos. - Suteikiau jums garbę prašydamas tapti mano žmona!

- Suteikėte man garbę?! - suriko ji piktai, ko neverkdama. -Tai vyriškiui daro garbę, kai priima jo siūlymą.

- Man patinka, kad jūs pykstate, - pastebėjo jis. - Atsisėskite vėl čia, greta manęs. O dabar atsakykite.

- Senjore!

-Jūs, be abejo, ištekėsite už manęs. Kreipsiuosi į gubernatorių dėl jūsų tėvo ir pasieksiu, kad būtų grąžinta dalis jo dvarų. Paimsiu jus į San Francisko de Aziso gubernatoriaus namus, kur jumis grožėsis kilmingi asmenys.

- Paleiskite mane, senjore!

- Atsakykite, senjorita! Jūs jau pakankamai privertėte mane laukti!

Ji ištrūko ir atsistojo prieš jį spindinčiomis akimis, sugniaužusi savo mažas rankeles.

- Ištekėti užjūsų?-sušukoji. - Geriau liksiu senmergė, geriau ištekėsiu už čiabuvio, geriau mirsiu, bet užjūsų netekėsiu! Aš ištekėsiu už kabaljero, už džentelmeno arba už nieko! Apgailestauju, bet negaliu pasakyti, kad jūs būtumėt džentelmenas.

- Puikūs beveik puolusio žmogaus dukters žodžiai!

- Nuopuolis nepakeitė Pulido kilmės, senjore. Abejoju, ar jūs tai suprantate. Matyt, jūs pats nebajoriško kraujo. Don Diegas sužinos viską. Jis mano tėvo draugas.

- Ir jūs norite susituokti su turtingu Don Diegu ir taip pagerinti jūsų tėvo reikalus? Jūs nenorite ištekėti už doro žmogaus, bet parsiduodate.

- Senjore! - suspiegė ji.

Tai buvo nepakenčiama. Ji buvo viena, arti nebuvo nieko, kas atkeršytų už tokį įžeidimą. Jos kraujas virte virė, ir ji nusprendė atkeršyti pati.

Žaibo greitumu ji pakėlė ranką ir trenkė kapitonui Ramonui per veidą. Paskui atšoko, bet jis sugriebė ją už rankos ir prisitraukė prie savęs.

- Turite užmokėti už tai bučiniu! - pasakė jis. - Tokią mažą moterį galima pagriebti viena ranka, garbė šventiesiems!

Ji grūmėsi draskydamasi, daužė jam į krūtinę, nes negalėjo pasiekti veido, bet jis tik juokėsi išjos ir laikė vis tvirčiau, kol galiausiai ji nusilpo. Tada jis atlošė jos galvą ir pažvelgė į akis.

- IŠ jūsų vienas bučinys, senjorita! - pasakė jis. - Man bus be galo malonu prisijaukinti tokį laukinį padarą.

Ji vėl pamėgino grumtis, bet negalėjo. Maldavo šventųjų padėti, bet kapitonas vis smarkiau juokėsi, pasilenkė prie jos, ir jo lūpos priartėjo prie jos lūpų.

Bet jam neteko jos pabučiuoti. Ji stengėsi ištrūkti iš jo glėbio, todėl jis buvo priverstas ją prisitraukti prie savęs. Tuo metu iš kambario kampo staiga pasigirdo atšiaurus balsas:

- Minutėlę, senjore!

Kapitonas Ramonas paleido merginą ir atsigręžė. Norėdamas įžiūrėti, kas slepiasi tamsiame kampe, jis prisimerkė. Tuo metu senjorita Lolita linksmai suriko.

Nekreipdamas dėmesio į damą, kapitonas Ramonas garsiai nusikeikė, nes prieš jį stovėjo senjoras Zoro.

Jis nesistengė sužinoti, kaip plėšikas įėjo į namus. Apie tai nesusimąstė. Suprato, jog neturi kalavijo, o jei net ir turėtų, dėl sužeisto peties vis tiek negalėtų juo pasinaudoti. Senjoras Zoro ėjo priėjo.

- Galiu būti už įstatymų ribų, bet aš gerbiu moteris! - ištarė „Kapistrano prakeikimas". - O jūs, kariuomenės karininkas, kaip matyti, to nesuprantate. Ką čia veikiate, kapitone Ramonai.'

- O jūs ką čia veikiate?

- Girdėjau ledi riksmą, o tai kabaljerui suteikia teisę įeiti bet kur, senjore. Man atrodo, jūs peržengėte visas padorumo ribas.

- Galbūt ledi taip pat jas peržengė?

-Senjore! -sugriaudėjo plėšikas. - Dar vienas žodis, iras nukausiu jus vietoje, nors ir esate sužeistas! Kaip man jus pamokyti?

- Rūmininke! Žmonės! - suriko kapitonas. - Čia yra senjoras Zoro! Jūs gausite atlyginimą, jei jį sučiupsite!..

Kaukėtas žmogus nusijuokė.

- Iš jūsų pagalbos šauksmo mažai naudos, pasakė Zoro. - Verčiau sukalbėkite maldą.

-Gražiai elgiatės, pone, grasindamas sužeistam žmogui.

- Nusipelnėte mirti, senjore, bet manau, jog turiu leisti jums išvengti mirties. Bet jūs atsiklaupsite ir paprašysite senjoritos do-

vanoti. O paskui paliksite šį namą, išsmuksite iš čia kaip niekšas, koks ir esate iš tikrųjų, ir tylėsite apie tai, kas čia įvyko. Jei to nepadarysite, prižadu sutepti savo kalavijąjūsų krauju.

-Cha! :i^--,i/,^vri^-. i ^v^-MK-uh.^ii1-

- Ant kelių, senjore, ir tučtuojau! - įsakė senjoras Zoro. - Neturiu laiko laukti.

- Aš esu karininkas!

-Ant kelių! - vėl sukomandavo senjoras Zoro griežtu balsu.

Jis šoko į priekį, sugriebė kapitoną Ramoną už jo sveikojo peties ir sviedė ant grindų.

-Tučtuojau, baily! Pasakykit senjoritai, kad nusižeminęs prašote dovanoti, ko ji, be abejo, nepadarys, nes jūs to nevertas, ir kad daugiau niekada jos nebetrikdysite. Pasakykit tai arba, prisiekiu šventaisiais, jūs ištarėte savo paskutinį žodį.

Kapitonas Ramonas visa tai atliko. Tada senjoras Zoro pagriebė jį už apykaklės, pakėlė, nutempė iki durų ir nusviedė į gatvės kampą. Jei ne minkšti dembliai, kapitonas Ramonas būtų **patyręs** kur kas daugiau ir skausmo, ir kūno sužalojimų.

Senjoras Zoro uždarė duris kaip tik tą akimirką, kai rūmininkas įbėgo į kambarį ir pamatė kaukėtą žmogų.

- Senjorita, tikiuosi, jog buvau jums naudingas, - pasakė plėšikas. - Tas niekšas jūsų nebetrikdys, nes kitaip vėl pajus mano kalavijo smailumą.

- O, dėkui jums, senjore, dėkui! - suriko ji. - Papasakosiu tėvui apie jūsų gražų poelgį. Rūmininke, atneškite vyno!

Rūmininkui liko tik vykdyti įsakymą. Jis išskubėjo iš kambario stebėdamasis laikais ir papročiais.

Senjorita Lolita priėjo prie senjoro Zoro.

- Senjore, - sušnibždėjo ji. - Jūs išgclbėjote mane nuo į/eidimo. Išgclbėjote nuo paskalų, kurias tas žmogus būtų paleidęs.

Senjore, nors jūs laikysite mane nekuklia, bet aš gera valia siūlau jums tą bučinį, kurį jis norėjo gauti jėga.

Ji pakėlė veidą ir užsimerkė.

Nežiūrėsiu, kol nusiimsite savo kaukę, - pasakė Lolita.

- Tai būtų per daug, senjorita, - atsakė jis. - Jūsų ranką, bet ne jūsų lūpas.

- Jūs įžeidžiate mane, senjore. Aš drąsiai pasiūliau jums mane pabučiuoti, o jūs atsisakote.

- Jūs nebūsite įžeista, - atsakė jis.

Senjoras Zoro pasilenkė, pakėlė kaukės apačią ir savo lūpomis palietė Lolitos lūpas.

- Ach, senjorita! - kalbėjo jis. - Norėčiau būti doras žmogus ir atvirai siekti jūsų. Mano širdis kupina meilės jums.

-O mano - meilės jums!

-Tai beprotybė! Niekas neturi to žinoti...

-Nebijočiau to pasakyti visam pasauliui, senjore...

- O jūsų tėvas ir jo turtai? O Don Diegas?

-Aš myliu jus, senjore!

O galimybė tapti įtakinga dama? Nejaugi jūs manote, kad aš nežinojau, jog Don Diegas buvo tas žmogus, kurį jūs turėjote galvoje, kai kalbėjomės jūsų tėvo kieme? Čia tik jūsų įgeidis, senjorita.

- Čia meilė, senjore. Ar bus kas iš to, ar ne, nežinau. Bet Pulidai nemyli du kartus.

- O kas gali būti iš to be nelaimės?

- Mes dar pamatysime. Dievas mielaširdingas...

- Tai beprotybė!

- Maloni beprotybė, senjore!

Jis priglaudėją prie savęs, vėl nulenkė galvą, o ji vėl užsimerkė ir priėmėjo bučinį, tik šį kartą bučinys buvo ilgesnis. Ji nemėgino pamatyti jo veido.

- Galbūt esu bjaurus? - pasakė jis.

- Bet aš myliu jus.

- Sužalotas, senjorita?

- Vis tiek myliu jus.

- O ko mes galime tikėtis?

- Eikit, senjore, kol negrįžo mano tėvai. Nieko nepasakysiu, tik tai, kad jūs mane išgelbėjote nuo įžeidimo ir išėjote. Jie manys, jog jūs atsiradote norėdamas apiplėšti Don Diegą. Tapkite doras, senjore. Dėl manęs! Tapkite doras, prašau jus, ir pareikškite teises į mane. Niekas nematė jūsų veido. Jei nusiimsite kaukę, niekas niekada nesužinos apie jūsų kaltę. Nesat paprastas vagis. Žinau, kad vogėte: norėjote atkeršyti už bejėgius, nubausti žiaurius politikus, padėti prispaustiesiems. Žinau, jog visa, ką atimdavote, atiduodavote vargšams. O, senjore!

- Bet mano darbai dar nebaigti, senjorita. Turiu juos baigti.

- Tai baikit juos, ir tegul saugojus šventieji, senjore! Esu įsitikinusi, kad jie tai padarys. O kai baigsit, grįžkit pas mane. Pažinsiu jus, kad ir ką apsivilktumėte.

Nelauksiu taip ilgai, senjorita. Aš dažnai jus matysiu, nes kitaip negalėsiu gyventi.

- Saugokit save.

Dabar iš tikrųjų saugosiuosi, nes tam turiu dvejopą priežastį. Niekada gyvenimas nebuvo toks puikus kaip dabar.

Jis lėtai pasitraukė, atsigręžė ir pažiūrėjo į artimiausią langą.

- Turiu eiti, - pasakė jis. - Negaliu laukti vyno.

- Tai buvo priežastis likti vieniems, - prisipažino ji.

- Iki kilo karto. Tegu tai bus greitai!

- Būkite atsargus, senjore!

- Būsiu visada, mano mylimoji! Iki pasimatymo, senjorita!

Jų akys vėl susitiko. Paskui jis pamojo ranka, standžiai apsisiautė skraiste, puolė prie lango, per jį iššoko ir dingo tamsoje.

KAPITONAS RAMONAS RAŠO LAIŠKĄ

Atsikėlęs iš dulkių prie Don Diego Vegos durų kapitonas pasileido tekinas tamsoje į takelį, kuris prie įgulos vedė kalno šlaitu aukštyn. Jo kraujas nirtingai virė, veidas išraudo iš pykčio. Įguloje buvo ne daugiau kaip pustuzinis kareivių, ir iš to pustuzinio keturi buvo ligoniai, o dviejų reikėjo apsaugai.

Taigi kapitonas Ramonas negalėjo nusiųsti žmonių prie Vegos namų pamėginti sugauti plėšiką. Jis nusprendė, kad senjoras Zoro liks ten ne ilgiau kaip kelias minutes ir dabar jau tikriausiai yra užšokęs ant arklio ir pasislėpęs. Buvo žinoma, kad tas plėšikas niekada nelikdavo ilgai vienoje vietoje.

Be to, kapitonas Ramonas nenorėjo, kad visi sužinotų, jog tas senjoras Zoro sutiko jį antrą kartą ir pasielgė su juo kaip su menkysta! Juk jis negalėjo paskelbti, jog įžeidė senjoritą ir jog senjoras Zoro nubaudė jį už tai - privertė atsiklaupti ir atsiprašyti, o paskui išmetė pro duris kaip šunį.

Kapitonas nusprendė, jog bus geriau apie įvykį nieko nepasakoti. Jis manė, jog senjorita apie tai papasakos savo tėvams ir jog rūmininkas taip pat tai patvirtins, bet abejojo, kad Don Karlas griebsis kokių nors žygių. Kol stos prieš karininką, Don Karlas du kartus prieš tai pagalvos, ypač jei jau užsitraukė gubernatoriaus nemalonę. Ramonas daugiausia jaudinosi dėl to, kad Don Diegas

nesužinotų, kas atsitiko, nes jei vienas iš Vegų pakeltų ranką prieš jį, kapitonui neliktų jokių galimybių išlaikyti savo padėtį.

Žingsniuodamas po savo kabinetą kapitonas Ramonas galvojo ir apie daug ką kita. Jis suprato laiko dvasią ir žinojo, jog gubernatoriui ir jo aplinkai labai reikia papildomų lėšų trankiai gyventi. Jie apiplėšdavo turtingus žmones, kuriuos bent kiek įtardavo, todėl tikrai apsidžiaugtų radę naują auką. Ar jis negalėtų pateikti jų įskųsti ir taip sutvirtinti savo padėtį? Juk kapitonas gali išdrįsti prasitarti, jog Vegų šeima ne visiškai lojali gubernatoriaus atžvilgiu.

Tai jis gali padaryti ir atkeršyti už Don Karlo Pulido dukters pasityčiojimą. Taip pamanęs kapitonas, nors ir buvo labai įniršęs, piktai nusijuokė. Jis pareikalavo raštinės reikmenų ir įsakė vienam savo žmogui pasiruošti išvykti kaip kurjeriui.

Ramonas dar valandėlę pavaikščiojo apgalvodamas aplinkybes ir žodžius, kurie geriausiai tiktų rašant laišką. Pagaliau jis atsisėdo prie ilgo stalo ir pradėjo rašyti laišką jo ekscelencijai gubernatoriui į jo rezidenciją San Franciske de Aziso.

Jis rašė:

„Jūsų pranešimus apie plėšiką, žinomą senjoro Zoro vardu, gavau. Gailiuosi, jog negaliu pranešti apie niekšo suėmimą, bet tikiuosi, jog būsite nuolaidus man šioje byloje, nes jos aplinkybės yra kiek neįprastos. Didesnė dalis mano kareivių persekioja tą vyruką gavę įsakymą j į suimti gyvą ar negyvą. Bet senjoras Zoro kovoja ne vienas. Jį palaiko kaimynystėje, padeda slėptis, gauti valgio bei gėrimų ir. be abejo, pailsinti arklius.

Vakar jis aplankė Don Karlo Pulido asjendą. Šis kabaljeras žinomas kaip neprijaučiantis jūsų ekscelencijai. Nusiunčiau ten kareivius ir nujojau pats. Kol mano kareiviai ieškojo plėšikų pėdsakų, plėšikas išlindo iš Don Karlo namų svetainės spintos ir klastingai mane užpuolė. Jis sužeidė mano dešinįjį petį, bet aš

nniausi su juo, kol jis išsigando ir vėl puolė slėptis. Turiu paste-'ti, jog Don Karlas iš dalies sukliudė man persekioti tą žmogų, to, kai atvykau į asjendą gavau žinių, jog tas žmogus čia vakarieniavo. Pulido asjendą - puiki vieta tokį žmogų slėpti, nes ji yra kiek nuošaliau nuo svarbiausio plento. Būgštauju, jog ši asjendą gali būti senjoro Zoro vyriausiąja būstine, kai jis veikia šioje apylinkėje. Laukiu jūsų instrukcijų šiuo klausimu. Turiu pridurti, jog Don Karlas, kai buvau pas jį, su manimi elgėsi nepakankamai pagarbiai, o jo duktė, senjorita Lolita, vos susilaikė neparodžiusi savo susižavėjimo plėšiku ir pašaipos dėl kareivių pastangų jį sugauti. Taip pat yra įrodymų, jog kaimynystėje pradėjo šlyti dar vienos kilmingos ir turtingos šeimos lojalumas jūsų ekscelencijai. Bet aš manau, jog jūs suprasite, kad negaliu rašyti tokių dalykų laiške, kurį siunčiu su kurjeriu.

Giliai Jus gerbiantis Ramonas,
kapitonas ir Reino de Los Andželo įgulos komendantas "

Baigęs rašyti laišką Ramonas piktai nusijuokė. Jis žinojo, jog šio laiško pabaiga privers generolą susimąstyti ir imti spėlioti. Iš turtingų ir garsių giminių Vegų šeima buvo beveik vienintelė, kuri galėjo tikti laiško užuominai.

Kapitonas Ramonas įsivaizdavo ir kas atsitiks su Pulidu. Gubernatorius neskubės jo bausti. Gali būti, jog senjoritai Lolitai prireiks protekcijos ir tada pasirodys, kad ji negali paniekinti kariuomenės kapitono merginimo.

Dabar Ramonas ėmė perrašinėti laišką norėdamas originalą nusiųsti su kurjeriu, o nuorašą pasilikti savo archyve, jeigu kada tektų pasiremti laišku. Baigęs perrašinėti laišką jis užantspaudavo originalą ir nunešė į kareivių būstinę, kur įteikė tam, kurį išrinko kaip kurjerį. Kareivis atidavė pagarbą, sėdo ant arklio ir sparčiai nujojo į šiaurę, San Francisko ir Santa Barbaros link, o toliau - į

San Franciską de Aziso. Jo ausyse visą laiką skambėjo kapitono įsakymas joti kuo greičiausiai, keičiant arklius visose misijose ir sodžiuose jo ekscelencijos vardu.

Ramonas grįžo į raštinę, prisipylė vyno ir ėmė skaityti laiško nuorašą. Jis beveik gailėjosi, jog neišreiškė minčių kur kas stipriau, nors žinojo, kad geriau parašyti švelniau, nes kitaip gubernatorius gali pamanyti, kad jis perdeda. Kartkartėmis jis nustodavo skaityti norėdamas iškeikti senjoro Zoro vardą. Be to, jis galvojo apie senjoritos Lolitos grožį ir grakštumą ir galvojo, jog už elgesį su juo senjorita turi būti nubausta.

Jis spėjo, jog senjoras Zoro dabar jau yra toli nuo čia ir joja vis tolyn nuo Reino de Los Andželo, bet klydo. „Kapistrano prakeikimas", kaip vadino jį kareiviai, palikęs Don Diego Vegos namus taip toli neišvyko.

ĮGULOJE

Senjoras Zoro tamsoje nuėjo iki tos vietos, kur buvo palikęs savo arklį anapus čiabuvio trobos. Ten jis sustojo galvodamas apie savo meilę.

Ūmai jis nusijuokė, tarytum būtų kažkuo labai patenkintas, ir iš lėto nujojo takeliu, vedančiu į įgulą. Zoro išgirdo šuoliais iš ten jojantį raitelį ir pamanė, kad kapitonas Ramonas nusiuntė žmogų su įsakymu seržantui Gonzalesui ir jo kareiviams sugrįžti ir sekti naujais jo pėdsakais.

Senjoras Zoro tiksliai žinojo, kokie yra įgulos reikalai, kiek ten kareivių, kad keturi sirgo drugiu ir kad ten, be kapitono, dabar liko tik vienas sveikas žmogus, nes kitas išjojo. Jis vėl nusijuokė ir leido savo arkliui į kalną kopti lėtu žingsniu, kad nekeltų triukš-

mo. Anapus įgulos trobesio jis nulipo nuo arklio ir paliko vadeles ant žemės, nes žinojo, kad gyvulys nepajudės iš vietos. Paskui jis tamsoje nusėlino prie trobesio sienos, atsargiai apėjo jį aplink, kol priėjo langą. Čia jis užkopė ant plytų krūvos ir pažvelgė į vidų.

Tai buvo kapitono Ramono kabinetas. Zoro pamatė, jog komendantas sėdi už stalo ir skaito laišką, kurį, matyt, ką tik parašė. Kapitonas Ramonas kalbėjo pats su savim, kaip tai dažnai daro daugelis nedorų žmonių.

-Tai sukels puikiajai senjoritai siaubo, - mąstė jis. - Tai pamokys ją nesityčioti iš jo ekscelencijos kariuomenės karininko. Kai jos tėvas bus kalėjime apkaltintas valstybės išdavimu, iš jo bus atimti dvarai, tada galbūt ji klausys, ką aš kalbėsiu.

Senjorui Zoro buvo nesunku atskirti žodžius. Jis iš karto suprato, kad kapitonas Ramonas sugalvojo keršyti, kad jis ruošėsi iškrėsti šunybę Pulido šeimai. Senjoro Zoro veidas po kauke net pajuodo iš įniršio.

Jis nulipo nuo plytų krūvos ir ėmė sėlinti palei sieną prie trobesio kertės. Šalia durų degė žiburys. įguloje paliktas stambus kareivis vaikščiojo prie durų su pistoletu užjuostos ir su kalaviju. Senjoras Zoro stebėjo jo žingsnius ir tiksliai apskaičiavo atstumą. Kai tik sargybinis nusigręžė žygiuodamas toliau, plėšikas šoko ant jo.

Šokdamas Zoro rankomis sugniaužė kareivio gerklę ir keliais smogė į nugarą. Netikėtai užkluptas sargybinis parvirto ant žemės ir bandė grumtis. Bet senjoras Zoro žinojo, kad net menkiausias triukšmas gali jį pražudyti, todėl sunkia pistoleto rankena trenkė kareiviui į smilkinį ir taip privertė jį nutilti.

Sąmonės netekusį kareivį Zoro nuvilko į patamsį, nuo jo skraistės nuplėšta juosta užkimšo jo burną, o kitomis juostomis surišo rankas ir kojas.

Paskui jis apklojo kareivį savo skraiste, pažiūrėjo į pistoletą, valandėlę pasiklausė norėdamas įsitikinti, kad neilga kova neatkreipė niekieno dėmesio trobesio viduje, ir įsmuko pro duris.

Akimirksniu jis atsidūrė viduje. Priešais buvo didelis kambarys su kieta žemės asla. Čia stovėjo keletas ilgų stalų ir suolų, buvo sudėti puodeliai vynui, pakinktai, balnai ir žąslai. Senjoras Zoro viską greitai permetė akimis, įsitikino, kad kambaryje nieko nėra, ir greitai, beveik be triukšmo, nuėjo prie durų į komendanto būstą. Patikrinęs, ar jo pistoletas užtaisytas, jis drąsiai pradarė duris. Kapitonas Ramonas sėdėjo nugara į duris. Jis staiga atsisuko. Pamanęs, kad vienas iš jo kareivių įėjo nepasibeldęs, kapitonas buvo pasiruošęs savo pavaldinį išplūsti.

- Nė garso, senjore, - įspėjo plėšikas. - Jei bent atsidusit, mirsit!

Nenuleisdamas akių nuo komendanto jis įėjo į kambarį laikydamas priešais save užtaisytą pistoletą ir uždarė duris. Kapitonas Ramonas nuleido rankas ant stalo, jo veidas pabalo.

- Ko jūs čia? - paklausė kapitonas paniekindamas įsakymą neišleisti nė garso, kalbėdamas kiek garsėliau negu šnibždėdamas.

-Atsitiktinai pažvelgiau per langą, senjore. Pamačiau prieš jus raštą ir išgirdau, kaip kalbėjote. Blogai, kai žmogus ima kalbėti pats su savimi. Jei jūs nebūtumėte kalbėjęs, būčiau nuėjęs toliau savo reikalais. Kadangi...

- Na tai ką, senjore? - paklausė kapitonas beveik išdidžiai atsigręždamas į plėšiką.

- Nusprendžiau perskaityti šį laišką.

-Argi jus taip smarkiai domina mano tarnybiniai reikalai?

- Apie tai nekalbėsime, senjore. Būkit malonus, nuimkite rankas nuo stalo ir, jei nenorite tučtuojau mirti, nesistenkite išsitraukti savo pistoleto. Man būtų smagu nusiųsti jūsų sielą į kitą pasaulį.

Komendantas įvykdė Zoro prašymą. Senjoras Zoro atsargiai priėjo ir paėmė laišką. Paskui jis vėl atsitraukė keletą žingsnių vis dar stebėdamas kapitoną.

- Skaitysiu jį, - pasakė jis. - Bet įspėju, kad atidžiai jus stebėsiu. Nesijudinkit, senjore, jei nenorite aplankyti savo protėvių.

Jis ėmė greitai skaityti. Kai pabaigė, kurį laiką įdėmiai žiūrėjo į komendantą, o jo nieko gera nežadančios akys piktai žėrėjo po kauke. Kapitonas Ramonas ėmė nejaukiai jaustis. Senjoras Zoro priėjo prie stalo jį stebėdamas, prikišo laišką prie žvakės liepsnos ir numetė ant grindų. Laiškas užsiliepsnojo ir bematant virto pelenų krūva. Senjoras Zoro užmynė ją koja.

- Laiškas nebus pristatytas, - pasakė jis. - Vadinasi, jūs kovojate su moterimis, senjore? Narsusis karininkas, jo ekscelencijos kariuomenės papuošalas! Neabejoju, kad jei tai žinotų, gubernatorius tikrai pakeltų jums laipsnį. Jūs įžeidėte senjoritą, nes jos tėvas dabar nedraugauja su esančiaisiais valdžioje. Kadangi senjorita jus atstūmė, kaip to nusipelnėte, stengiatės pridaryti nemalonumų jos šeimos nariams. Tai vertas dėmesio poelgis.

Jis žengtelėjo dar žingsnį į priekį visą laiką laikydamas paruoštą pistoletą.

- Žiūrėkite, kad manęs nepasiektų žinia, jog jūs išsiuntėte laišką, panašų į tą, kurį tik ką sunaikinau, - pridūrė jis. - Gailiuosi, kad jūs negalite sukryžiuoti su manim kalavijų. Jus persmeigti būtų mano kalavijo įžeidimas, bet aš padaryčiau tai norėdamas išvaduoti pasaulį nuo tokio vyruko.

- Jūs kalbate įžūlybes sužeistam žmogui!

- Be abejo, žaizda užgis, senjore. Ir aš apie tai sužinosiu. O tada, kai jums sugrįš jėgos, pasistengsiu jus rasti ir pareikalausiu atsakyti už tai, ką mėginote šiąnakt padaryti. Tegul tai bus išspręsta tarp mūsų.

Abiejų akys grėsmingai sužėrėjo, ir senjoras Zoro pasitraukė stipriau susisupdamas savo skraiste. Netikėtai pasigirdo pakinktų tarškėjimas, arklių kanopų dundėjimas ir kimus seržanto Gon/aleso balsas.

- Nelipti nuo arklių! - rėkė seržantas savo žmonėms prie durų. - Aš tik pranešiu, ir mes vėl josime vytis priešą! Jokio poilsio, kol jį pagausime!

Senjoras Zoro apžiūrėjo kambarį, nes žinojo, kad išėjimas pro duris dabar užstotas. Kapitono Ramono akys sužėrėjo iš džiaugsmo.

• Cho, Gonzalesas! - suspiegė jis. - [pagalbą, Gonzalesai! Senjoras Zoro čia!

Paskui jis akiplėšiškai pažvelgė į plėšiką, tarytum kviesdamas jį padaryti blogiausia. Bet senjoras Zoro į kapitoną nešovė - matyt, norėjo kautis kalavijais, kai užgis ano petys.

- Likite savo vietoje! - sukomandavo jis ir pribėgo prie artimiausio lango.

Tuo metu kapitono riksmą išgirdo milžinas seržantas. Jis sušaukė savo kareivius, perbėgo per kambarį prie kabineto durų ir jas atidarė.

Pamatęs prie stalo stovintį kaukėtą žmogų ir komendantą, kuris sėdėjo ištiesęs ant stalo rankas, jis suriko iš įniršio.

- Prisiekiu visais šventaisiais, jis mūsų! - sušuko Gonzalesas. -Čia, kareiviai! Saugokit duris! Prižiūrėkit langus!

Senjoras Zoro pistoletą perėmė kaire ranka, ir išsitraukė kalaviją ir ėmė juo mojuoti į visas puses, kol žvakės nulėkė nuo stalo. Paskutinę žvakę, degusią toliau, Zoro užmynė koja. Kambarys ėmė skendėti tamsoje.

-Žiburį! Neškit žibintus! - suspiegė Gonzalesas.

Senjoras Zoro šoktelėjo į šalį prie sienos ir ėmė sėlinti palei ją. Tuo metu į kambarį įšoko Gonzalesas ir du kiti kareiviai, o vienas liko saugoti duris. Gretimame kambaryje stumdydami vienas kitą keli kareiviai blaškėsi ieškodami žibinto. Galiausiai įbėgo žmogus su žibintu, bet netikėtai suriko ir parpuolė sužeistas į krūtinę, o žibintas nukrito ant žemės ir užgeso. Seržantui nespėjus prieiti, senjoras Zoro vėl pasislėpė tamsoje taip, kad jo nebuvo galima rasti.

Nerasdamas žmogaus, kurį troško užmušti, Gonzalesas svaidėsi prakeikimais. Kapitonas jam šaukė, kad būtų atsargus ir kalavijo per klaidą neįbestų į kurį nors kareivį. Kiti aplinkui ūžavo. [etimą kambarį kažkas įėjo su nauju žibintu.

Zoro panaudojo pistoletą, ir žibintas iškrito iš kareivio rankų, lėšikas šoko į priekį, užmynė ugnį ir vėl pasitraukė į tamsą nuot keisdamas pozicijas ir klausydamasis sunkaus alsavimo, kuris tiksliai rodė jo priešų buvimo vietą.

- Griebkit niekšą! - spiegė komendantas. - Argi gali vienas žmogus jus visus taip kvailinti?

Staiga jis nutilo iš išgąsčio, nes senjoras Zoro sugriebė jį iš užpakalio. Po to nustelbdamas triukšmą nuskambėjo plėšiko balsas:

Kareiviai, aš laikau jūsų kapitoną! Nešdamas jį prieš save išeisiu pro duris. Tada pereisiu per kitą kambarį ir išeisiu iš trobesio. Paleidau tik vieną šūvį. Laikau pistoletą prie kapitono pakaušio. Jei kuris nors iš jūsų mane užpuls, iššausiu, ir jūs neteksite savo kapitono.

Kapitonas jautė šaltą plieną prie savo pakaušio ir suriko kareiviams būti atsargesniems.

Senjoras Zoro nešė jį durų link ir traukėsi atatupstom, laikydamas kapitoną prieš save. Tuo metu Gonzalesas ir raiteliai ėjo

paskui jį tokiu atstumu, kokiu galėjo išdrįsti. Jie stebėjo kiekvieną Zoro judesį tikėdamiesi netikėtai jį užklupti.

Zoro perėjo didelį kambarį ir priėjo prie išėjimo. Jis kiek būgštavo dėl lauke esančių kareivių, nes žinojo, jog dalis jų saugoja langus. Žibintas degė iš lauko pusės prie durų. Senjoras Zoro pakėlęs ranką numetė jį ir užgesino. Bet vis tiek dar grėsė didelis pavojus - Gonzalesas ir raiteliai stovėjo vaiduokliškai išsisklaidę, pasilenkę į priekį, laukdami progos smogti smūgį. Gonzalesas rankoje laikė pistoletą ir, nors ir niekino jį kaip ginklą, laukė progos iššauti nesukeldamas pavojaus kapitono gyvybei.

-Atgal, senjore! - sukomandavo plėšikas. - Man reikia daugiau vietos pašokti. Taip, dėkui jums! Seržantas Gonzalesas, jei sąlygos dabar nebūtų tokios sunkios, galėtų pasiduoti pagundai vėl pažaisti, susiremti su jumis ir nuginkluoti. Prisiekiu šventaisiais...

- Gal kitą kartą, mieliausias seržante!- tarė Zoro. - Dabar, senjorai, dėmesio! Esu nuliūdintas, jog turiu pasisakyti jums iš viso turėjęs vieną šovinį. Tai, ką kapitonas jautė visą tą laiką prie savo pakaušio, buvo ne kas kita, tik žąslų sagtis, kurią pakėliau nuo grindų. Argi tai nėra geras daiktas? Iki pasimatymo, senjorai!

Netikėtai jis metė kapitoną į priekį, smuko į tamsą ir puolė prie savo arklio nepaisydamas jį persekiojančio viso būrio ir aplink jo galvą švilpiančių pistoleto šūvių. Vėjas, pūtęs nuo tolimos jūros, plėšiko juoką atpūtė iki jo persekiotojų.

NEPAVYKUSI MEDŽIOKLE

Senjoras Zoro nukreipė savo arklį tokia pavojinga liulančio smėlio kalno atšlaite, kuria jojant net ir vienas netinkamai žengtas žingsnis galėjo būti pragaištingas. Raiteliai vos drįso sekti paskui

| Seržantas Gonzalesas, kuris buvo pakankamai drąsus, ir keletas kilų kareivių puolė paskui plėšiką, o likusieji nujojo į dešinę ir į kairę tikėdamiesi sugauti bėglį, kai šis pasieks pakalnę ir pasuks įkelia.

Tačiau senjoras Zoro juos pralenkė ir smarkiais šuoliais nujojo šunkeliu į San Gabrielį. Raiteliai lėkė paskui susiūkaudami vienas su kitu ir nuolat šaudydami iš pistoletų. Nors eikvojo daug parako ir kulkų, jie nepasiekė pageidaujamo rezultato - jiems nepavyko Zoro nei pagrobti, nei sužeisti.

Netrukus patekėjo mėnulis. Senjoras Zoro žinojo, jog tai dar labiau apsunkins jo bėgimą. Bet jo arklys buvo pailsėjęs ir stiprus, o raitelių arkliai dieną buvo nujoję daug mylių. Todėl viltis jo neapleido.

Dabar persekiotojai galėjo aiškiai jį matyti, o jis galėjo girdėti, kaip seržantas Gonzalesas rėkė ant savo kareivių versdamas juos raginti arklius. Atsigręžęs atgal Zoro pastebėjo, kad raiteliai išsisklaidė ilga grandine, stipresni ir mažiau pavargę arkliai lenkė vieni kitus.

Taip jie nujojo maždaug penkias mylias. Raiteliai laikėsi vienodo atstumo jo nemažindami. Senjoras Zoro žinojo, kad jų arkliai greitai pavargs, ir tada jo puikus žirgas nuo jų gerokai atsiplėš. Tik viena jį erzino - jam norėjosi joti į priešingą pusę.

Abipus vieškelio driekėsi statūs kalnai, pasukti į šalį ar padaryti didelį lankstą buvo neįmanoma. Nebuvo čia ir jokio takelio, kuriuo jis būtų galėjęs nudumti. O jei jis net ir būtų pamėginęs užjoti į kalną, būtų turėjęs joti labai lėtai. Tada raiteliai būtų galėję pakankamai prisiartinti, šauti į jį ir sužeisti.

Zoro nusprendė joti į priekį pamažu toldamas nuo savo persekiotojų. Jis žinojo, kad už dviejų mylių slėnyje bus takelis į deši-

nę, kuriuo jodamas jis pasieks aukštesnes apylinkes ir vėliau galės grįžti savo pėdsakais.

Nujojęs vieną iš tų dviejų myliųjis prisiminė gandą, kad dėl neseniai buvusios liūties takelis griova tapo neprajojamas. Jis suprato, kad jei net ir pasieks tą takelį, juo negalės pasinaudoti. Staiga jam toptelėjo drąsi mintis.

Užjojęs kiek aukščiau jis dar kartą atsigręžė atgal ir pamatė, kad nė vienas raitelis nejojo greta jo. Raiteliai buvo išsisklaidę, jojo poromis, bet viena pora nuo kitos buvo nutolusi skirtingu atstumu. Tai turėjo padėti jo planui.

Jis prijojo plento posūkį ir sulaikė arklį. Atgręžęs jo galvą kareivių link, pasilenkė balne į priekį norėdamas geriau įsiklausyti. Kai jau galėjo išgirsti artimiausio savo persekiotojo arklio kanopų dundėjimą, jis išsitraukė kalaviją, apvyniojo vieną kartą pavadžius aplink kairę ranką ir staiga į arklio šonus įsmeigė aštrius pentinus.

Arklys, kuriuo jis jojo, nebuvo įpratęs prie tokio elgesio. Jis niekada nebuvo patyręs pentinų poveikio išskyrus tuos atvejus, kai jodamas šuoliais šeimininkas norėdavo jį paspartinti. Todėl arklys kaip žaibas šoktelėjo į priekį, staigiai pasisuko ir lyg laukinis kumeliukas užlėkė ant artimiausio senjoro Zoro priešo.

- Šalin iš kelio! - suriko senjoras Zoro.

Pirmasis kareivis lengvai užleido kelią, nes nesitikėjo, jog tai grįžta plėšikas. Kai tuo įsitikino, jis riktelėdamas įspėjo užjo esančius draugus, bet šie negalėjo nieko suprasti dėl kanopų dundesio kietu keliu.

Senjoras Zoro užlėkė ant antrojo kareivio, sukryžiavo su juo kalavijus ir nujojo toliau. Staigiai pasisukęs dar kartą, jo arklys lengvai stumtelėjo trečiąjį kareivį ir numetė jį nuo balno. Zoro užsimojo smogti ir ketvirtajam, bet nepataikė ir džiaugėsi, jog to vyruko smūgis taip pat jo nekliudė.

Dabar prieš jį nebuvo nieko, išskyrus tiesų plentą, nusėtą šuoliais lekiančių priešų. Kaip beprotis lėkė jis pro juos kirsdamas į dešinę ir į kairę. Seržantas Gonzalesas, jojęs pavargusiu arkliu ir dėl to gerokai atsilikęs, suprato, kas įvyko. Jis suriko ant savo kareivių, bet tuo metu kažkas lyg žaibas smogė į jo arklį ir išmetė jį iš balno.

Taip senjoras Zoro pradūmė tarp jų ir dingo, o jie iš naujo ėmė persekioti jį su prakeikimus beriančiu seržantu priešakyje, bet kiek didesniu atstumu negu anksčiau.

Dabar plėšikas jojo lėčiau, nes galėjo išlaikyti reikiamą atstumą. Prijojęs pirmą kryžminį taką pasuko į jį. Atsigręžęs Zoro pamatė, kad persekiotojai joja kalnu vis labiau atsilikdami, bet dar neprarasdami vilties jį pavyti.

Tai buvo puikus triukas, bet dažnai jo kartoti negalima, - glostydamas karčius savo žirgui pasakė senjoras Zoro.

Prajojant pro vieno iš gubernatoriaus draugų asjendą Zoro dingtelėjo mintis, kad Gonzalesas gali čia sustoti ir gauti pailsėjusių arklių sau ir savo kareiviams. Zoro neapsiriko - raiteliai puolė joti keliu, nes šunys ėmė sveikinti juos lojimu. Tarpduryje pasirodė asjendos šeimininkas su aukštai virš galvos iškeltu žibintu.

- Mes persekiojame senjorą Zoro, - suriko Gonzalesas. - Gubernatoriaus vardu reikalaujame naujų arklių!

Šeimininkas pašaukė tarnus, ir Gonzalesas su savo kareiviais nuskubėjo į arklidę. Ten stovėjo puikūs arkliai, beveik tokie pat geri ir žvalūs kaip plėšiko arklys. Raiteliai mikliai nuėmė balnus ir žąslus nuo savo nukankintų arklių, pabalnojo naujus arklius ir vėl puolė takeliu Zoro vytis toliau. Nors senjoras Zoro laimėjo ir nuo persekiotojų gerokai atsiplėšė, kadangi buvo galima joti tik šiuo vienu taku, kareiviai galėjo jį pavyti.

Už trijų mylių nedidelio kalno viršūnėje buvo asjendą, kurią San Gabrielių misijai prieš mirtį padovanojo vienas palikuonių neturėjęs kabaljeras. Gubernatorius grasino paimti ją valstybės naudai, bet iki šiol to nepadarė, nes San Gabrielio pranciškonai mokėjo griežtai ginti savo nuosavybę.

Šią asjendą globojo vienas senyvo amžiaus vienuolis Filipas, ordino narys. Jo vadovaujami neofitai pasiekė, kad dvaras duotų pelno. Jie ėmė veisti daug galvijų ir į krautuves siųsti didelį kiekį kailių, taukų, medaus, vaisių ir vyno.

Gon/alesas žinojo, kad takelis, kuriuo jie jojo, vedė į tą asjendą. Užjos buvo kitas takelis, kuris šakojosi į dvi dalis: viena vedė į San Gabrielį, o kita, ilgesnė - į Reino de Los Andželą.

Jei senjorui Zoro pavyks prajoti pro asjendą, aišku, jog jis vyks takeliu, einančiu į bažnytkaimį, nes jei jis būtų norėjęs vykti į San Gabrielį, būtų jojęs tiesiog plentu, o ne rizikuodamas gyvybe grįžęs pro raitelių rikiuotę.

Bet seržantas abejojo, ar senjoras Zoro prajos pro tą asjendą. Buvo žinoma, kad plėšikas žiauriai elgdavosi su tais, kurie persekiojo vienuolius, todėl buvo galima manyti, jog bet kuris pranciškonas bus draugiškas Zoro ir padės jam.

Raiteliai prisiartino prie asjendos, bet joje nešvietė nė vienas žiburys. Gonzalesas sustabdė savo būrį ten, kur prasidėjo kelias, bet veltui klausėsi persekiojamo žmogaus garsų. Nulipęs nuo arklio jis apžiūrėjo dulkėtą kelią, bet negalėjo pasakyti, ar neseniai pro namus prajojo raitelis, ar ne.

Jis įsakė būriui išsiskirstyti. Pusė kareivių liko su seržantu, o kita pusė išsisklaidė, kad apsuptų namus, patikrintų čiabuvių trobas ir apžiūrėtų didelius sandėlius.

Paskui seržantas Gonzalesas, lydimas pusės savo kareivių, nujojo tiesiai keliu, privertė arklį užlipti priebučio laipteliais parody-

damas, kaip menkai gerbė šią vietą, ir kalavijo rankena pasibeldė į duris.

SERŽANTAS GONZALESAS SUTINKA DRAUGĄ

Tučtuojau languose įsižiebė šviesa, ir po kurio laiko durys atsidarė. Ant slenksčio pridengdamas žvakę delnu stovėjo brolis Filipas - peržengęs šeštąją dešimtį milžiniško ūgio vyras, kurio žodis savo laiku turėjo didelę reikšmę.

- Ką reiškia visas tas triukšmas? - paklausė jis žemu balsu. - Ir kodėl jūs, pikto sūnūs, užjojote į mano priebutį?

- Brolau, mes medžiojame puikųjį senjorą Zoro - tą žmogų, kurį vadina „Kapistrano prakeikimu", - atsakė Gonzalesas.

- Ir jūs manote jį rasti šiame vargingame name?

-Atsitikdavo ir keistesnių dalykų. Atsakykite man, brolau. Ar girdėjote neseniai prajojusio raitelio šuolius?

- Ne, negirdėjau.

- Ir senjoras Zoro tik kąjūsų neaplankė?

Nepažįstu žmogaus, apie kurį kalbate.

- Bet jūs, be abejo, apie jį girdėjote?

- Girdėjau, kad jis padeda prispaustiesiems, kad bausdavo tuos, kurie bjaurodavo pagarbiai saugomas šventas vietas. Taip pat girdėjau, jog jis mušdavo tuos gyvulius, kurie nuskriausdavo indėnus.

- Kalbėti jūs drąsus, vienuoli!

- Kareivi, tai mano įprotis - sakyti tiesą!

- Turėsite nemalonumų su valdžia, mielasis pranciškone.

- Nebijau politikų, kareivi.

- Man nepatinka jūsų šnekos tonas, broli. Esu beveik pasiryžęs nulipti nuo arklio ir duoti jums paragauti mano botago!

- Senjore! - suriko brolis Filipas. - Numeskite nuo mano pečių dešimtį metų, ir aš galėsiu numesti jus į purvyną.

- Tai ginčytinas klausimas! Bet vis tiek grįžkime prie mano apsilankymo tikslo. Ar nematėte kaukėto kipšo, kuris žinomas senjoro Zoro vardu?

- Nemačiau jo, kareivi.

- Mano kareiviai apieškos namą.

- Jūs kaltinate mane melu? - suriko brolis Filipas.

Mano kareiviai juk turi ką nors daryti, todėl tegul apieško jūsų namus. Juk jūs neturit nieko tokio, ką norėtumėte paslėpti?

- Žinant, kokie yra mano svečiai, būtų gerai paslėpti butelius su vynu.

Seržantas Gonzalesas nusikeikė ir nulipo nuo arklio. Kiti taip pat nusėdo. Seržanto arklį nuvedė nuo priebučio ir atidavė kareiviui.

Paskui Gonzalesas nusimovė pirštines, paslėpė savo kalaviją ir kartu su kitais įėjo pro duris, nors brolis Filipas priešinosi įsiveržimui.

Nuo sofos tolimame kambario gale pakilo žmogus. Jis įžengė į sietyno apšviestą vietą.

- Prisiekiu savo akimis, tai mano bičiulis! - sušuko jis.

- Don Diegai! Jūs čia? - ėmė dusti Gonzalesas.

- Buvau savo asjendoje su reikalais ir atvykau čia pernakvoti pas brolį Filipą, kuris mane pažįsta nuo vaikystės laikų. Neramūs dabar laikai. Maniau, jog čia, bent šioje asjendoje, esančioje kiek nuošaliau nuo kelio ir globojamoje vienuolio, galėsiu kiek pailsėti tyloje, negirdėdamas apie prievartą ir kraujo praliejimą. Bet, pasi-

rodo, jog to negaliu padaryti. Argi nėra šiame krašte vietos, kur žmogus galėtų pasvajoti, pasigėrėti muzika ir poezija?!

- Miltų užtrinalas ir ožkos pienas! - suriko Gonzalesas. - Don Diegai, jūs mano geras draugas ir tikras kabaljeras. Pasakykit, ar šiandien nematėte to senjoro Zoro.

- Ne, nemačiau, mielasis seržante.

- Ar negirdėjote, kaip jis jojo pro asjendą?

- Ne. Bet žmogus gali pro šalį prajoti taip, jog jo asjendoje nė neišgirs. Brolis Filipas ir aš kalbėjomės ir, kai jūs atvykote, kaip tik norėjome išsiskirti.

Vadinasi, tas niekšas nujojo keliu, vedančiu į bažnytkaimį, - paskelbė seržantas.

- Jūs matėte jį? - paklausė Don Diegas.

- Cha! Mes jau beveik buvome jį prisiviję, kabaljere! Bet viename kelio pasūkyje priėjo prisidėjo dvidešimt žmonių iš jo gaujos. Jie puolė mus ir mėgino sumušti, bet mes juos atbloškėme ir toliau persekiojome senjorą Zoro. Mums pavyko atskirti jį nuo vyrukų, todėl nusivijome jį toliau.

- Sakote, jog su juo buvo dvidešimt žmonių?

- Visos dvi dešimtys, tai gali patvirtinti ir mano kareiviai. Jis - rakštis kareivių kūne, bet aš prisiekiau, kad jį pagausiu! Ir kai mes stovėsim akis į akį...

- Papasakosite man tai paskui, - tarė Don Diegas trindamas rankas. - Papasakosite, kaip juokėtės iš jo kovos metu, kaip žaidėte su juo, primygote prie sienos ir persmeigėte.

- Prisiekiu visais šventaisiais! Jūs tyčiojatės iš manęs, kabaljere?

- Tai tik juokai, seržante. Dabar, kai suprantame vienas kitą, brolis Filipas galbūt pavaišins jus ir jūsų kareivius vynu. Po tokios medžioklės jūs turbūt pavargote?

- Vynas pasirodys gardus, pasakė seržantas.

įėjo kapralas ir pranešė, kad trobos, sandėliai ir arklidės apieškoti, jokio senjoro Zoro arba jo arklio pėdsako nerasta.

Brolis Filipas atnešė vyno, nors buvo matyti, jog jis tai daro nenoromis, tik vykdydamas Don Diego prašymą.

- O ką veiksite dabar, seržante? - paklausė Don Diegas, kai vynas jau stovėjo ant stalo. - Ar amžinai medžiosite visame krašto, ar kelsite triukšmą?

- Niekšas tikriausiai pasuko atgal į Reino de Los Andželą, kabaljere, - atsakė seržantas. - Jis, be abejo, mano, jog yra protingas, bet aš suprantu jo planą.

- Cha! O kas tai per planas?

- Jis apjos Reino de Los Andželą ir šunkeliu nuvyks į San Luis Rei. Ten jis, be abejo, kurį laiką ilsėsis norėdamas mus suklaidinti. o paskui vėl vyks į San Zuan Kapistrano apylinkes. Tai vieta, kur jis pradėjo savo laukinį gyvenimą, todėl jį ir pavadino „Kapistrano prakeikimu". Taip, jis vyks į San Žuan Kapistraną.

- O kareiviai? - paklausė Don Diegas.

- Mes seksime paskui jį. Vyksime bažnytkaimio link. Kai sužinosime apie jo naują užpuolimą, užuot buvę įguloje, būsime netoli. Galėsime jį rasti pagal naujus pėdsakus ir medžioti toliau. Ilsėsimės tik tada, kai niekšą užmušime arba paimsime į nelaisvę.

- Ir gausite atlyginimą, - pridūrė Don Diegas.

- Visiškai teisingai, kabaljere. Gausiu atlyginimą. Bet aš noriu taip pat ir keršto. Niekšas kartą mane nuginklavo.

- A! Tai buvo tą kartą, kai jis laikė į jūsų veidą nutaikytą pistoletą ir privertė jus nelabai sėkmingai kautis?

- Tai buvo tą kartą, mano drauge. O, aš turiu su juo dar nesuvestų sąskaitų.

- Neramūs nūnai laikai! - atsiduso Don Diegas. - Norėčiau, kad jie baigtųsi. Žmogus negali samprotauti. Kartais pasvajoju, kad kuriam laikui išvažiuosiu toli į kalnus, kur, be barškuolių gyvačių ir driežų, nėra kitų gyvų būtybių. Tik taip ir gali žmogus samprotauti.

- Dėl ko samprotauti? - suriko Gonzalesas. Reikia liautis galvoti ir imti veikti. Koks jūs būtumėte žmogus, kabaljere, jei kartais pašaudytumėte akimis, kiek pasiginčytumėte ir retsykiais atsikirstumėte! Ko jums reikia, tai keleto žiaurių priešų!

- Tegul apsaugo mus nuo to šventieji! - sušuko Don Diegas.

- Iš tikrųjų, kabaljere! Pasipeškite bent kiek, pasisukinėkite apie kokią senjoritą, pasigerkite. Nubuskite ir būkite žmogus!

- Prisiekiu siela! Jūs beveik mane įtikinote, seržante. Bet ne! Niekada negalėsiu taip elgtis.

Gonzalesas kažką sumurmėjo pro savo didelius ūsus ir pakilo nuo stalo.

- Nelabai myliu jus, broli, bet dėkui už vyną. kuris buvo puikus, - pasakė jis. - Mes turime keliauti toliau. Kareivio pareiga niekada nesibaigia, kol jis gyvas.

- Nekalbėkite apie kelionę! - sušuko Don Diegas. - Rytoj ryte aš pats turiu vykti į kelionę. Savo reikalus asjendoje sutvarkiau ir grįžtu į bažnytkaimį.

- Leiskite man išreikšti viltį, mano gerasis drauge, kad nemirsite iš nuovargio, - pasakė seržantas Gonzalesas.

DON DIEGAS GRĮŽTA

Senjorita Lolita, be abejo, turėjo papasakoti savo tėvams, kas įvyko jiems nesant. Kitaip pasielgti ji negalėjo, nes rūmininkas

viską žinojo ir sugrįžusiam Don Diegui tai būtų papasakojęs. Senjorita Lolita buvo pakankamai protinga suprasti, jog būtų geriau, kad ji paaiškintų pirma.

Rūmininkas, nusiųstas atnešti vyno, nieko nežinojo apie po to įvykusią meilės sceną. Jam buvo tiesiog pasakyta, jog senjoras Zoro paskubėjo išeiti. Tai buvo beveik tiesa, nes senjorą Zoro persekiojo kareiviai.

Taigi mergina pasakojo savo tėvui ir motinai, jog jiems nesant buvo atėjęs kapitonas Ramonas. Nepaisydamas tarno prašymo, jis per prievartą įėjęs į didelę svetainę su ja pasikalbėti. „Galbūt jis per daug išgėrė arba apskritai buvo pamišęs dėl savo žaizdos, bet elgėsi per drąsiai ir spietė ją į kampą dėl savo siūlymo su įkarščiu, kuris buvo šlykštus. Galiausiai jis pareikalavo leisti mane pabučiuoti", - guodėsi Lolita.

- Staiga, - pasakojo toliau senjorita, - kambario kampe išdygo senjoras Zoro. Kaip jis ten pateko, nežinau... Jis privertė kapitoną Ramoną atsiprašyti ir paskui išmetė jį iš namų. Po to...

Ir čia ji praleido vieną tiesą.

- Po to... senjoras Zoro mandagiai nusilenkė ir veikiai išėjo.

Don Karlas norėjo paimti kalaviją ir tučtuojau eiti į įgulą iškviesti kapitoną Ramoną į mirtiną dvikovą. Bet Donja Katalina buvo santūresnė ir pareiškė, kad taip pasielgdamas jis tik išgarsins visam pasauliui, jog jo duktė buvo įžeista. Be to, Don Karlo ginčas su kariuomenės karininku tikrai nepagerins jų likimo, nes kapitonas garbingo amžiaus sulaukusį Don Karlą tikriausiai persmeigs dviem kirčiais. Donja Katalina nenorinti būti verkiančia našle.

Taigi Don Karlas vaikščiojo pirmyn ir atgal po didelį kambarį ir triukšmavo. Jis troško būti dešimčia metų jaunesnis arba vėl turėti politinę jėgą! Jis tarė pats sau, jog kai jo duktė ištekės u/ Don

Diego ir jis vėl užims aukštą padėtį, tikrai pasistengs, kad kapitonas Ramonas būtų atleistas iš karininkų ir kad jo munduras būtų nuplėštas nuo jo pečių.

Sėdėdama jai skirtame kambaryje senjorita Lolita klausėsi tėvo grasinimų ir suprato, jog prieš ją iškilo nauja kliūtis. Be abejo, dabar ji negali ištekėti už Don Diego. Ji atidavė savo bučinį ir meilę kitam. Žmogui, kurio veido ji niekada nebuvo mačiusi, niekšui, persekiojamam kareivių. Bet ji tikrai sakė tiesą, kai ištarė, jog Pulidai myli tik kartą gyvenime.

Ji bandė visa tai paaiškinti tuo, kad tik dėkingumo pliūpsnis rivertė ją pabučiuoti tą žmogų, bet Čia pat pati pripažino, jog tai tiesa. Jos širdis sutvinkčiojo, kai jis pirmą kartą su ja kalbėjosi jos tėvo asjendoje siestos metu.

Viena vertus, ji buvo nepasiryžusi pasakoti tėvams apie meilę, ri įėjo į jos gyvenimą, nes jai patiko tai laikyti paslaptyje. Kita vertus, ji bijojo, jog tai bus jiems smūgis, taip pat būgštavo, kad tėvas gali išsiųsti ją į tokią vietą, kur ji niekada nebepamatys senjoro Zoro.

Ji priėjo prie lango, pažvelgė į aikštę ir tolumoje pamatė besiartinantį Don Diegą. Jis jojo lėtai, tarytum smarkiai nuvargęs, o du jo čiabuviai tarnai jojo iš paskos.

Žmonės sveikino jį, kai jis prisiartino prie namų, o jis, atsakydamas į jų sveikinimą, tingiai pamojavo ranka. Paskui jis iš lėto pradėjo lipti nuo arklio. Vienas Čiabuvis laikė kilpą ir jam padėjo. Don Diegas nusivalė dulkes nuo drabužių ir nuėjo prie durų.

Don Karlas ir jo žmona švytinčiais veidais atsistojo su juo pasisveikinti, nes praėjusį vakarą iš naujo buvo priimti į aukštuomenę ir žinojo, jog tai įvyko dėl to, kad jie buvo Don Diego svečiai.

- Gailiuosi, jog nebuvau čia, kai atvykote, - pasakė Don Diegas. - Bet tikiuosi, kad jūs patogiai įsikūrėte mano skurdžiuose namuose.

- Daugiau negu patogiai tokiuose puikiuose rūmuose! - sušuko Don Karlas.

- Jūsų laimė, nes šventieji žino - aš pats buvau patekęs į labai nepatogią, tiesiog keblią situaciją.

Kaip tai? paklausė Donja Katalina.

- Baigęs tvarkyti savo reikalus asjendoje nuvykau pas brolį Filipą ramiai ten praleisti naktį. Bet kai jau norėjome gulti, išgirdome trankiai baladojant į duris. Jas atidarius įėjo seržantas Gonzalesas su kareivių būriu. Matyt, jie medžiojo plėšiką, vadinamą senjoru Zoro, ir tamsoje pametė jį iš akių.

Kitame kambaryje grakšti senjorita dėkojo už tai dangui.

- Neramūs nūnai laikai, - pasakė Don Diegas atsidusdamas ir šluostydamasis prakaitą nuo kaktos. - Triukšmingi vyrukai išbuvo su mumis valandą ar net daugiau ir paskui medžiojo toliau. Po to, kai jie papasakojo apie įvairius plėšimus ir prievartą, mane ėmė kankinti siaubingas slogutis. Todėl aš beveik visai nepailsėjau, o šįryt turėjau vykti į Reino de Los Andželą.

-Taip, jums nesiseka, - pasakė Don Karlas. - Senjoras Zoro buvo čia, jūsų namuose, prieš tai, kai kareiviai puolė jį persekioti.

Ką sakote? - suriko Don Diegas išsitiesdamas krėsle labai tuo susidomėjęs.

- Greičiausiai jis buvo atėjęs ką nors pavogti arba pagrobti jus, kad gautų išpirką, - pastebėjo Donja Katalina. - Bet nemanau, kad jis ką nors būtų pavogęs. Don Karlas ir aš buvom išėję aplankyti draugus, o senjorita Lolita likusi namie viena. Ir štai yra... Atsitiko vienas nemalonus dalykas, apie kurį jūs turite žinoti.

- Pasakokite toliau, - paprašė Don Diegas.

- Kol mūsų nebuvo, atėjo kapitonas Ramonas iš įgulos. Jis žinojo, kad mūsų nėra namie, bet prievarta įsiveržė čia ir nepadoriai elgėsi su senjorita. Staiga nežinia iš kur atsirado senjoras Zoro, ivertė kapitoną atsiprašyti ir jį išmetė.

- Na, regis, ką galima dar pasakyti - tikrai puikus grobikas! iušuko Don Diegas. - Ar senjorita sujaudinta šio įvykio?

- Be abejo, ne! - pasakė Donja Katalina. - Ji nusprendė, jog kapitonas Ramonas išgėrė per daug vyno. Pašauksiu ją.

Priėjusi prie durų Donja Katalina pašaukė dukterį. Lolita įėjo į kambarį ir pasveikino Don Diegą kaip dera išauklėtai merginai.

-Sielvartauju sužinojęs, jog jus įžeidė mano namuose, - pasakė Don Diegas. - Aš apsvarstysiu šį dalyką.

Donja Katalina pamojo vyrui ir kartu su juo nuėjo į kambario gilumą palikdami jaunus žmones vienus. Tai, matyt, patiko Don Diegui, bet nepatiko senjoritai.

KAPITONAS RAMONAS ATSIPRAŠO

- Kapitonas Ramonas yra žvėris! - pasakė mergina ne per daug skambiu balsu.

- Jis negeras vyras, - sutiko Don Diegas,

-Jis... tai jis norėjo mane pabučiuoti! - pasakė ji.

- Ir jūs, be abejo, nesileidote?

- Senjore!

-Aš... po šimts pypkių, ne tai norėjau pasakyti! Be abejo, jūs to neleidote. Tikiuosi, jog davėte jam antausį.

- Taip, - pasakė senjorita. - O paskui jis grūmėsi su manim ir pasakė, jog aš neturiu būti tokia išdidi, nes esu duktė žmogaus, kuris prarado gubernatoriaus malonę.

- O, koks pragariškas gyvulys! - sušuko Don Diegas.

-Ir tai viskas, ką galite pasakyti, kabaljere?

-Aš, be abejo, negaliu keiktis ir plūstis jums esant.

-Argi nesuprantate, senjore? Tas žmogus atėjo į jūsų namus ir įžeidė merginą, kuriai pasiūlėte būti jūsų žmona.

- Prakeiktas niekšas! Kai kitą kartą pamatysiu jo ekscelenciją, paprašysiu perkelti tą karininką į kokią nors kitą vietą.

- O! - suriko mergina. - Argi jūs toks nedrąsus? Perkelti jį. Jei būtumėte tikras vyras, Don Diegai, nueitumėte į įgulą ir pareikalautumėte kapitoną Ramoną atsakyti. Persmeigtumėte jį savo kalaviju ir sušauktumėte visus būti liudininkais, kad žmogus nebaudžiamas negali įžeisti senjoritos, kuria jūs grožitės.

- Bet kautis taip vargina, - pasakė jis. - Nekalbėkime apie prievartą. Galbūt pamatysiu tą vyruką ir jį papeiksiu.

- Papeiksit?! - sušuko mergina.

- Pakalbėkime apie ką nors kita, senjorita. Pakalbėkime apie tai, ką aptarėme aną kartą. Mano tėvas greitai vėl rems mane prie sienos norėdamas sužinoti, kada aš vesiu. Ar negalime kaip nors tai sutvarkyti? Gal jau išsirinkote dieną?

- Aš dar nepasakiau, kad tekėsiu už jūsų, - pastebėjo ji.

Ko delsti? - paklausė jis. - Ar matėte mano namus? Esu įsitikinęs, jog jums čia patiks. Sutvarkysite juos pagal savo skonį, nors paprašysiu jų per daug neardyti, nes nemėgstu chaoso. Jūs turėsite naują ekipažą ir visa, ko tik panorėsite.

- Tai jūsų būdas merginti? - paklausė ji žiūrėdama į jį akies kampeliu.

- Merginti - kaip tai nepakenčiama! - pasakė jis. - Argi aš turiu skambinti gitara ir kalbėti gražias kalbas? Argi negalite man duoti atsakymą be šių niekų?

Ji lygino žmogų, sėdėjusį šalia jos, su senjoru Zoro. Palyginimas buvo ne Don Diego naudai. Ji norėjo pabaigti šį farsą, atstumti nuo savęs Don Diegą ir galvoti tik apie senjorą Zoro.

-Turiu atvirai su jumis pasikalbėti, kabaljere, - pasakė ji. - Paklausiau savo širdies ir neradau joje meilės jums. Esu nuliūdinta, nors žinau, kokią reikšmę mūsų jungtuvės turėtų mano tėvams ir man finansiniu atžvilgiu. Bet aš negaliu ištekėti už jūsų, Don Diegai, ir neverta bus to manęs prašyti.

- Bet prisiekiu šventaisiais! Maniau, jog visa tai beveik jau sutvarkyta, - pasakė jis. - Ar girdėjote, Don Karlai? Jūsų duktė sako, jog negalinti už manęs tekėti, jog jos širdis neleidžia jai to padaryti.

- Lolita, eik į savo kambarį! - sušuko Donja Katalina.

Mergina noriai paklausė. Don Karlas ir jo žmona paskubėjo atsisėsti šalia Don Diego.

- Man rodos, jūs nesuprantate moterų, mano drauge, - pasakė Don Karlas. - Niekada neturite laikyti moters atsakymo galutiniu. Ji gali pakeisti savo sumanymą. Moteris mėgsta būti merginama, ji mėgsta, kad žmogų imtų krėsti šaltis iš baimės ir pilti karštis dėl laukimo. Palikite ją tokią keistai nusiteikusią, mano drauge. Pagaliau esu įsitikinęs, jog viskas bus taip, kaip norite.

- Tai pranoksta mano jėgas! - suriko Don Diegas. - Ką aš dabar veiksiu? Pasakiau, jog duosiu jai visa, ko panorės jos širdis.

- Manau, jos širdis nori meilės, - pasakė Donja Katalina iš savo moteriškos patirties.

Bet, žinoma, aš ją mylėsiu ir lepinsiu. Argi vyriškis neprižada to susituokdamas? Argi Vega nesilaikys žodžio?

- Bet pasisukinėkite bent kiek apie ją, - mygtelėjo Don Karlas.

- Bet tai nepakenčiama!

- Keletas lipšnių žodžių, kartais paspausti ranką, vienas ar du atsidusimai ir glebnas akių žvilgsnis...

- Niekai!

- Štai ko laukia mergina. Kurį laiką nekalbėkite apie jungtuves. Leiskite subręsti jos minčiai...

- Bet mano brangiausias tėvas gali atvykti į bažnytkaimį ir paklausti, kada aš vesiu. Jis beveik įsakė man padaryti tai kuo greičiau..

Bet juk jūsų tėvas supras, - paprieštaravo Don Karlas. - Pasakykite jam, jog jos motina ir aš jūsų pusėje ir jog jūs patiriate malonumą užkariauti merginą.

- Manau, jog rytoj grįšime į asjendą, - įsiterpė Donja Katalina. - Lolita matė šį puikų namą ir palygins jį su mūsų namu. Ji supras, ką reiškia už jūsų ištekėti. Ir yra sena patarlė, kad kai vyriškis ir mergina išsiskiria, jie darosi vienas kitam brangesni.

-Nenoriu, kad skubėtumėte išvažiuoti.

- Manau, jog dabartinėmis sąlygomis tai bus geriausia. Atvažiuokite, sakysim, už trijų dienų, kabaljere, ir aš neabejoju, jog tada ji tikrai mieliau išklausys jūsų siūlymą.

- Prisipažįstu, jog jūs žinote geriau, - pasakė Don Diegas. - Bet jūs turite mažų mažiausiai likti ligi rytdienos. Aš manau, jog dabar turiu vykti į įgulą ir pamatyti tą kapitoną Ramoną. Galbūt tai patiks senjoritai. Ji, matyt, mano, jog aš turiu priversti jį atsakyti.

Don Karlas pamanė, jog, nemokančiam fechtuoti žmogui toks veikimo būdas gali būti pražūtingas, bet to nepasakė. Džentelmenas tokią valandą niekada neužkaria savo minčių kitam. Net jei kabaljeras eitų mirti, tam nebūtų galima prieštarauti, jei jis pats manytų, kad elgiasi teisingai, ir mirtų kaip dera kabaljerui.

Taigi Don Diegas išėjo iš namų ir iš lėto užlipo į kalną prie įgulos trobesio.

Kapitonas Ramonas pastebėjo jį ateinantį ir nustebo. Jis šyptelėjo pagalvojęs apie dvikovą su tokiu žmogumi. Bet kai Don Diegą įvedė į komendanto kabinetą, jis buvo šaltai mandagus.

- Džiaugiuosi, kad aplankėte mane čia, - pasakė jis giliai nusilenkdamas Vegos giminių palikuoniui.

Don Diegas nusilenkė atsakydamas ir atsisėdo kapitono Ramono pasiūlytame krėsle. Kapitonas Ramonas nustebo, kad Don Diegas su savim neturėjo kalavijo.

- Buvau priverstas užlipti į jūsų šėtonišką kalną pakalbėti su jumis apie vieną svarbų dalyką, - pasakė Don Diegas. - Man pranešė, jog jūs aplankėte mano namus man nesant ir įžeidėte jauną senjoritą, mano viešnią.

- Argi? - paklausė kapitonas.

- Jūs buvot labai girtas?

- Senjore!..

Tai, senjore, be abejo, iš dalies būtų švelninanti aplinkybė. Be to, buvote sužeistas ir tikriausiai sirgote drugiu. Jus krėtė drugys, kapitone?

- Be abejo, - pasakė Ramonas.

- Drugys - siaubingas dalykas. Kartą ir man buvo drugio priepuolis. Bet jūs neturėjote lankyti senjoritos. Jūs įžeidėte ne tik ją, bet ir mane. Senjoritos prašiau tapti mano žmona. Reikalas... ė... kol kas dar nesutvarkytas, bet aš šiuo atžvilgiu turiu kai kurių teisių.

- Įėjau į jūsų namus norėdamas sužinoti naujienų apie tą senjorą Zoro, - sumelavo kapitonas.

-Jūs... ė... radote jį? - paklausė Don Diegas.

Komendanto veidas paraudo.

- Vyrukas buvo ten ir mane užpuolė, atsakė jis. Buvau sužeistas ir, be abejo, neturėjau ginklo. Jis galėjo padaryti man bet ką, kas jam būtų šovę į galvą.

- Koks nuostabus dalykas, - pastebėjo Don Diegas. - Nė vienas iš jūsų, kareivių, negali sutikti to „Kapistrano prakeikimo" vienodomis su juo sąlygomis. Visada jis užpuola jus, kai esate bejėgiai, arba graso jums pistoletu, kai kaunatės kalavijais, arba turi su savimi apie dvidešimt.savo žmonių. Vakar naktį brolio Filipo asjendoje sutikau seržantąGonzalesąirjo būrelį. Milžinas seržantas papasakojo man siaubingą istoriją apie tai, kaip tas plėšikas su savo dvidešimčia sėbrų išvaikė jo raitelius.

- Bet mes vis dėlto jį pagausim! - tarė kapitonas. - Ir aš noriu atkreipti jūsų dėmesį į kai kuriuos svarbius faktus, kabaljere. Kaip žinome, Don Karlas Pulidas vyriausybės nelabai mėgstamas. O tas senjoras Zoro, jei prisimenate, buvo Pulido asjendoje ir mane ten užpuolė išlindęs iš spintos.

- Cha! Ką norite tuo pasakyti!

- Be to, vakar vakare jis buvo jūsų namuose. Tuo metu jūsų nebuvo, o Pulidai buvo jūsų svečiai. Tad pradeda atrodyti, tarytum Don Karlas veiktų išvien su senjoru Zoro. Beveik esu įsitikinęs, jog Don Karlas yra išdavikas ir padeda niekšui. Iš pradžių turite du kartus pagalvoti prieš tai, kai norėsite susituokti su tokio žmogaus dukterimi.

- Prisiekiu šventaisiais, čia tai bent kalba! - sušuko tarsi gėrėdamasis Don Diegas. - Jūs priversite mano vargšę galvą dėl to skambėti! Ar iš tikrųjų tikite tuo, ką sakote?

- Be abejo, tikiu, kabaljere.

- Na, manau, jog Pulidai rytoj grįš į savo namus. Pakviečiau juos pasisvečiuoti tik dėl to, kad jie galėtų išvažiuoti iš to senjoro Zoro veikimo vietos.

-O senjoras Zoro nuėjo įkandin jų į bažnytkaimį. Suprantate?

- Ar gali taip būti? - nustebo Don Diegas. - Turiu apgalvoti tą klausimą. Kokie nūnai neramūs laikai! Bet jie rytoj grįžta į asjendą. Be abejo, nenoriu, kad jo ekscelencija pamanytų, jog slepiu išdavikus.

Jis atsistojo, pagarbiai nusilenkė ir iš lėto nuėjo durų link. Bet paskui, matyt, kažką ūmiai atsiminė ir vėl atsigręžė į kapitoną.

- Cha! Vos neužmiršau apie įžeidimą! - sušuko jis. - Ką galite pasakyti dėl praėjusios nakties įvykių, mano kapitone?

Be abejo, kabaljere, nuolankiausiai prašau jus dovanoti, - atsakė kapitonas Ramonas.

Manau, jog turiu priimti jūsų atsiprašymą. Bet prašau jus, kad tai nepasikartotų. Jūs baisiausiai išgąsdinote mano rūmininką, o jis - puikus tarnas.

Paskui Don Diegas vėl nusilenkė ir išėjo iš įgulos, o kapitonas Ramonas taip ilgai ir garsiai juokėsi, jog ligoninėje buvę ligoniai nusigando, kad jų komendantas išsikraustė iš proto.

- Kas per žmogus! - sušuko kapitonas. - Manau, jog pašalinau jį nuo tos senjoritos Pulidos. Ir buvau pakankamai kvailas prasitardamas gubernatoriui, jog tas Vega gali būti išdavikas. Turiu ištaisyti tą klaidą. Šis žmogus turi nepakankamai proto ir temperamento būti išdaviku.

DON DIEGAS RODO SUSIDOMĖJIMĄ

Grėsęs lietus nelijo nei dieną, nei naktį. Iš ryto skaisčiai spindėjo saulė, dangus buvo mėlynas, oras glostė gėlių kvapais.

Tuoj po pusryčių Don Diego tarnai privežė Pulido vežimą prie namų, ir Don Karlas, jo žmona ir duktė pasiruošė išvažiuoti į savo asjendą.

- Kaip liūdna, pasakė Don Diegas tarpdury, - jog senjoritos ir mano jungtuvės negali įvykti. Ką pasakysiu savo tėvui?

- Nenusiminkite, kabaljere, - patarėjam Don Karlas. - Kai vėl būsim namie ir Lolita palygins mūsų kuklų būstą su jūsų puikiais rūmais, galbūt ji ims manyti kitaip. Moteris keičia savo nusistatymus, kabaljere, taip pat dažnai, kaip ir savo šukuoseną.

- Maniau, jog viskas bus sutvarkyta, pasakė Don Diegas. - Sakote, jog vis dar yra vilties?

- Taip manau, - pasakė Don Karlas.

Bet jis tuo abejojo prisiminęs senjoritos veido išraišką. Vis dėlto grįžus namo jis ruošėsi rimtai su ja pasikalbėti.

Visiems mandagiai atsisveikinus ir didžiuliams ratams nuvažiavus Don Diegas grįžo atgal į savo namus nuleidęs galvą ant krūtinės. Tokią pozą visada buvo galima pastebėti, kai jis susimąstydavo.

Netrukus jis nusprendė, jog šiuo metu jam reikia draugijos. Palikęs namus jis perėjo per aikštę ir įėjo į taverną. Storasis šeimininkas puolė sveikinti jį, nuvedė į geriausią vietą prie lango ir nelaukdamas įsakymo atnešė vyno.

Don Diegas didesnę dalį valandos praleido žiūrėdamas per langą į aikštę, stebėdamas kaip ėjo vyrai ir moterys, kaip dirbo čiabuviai ir vis pažvelgdamas į šunkelį, ėjusį San Gabrielio link.

Netrukus jis pastebėjo tuo šunkeliu besiartinančius du raitelius, o tarp jų arklių ir trečiąjį žmogų, per liemenį virvėmis pririštą prie raitelių balnų.

- Kas čia yra, vardan šventųjų! - sušuko jis pakildamas nuo suolelio ir arčiau prieidamas prie lango.

- Cha! - pasakė šalia jo atsiradęs šeimininkas. - Tai veda belaisvį.

- Belaisvį? - ištarė Don Diegas žiūrėdamas į jį klausiamu žvilgsniu.

- Čiabuvis neseniai atnešė šią žinią, kabaljere. Vėl vienuolis įkliuvo.

- Paaiškinkite, dručki.

- Tas žmogus turi tučtuojau stoti prieš teisėją dėl savo bylos. Jie sako, jog jis apgavo kailių prekiautoją ir dabar turi už tai atsakyti. Jis norėjo, kad jo bylą nagrinėtų San Gabrielyje, bet jam to neleido, nes ten visi yra linkę bylas spręsti misijos ir vienuolių naudai.

- Kas tas žmogus? - paklausė Don Diegas.

- Jo vardas brolis Filipas, kabaljere.

Kas yra? Brolis Filipas - senas žmogus ir mano geras draugas! Užpraėjusią naktį praleidau su juo jo valdomoje asjendoje...

Be abejo, jis apgavo jus, kabaljere, kaip ir kitus, - pasakė šeimininkas.

Išgirdęs tokius žodžius Don Diegas susidomėjo. Jis greitai išėjo iš tavernos ir nuėjo į teismo būstinę, kuri buvo mažame mūriniame trobesyje priešingoje aikštės pusėje. Raiteliai kaip tik jojo ten sykiu su savo belaisviu. Tai buvo du kareiviai, kurie gyveno San Gabrielyje, kur vienuoliai buvo gubernatoriaus vardu priversti juos išlaikyti.

Tai buvo brolis Filipas. Jį privertė eiti visą kelią pririštą prie savo sargybinių balnų. Buvo galima spėti, jog raiteliai jojo šuoliais norėdami išmėginti vienuolio ištvermingumą.

Brolio Filipo drabužiai buvo beveik apdriskę, jie apdulkėjo ir sukaito. Nors kai kurie žmonės grūdosi aplink jį, žėrė pašaipių ir

storžieviškų juokų, bet vienuolis išdidžiai laikė galvą ir apsimetė, jog nieko nemato ir negirdi.

Kareiviai nulipo nuo arklių ir įvilko jį į teisėjo kambarį, o dykaduoniautojai ir čiabuviai visa minia įsibrovė pro duris. Don Diegas akimirksnį svyravo, o paskui nuėjo durų link.

- Šalin, niekšai! - suriko jis.

Ir čiabuviai išsiskyrė prieš jį.

Jis ėjo ir ėmė grūstis pro minią. Teisėjas pamatė jį ir pakvietė jį į priekį, bet Don Diegui dabar nerūpėjo sėstis.

- Kas čia? Kas atsitiko? - paklausė jis. - Juk tai brolis Filipas. dievobaimingas žmogus ir mano draugas.

- Jis apgavikas! - paprieštaravo vienas kareivis.

- Jei taip yra, nebegalima tikėti jokiu žmogum, - pastebėjo Don Diegas.

- Jo elgesys prieštarauja įstatymams, kabaljere, - tvirtino į priekį išėjęs teisėjas. - Kaltinimas įteiktas, ir jį atvedė čia į teismą.

Tada Don Diegas atsisėdo. Teisėjas posėdį paskelbė pradėtą.

Žmogus, pateikęs skundą, buvo nemalonus pažiūrėti vyrukas. Jis paaiškino esąs taukų ir kailių prekiautojas ir turįs sandėlį San Gabriclyje.

- Atvykau į asjendą, valdomą to vienuolio, ir nupirkau iš jo dešimt kailių, - kaltino jis. - Po to, kai atidaviau jam pinigus ir atsinešiau prekes į savo sandėlį, pamačiau, jog kailiai kaip reikiant neišdirbti. Iš tikrųjų jie buvo visiškai sugadinti. Grįžau į asjendą. papasakojau jam tai reikalaudamas grąžinti man pinigus, bet jis atsisakė tai padaryti.

- Kailiai buvo geri, - įterpė žodį brolis Filipas. - Pasakiau jam, jog grąžinsiu pinigus, kai jis grąžins man kailius.

- Jie buvo sugedę, - spyrėsi prekiautojas. - Mano padėjėjas patvirtins tą patį. Jie labai dvokė, ir aš turėjau juos tučtuojau sudeginti.

Padėjėjas visa tai patvirtino.

- Ką turit pasakyti, broli? - paklausė teisėjas.

- Tai man nieko nepadės, - pasakė brolis Filipas. - Mane jau pripažino kaltu ir paskelbė sprendimą. Jei būčiau paleistuvingo gubernatoriaus šalininkas, o ne pranciškonas, tai kailiai būtų buvę geri.

- Na, čia išdavimas! - suriko teisėjas.

- Aš sakau tiesą.

Teisėjas patempė lūpą ir susiraukė.

- Čia buvo per daug tų apgaulių, - pasakė jis pagaliau. - Jei žmogus nešioja sutaną, tai nereiškia, jog jis gali nebaudžiamas grobti. Tokiais atvejais laikau esant reikalinga duoti pavyzdį, kad vienuoliai galėtų matyti Jog jie negali semti naudą iš savo luomo. Vienuolis turi užmokėti tam žmogui kailių vertę, o už apgaulę jis gaus dešimt plickimų per nuogą nugarą, o už savo ištartus išdavikiškus žodžius gaus dar penkis pliekimus priedo. Toks teismo sprendimas.

NUBAUDIMAS BOTAGU

Čiabuviai tyčiojosi ir plojo. Don Diego veidas pabalo, ir vieną akimirksnį jo akys susitiko su brolio Filipo akimis. Vienuolio veide jis pamatė nuolankumo išraišką.

Teismo būstinė ištuštėjo. Kareiviai nuvedė vienuolį į baudimo vietą aikštės viduryje. Don Diegas pastebėjo, jog teisėjas šaipėsi, ir suprato, koks farsas buvo šis teismas.

- Koks neramus laikas! - pasakė jis savo pažįstamam, stovėjusiam šalia jo.

Kareiviai nuvilko Filipo sutaną nuo jo nugaros ir ruošėsi jį pririšti prie stulpo. Bet vienuolis kažkada buvo labai stiprus, iš dalies liko toks ir dabar. Jis suprato, kokį pažeminimą turi patirti. Staiga jis atstūmė kareivius į šalį ir pasilenkė nuo žemės pagriebti botagą.

- Nuvilkote nuo manęs sutaną! - surikojis. - Dabar esu paprastas žmogus, ne vienuolis! Šalin, šunys!

Jis ėmė pliekti botagu. Vienam kareiviui užtvojo per veidą ir sušveitė dviem prišokusiems priėjo čiabuviams.

Bet ant jo užgriuvusi minia parbloškė jį ir ėmė kulti nekreipdama dėmesio net į kareivių šauksmus. Don Diegas pajuto, jog reikia įsikišti. Nors ir buvo švelnaus būdo, jis negalėjo iškęsti, kai su jo draugu taip elgėsi. Don Diegas puolė į minios vidurį liepdamas čiabuviams duoti kelią, bet staiga pajuto, kaip kažkas sugriebė jį už rankos. Jis atsigręžė ir akimis susitiko su teisėju.

- Čia ne kabaljero darbas, - pasakė teisėjas tyliu balsu. - Tas žmogus buvo nuteistas teisėtai. Jei pakelsite rankąjam padėti, pakelsite ranką prieš jo ekscelenciją. Argi užmiršote tai, Don Diegai Vega? 'T""?*" [1] lill

Matyt, Don Diegas to neužmiršo. Be to, jis suprato, jog užsistodamas paslaugos savo draugui nesuteiks. Linktelėjęs galva teisėjui jis pasišalino. Bet nuėjo netoli. Tuo metu kareiviai suėmė vienuolį ir pririšo prie gėdos stulpo. Tai buvo papildomas įžeidimas, nes tas stulpas buvo naudojamas išimtinai neklusniems čiabuviams bausti. Botagas sušvilpė ore, ir Don Diegas pamatė kraują, ištryškusį iš nuogos Filipo nugaros. Jis nusigręžė, nes negalėjo iškęsti to reginio. Bet jis galėjo skaičiuoti pliekimus pagal botago švilpimą ore ir žinojo, jog išdidus brolis Filipas neišleis nė garso ir gali

mirti nesuvaitojęs. Jis girdėjo čiabuvių juoką ir atsigręžęs pamatė, jog bausmė jau baigta.

- Pinigus reikia užmokėti per dvi dienas, arba gausite dar penkiolika pliekimų botagu, - pasakė teisėjas.

Vienuolis Filipas atrištas sukniubo ant žemės prie stulpo. Minia ėmė skirstytis. Du vienuoliai, kurie ėjo paskui Filipą nuo San Gabrielio, padėjo savo broliui atsistoti ir švilpiant čiabuviams nuvedė jį į šalį. Don Diegas Vega grįžo namo.

-Atsiųskite man Bernardą, - įsakė jis savo rūmininkui.

Eidamas vykdyti jam duotą įsakymą rūmininkas kandžiojo lūpas norėdamas sutramdyti juoką. Bernardas buvo nebylys čiabuvis tarnas, kurio paslaugomis Don Diegas naudodavosi ypatingais atvejais.

Po valandėlės jis įėjo į didelę svetainę ir nusilenkė savo Seimininkui.

- Bernardai, tu brangenybė! - pasakė Don Diegas. - Tu negali nei kalbėti, nei girdėti, nei rašyti, nei skaityti ir nesi pakankamai išmintingas ženklais duoti suprasti savo norus. Esi vienintelis pasaulyje žmogus, su kuriuo galiu kalbėtis ir kurio atsakymai neužgula mano ausų. Tu neištarsi .,cha!" bet kurią valandėlę.

Bernardas pakraipė galvą, tarytum suprato. Jis visada taip lingavo galva, kai Don Diego lūpos nustodavo judėti.

- Taip, neramūs nūnai laikai, Bernardai, - kalbėjo Don Diegas toliau. Žmogus negali rasti vietos, kur galėtų pamąstyti. Net pas vienuolį Filipą užvakar naktį belsdamas į duris įsibrovė milžinas seržantas.. Žmogui, kuris turi nervus, labai sunku. O tas seno vienuolio Filipo kankinimas? Bernardai, tikėsimės, jog senjoras Zoro, baudžiantis tuos, kurie elgiasi neteisingai, išgirs šį dalyką ir im^is atitinkamų priemonių.

Bernardas vėl pakraipė galva.

- O aš pats esu labai keblioje padėtyje, - kalbėjo Don Diegas toliau. - Tėvas liepė man vesti, o ta senjorita, kurią išsirinkau, manęs nenori. Tikriausiai mano tėvas nulups man ausis. Bernardai, man atėjo laikas keletui dienų palikti šį bažnytkaimį. Vyksiu į savo tėvo asjendą jam papasakoti, jog dar neradau sužadėtinės, ir paprašyti jo nuolaidumo. Ir ten, baltose kalvose anapus jo namų, tikiuosi rasti bent kokią vietą, kur visą dieną galėsiu pailsėti ir pasišnekėti su poetais be mane erzinančių plėšikų, seržantų ir neteisingų teisėjų. O tu, Bernardai, be abejo, mane lydėsi. Galiu kalbėti su tavimi, nes kalbant su tavimi žodžių iš mano burnos tempti nereikia.

Bernardas vėl pakraipė galva. Jis spėjo, kas vyks toliau. Don Diegas buvo įpratęs ilgai kalbėti su juo, ir visada po to tekdavo vykti į kelionę. Bernardui tai patikdavo dar ir dėl to, kad jis dievino Don Diegą, mėgo lankyti jo tėvo asjendą. kur su juo visada maloniai elgdavosi.

Rūmininkas klausėsi gretimame kambaryje ir girdėjo viską, ką kalbėjo šeimininkas. Jis įsakė paruošti Don Diego arklį ir pasirūpino buteliu vandens ir vynu savo pono kelionei. Kiek vėliau Don Diegas išjojo iš namų, o įkandin jo nedideliu atstumu ant jaučio jojo Bernardas. Jie skubiai nujojo palei plentą ir netrukus susilygino su nedideliu vežimu, kurio šonuose ėjo du pranciškonai. Vežime stengdamasis sulaikyti skausmingas aimanas sėdėjo brolis Filipas

Don Diegas nulipo nuo arklio ir, kai vežimas sustojo, priėjo priėjo ir pagriebė Filipo ranką.

- Mano vargšas drauge! - pasakė jis.

- Čia tik naujas neteisingumo pavyzdys, - atsakė brolis Filipas. - Jau dvidešimt metų taip atsitinka visose misijose ir to"' atvejų vis daugėja. Šventasis Džuniperas Sera apsigyveno ši

krašte, kai visi kiti jo bijojo, ir San Diege de Alkale įsteigė pirmąją misiją, nuo kurios atsirado ir kitos. Taip dovanojo pasauliui imperija. Mūsų kaltė tokia, kad tarpome. Mes dirbdavome, o kiti skindavo vaisius.

Don Diegas linktelėjo, ir vienuolis kalbėjo toliau.

- Jie pradėjo nuo to, jog ėmė iš mūsų misijos žemes. Žemes, kurias mes dirbome, kurios atrodė kaip tyrai ir kurias mano broliai pavertė vaisių sodais ir daržais. Jie apiplėšė mus ir, nesitenkindami tuo, dabar mus persekioja. Misijų nuosavybė nulemta, kabaljere. Jau netoli tas laikas, kai jų stogai nukris ir sienos grius. Ateis laikas, kai tauta žiūrės į tuos griuvėsius ir stebėsis, kaip tai galėjo įvykti. Bet mums nieko nelieka, tik pasiduoti. Tai vienas iš mūsų principų. Reino de Los Andželo aikštėje valandėlę užsimiršau, kai buvau paėmęs botagą ir sušveičiau žmogui. Mūsų paskirtis pasiduoti.

- Kartais norėčiau būti veiklus žmogus, - pastebėjo Don Diegas

- Jūs išreiškiate užuojautą, mano drauge. Ji tokia pat vertinga kaip ir brangakmeniai, o veiklumas, nukreiptas klaidingu keliu, yra blogesnis už visišką jo nebuvimą. Kur jojate?

- [savo tėvo asjendą, mano drauge. Turiu maldauti jį dovanoti ir būti nuolaidesnį. Jis liepė man vesti, o man tai labai sunku.

- Tai turėtų būti lengvas uždavinys vienam iš Vegų. Bet kuri mergina didžiuotųsi turėdama šį vardą.

-Tikėjausi susituokti su senjorita Lolita Pulido, nes ji paveikė mano širdį.

- Verta dėmesio mergina! Jos tėvas taip pat neteisingai engiamas. Jei jūs įeitumėte į jo šeimą, niekas neišdrįstų pakelti prieš jį ranką.

- Visa tai labai gerai, broli, ir, be abejo, visiška tiesa, bet senjorita manęs nenori, - skundėsi Don Diegas. - Matyt, neturiu pakankamai drąsos ir proto.

-Turbūt jai sunku įtikti. O galbūt ji yra koketė ir žaidžia jumis tikėdamasi padidinti jūsų karštį. Mergina mėgsta kankinti vyriškį, kabaljere, tai jos priedermė.

- Parodžiau jai savo namus bažnytkaimyje, paminėjau savo didelius turtus ir sutikau nupirkti jai naujus ratus, - pasakojo Don Diegas.

- O ar rodėte jai savo širdį, ar minėjote savo meilę ir norą būti puikiu vyru?

Don Diegas sumišęs pažiūrėjo į jį, paskui greitai sumirkčiojo akimis ir pasikasė pasmakrę, kaip kartais darydavo, kai būdavo dėl ko nors nustebęs.

- Kas per beprotiška idėja! - sušuko jis kiek vėliau.

- Pamėginkite, kabaljere. Tai gali turėti puikių padarinių.

GREITAS ATKERŠIJIMAS

Vienuoliai nuvyko toliau. Brolis Filipas pakėlė ranką ir palaimino Don Diegą, kuris pasuko į šalį kitu šunkeliu. Kurčnebylys Bernardas jojo įkandin jo ant savo jaučio.

O tavernoje kailių ir taukų prekiautojas buvo dėmesio centre. Storasis šeimininkas rūpinosi tiekti svečiams vyno, nes kailių ir taukų prekiautojas aukojo dalį pinigų, kuriuos apgaulingai gavo iš brolio Filipo. Teisėjas aukojo likusią dalį.

Kai kas nors pasakojo, kaip brolis Filipas pliekė botagu arba kaip kraujas tekėjo per jo seną nugarą, kai buvo pavartotas stirnakojis - rimbas su stirnos kojos kotu, skardėjo garsus kvatojimas.

-Jokios aimanos! - rėkė kailių ir taukų prekiautojas. - Jis-drąsus senas vilkas. Praėjusį mėnesį vieną mušėme San Fcrmandoje. Tas staugė prašydamas malonės, nors kai kurie sako, jog jis buvo ligonis ir todėl silpnas. Gali būti, jog taip ir buvo. Žaliūkai tie broliai! Bet koks pasisekimas, kai galime priversti vieną iš jų pastaugti. Dar vyno, šeimininke! Brolis Filipas moka už viską!

Prapliupo kimus juokas. Prekiautojo padėjėjui, kuris melagingai liudijo, buvo mestas pinigas, liepta suvaidinti savarankišką žmogų ir pastatyti vyno savo sąskaita. Tada jis nupirko vyno visiems buvusiems tavernoje ir linksmai sukaukė, kai storasis šeimininkas iš jo pinigo nedavė jam grąžos.

- Argi tu esi vienuolis, kad šykštauji pinigų? - paklausė šeimininkas.

Visa taverna vėl linksmai suklegėjo, o šeimininkas, kuris apmovė padėjėją, šaipėsi toliau dirbdamas savo darbą. Storajam šeimininkui tai buvo gera diena.

- Kas buvo tas kabaljeras, kuris pareiškė gailestingumą vienuoliui? - paklausė prekiautojas.

- Tai buvo Don Diegas Vega, - atsakė šeimininkas.

- Jis turės nemalonumų.

Bet kuris kitas, tik ne Don Diegas Vega, - pasakė šeimininkas. - Žinote garsią Vegų šeimą, ar ne taip, senjore? Jo ekscelencija pats gerinasi prie jų. Reikėtų tik bent kam iš Vegų pakelti pirštą, ir mūsų krašte būtų politinis perversmas.

- Tai ar jis pavojingas žmogus? - paklausė prekiautojas.

Jam atsakė pasigirdęs kvatojimo pliūpsnis.

- Pavojingas? Don Diegas Vega! - rėkė šeimininkas, o ašaros varvėjo per jo riebius skruostus. - Jūs mane numarinsite. Don Diegas tą tik ir veikia, jog sėdi prieš saulę ir svajoja. Jis beveik niekada nesinešioja kalavijo. Jis labai retai jį prisisega, ir tai išim-

tinai kaip papuošalą. Jis vaitoja, jei jam tenka nujoti keletą mylių. Don Diegas yra tiek pat pavojingas, kiek ir saulėje besišildantis driežas.

Bijodamas, kad jo žodžiai nepasiektų Don Diego ausų ir kad Don Diegas nenustotų lankęs jo tavernos ir nepereitų į kitą, šeimininkas skubiai pridūrė:

- Bet vis dėlto jis puikus ponas.

Kai kailių ir taukų prekiautojas su savo padėjėju išėjo iš tavernos, beveik temo. Abu ėjo svyruodami, nes abu buvo pririję per daug vyno. Jie nuėjo prie ratų, kuriais keliavo, atsisveikindami pamojo žmonių būreliui prie tavernos durų ir iš lėto nuvažiavo San Gabrielio šunkeliu.

Jie keliavo savo keliu neskubėdami, dar gerdami iš ąsočio nusipirktą vyną. Jie pravažiavo pro pirmosios kalvos viršūnę, ir Reino de Los Andželo bažnytkaimis dingo iš akių. Prieš juos dabar buvo tik vieškelis, vingiavęs kaip didžiulė dulkėta gyvatė, tamsios kalvos ir keletas trobesių tolumoje. Posūkyje jie ūmai pamatė priešais save grakščiai balne sėdintį raitelį. Jo žirgas stovėjo vidury kelio, ir jie negalėjo jo aplenkti.

-Atgręžk savo arklį, atgręžk savo gyvulį! - suriko kailių ir taukų prekiautojas.

- O ką, nori, kad pervažiuočiau per tave?

Padėjėjas išsigandęs sušuko, ir prekiautojas atidžiau pažiūrėjo į raitelį. Jo žandikaulis nukaro, akys išsprogo.

- Na, tai senjoras Zoro! - sušuko jis. - Prisiekiu garbe, tai „Kapistrano prakeikimas". Jis ir vėl čia, netoli San Gabrielio! Jūs nepaliesite manęs, senjore Zoro? Esu neturtingas žmogus, neturiu pinigų. Ne seniau negu vakar vienas vienuolis apgavo mane, ir ieškodamas teisingumo aš buvau Reino de Los Andžele.

- O ten jį radote? - paklausė senjoras Zoro.

-Teisėjas buvo geras, senjore. Jis liepė vienuoliui man užmoti, bet nežinau, kada gausiu pinigų.

- Na, išlipkite iš ratų, ir jūsų padėjėjas taip pat, sukomandavo senjoras Zoro.

-Bet aš neturiu pinigų! - priešinosi prekiautojas.

Lauk iš ratų! Ką, nejaugi aš kartosiu, ar ką? Krapštykitės, arba švinas suvarpys jūsų kūną!

Dabar prekiautojas pamatė, jog plėšikas rankose laikė pistoletą. Jis sucypė iš baimės ir išlipo iš ratų taip spėriai, kaip tik galėjo, o paskui jį išriedėjo ir jo padėjėjas. Jis stovėjo dulkėtame kelyje prieš senjorą Zoro drebėdamas iš baimės. Prekiautojas maldavo pasigailėti.

- Neturiu su savim pinigų, malonusis plėšike, bet aš jums jų gausiu! - maldavo jis. - Atnešiu jums, kur tik liepsite, kur tik panorėsite.

-Tylėk, gyvuly! - suriko senjoras Zoro. - Nenoriu tavo pinigų, priesaiklaužy! Žinau viską apie farsą, suvaidintą teisme Reino de Los Andžcle. Turiu būdų tučtuojau sužinoti tokius dalykus. Vadinasi, senyvas vienuolis apgavo tave, ką? Melagi ir vagie! Tai tu esi apgavikas! Ir jie įkirto tam senam žmogui penkiolika botagų per nuogą nugarą dėl melo, kurį tu prizaunijai. O tu pasidalinai su teisėju pinigus, kuriuos apgaulingai iš jo gavai.

- Prisiekiu šventaisiais!

- Nereikia! Pakankamai davei melagingų priesaikų. Eik į priekį!

Prekiautojas paklausė drebėdamas, tarytum drugio krečiamas. Senjoras Zoro nulipo nuo žirgo. Prekiautojo padėjėjas stovėjo prie ratų išbalusiu iš baimės veidu.

- Į priekį, - vėl sukomandavo senjoras Zoro.

Prekiautojas vėl paklausė, bet ėmė maldauti pasigailėti, nes senjoras Zoro išsitraukė iš po savo ilgos skraistės botagą, kuriuo pliekia jaučius, ir laikė j į paruoštą dešinėje rankoje, o kairėje buvo pistoletas.

-Atsigręžk nugara! - sukomandavo jis.

-Gailestingumo, gerasis plėšike! Argi dar turiu būti primuštas po to, kai buvau apiplėštas? Argi kankinsite dorą pirklį dėl vagišiaus vienuolio?

Botagas pakilo ore ir rėžė. Prekiautojas suspiegė iš skausmo. Jo pastaba, atrodo, ir taip stipriai plėšiko rankai suteikė dar daugiau jėgos. Po antro kirčio prekiautojas atsiklaupė dulkėtame kelyje.

Tada senjoras Zoro užkišo savo pistoletą už diržo, išėjo į priekį, kaire ranka sugriebė prekiautoją už plaukų, kad galėtų pakelti, o dešine ėmė kirsti sunkius kirčius botagu per jo nugarą. Jis mušė tol, kol tvirtas prekiautojo drabužis ir marškiniai suplyšo rėžiais, o kraujas išsisunkė kiaurai.

-Tai tam, kuris melagingai prisiekia ir verčia bausti dorą vienuolį! - suriko senjoras Zoro.

Paskui jis atkreipė savo dėmesį į padėjėją.

- Be abejo, jaunasis žmogau, kai melavote teisėjui, jūs vykdėte tik savo šeimininko įsakymą, - pasakė jis. - Bet turite būti pamokytas, jog reikia būti doram ir teisingam nepriklausomai nuo aplinkybių.

-Pasigailėkite, senjore! sukaukė padėjėjas.

-Argi nesijuokėte, kai kankinote vienuolį? Argi negėrėte vyno, nes šventėte nekalto žmogaus nubaudimą už tai, ko jis nedarė?

Senjoras Zoro sugriebė jaunuolį už apykaklės, apsuko aplink ir stipriai sušveitė per petį. Bernaitis spiegiamai suriko ir ėmė žliumbti. Jis gavo iš viso penkis botago kirčius, nes senjoras Zo-

ro, matyt, nenorėjo, kad jis nualptų. Pagaliau jis nubloškė vaikiną nuo savęs ir susuko savo botagą.

- Tikėsimės, jog jūs abu atsiminsite šią pamoką, - pasakė jis. -Sėskitės į ratus ir važiuokite, o kai kalbėsite apie šį įvykį, sakykite tiesą, antraip išgirdęs melą aš jus vėl nubausiu. Žiūrėkit, kad neišgirsčiau, jog penkiolika ar dvidešimt žmonių apstojo ir laikė jus, kol aš pliekiau.

Padėjėjas įšoko į ratus, jo šeimininkas pasekė jo pavyzdžiu. Jie suplakė arkliui botagu ir dingo dulkių debesyje lėkdami San Gabrielio link. Senjoras Zoro kurį laiką žiūrėjo įkandin jų, paskui pakėlė kaukę, nusišluostė nuo veido prakaitą ir, vėl prikabinęs botagą prie balno sagos, užsėdo ant arklio.

DAR BAUSMĖ

Senjoras Zoro greitai nujojo kalvos viršūnės link, ten sustabdė arklį ir pažiūrėjo žemyn į bažnytkaimį.

Buvo beveik tamsu, bet jis galėjo pakankamai gerai matyti. Tavernoje degė žvakės, ir iš ten buvo girdėti kimūs dainų ir skambių juokų garsai. Įgula buvo nušviesta, iš kai kurių namų buvo galima užuosti gaminamo maisto kvapą.

Senjoras Zoro nujojo toliau. Nusileidęs nuo kalvos ir pasiekęs aikštės kraštąjis spustelėjo arklį ir nujojo prie tavernos durų. Prieš jas buvo susirinkęs pustuzinis žmonių, dauguma jau apsvaigusių nuo vyno.

- Šeimininke! - suriko jis.

Iš pradžių niekas iš minios prie tavernos durų į jį neatkreipė ypatingo dėmesio. Manė, jog tai koks keliaujantis kabaljeras, kuris nori atsivėsinti. Šeimininkas skubiai iššoko trindamas savo rie-

bias rankas ir priėjo prie arklio. Tik čia jis pamatė, jog raitelis kaukėtas ir jog jam graso pistoleto vamzdis.

- Ar čia teisėjas? - paklausė Zoro.

- Taip, senjore.

- Stovėkit, kur stovit, ir pašaukite jį. Pasakykite, jog čia yra kabaljeras, kuris nori su juo pasikalbėti dėl vieno reikalo.

Nugąsdintas šeimininkas pašaukė teisėją, kiti tą žinią perdavė į vidų. Teisėjas išėjo skambiu balsu klausdamas, kas sutrukdė jam maloniai leisti laiką. Jis paknopstomis priėjo prie arklio, padėjo ant jo ranką ir pažiūrėjęs aukštyn pamatė dvi žėrinčias akis, žvelgiančias į jį iš po kaukės. Jis išsižiojo surikti, bet senjoras Zoro laiku įspėjo.

- Nė garso, arba mirsite! - pasakė jis. - Atėjau nubausti jūsų. Šiandien paskelbėte sprendimą žmogui, kuris buvo nekaltas. Žinojote, kad jis nekaltas, ir visas teismas buvo tik farsas. Pagal jūsų įsakymą jis gavo tam tikrą skaičių rykščių. Jūs gausite tokį pat atlyginimą.

- Jūs drįstat...

- Tylėt! - sukomandavo plėšikas. - Jūs ten, prie durų, ateikite čia, - pašaukė jis.

Visi prisiartino būriu. Dauguma iš jų buvo padieniai darbininkai, kurie pamanė, jog tas kabaljeras nori duoti jiems kokį nors darbą ir turi pinigų už jį užmokėti. Tamsoje jie nepastebėjo kaukės ir pistoleto, kol priėjo prie arklio, o tada jau buvo vėlu trauktis.

- Mes tuojau nubausime tą neteisingą teisėją, - pasakė jiems senjoras Zoro. - Penketas iš jūsų suims jį, prives prie stulpo aikštės viduryje ir ten pririš. Pirmasis pradėjęs svyruoti gaus švino šovinį iš mano pistoleto, o mano kalavijas atsiteis su kitais. Tad mikliau, judinkitės!

Išgąsdintas teisėjas ėmė rėkti.

Juokitės garsiau, kad jo riksmų nebūtų galima girdėti, - įsakė plėšikas.

Ir žmonės pradėjo juoktis iš visų jėgų, nors jų juoke galėjai jausti ypatingą atgarsį.

Jie pagriebė teisėją už rankų, privedė jį prie stulpo ir pririšo priėjo diržais.

- Išsirikiuosite į eilę, paimsite šį botagą ir kiekvienas iš jūsų suplieksite jam po penkis kartus, - pasakė jiems senjoras Zoro. - Aš stebėsiu ir jei bent kartą pamatysiu, kad botagas krinta lengvai, jus nubausiu. Pradėkite!

Jis metė botagą pirmajam žmogui ir bausmė prasidėjo. Senjorui Zoro nė vieno bausti nereikėjo, nes padienių darbininkų širdyse viešpatavo didelė baimė ir jie teisėją pliekė smarkiai ir su noru.

- Ir jūs taip pat, šeimininke, - pasakė senjoras Zoro.

- Jis paskui už tai mane įkiš į kalėjimą, - verkšleno smuklininkas.

Ko labiau norite, kalėjimo ar grabo, senjore? - paklausė plėšikas.

Be abejo, šeimininkas labiau norėjo kalėjimo. Jis pagriebė botagą ir visus pranoko savo kirčių jėga. Teisėjas sunkiai kabojo ant diržų. Jis neteko sąmonės jau po penkioliktojo smūgio. Daugiau iš baimės negu iš skausmo.

- Atriškite tą žmogų, - įsakė plėšikas.

Du paskubėjo įvykdyti jo įsakymą.

- Nuneškite jį namo, - įsakinėjo toliau senjoras Zoro, - ir pasakykite visiems bažnytkaimyje, jog senjoras Zoro baudžia tuos, kurie engia vargšus ir bejėgius, kurie neteisingai teisia ir kurie vagia. Dabar eikite savo keliu!

Teisėją nunešė. Jis vaitojo, paskui atsikvošėjo. Senjoras Zoro dar kartą kreipėsi į šeimininką:

- Mes grįšime į taverną, - pasakė jis. - Jūs įeisite į vidų, atnešite man puodelį vyno ir stovėsite šalia mano arklio, kol aš gersiu. Būtų tik laiko gaišatis sakyti jums, kas atsitiks, jei pakeliui pamėginsite mane įduoti.

Bet šeimininkas širdyje vienodai bijojo ir teisėjo, ir senjoro Zoro. Jis nuėjo į taverną pro plėšiko arklį ir paskubėjo į vidų tarytum paimti vyno, bet iš tikrųjų sukėlė pavojų.

- Senjoras Zoro čia, - sušnibždėjo sėdėjusiam prie artimiausio stalo. - Jis tik neseniai privertė žiauriai išplakti teisėją. Jis atsiunti mane atnešti jam puodelį vyno.

Paskui jis priėjo prie statinės su vynu ir pradėjo lėtai pilti vyną į puodelį. O buvusieji tavernoje iš karto griebėsi reikalo. Ten buvo pustuzinis kabaljerų, gubernatoriaus šalininkų. Išsitraukę kalavijus jie ėmė slinkti prie durų, o vienas, turėjęs užjuostos pistoletą, jį išsitraukė, pažiūrėjo, ar užtaisytas, ir nuėjo įkandin jų.

Senjoras Zoro, sėdėjęs ant žirgo per šešetą metrų nuo tavernos durų, ūmai pastebėjo, jog prie jo bėga minia, pamatė pustuzinio kalavijų švytėjimą, išgirdo pistoleto šūvį ir pro jo galvą skriejančios kulkos zvimbimą.

Šeimininkas stovėjo tarpduryje maldaudamas sugriebti plėšiką, nes tai būtų bent koks jo nuopelnas ir galbūt teisėjas tada jo nenubaustų už tai, jog jis pliekė botagu. Senjoras Zoro privertė arklį atsistoti piestu ir paspaudė jį pentinais. Arklys šoko į priekį, į patį kabaljerų grupės vidurį, ir ją išsklaidė.

Senjoras Zoro to ir norėjo. Jo kalavijas jau buvo išimtas iš makšties, perskrodė kažkieno ranką, taip pat laikiusią kalaviją, užsimojo ir perdūrė kito priešininko ranką.

Plėšikas kovėsi kaip beprotis, taip sukinėdamasis ant žirgo, jog jo priešininkai išsisklaidė ir galėjo pulti jį tik pavieniui. Oras skardėjo nuo spiegimo, riksmų ir žviegimo, žmonės bėgo iš namų sužinoti sąmyšio priežasties. Senjoras Zoro žinojo, jog kai kurie iš jų gali turėti pistoletus, ir suprato, kad kiekvienas žmogus iš arti jį galėtų parblokšti pistoleto kulka.

Jis privertė žirgą vėl pajudėti į priekį. Kol storasis šeimininkas spėjo susivokti, senjoras Zoro buvojau šalia jo, pasilenkė ir pagriebė jį už. rankos. Arklys ėmė lėkti tempdamas paskui save storąjį šeimininką, kuris spiegdamas šaukėsi pagalbos ir maldavo gailestingumo. Senjoras Zoro nujojo su juo prie gėdos stulpo.

- Duok man šį botagą! - pasakė jis.

Spiegęs tavernos šeimininkas paklausė ir šaukėsi šventųjų jį apginti.

Senjoras Zoro atgręžė jį, ir botagas apsivyniojo aplink riebų kūną, o su kiekvienu šeimininko mėginimu bėgti pliekė jį vėl ir vėl. Zoro valandėlę paliko jį ramybėje norėdamas iššauti į tuos, kurie turėjo kalavijus. Taip jis išsklaidė juos, o paskui vėl atnaujino bausmę.

-Tu pasielgei išdavikiškai! - rėkė jis. - Vergiškas šunie! Tai tu juos užsiundei ant manęs? Aš išdryžuosiu tavo kietą kailį!

-Pasigailėkit! - suspiegė šeimininkas ir parpuolė ant žemės.

Senjoras Zoro vėl supliekė jam tuo sukeldamas daugiau staugimo negu kraujo. Po to jis pasuko savo arklį ir puolė artimiausią priešą. Dar viena kulka prazvimbė pro jo galvą, dar kažkas prišoko priėjo su apnuogintu kalaviju. Senjoras Zoro gražiai perdūrė prišokusiojo petį ir vėl spustelėjo žirgą. Šuoliais prijojęs prie gėdos stulpo jis sulaikė arklį ir akimirksnį žiūrėjo į visus.

- Jūsų čia pakankamai daug, kad kautynės būtų įdomios, senjorai! - sušuko.

Jis nusitraukė sombrerą ir, meiliai nusišypsojęs, nusilenkė jiems, paskui pasuko arklį ir nujojo.

DON ALEKSANDRO ASJENDOJE

Bažnytkaimyje senjoras Zoro paliko sąmyšį. Storojo šeimininko riksmai ir spiegimas sukėlė visus gyventojus. Vyrai bėgo su tarnais, kurie nešė žibintus. Moterys žiūrėjo per namų langus. Čiabuviai kiūtojo ten, kur juos užtiko triukšmas, ir virpėjo, nes iš karčios patirties žinojo, jog kad ir kokia būtų sąmyšio priežastis, atsimokėti už ją teks jiems.

Daug jaunų karšto temperamento kabaljerų buvo čia, o Reino de Los Andželo bažnytkaimyje jau seniai nebuvo įvykę nieko jaudinančio. Susirinkę tavernoje tie jaunuoliai klausėsi šeimininko skundų, o kai kurie paskubėjo į teisėjo namą, pamatė jo žaizdas, iš jo paties išgirdo apie įžeidimą, padarytą įstatymui, o kartu ir jo ekscelencijai gubernatoriui.

Kapitonas Ramonas atėjo iš įgulos ir, sužinojęs sąmyšio priežastį, paplūdo baisiais keiksmais. Jis įsakė savo vieninteliam likusiam sveikam žmogui joti Palos keliu, pavyti seržantą Gonzalesą ir jo kareivius ir perduoti jiems įsakymą grįžti tikraisiais pėdsakais, nes šiuo metu jie yra klaidingame kelyje.

Bet jaunieji kabaljerai įžiūrėjo, jog čia gali būti nuotykis, kuris jiems patiktų, ir paprašė komendanto leidimo sudaryti kažką panašaus į miliciją ir pulti įkandin plėšiko. Leidimas buvo duotas tučtuojau. Iš jų trisdešimt žmonių šoko ant žirgų, apžiūrėjo ginklus ir išjojo siekdami pasidalyti į tris būrius, po dešimt kiekvienas, vos prijoję kryžkelę.

Miestiečiai sveikino išvykstančiuosius šūkaudami. Šie užjojo t kalvos greitais šuoliais ir triukšmingai pasileido San Gabrielio k. Jie džiaugėsi, kad šviečia mėnulis, kuris jiems prisiartinus prie priešo padės jį pamatyti.

Pagaliau jie išsiskyrė: dešimt žmonių nuvyko į San Gabrielį, dešimt nujojo šunkeliu, kuris ėjo į brolio Filipo asjendą, o kiti dešimt nusekė keliu, kuris, vingiuodamas per slėnį, ėjo pro daugelį kaimyninių dvarų, priklausančių turtingiesiems kabaljerams.

Tuo keliu prieš kurį laikąjojo Don Diegas Vega su kurčnebyliu Bernardu, kuris vyko įkandin jo. Don Diegas jojo neskubėdamas, todėl tik gerokai po vidurnakčio pasuko iš vieškelio siauru šunkeliu savo tėvo namų link.

Don Aleksandras Vega, šeimos galva, sėdėjo vienas prie stalo baigdamas vakarieniauti. Jis staiga išgirdo, jog prie durų prijojo raitelis. Tarnas nubėgo atidaryti durų, ir į kambarį įėjo Don Diegas su Bernardu.

- A, Diegai, mano sūnau! - sušuko Aleksandras tiesdamas ranką.

Don Diegas valandėlei prisispaudė prie tėvo krūtinės, o paskui atsisėdo prie stalo ir paėmė puodelį vyno. Atsigaivinęs jis dar kartą pažiūrėjo į Don Aleksandrą.

- Tai buvo varginga kelionė, - pastebėjo Don Diegas.

- O kokia jos priežastis, mano sūnau?

- Jaučiau, jog turėjau atvykti į asjendą, - pasakė Don Diegas. - Dabar ne laikas būti bažnytkaimyje. Kad ir kur pasisuksi žmogus, visur susiduri tik su prievarta ir kraujo praliejimu. Tas prakeiktas senjoras Zoro...

- Cha! Kas girdėti apie jį?

- Prašom, tėveli, nesakyti „cha!". Per pastarąsias kelias dienas „cha!" man sakė nuo ryto ligi vakaro. Neramūs dabar laikai! Tas

senjoras Zoro aplankė Pulido asjendą ir visus ten išgąsdino. Buvau savo asjendoje su reikalu, o iš ten nuvykau pamatyti seno vienuolio Filipo manydamas galėsiąs pasamprotauti jo draugijoje. Ir ten besivydamas senjorą Zoro pasirodė milžinas seržantas su savo raiteliais!

- Jį pagavo?

-Atrodo, kad ne, tėveli. Grįžau į bažnytkaimį. Ir kas, manytumėt, atsitiko ten tądieną? Atitempė brolį Filipą. Apkaltinoji suktybe su prekiautoju ir po teismo parodijos pririšo prie stulpo ir įkirto penkiolika kirčių stirnakoju per nugarą.

- Niekšai! - suriko Don Aleksandras.

Negalėjau pakęsti, nusprendžiau atvykti pas jus. Kad ir kur pasisuku, visur sąmyšis. To pakanka žmogui iš proto išvesti. Jei netikit, galit paklausti Bernardą.

Don Aleksandras pažiūrėjo į kurčnebylį čiabuvį ir nusišypsojo. Bernardas savo papratimu nusišypsojo atsakydamas, nors ir nežinodamas, jog taip negalima elgtis esant senajam Don Aleksandrui.

- Ką dar man pasakysi? - tiriamai nužvelgęs sūnų paklausė Don Aleksandras.

Prisiekiu šventaisiais! Štai čia ir klausimas! Tikėjausi jo išvengti, tėve.

- Papasakok man.

-Aplankiau Pulido asjendą ir kalbėjau su Don Karlu ir jo žmona, taip pat ir su senjorita Lolita.

-Ar tau patiko senjorita?

- Ji ne mažiau miela už visas mano pažįstamas merginas, - pasakė Don Diegas. - Kalbėjau su Don Karlu dėl vestuvių, ir jis. matyt, džiūgauja.

-Ach, savaime aišku! - sušuko Don Aleksandras.

- Bet bijau, jog vestuvių nebus.

- Kodėl? Yra kokių trūkumų, kurie susiję su senjorita?

- Ne, bent aš to nežinau. Ji daili ir nekalta mergina, tėveli. Buvau pakvietęs juos dviem dienoms į savo namus Reino de Los Andžele. Padariau tai, kad ji galėtų pamatyti mano namus ir turtą.

- Pasielgei išmintingai, mano sūnau.

- Bet ji nenori už manęs tekėti.

Bet kodėl? Atsisakyti tekėti už Vegos? Atsisakyti susigiminiuoti su galingiausia šeima krašte?

- Ji prasitarė, tėveli, jog nesu toks žmogus, kokio jai reikia. Man atrodo, ji linkusi prie kvailysčių. Ji turbūt norėtų, kad aš skambinčiau gitara po jos langais, vartyčiau akutes, spausčiau jai ranką, kai jos duenja nusigręš, ir daryčiau dar daugybę tokių pat kvailysčių.

- Prisiekiu šventaisiais! Argi tu ne Vega? - sušuko Don Aleksandras. - Na, argi bent kuris save vertinantis žmogus paneigtų tokį elgesį? Argi kuris nors kabaljeras nedžiūgautų apdainuodamas savo meilę mėnuliui šviečiant? Tos smulkmenos, kurias tu vadini kvailystėmis, ir yra svarbiausia, gražiausia, meilės kvintesencija! Nesistebiu, jog senjorita buvo tavim nepatenkinta.

Bet aš nemanau, kad tokių dalykų reikėtų, - pasakė Don Diegas.

- Tu nuėjai pas senjoritą ir šaltai jai pasakei, jog nori vesti? Ir tai viskas? Ar neįsivaizdavai, jog perki arklį arba jautį? Prisiekiu šventaisiais! Ir tu manai, kad galėsi vesti tą merginą? Visame krašte jos kilmė yra geriausia po mūsų.

Don Karlas liepė man tikėtis, - atsakė Diegas. - Jis nuvežė ją atgal į asjendą ir pasakė, jog galbūt, kai ji liks ten kurį laiką ir viską gerėliau apgalvos, pakeis nusistatymą.

- Ji bus tavo, jei sugebėsi viską sutvarkyti, - pasakė Don Aleksandras. - Juk esi Vega, ir vien dėl to - geriausias jaunikis krašte!

Pamergink ją nors truputį, ir senjorita bus tavo. Kas per kraujas teka tavo gyslose? Norėčiau prapjauti vieną iš jų ir pažiūrėti.

-Ar negalime daugiau nekalbėti apie sutuoktuves? - paklausė Don Diegas.

-Tau dvidešimt penkeri metai. Buvau nebejaunas, kai gimei. Veikiai keliausiu pas protėvius. Esi mano vienintelis sūnus ir įpėdinis, todėl turi turėti žmoną ir palikuonių. Argi Vegų šeima turi išmirti dėl to, kad tavo gyslomis teka ne kraujas, o vanduo? Rask sau žmoną per tris mėnesius. Žmoną, kurią galėsiu priimti į šeimą, arba mirdamas paliksiu visą savo turtą pranciškonams.

- Mano tėve!

- Sakau rimtai. Nubusk! Norėčiau, kad turėtum bent pusę to senjoro Zoro, to plėšiko, drąsos ir dvasios! Jis turi principus ir dėl jų kovoja. Jis padeda bejėgiams ir keršija už engiamuosius. Ir aš sveikinu jį! Norėčiau, kad mano sūnus būtų jo vietoje, nuolat rizikuotų būti užmuštas arba pagrobtas. Tai geriau negu turėti tave, gyvybės neturintį svajotoją, kurio svajonės tiesiog nieko nevertos.

- Mano tėve! Juk buvau paklusnus sūnus!

- Labiau norėčiau, kad būtum nesuvaldomas, tai būtų natūraliau,- atsiduso Don Aleksandras.- Geriau pažiūrėčiau pro pirštus į kokius jaunystės pokštus, kad tik neturėčiau matyti to gyvybės nebuvimo. Pasipurtyk, vyruk. Atsimink, jog esi Vega! Kai buvau tavo metų, nebuvau pajuokos objektas. Būdavau pasiryžęs kautis vos pirštu pamojus. įsimylėdavau į bet kurias sužėrėjusias akutes, galėdavau pasiginčyti su bet kuriuo audringai nusiteikusiu prašmatniu kabaljerų, cha!

- Prašom nesakyti man „cha!", tėve. Mano nervai įtempti ligi kraštutinumo.

-Turi būti vyriškesnis!

-Pamėginsiu tai tučtuojau padaryti, - pasakė Don Diegas kiek išsitiesdamas krėsle. - Tikėjausi to išvengti, bet, matyt, man nepavyks. Piršiuosi senjoritai Lolitai kaip kiti žmonės peršasi merginoms. Jūs iš tikrųjų turėjote galvoje tai, ką pasakėte?

- Taip, - patvirtino Don Aleksandras.

- Tada turiu pasipurtyti. Būtų tikrai negerai išleisti tokį lobį iš mūsų šeimos. Šiąnakt visa tai ramiai netrikdomas apgalvosiu. Galbūt galėsiu pamąstyti apie viską kiek toliau nuo bažnytkaimio. Prisiekiu šventaisiais!..

Pastarąjį šūksnį sukėlė triukšmas prie namų. Don Aleksandras irjo sūnus išgirdo, kaip keletas raitelių sustojo prie durų. Jie išgirdo šūkavimus, žąslų ir kalavijų tarškėjimo sąskambį.

- Visame pasaulyje nėra ramybės, - ištarė vis labiau paniurdamas Don Diegas.

-Atrodo, kad ten dešimt žmonių, - pasakė Don Aleksandras.

Taip buvo iš tikrųjų. Tarnas atidarė duris, ir į didelį kambarį įėjo dešimt kabaljerų su kalavijais prie šonų ir pistoletais užjuostos.

- Cha, Don Aleksandrai! Nuolankiausiai prašome jūsų vaišingumo! - suriko ėjęs priešakyje.

- Jūs ir neprašydami jį turite, kabaljerai. Kokią kelionę sumanėte?

- Mes persekiojam senjorą Zoro, tą plėšiką.

- Prisiekiu šventaisiais! - sušuko Don Diegas. -Net čia negalima pasislėpti nuo to! Prievarta ir kraujo praliejimas!

- Jis užpuolė Reino de Los Andželo aikštę, - pasakojo atvykėlis toliau. - Jis išpėrė teisėją už tai, jog tas nuteisė brolį Filipą. Jis taip pat išpėrė storąjį tavernos šeimininką ir perdamas kovėsi su dešimčia žmonių... Paskui jis nujojo, ir mes sudarėme būrelį jį persekioti. Ar jo nebuvo čia arba kaimynystėje?

- Ne, kiek žinau, - pasakė Don Aleksandras. - Mano sūnus visai neseniai atvyko nuo plento.

- O jūs ar nematėte to vyruko. Don Diegai?

- Ne, nemačiau, - atsakė Don Diegas. - Tai buvo vienintelė laimė mano kelyje.

Don Aleksandro nusiųsti tarnai puodelius su vynu ir krūvas mažų pyragėlių sukrovė ant ilgo stalo, ir kabaljerai pradėjo valgyti ir gerti. Don Diegas puikiai žinojo, ką tai reiškė. Plėšiko persekiojimas pasibaigė, jų entuziazmas išgaravo. Jie sėdės priėjo tėvo stalo ir gers kiaurą naktį, pamažu svaigdami rėks, dainuos, pasakos įvairias istorijas, o rytą nujos atgal į Reino de Los Andželą kaip ir kiti tokie pat didvyriai.

Tai buvo įprasta. Senjoro Zoro vijimasis buvo tik priežastis linksmai praleisti laiką.

Tarnai įnešė milžiniškus ąsočius, pripiltus gero vyno, ir pastatė juos ant stalo, o Don Aleksandras liepė atnešti taip pat ir mėsos. Jauni kabaljerai turėjo silpnybę tokioms pramogoms pas Don Aleksandrą, nes prieš keletą metų mirus jo gerajai žmonai jo namuose nebuvo kitų moterų, tik tarnaitės. Todėl jie galėjo triukšmauti kiek tinkami, per visą naktį.

Po kurio laiko jie atidėjo į šalį pistoletus ir kalavijus. Don Aleksandras įsakė tarnams nunešti ginklus į tolimesnį kampą, nes nenorėjo ginčų svečiams įsismaginus ir vieno arba dviejų negyvų kabaljerų savo namuose.

Don Diegas kurį laiką gėrė ir su jais šnekučiavosi, o paskui atsisėdo į šalį ir klausėsi kalbų apsimesdamas, tarytum tokia beprotybė jį erzina.

- Na, ir pasisekė senjorui Zoro, kad mes jo nesutikome, - rėkė vienas. - Sudoroti tą vyruką galėjo bet kuris iš mūsų. Jei kareiviai būtų pasirodę aukštumoje, jis jau seniai būtų suimtas.

- Cha! Jei tik turėčiau progos jį pagauti! - sušuko antras. - Bet kaip staugė tavernos šeimininkas, kai jį pliekė botagu!

- Ar jis nujojo šia kryptimi? - paklausė Don Aleksandras.

- Nesam tuo įsitikinę. Jis nuvyko San Gabrielio vieškeliu. Trisdešimt mūsų žmonių nujojo paskui jį. Pasidalijome į tris būrelius ir pasukome į įvairias puses. Manau, jog vienam iš tų būrelių pasiseks jį sučiupti. O mūsų geriausia sėkmė yra tai, kad atsiradome čia.

Don Diegas pakilo.

Senjorai, žinau, dovanosite man, jei pasišalinsiu, - tarė jis. - Pavargau nuo kelionės.

Be abejo! - suriko vienas iš atvykusiųjų. - O kai pailsėsite, ateikite vėl pas mus ir linksminsimės.

Visi nusijuokė, o Don Diegas ceremoningai nusilenkė ir pamatė, jog kai kurie vos galėjo pakilti ir nusilenkdami atsakyti. Paskui Vegos namų atžala su kurčnebyliu tarnu skubiai išėjo iš kambario.

Jis įėjo į kambarį, kuris buvo visada paruoštas jam ir kuriame jau degė žvakė. Įėjęs paskui save uždarė duris. Bernardas visu savo milžinišku ūgiu išsitiesė ant grindų prie durų saugoti savo poną per naktį.

Kad Don Diego nebėra, didelėje svetainėje beveik niekas nepastebėjo. Tik tėvas raukėsi ir raitė savo ūsus, nes norėjo, kad jo sūnus būtų toks pat kaip kiti jaunikaičiai. Savo jaunystėje jis ankstyvą vakarą niekada nepalikdavo tokios draugijos. Jis dar kartą atsiduso ir pasigailėjo, jog šventieji nedavė jam sūnaus, kurio gyslomis tekėtų raudonas kraujas.

Dabar kabaljerai choru dainavo populiarią meilės dainelę, jų nesutariantys balsai aidėjo milžiniškame kambaryje. Don Aleksandras šypsojosi klausydamasis, nes tai jam priminė jo jaunystę.

Jie išsidrėbė krėsluose ir suoluose abipus ilgo stalo, dainuodami ėmė stuksėti į jį savo puodeliais kartais nei iš šio, nei iš to pratrukdami skardaus juoko pliūpsniais.

- Jei tik tas senjoras Zoro pasirodytų čia dabar! - suriko vienas iš jų.

Balsas prie durų jiems atsakė:

- Senjorai, jis čia!

LYGA SUDARYTA

Daina nutrūko, juokas nutilo. Visi dalyviai sumirkčiojo ir dairėsi aplink. Senjoras Zoro stovėjo tarpduryje. Jis įėjo per priebutį jų nepastebėtas. Zoro buvo su ilga skraiste ir užsidėjęs kaukę, vienoje rankoje laikė savo prakeiktą pistoletą, kurio vamzdis buvo nukreiptas į stalą.

- Tai štai kaip elgiasi žmonės, kurie persekioja senjorą Zoro ir tikisi jį sučiupti! - pasakė jis. - Jokio judesio, kitaip prapliups švinas! Jūsų ginklai, kiek pastebiu, yra kampe. Kol spėtumėte juos paimti, galėčiau nušauti bet kurį iš jūsų!

- Tai jis! Tai jis! - rėkė vienas girtas kabaljeras.

- Jūsų keliamas triukšmas girdisi ir už mylios nuo čia, senjorai. Kas per žmogaus persekiojimo parodija! Tai taip jūs atliekate savo pareigą? Kodėl sustojote pasilinksminti, kai senjoras Zoro jodinėja vieškeliu?

- Duokite man mano kalaviją ir leiskite susikirsti su juo! - suriko vienas.

- Jei jums ir leisiu paimti kalaviją, vis tiek nepajėgsite stovėti, - atsakė plėšikas. - Argi manote, jog tarp jūsų atsiras bent vienas, kuris galėtų dabar su manim susikirsti?

-Čia yra vienas! - pašokdamas suriko Don Aleksandras skambiu balsu. - Atvirai sakau, jog gėrėjausi kai kuriais jūsų poelgiais, senjore, bet dabar įėjote į mano namus ir įžeidžiate mano svečius. Turiu pareikalauti jus atsakyti!

- Neturiu jokios priežasties su jumis pyktis, Don Aleksandrai, ir jūs taip pat, - pasakė senjoras Zoro. - Atsisakau sukryžiuoti kalavijus su jumis. Sakau tik bent kiek tiesos tiems ponams.

- Prisiekiu šventaisiais, aš jus priversiu!

- Valandėlę, Don Aleksandrai! Senjorai, šis senyvas kabaljeras nori kautis su manimi, o tai reiškia, kad jis bus sužeistas arba mirs. jūs tai leisite?

- Don Aleksandras neturi kautis vietoj mūsų! - suriko vienas abaljeras.

-Tada pasirūpinkite, kad jis užimtų savo vietą, ir tegul jam bus suteikta garbė!

Don Aleksandras išėjo į priekį, bet du kabaljerai pašoko ir paprašė jį grįžti sakydami, jog jo garbė nepaliesta, jei jis pasiūlė kautis. Nenoriai ir su apmaudu Don Aleksandras pasidavė.

- Vertinga krūvelė jaunų kalavijų! - nusišaipė senjoras Zoro. -Geriat vyną ir linksminatės tuo metu, kai aplink viešpatauja neteisingumas. Imkit savo kalavijus ir panaikinkit priespaudą! Išvykit vagis ir politikuotojus iš krašto! Ginkit brolius, kurių darbas suteikė mums šias plačias žemes. Būkite vyrai, o ne girti madingi paveikslai!

- Prisiekiu šventaisiais! - suriko vienas ir pašoko.

-Atgal, arba šausiu! Atėjau ne kautis su jumis Don Aleksandro namuose, nes per daug jį gerbiu. Atėjau pasakyti jums visą tiesą, ką apie jus manau. Jūsų šeimos gali išrinkti arba nuversti gubernatorių. Susivienykite geram tikslui, kabaljerai, ir pajusite, kad jūsų gyvenimas turi prasmę. Jūs tai padarytumėte, jei nebijotumėte.

Ieškote nuotykių? Kovodami su neteisybe jūs patirsite tikrai daug nuotykių.

- Prisiekiu šventaisiais, tai būtų avantiūra! - suriko vienas atsakydamas.

- Jei jums taip patinka, žiūrėkite į tai kaip į avantiūrą, vis tiek padarysite bent ką gero. Politikai eiti priešjus, galingiausių giminių palikuonis, tikrai neišdrįs. Susivienykite ir įgykite gerą vardą. Priverskite jūsų bijoti visame krašte!

- Tai bus išdavystė...

- Nusimesti pavergėjo jungą nėra išdavystė, kabaljerai. Nejaugi jūs bijote?

- Prisiekiam šventaisiais, ne! - suriko jie choru.

- Tai stokite!

- Jūs mus vesite?

- Taip, senjorai.

- Palaukite, kokios jūs kilmės?

- Esu kabaljeras, tokio pat gero kraujo, kaip ir bet kuris iš jūsų, - pasakė jiems senjoras Zoro.

- Jūsų vardas? Kur yra jūsų šeima?

- Šie dalykai turi kol kas likti paslaptyje. Daviau jums žodį!

- Jūsų veidas?..

- Kurį laiką jis dar turi likti po kauke, senjorai!

Jie pašoko ir puolė jį sveikinti.

- Palaukit! - suriko vienas. - Tai nekorektiška Don Aleksandro atžvilgiu. Jis galbūt mums neprijaučia, o mes planuojam sąmokslus jo namuose.

- Prijaučiu jums, kabaljerai, ir suteiksiu jums savo paramą, - tarė Don Aleksandras.

Milžiniškame kambaryje nuaidėjo džiūgavimo riksmai. Niekas negalės atsispirti, jei Don Aleksandras Vega bus su jais. Net pats gubernatorius neišdrįs priešintis.

Sutartis sudaryta! - rėkė jie. Pasivadinsime keršytojais. Vyksime išilgai EI Kamino Realio ir įvarysime baimės tiems, kurie plėšia dorus žmones ir engia čiabuvius! Išvysime vagišius politikus!

- Ir tada būsite tikri kabaljerai, riteriai, silpnųjų gynėjai, - pasakė senjoras Zoro. - Jūs niekada nesigailėsite dėl savo sprendimo, senjorai. Aš vadovausiu jums, vesiu jus. Prižadu būti lojalus, to paties reikalausiu ir iš jūsų. Taip pat reikalauju klausyti mano įsakymų!

- Ką turim daryti? - rėkė jie.

- Tegul tai liks paslaptis. Rytą grįžkite į Reino de Los Andželą ir pasakykite, jog senjoro Zoro neradote. Ne, geriau pasakykite, jog jo nepagavote, tai bus tiesa. Būkite pasiruošę susijungti į būrį ir vykti į kelionę. Kai bus laikas, atsiųsiu žinią.

i -Kaip? \ "'• VJ]'~"/', " ; " "' \ ...L;,.-

- Pažįstu jus visus, todėl galiu pasakyti žinią vienam iš jūsų, o jis galės įspėti kitus. Tai priimtina?

- Priimtina! - sušuko jie.

- Tada jus kol kas paliksiu. Liksite šiame kambaryje, niekas iš jūsų nemėgins eiti įkandin manęs. Tai - įsakymas. Labanakt, kabaljerai!

Jis nusilenkė, atidarė duris ir skubiai išėjo triukšmingai trinktelėdamas paskui save duris. Jie išgirdo keliu nujojančio arklio kanopų dundėjimą.

Kiek prasiblaivę jie pradėjo aptarinėti naują priimtą sprendimą. Supratę jo reikšmę jie pakėlė puodelius su vynu ir ėmė gerti už naują lygą, už tai, kad neliktų sukčių ir vagių, už senjorą Zoro,

„Kapistrano prakeikimą", ir už Don Aleksandrą Vegą. Paskui jie vėl susėdo ir ėmė kalbėtis apie piktnaudžiavimus, kuriuos reikėjo panaikinti, - kiekvienas iš jų žinojo ne vieną tokį atsitikimą.

O Don Aleksandras sėdėjo kampe vienas, nuliūdęs, nes jo vienintelis sūnus miegojo ir neturėjo pakankamai kovingo kraujo dalyvauti tokiame žygyje, nors pagal visas teises šiuo atveju turėjo būti vienas iš vadų.

Jo sielvartą dar labiau padidino tuo metu pasirodęs Don Diegas. Į kambarį jis įėjo trindamas akis ir žiovaudamas, atrodė sunerimęs.

- Šiuose namuose šiandien neįmanoma užmigti, - pasakė jis. - Duokite man puodelį vyno, ir aš prisėsiu prie jūsų. Dėl ko visi čia taip linksmai šūkavo?

- Čia buvo senjoras Zoro, - pradėjo pasakoti tėvas.

- Plėšikas? Buvo čia? Prisiekiu šventaisiais! Negali būti!

Sėskis, mano sūnau, - pasakė Don Aleksandras. - Čia kai kas įvyko. Dabar turi progos parodyti, koks kraujas teka tavo gyslomis.

Don Aleksandro balsas skambėjo labai griežtai.

SUSITARIMAS

Likusią nakties dalį kabaljerai praleido girdamiesi, ką jie mano daryti, ir sudarinėdami planus, kuriuos ruošėsi pateikti senjorui Zoro. Nors jie, matyt, į tai žiūrėjo kaip į juoką ir priežastį nuotykiams, vis dėlto elgėsi palyginti rimtai. Be to, jie gerai žinojo esamą padėtį ir suprato, kad reikalai klostosi ne taip, kaip turėtų. Iš tikrųjų kabaljerai visiems turėjo būti sąžiningumo ir teisingumo atstovų pavyzdys Jie dažnai apie tai galvodavo, bet nieko nedary-

davo, nes buvo neorganizuoti ir neturėjo vado. Kiekvienas jaunas kabaljeras laukė, kad kitas rodytų pavyzdį ir padarytų pradžią. Bet dabar senjoras Zoro atvyko tinkamu psieihologiniu momentu.

Don Diegą tėvas supažindino su padėtimi ir pareiškė, kad jis irgi turi dalyvauti ir pasirodyti esąs tikras vyras. Don Diegas ilgai piktinosi ir pareiškė, jog nors jam tikriausiai teks mirti, bet vis dėlto dėl tėvo jis tai padarys.

Anksti rytą kabaljerai pavalgė pusryčius, kuriuos Don Aleksandras liepė jiems pagaminti, ir išvyko atgal į Reino de Los Andželą. Don Diegas vyko su jais. Buvo nuspręsta apie jų planus nieko nekalbėti. Jie turėjo pririnkti naujokų iš tų trisdešimt vyrų, kurie išvykę vijosi senjorą Zoro. Žinojo, jog kai kurie noriai prie jų prisidės. Kiti buvo tikri gubernatoriaus šalininkai, todėl nuo jų reikėjo viską slėpti.

Jojo iš lėto, už ką Don Diegas buvo dėkingas. Bernardas vis taip pat jojo įkandin ant jaučio. Jis buvo kiek nuliūdęs, kad Don Diegas savo tėvo namuose buvo taip trumpai. Bernardas žinojo, jog sumanyta kažkas svarbaus, bet negalėjo suprasti kas. Jis gailėjosi, kad negali nei girdėti, nei kalbėti kaip kiti.

Pasiekę aikštę jie ten jau rado du kitus būrelius. Plėšiko niekas nesugavo. Kai kurie iš jų teigė Zoro matę tolumoje, o vienas pasakojo net iššovęs į jį. Don Aleksandro namuose buvę kabaljerai prikando liežuvius ir reikšmingai susižvalgė.

Don Diegas paliko savo draugus ir paskubėjo namo atvėsti ir persivilkti. Jis liepė Bernardui vėl eiti savo pareigas - sėdėti virtuvėje ir laukti, kol šeimininkas pašauks. Paskui jis liepė paruošti karietą. Kodėl Don Diegas pirko šią vieną iš puikiausių karietų EI Kamino Realyje, niekas nežinojo. Vieni sakė, kad jis tai padarė norėdamas pasirodyti, koks yra turtingas. Kiti pasakojo apie

vieną agentą, kuris taip įkyrėjo, jog Don Diegas nusprendė iš jo nusipirkti šią karietą, kad tik agentas paliktąjį ramybėje.

Don Diegas išėjo iš namų apsivilkęs geriausiais drabužiais, bet į karietą neįsėdo. Aikštėje vėl buvo kilęs sąmyšis, nes ten atvyko seržantas ir jo raiteliai. Kapitono Ramono pasiųstas kareivis juos lengvai pavijo, nes raiteliai jojo iš lėto ir buvo dar nespėję toli nujoti.

- Cha! Don Diegai, mano drauge! - suriko Gonzalesas. - Vis dar gyvenate šiame neramiame pasaulyje?

- Iš reikalo, - atsakė Don Diegas. - Ar pagavote tą senjorą Zoro?

- Šis puikus paukštelis paspruko nuo mūsų, kabaljere. Matyt, jis šiąnakt pasuko į San Gabrielį, o mes jį medžiojome prie Palos. Bet nieko tokio! Mažas apsirikimas nieko nereiškia! Mes vis tiek jį rasime!

- O ką dabar veiksite, seržante?

- Kai mano kareiviai atsipūs, vyksime į San Gabrielį. Kalba, jog plėšikas yra toje apylinkėje, nors apie trisdešimt kilmingų jaunikaičių praėjusią naktį, po to, kai jis įsakė išplakti teisėją, negalėjo jo rasti. Jis, matyt, slapstėsi krūmuose ir juokėsi, kai kabaljerai jojo pro šalį.

- Tebūna jūsų arklys greitas, o jūsų ginkluota ranka stipri! - pasakė Don Diegas ir įsėdo į karietą. Ją tempė du puikūs čiabuvio vežiko važnyčiojami arkliai. Karieta pervažiavo aikštę ir vieškeliu pasuko į Don Karlo Pulido asjendą.

Sėdėdamas priebutyje Don Karlas pamatė artėjančią puikią karietą, tyliai sumurmėjo kažką sau panosėje, atsistojo ir paskubėjo į namus pas žmoną ir dukterį.

- Senjorita, Don Diegas atvažiuoja, - pasakė jis. - Kalbėjau su tavim apie tą jaunikaitį ir tikiuosi, jog atkreipsi dėmesį į mano žodžius kaip tinka paklusniai ir gerbiančiai tėvus dukteriai.

Paskui jis nusigręžė ir vėl išėjo į terasą, o senjorita nubėgo į savo kambarį ir apsiašarojusi puolė ant sofos. Kaip ji norėtų pajusti nors kiek meilės Don Diegui ir ištekėti už jo! Tai pataisytų ir jos tėvų padėtį. Bet ji vis dėlto jautė, jog negali to padaryti.

„Kodėl jis nesielgia kaip dera kabaljerui? Kodėl jis neturi nė trupučio sveiko proto? Kodėl neparodo, jog yra jaunas sveikata trykštantis žmogus, o elgiasi kaip pasenęs kabaljeras, kurio viena koja kapuose?", - bandė atsakyti į klausimus senjorita Lolita.

Don Diegas išlipo iš karietos ir pamojo vežikui važiuoti prie arklidės. Jis tingiai pasveikino Don Karlą, kuris nustebo pamatęs, jog Don Diegas po pažastimi turi gitarą. Šis padėjo gitarą ant grindų, nusiėmė sombrerą ir atsiduso.

- Mačiausi su savo tėvu, - pasakė.

- A! Tikiuosi, Don Aleksandras sveikas?

- Kaip ir visada, jis puikiai jaučiasi. Liepė man kuo greičiau prisipažinti senjoritai Lolitai. Jei nevesiu per tam tikrą laiką, jis visą turtą po savo mirties paliks pranciškonams.

-Argi? » : ^ * H p M . *A v i t $* ^ **r i i i * >**

- Jis taip pasakė. Mano tėvas ne iš tų žmonių, kurie be reikalo žarstosi žodžiais. Don Karlai, aš turiu užkariauti senjoritą. Nepažįstu jokios kitos moters, kuri mano tėvui būtų priimtinesnė marti.

- Bent kiek pasistenkite, Don Diegai, prašau jūsų. Nebūkite toks.

- Nusprendžiau elgtis taip, kaip ir kiti jaunikaičiai, nors tai man ir labai sunku. Kaip patarsite man pradėti?

- Sunku patarti tokiu atveju, - atsakė Don Karlas veltui stengdamasis prisiminti, kąjis veikė, kai pats sukosi apie Donją Kata-

liną. - Žmogus turi būti arba įgudęs, arba toks, kuriam tokie dalykai savaime ateina į galvą.

- Bijau, jog nesu iš tokių, - pasakė Don Diegas vėl atsidusdamas ir pakeldamas nuvargusias akis į Don Karlą.

- Galbūt į senjoritą reikia žiūrėti taip, kad ji galėtų pajusti, kaip jūs ją dievinate. Iš pradžių reikėtų nieko nesakyti apie jungtuves, kalbėti apie meilę. Stenkitės kalbėti tyliu, širdingu, giliu balsu ir sakykite tuos nieko nereiškiančius žodžius, kurių klausydama jauna moteris gali išgirsti viską, ko pati nori. Tai prašmatnus menas sakyti viena, o suprasti kita.

- Bijau, jog tai ne man, - pasakė Don Diegas. Be abejo, aš vis dėlto turiu pasistengti. Ar galiu dabar matyti senjoritą?

Don Karlas priėjo prie durų ir pašaukė žmoną ir dukterį. Donja Katalina drąsindama nusišypsojo Don Diegui. Lolita taip pat nusišypsojo, bet su baime ir virpuliu, nes savo širdį atidavė nežinomam senjorui Zoro ir negalėjo mylėti kito žmogaus, negalėjo ištekėti už nemylimo net ir gelbėdama tėvą nuo neturto.

Don Diegas nusivedė senjoritą ant suolo priebučio gale ir ėmė kalbėti įvairiomis temomis tuo pat metu virpindamas gitaros stygas. Don Karlas su žmona nuėjo į kitą priebučio galą tikėdamiesi, jog viskas bus gerai. Senjorita Lolita džiaugėsi, jog Don Diegas nekalbėjo apie jungtuves, kaip darė anksčiau. Jis papasakojo jai, kas atsitiko bažnytkaimyje, kaip išplakė brolį Filipą ir kaip senjoras Zoro nubaudė teisėją, kovėsi su tuzinu žmonių ir paspruko. Nors Don Diegas atrodė lepšiškas, bet kalbėjo įdomiai. Senjorita pastebėjo, jog jis patinka jai daugiau negu anksčiau. Jis papasakojo jai ir kaip nuvyko į tėvo asjendą, ir kaip kabaljerai praleido ten naktį girtuokliaudami bei linksmindamiesi, bet nieko nepasakė apie senjoro Zoro atsilankymą ir apie sąjungą, kuri ten buvo sudaryta. Priesaika vertė jį tylėti.

- Mano tėvas grasina atimti paveldėjimą, jei nevesiu per jo nurodytą laiką, - pagaliau pasakė Don Diegas. - Argi jūs panorėsite, ad netekčiau savo tėvo dvarų, senjorita?

- Be abejo, ne, - atsakė ji. - Yra daug merginų, kurios didžiuotųsi tapdamos jūsų žmona. Don Diegai.

- Bet nejus?

- Be abejo, ir aš tuo didžiuočiausi. Tačiau argi mergina kalta, jei jos širdis tyli? Ar norėtumėte turėti žmoną, kuri jūsų nemylėtų? Pagalvokite apie ilgus metus, kuriuos jums tektų praleisti šalia jos nejaučiant meilės. Juk tai būtų nepakenčiama.

- Vadinasi, nemanote, jog galėsite bent kada nors prisiversti mane pamilti, senjorita?

Mergina ūmai pažiūrėjo į jį rimtai ir prabilo tylesniu balsu.

- Jūs esate tikras kabaljeras, senjore, jumis galiu pasitikėti.

- Iki mirties, senjorita.

- Tada turiu jums šį tą pasakyti, bet prašau tai laikyti paslaptyje. Tai savotiškas pasiaiškinimas.

- Pasakokite, senjorita, toliau.

- Jei širdis man leistų, niekas nesuteiktų man didesnio malonumo, kaip tapti jūsų žmona, nes žinau, jog tai pagerintų mano tėvo reikalus. Bet galbūt esu per daug sąžininga ištekėti be meilės. Yra viena svarbi priežastis, kodėl negaliu jūsų pamilti.

- Jūsų širdis skirta kitam?

- Įspėjote, senjore. Mano širdis kupina meilės jam. Jūs pats nepanorėsite, kad būčiau jūsų žmona mylėdama kitą. Mano tėvas nieko nežino. Turite išlaikyti mano paslaptį. Prisiekiu šventaisiais, jog sakau tiesą!

- Artas žmogus vertas meilės?

- Jaučiu, jog vertas, kabaljere. Jei jis pasirodys kitoks, liūdesiu visą amžių, bet niekada nemylėsiu kito. Dabar mane suprantate?

- Visiškai suprantu, senjorita. Tikiuosi, kad jis vertas jūsų ir, kai bus laikas, taps jūsų pasirinktuoju.

- Žinojau, jog esate tikras kabaljeras!

- Bet jei jums ištiks kokia bėda, kas nors nepasiseks ir jums prireiks draugo, kreipkitės, senjorita, į mane.

- Mano tėvas kol kas neturi nieko įtarti. Mes turime elgtis taip, kad jis manytų, jog jūs vis dar siekiate mano rankos. Aš apsimesiu, jog galvoju apie jus daugiau negu anksčiau. O paskui galėsite pamažu nutraukti savo vizitus.

- Suprantu, senjorita, bet vis dėlto lieku nepavydėtinoje situacijoje. Prašiau jūsų tėvą leisti jums pirštis, tad jei imsiu pirštis kitai merginai, sukelsiu teisingą jūsų tėvo pyktį. O jei nepasipiršiu kitai, mano tėvas pradės man prikaišioti. Taigi situacija tikrai nepavydėtina.

- Galbūt taip bus neilgai, senjore.

- Cha! Sugalvojau! Ką veikia žmogus, kai jis nusivylęs meile? Jis nusimena, jo veidas ištįsta, jis atsisako dalyvauti įvairiuose įvykiuose ir pramogose. Senjorita, jūs išgelbėjote mane! Aš ilgėsiuosi, nes jūs atstūmėte mano meilę. Tada visi manys, jog žino mano svajonių ir samprotavimų saulutės atokaitoje priežastį, kai būčiau turėjęs lėkti ir kautis kaip beprotis. Mane paliks ramybėje ir leis eiti savo keliu, ir aplink mane susidarys romantizmo aureolė. Puiki mintis!

- Senjore, jūs nepataisomas! - sušuko senjorita Lolita.

Don Karlas ir Donja Katalina išgirdo jos juoką, atsigręžė ir greitai pasikeitė žvilgsniais.

„Don Diegas Vega daro puikią pažangą mergindamasis", - pamanė jie.

Don Diegas apgaudinėjo juos toliau skambindamas gitara ir dainuodamas romansą apie žėrinčias akis ir meilę. Don Karlas ir

jo žmona vėl pasikeitė žvilgsniais, šį kartą kiek būgštaudami, nes norėjo, kad Don Diegas nustotų dainuoti. Vegų palikuonis buvo nekoks muzikantas ir dainininkas, todėl jie bijojo, kad jis nekristų senjoritos akyse ir neprarastų jau išsikovotos pozicijos.

Bet nors Lolitai ir nepatiko kabaljero daina, ji nieko nepasakė ir nerodė jokio nepasitenkinimo. Kalba tik pagyvėjo. Artėjant siestos laikui Don Diegas su visais atsisveikino, sėdo į puikiąją karietą ir išvažiavo. Kelio posūkyje jis pamojavo ranka.

ĮSAKYMAS DĖL SUĖMIMO

Kapitono Ramono kurjeris, nusiųstas į šiaurę su laišku gubernatoriui, svajojo apie tai, kaip linksmai jis praleis laiką San Franciske de Aziso kol grįš į Reino de Los Andželą. Jis ten pažinojo vieną senjoritą, kurios grožis vertė liepsnoti jo širdį.

Taigi palikęs komendanto kabinetą jis jojo kaip pikta dvasia, keitė arklius San Fernande bei pakelės asjendose ir kaip tik temstant šuoliais įjojo į Santa Barbarą, kur norėjo įguloje vėl pasikeisti arklius, gauti mėsos, duonos, vyno ir vykti toliau.

Bet Santa Barbaroje jo viltys pasišildyti senjoritos glėbyje nuvykus į San Franciską de Aziso buvo sužlugdytos. Prie įgulos durų stovėjo puiki karieta, šalia kurios Don Diego karieta atrodytų kaip vežėčios. Ten pat buvo pririšta dvidešimt arklių, o kelyje juokdamiesi vaikščiojo raiteliai, kurių buvo kur kas daugiau negu paprastai gyveno Santa Barbaroje.

Santa Barbaroje buvo gubernatorius!

Jo ekscelencija paliko San Franciską de Aziso prieš keletą dienų inspektorių revizijai ir manė nuvykti į pietus iki San Diego

de Alkale stiprindamas savo politinius rėmėjus, apdovanodamas draugus ir nuteisdamas priešus.

Jis atvyko į Santa Barbarą prieš valandą ir klausėsi komendanto raporto, po kurio nusprendė likti pas savo draugą nakvoti. Jo raiteliai turėjo sutilpti įguloje, o kitą dieną keliauti toliau..

Kapitonas Ramonas įspėjo kurjerį apie tai, jog laiškas, kurį jis vežė, buvo be galo svarbus, todėl kurjeris paskubėjo į komendantūrą ir įėjo atrodydamas kaip gana žymus žmogus.

- Atvykau nuo kapitono Ramono, Reino de Los Andželo komendanto, su be galo svarbiu laišku jo ekscelencijai, - pranešė jis atiduodamas pagarbą.

Gubernatorius palankiai paėmė laišką, o komendantas pamojo kurjeriui pasišalinti. Jo ekscelencija pradėjo skaityti laišką. Baigė skaityti pikta lemiančiomis akimis, raitydamas ūsus - pagal visus požymius atrodė patenkintas gautomis žiniomis. Paskui jis vėl perskaitė laišką ir susiraukė. Jam buvo malonu sužinoti, jog gali dar daugiau sugniuždyti Don Karlą Pulidą, bet nemalonu, jog senjoras Zoro, žmogus, kuris įžeidė jį, vis dar yra laisvas. Jis pakilo ir ėmė vaikščioti po kambarį, paskui atsigręžė į komendantą.

- Išvyksiu į pietus saulei tekant, pasakė. - Man be galo svarbu būti Reino de Los Andžele. Jūs turite viskuo pasirūpinti, o kurjeriui įsakykite joti atgal su mano eskortu. Dabar grįšiu į savo draugo namus.

Taigi rytą gubernatorius išvyko į pietus, jį lydėjo dvidešimties rinktinių raitelių eskortas, tarp jų buvo ir kurjeris. Gubernatorius važiavo sparčiai ir vieną gražų rytą nieko neįspėjęs atvyko į Reino de Los Andželo aikštę. Tai buvo kaip tik tą rytą, kai Don Diegas važiavo į Pulido asjendą savo karietoje pasiėmęs gitarą.

Kavalkada sustojo prie tavernos. Storasis šeimininkas vos negavo apopleksijos smūgio, nes nebuvo įspėtas apie gubernatoriaus atvykimą ir bijojo, jog šis įėjęs į taverną ras ją nešvarią.

Bet gubernatorius neskubėjo išlipti iš karietos ir eiti į taverną. Jis apžiūrėjo aikštę daug ką stebėdamas. Jis niekada iki galo nepasitikėjo kilmingais šio bažnytkaimio žmonėmis, nes jautė, kad jie ne visiškai remia jo valdžią.

Gubernatorius rūpestingai stebėjo, kaip sklido žinia apie jo atvykimą kaip kai kurie kabaljerai skubėjo į aikštę jį sveikinti įsidėmėdamas tuos, kurie, atrodė, buvo nuoširdūs, ir tuos, kurie nelabai skubėjo jį sveikinti, pastebėjo ir tai, jog kai kurie net neatvyko.

Jis jiems pasakė, kad pirmiausia privalo imtis reikalų, todėl turi skubėti į įgulą. Po to jis noriai bus kiekvieno svečias. Jis priėmė v ieną kvietimą ir liepė vežikui važiuoti. Taip pat prisiminė kapitono Ramono laišką ir tai, jog aikštėje nematė Don Diego Vegos.

Seržanto Gonzaleso ir jo kareivių nebuvo, nes jie, be abejo, persekiojo senjorą Zoro. Kapitonas Ramonas pats laukė jo ekscelencijos prie įėjimo į įgulos būstinę, iškilmingai pasveikino jį žemai nusilenkdamas ir eskorto viršininkui įsakė saugoti aikštę bei išstatyti sargybinius gubernatoriaus garbei.

Jis nuvedė jo ekscelenciją į atskirą kabinetą. Gubernatorius atsisėdo.

- Kokios paskutinės žinios? - paklausė jis.

- Mano žmonės vejasi Zoro, jūsų ekscelencija. Bet, kaip rašiau, tas maras turi draugų - aš manau, visą legioną draugų. Mano seržantas pranešė, jog du kartus matė jį su šalininkų būriu.

- Jie turi būti išnaikinti! - suriko gubernatorius. - Toks žmogus visada susiras pasekėjų, ir jų bus vis daugiau ir daugiau, kol jis taps toks stiprus, jog pradės kelti mums rimtą pavojų. Ar padarė jis dar ką nors žiauraus?

- Taip, jūsų ekscelencija. Vakar vienas San Gabrielio vienuolis buvo plakimu nubaustas už apgaulę. Senjoras Zoro pagriebė vieškelyje jo kaltintojus ir žiauriai nuplakė. Paskui sutemus atjojo į bažnytkaimį ir liepė botagu išplakti teisėją. Mano kareivių nebuvo, jie ieškojo plėšiko. Matyt, senjoras Zoro supažindinamas su mano jėgų judėjimu, nes visada puola, kai nėra raitelių.

- Vadinasi, šnipai jį įspėja?

- Matyt, taip, jūsų ekscelencija. Vakar naktį trisdešimt kaboljerų nulėkė įkandin jo, bet nerado niekšo nė pėdsakų. Jie grįžo šįryt.

- Don Diegas Vega buvo su jais?

- Jis neišjojo su jais, bet su jais grįžo. Atrodo, jie užtiko jį jo tėvo asjendoje. Jūs tikriausiai įspėjote, jog savo laiške turiu galvoje Vegų šeimą. Dabar įsitikinau, jūsų ekscelencija, jog mano įtarimas šiuo atžvilgiu yra nepagrįstas. Tas senjoras Zoro net kartą naktį užpuolė Don Diego namus, kai jo nebuvo.

- O kaip tai įvyko?

- Ten buvo Don Karlas Pulidas ir jo šeima.

- Cha! Don Diego namuose? Ką tai reiškia?

Tai juokinga, - pasakė kapitonas Ramonas nusijuokdamas. - Girdėjau, jog Don Aleksandras įsakė Donui Diegui susirasti žmoną. Jaunikaitis ne iš tų, kurie moka pirštis. Jis visiškai nejudrus.

- Žinau tai, pasakokite toliau.

- Taigi jis nuvyko tiesiai į Don Karlo asjendą ir prašė jo leidimo pirštis vienintelei jo dukteriai. Kaip tik tuo metu veikė senjoras Zoro. Don Diegas, nuvykęs su reikalais į savo asjendą, pakvietė Don Karlą atvykti pas jį į bažnytkaimį su visa savo šeima ir apsigyventi jo namuose, kol jis grįš, nes ten buvo saugiau. Pulidas, bc abejo, negalėjo atsisakyti. O senjoras Zoro, matyt, nuėjo paskui juos.

- A! Pasakokite toliau.

-Tai tiesiog juokinga! Don Diegas atvežė juos, kad jie išvengsenjoro Zoro pykčio, o pats veikė sutartinai su plėšiku. Atsimine, jog tas senjoras Zoro buvo Pulido asjendoje. Mes gavome žinią iš vieno čiabuvio ir beveik jį ten užčiupome. Jis sėdėjo valgydamas. Paskui pasislėpė spintoje. Kai likau ten vienas, o mano kareiviai ieškojo jo pėdsakų, jis išlindo iš spintos, iš už nugaros sužeidė mane į petį ir pasislėpė.

- Koks niekšas! - sušuko gubernatorius. - Bet kaip manote, ar įvyks Don Diego ir senjoritos Pulidos jungtuvės?

- Manau, jog dėl to rūpintis nereikia, jūsų ekscelencija. Taip Don Diego tėvas tik įleido nuodų į savo sūnaus ausį. Jis tikriausiai atkreipė Don Diego dėmesį į tai, jog Don Karlo santykiai su jūsų ekscelencija nėra labai geri. Šiaip ar taip, Pulidai grįžo į savo asjendą Don Diegui sugrįžus. Don Diegas užėjo pas mane į įgulą ir, matyt, labai bijojo, kad neimčiau jo įtarti išdavyste.

- Džiaugiuosi tai girdėdamas. Vegos labai galingi. Jie niekada nebuvo mano karšti draugai, bet vis dėlto niekada ir nekėlė rankos prieš mane. Todėl negaliu jais skųstis. Būtų gerai išlaikyti kuo draugiškesnius santykius. Bet tie Pulidai...

- Atrodo, net senjorita teikia pagalbą tam plėšikui, - pasakė kapitonas Ramonas. Ji gyrėsi man tuo, jog jį vadina „narsuoliu". Juokėsi iš kareivių. Don Karlas ir kai kurie vienuoliai globoja tą žmogų, teikdami jam žinių apie kareivių buvimo vietą. Pulidas kliudo mums pagauti niekšą. Galėčiau imtis žygių, bet nusprendžiau verčiau pranešti jums ir laukti jūsų sprendimo.

- Čia gali būti tik vienas sprendimas, - išdidžiai pasakė gubernatorius. - Kad ir kokios aukštos kilmės būtų žmogus, kad ir kokia būtų jo padėtis visuomenėje, jam neturi būti leidžiama išduoti vyriausybę už tai atitinkamai nenubaudus. Maniau, jog Don Kar-

las jau pasimokė, bet, matyt, taip nėra. Ar įguloje yra bent vienas iš jūsų kareivių?

- Tik ligoniai, jūsų ekscelencija.

- Jūsų kurjeris grįžo su mano eskortu. Ar jis gerai pažįsta apylinkes?

- Be abejo, jūsų ekscelencija. Jis čia kurį laiką gyveno.

- Tada jis galės būti palydovas. Nusiųskite pusę mano eskorto tučtuojau į Don Karlo Pulido asjendą, įsakykite jiems suimti jį, nuvesti į kalėjimą ir ten užrakinti. Tai bus jam smūgis. Pakankamai ilgai pakenčiau tuos Pulidus!

- O didi duenja, kuri juokėsi iš manęs? O išdidi senjorita, kuri pažėrė raiteliams paniekinamų pašaipų?

- Cha! Tai puiki mintis! Tai bus pamoka visai šiai apylinkei. Tegu jas irgi nuveda į kalėjimą ir ten uždaro, - pasakė gubernatorius.

ĮŽEIDIMAS

Don Diego karieta kaip tik sustojo priėjo namų durų, kai raitelių būrys prajojo pro šalį sukeldamas dulkių debesį. Jis nepažino nė vieno iš tų, kuriuos buvo matęs tavernoje.

- Cha! Ar čia nauji kareiviai, pasiųsti senjoro Zoro pėdsakais? - paklausė jis žmogaus, kuris stovėjo arčiau.

- Tai dalis gubernatoriaus eskorto, kabaljere.

- Argi gubernatorius yra čia?

- Jis tik neseniai atvyko ir nuėjo į įgulą, kabaljere.

- Turbūt gauta naujų žinių apie tą plėšiką, jei siunčia kareivius lėkti kaip padūkėlius per dulkes ir per tokį karštį. Taip, matyt, čia yra nesugaunamas niekšas, prisiekiu šventaisiais! Jei būčiau buvęs čia gubernatoriui atvykus, jis tikriausiai būtų apsistojęs mano

namuose. O dabar kuris nors kitas kabaljeras turės garbės jį priimti. Yra ko gailėtis!

Don Diegas įėjo į namus, o žmogus, kuris tai girdėjo, nesuprato, ar galima abejoti tokios pastabos atvirumu.

Kelią žinojusio kurjerio vadovaujamas raitelių būrelis šuoliais lėkė plentu, o paskui pasuko keliu, kuris vedė į Don Karlo namus. Jie vykdė šį įsakymą tarytum turėdami suimti pamišėlį. Pasiekę sodybos vartus raiteliai pasipylė į kairę ir į dešinę trypdami Donjos Katalinos lysves ir vaikydami vištas nuo kelio. Namus jie apsupo labai greitai.

Don Karlas sėdėjo priebutyje snausdamas savo įprastoje vietoje ir artėjančių raitelių nepastebėjo, kol išgirdo jų arklių kanopų dundėjimą. Jis pašoko sunerimęs, manydamas, jog senjoras Zoro vėl atsirado apylinkėje ir jog kareiviai jį persekioja.

Trys kareiviai dulkių debesyje nulipo nuo žirgų prie priebučio laiptelių. Jiems vadovavęs seržantas išėjo į priekį purtydamas dulkes nuo savo munduro.

- Jūs Don Karlas Pulidas? - paklausė jis.

- Turiu tą garbę, senjore.

- Turiu įsakymą jus suimti ir nugabenti į karišką daboklę.

- Suėmimas! - suriko Don Karlas. - Kas davė jums tokį įsakymą?

- Jo ekscelencija gubernatorius. Jis dabar yra Reino de Los Andžcle, senjore.

- O koks kaltinimas?

- Išdavimas ir pagalba valstybės priešams.

- Beprasmybė! - suriko Don Karlas. - Esu apkaltintas išdavimu, nors būdamas engimo auka niekada nepakėliau rankos prieš turinčius valdžią! O kokios kaltinimo smulkmenos?

- Apie tai paklauskite teisėjo, senjore. Nieko nežinau išskyrus tai, jog turiu jus suimti.

- Norite, kad vykčiau su jumis?

-Aš reikalauju to, senjore.

- Esu kilmingo kraujo žmogus. Aš kabaljeras!

-Turiu įsakymą.

- Vadinasi, nepasitikima, jog aš pats atvyksiu į teismo vietą? Bet galbūt teismą mano skirti tučtuojau? Tat būtų geriausia, nes tuo greičiau galėsiu pasiaiškinti. Važiuosime į įgulą?

- Kai įvykdysiu savo užduotį, aš vyksiu į įgulą. O jūs eisite į kalėjimą, - pasakė seržantas.

Į kalėjimą! - sušuko Don Karlas. - Kaip jūs drįstate! [kišite kabaljerą į nešvarų kalėjimą? Kalinsite jį ten, kur laikomi vyriausybės neklausantys čiabuviai ir paprasčiausi sukčiai?

-Turiu įsakymą, senjore. Tučtuojau ruoškitės mus lydėti.

- Turiu duoti ūkiškų nurodymų savo asjendos rūmininkui.

- Eisiu su jumis, senjore.

Don Karlo veidas išraudo, rankos susigniaužė.

- Kodėl jūs mane įžeidinėjate? - suriko jis. - Ar manote, kad pabėgsiu kaip nusikaltėlis?

-Turiu įsakymą, senjore, - pasakė seržantas.

- Bet turbūt galiu apie tai pasakyti savo žmonai niekam nestovint man už nugaros?

- Jūsų žmona Donja Katalina Pulida?

- Be abejo.

- Turiu įsakymą suimti taip pat ir ją senjore.

- Niekšas! - suriko Don Karlas. - Pakelsite ranką prieš damą, išvešite ją iš namų?

-Toks įsakymas. Ją taip pat kaltina išdavimu ir pagalba valstybės priešams.

- Prisiekiu šventaisiais! To per daug! Kausiuosi prieš jus ir jūsų kareivius, kol galėsiu kvėpuoti.

- Jei bandysite kautis, tai truks neilgai, Don Karlai. Aš tik vykdau įsakymą.

- Suimti mano mylimą žmoną kaip čiabuvę mergą ir dar dėl tokio kaltinimo! Ką norite daryti su ja, seržante?

- Ji eis į kalėjimą.

- Mano žmona - į tą supuvusią vietą! Argi šiame krašte nėra teisingumo? Juk ji dama.

- Pakanka apie tai, senjore! Šie įsakymai ne mano, aš vykdau juos pagal instrukcijas. Esu kareivis ir klausau.

Donja Katalina paskubomis įbėgo į priebutį, nes stovėdama už durų girdėjo visą kalbą. Jos veidas buvo išbalęs, bet žvilgsnis išdidus. Ji būgštavo, kad Don Karlas nesuduotų kareiviui per veidą, nes bijojo, jog dėl to jį gali sužeisti arba nušauti. Ji suprato, jog tai tik padvigubintų jam pateiktą kaltinimą.

- Girdėjau, mano vyre. Tai tik naujas persekiojimas. Esu per daug išdidi visa tai svarstyti su šiais paprastais kareiviais, kurie elgiasi taip, kaip jiems įsakė. Mano vyre, Pulidai liks Pulidais net ir supuvusiame kalėjime.

- Bet tai gėda! - sušuko Don Karlas. - Ką visa tai reiškia? Kuo tas baigsis? O mūsų duktė, kuri čia liks viena su tarnais! Mes neturime nei giminių, nei draugų.

Jūsų duktė senjorita Lolita Pulida? - paklausė seržantas. - Tad nenuliūskite, senjore, jūs nebūsite išskirti. Turiu įsakymą suimti taip pat ir jūsų dukterį.

- Kaltinimas?

- Tas pats, senjore.

- Ir jūs jąsuimsite...

- Į kalėjimą!

- Nekaltą kilmingos giminės merginą?

- Tokie įsakymai, senjore, - pasakė seržantas.

- Tegul nutrenkia šventieji žmogų, kuris davė tokius įsakymus! - suriko Don Karlas. - Jie atėmė mano žemes ir turtus. Jie užtraukė gėdą man ir mano šeimai. Bet jie negalės palaužti mūsų išdidumo!

Don Karlas aukštai iškėlė galvą, jo akys sužėrėjo. Jis paėmė žmoną už rankos ir pasisuko eiti į namą su paskui juos sekusiu seržantu. Kai jis apie suėmimą pasakė senjoritai Lolitai, ši valandėlę stovėjo nustebusi, netekusi žado, o paskui paplūdo ašaromis. Bet netrukus Pulido giminės išdidumas padarė savo: senjorita nusišluostė ašaras, paniekinamai sučiaupusi lūpas pažiūrėjo į seržantą ir jam prisiartinus suėmė sijoną pasiruošusi eiti.

Tarnai privežė ratus prie durų. Don Karlas su žmona ir dukterimi įsėdo įjuos. Prasidėjo gėdinga kelionė į bažnytkaimį.

Širdis galėjo plyšti iš sielvarto, bet nė vienas iš Pulidų to nerodė. Jie sėdėjo aukštai iškėlę galvas, žiūrėjo į priekį ir apsimetė, kad negirdi kandžių kareivių pašaipų.

Jie lenkė įvairius asmenis, kuriuos raiteliai vaikė nuo kelio. Visi nustebę žiūrėjo į sėdinčius ratuose, bet neišgirdo iš jų nė žodžio. Kai kurie žiūrėjo įjuos gailėdamiesi, kiti juokėsi iš jų nelaimės, lai priklausė nuo to, ar čia buvo gubernatoriaus šalininkai, ar dori žmonės, kurie nekentė neteisingumo.

Taip jie privažiavo Reino de Los Andželą, kur jų laukė nauji smūgiai. Jo ekscelencija nusprendė Pulidus visiškai sugniuždyti, todėl išsiuntė keletą raitelių išplatinti žinią apie tai, kas turėjo įvykti, ir išdalinti pinigų čiabuviams ir dvarponiams, kad šie imtų tyčiotis iš suimtųjų, kai tik šie atvyks. Gubernatorius norėjo duoti tokią pamoką, kuri pamokytų ir kitas kilmingas šeimas neiti prieš jį, ir įrodyti, jog Pulidų vienodai nekentė visi luomai.

Įvažiuojant į aikštę juos sutiko minia. Pasipylė žiaurios pašaipos ir juokai, kurių keleto nė viena nekalta senjorita neturėtų girdėti. Don Karlas paraudo iš pasipiktinimo, Donjos Katalinos akyse sublizgėjo ašaros, senjoritos Lolitos lūpos virpėjo, bet visi trys apsimetė, kad nieko negirdi. Kalėjimo link tyčia važiavo iš lėto, aplink aikštę. Kalėjimo tarpduryje minia niekšą, kurie buvo pasigėrę nuo vyno gubernatoriaus sąskaita, kėlė dar didesnį triukšmą. Vieno žmogaus sviesta sauja purvo pataikė Don Karlui į krūtinę, bet jis apsimetė, jog to nepastebėjo. Viena rankajis apkabino žmoną, kita - dukterį ir žiūrėjo tiesiai prieš save.

Keletas aukštos kilmės žmonių šią sceną matė, bet sąmyšyje nedalyvavo. Kai kurie iš jų buvo tokie pat seni kaip ir Don Karlas, todėl tokie dalykai žadino jų širdyse aštrią, bet pasyvią neapykantą gubernatoriui.

Buvo ten ir jaunuolių. Jie žiūrėjo į kenčiantį Donjos Katalinos veidą ir įsivaizdavo, jog tai jų motina. Matė jie ir gražų senjoritos veidelį ir žiūrėjo į ją kaip į savo seserį arba sužadėtinę.

Kai kurie iš tų žmonių vogčiomis žvalgėsi vienas į kitą ir, nors nieko nekalbėjo, galvojo apie vieną ir tą patį - ar apie tai sužinos senjoras Zoro ir ar pakvies naujos lygos narius susirinkti.

Pagaliau ratai sustojo prie kalėjimo. Besityčiojančių Čiabuvių ir padienių darbininkų minia apstojo suimtuosius. Kareiviai apsimetė, kad juos vaiko. Seržantas nulipo nuo arklio ir liepė Don Karlui, jo žmonai ir dukteriai išlipti iš ratų.

Bjaurūs girti žmonės stumdė juos, kai jie lipo laiptais. Kažkas metė purvo, kuris ištepė Donjos Katalinos drabužius. Bet senyvo kabaljero pykčio proveržio laukusi minia turėjo nusivilti. Don Karlas, aukštai iškėlęs galvą, nekreipdamas dėmesio į savo kankintojus, nuvedė savo damas iki durų.

Seržantas pabeldė į duris sunkia kalavijo rankena. Atsidarė langelis, ir jame pasirodė piktai besišypsančio sargo veidas.

- Kas čia? - paklausė jis.

- Trys suimtieji, apkaltinti išdavimu, - atsakė seržantas.

Durys atsidarė. Belaisvius pavijo paskutinis pašaipų pliūpsnis. Paskui jie įėjo į vidų, durys užsidarė.

Sargas nuvedė juos dvokiančiu koridoriumi ir atidarė kitas duris.

- Įeikite! - sukomandavo.

Trys belaisviai pasijuto esantys kameroje. Šaižiai sužvangėjo užtrenkiamų durų skląstis. Prisimerkę prietemoje Pulidai pamažu pamatė du langus, keletą suoliukų, palei sienas - žmonijos atmatų figūras.

Jiems net nesiteikė iš mandagumo skirti švarią atskirą kamerą. Don Karlas, jo žmona ir duktė buvo įkišti į vieną kamerą sykiu su bažnytkaimio padugnėmis, girtuokliais, vagimis, ištvirkusiomis moterimis ir niekingais čiabuviais. Jie atsisėdo ant suolelio kambario kampe, kuo toliau nuo kitų. Donja Katalina ir jos duktė pradėjo pasikūkčiodamos raudoti. Ašaros suvilgė ir senyvo kabaljero, kuris stengėsi jas paguosti, veidą.

- Bet ką atiduočiau, kad Don Diegas Vega dabar būtų mano žentas! - sušnibždėjo Don Karlas.

Duktė paspaudė jo ranką.

- Galbūt, tėve, pas mus ateis draugas, - sušnibždėjo ji. - Galbūt nedoras žmogus, kuris suteikė mums šių kančių, bus nubaustas.

Senjoritai pasirodė, jog prieš ją išdygo senjoras Zoro.

Ji giliai tikėjo žmogumi, kuriam atidavė savo širdį.

DON DIEGAS BIJO SUSIRGTI

Praslinkus valandai po to, kai Don Pulidas su žmona ir dukterimi buvo įkalinti, Don Diegas Vega prašmatniausiai apsirengęs iš lėto lipo kalno atšlaite į įgulą norėdamas aplankyti jo ekscelenciją gubernatorių.

Jis ėjo kiek linguodamas, žvalgydamasis aplink ir tarytum žiūrėdamas į tolumoje didingai dunksančius kalnus. Kartą jis sustojo pasigrožėti gėle, augusią šalia kelio. Jis turėjo kalaviją, savo madingiausią kalaviją su brangakmeniais inkrustuota rankena, o dešinėje rankoje laikė nosinę iš plonų nėrinių, kuria mojavo šen ir ten kaip puošeiva vis ją keldamas prie nosies galelio.

Jis ceremoniniai nusilenkė dviem ar trims sutiktiems kabaljerams pasikeisdamas tik būtinais sveikinimosi žodžiais, bet nė vieno neužkalbino. Jie taip pat nebandė jo užkalbinti, nes atsiminė, kad Don Diegas Vega sukasi apie Don Karlo dukterį ir negalėjo nuspėti, kaip jis pažiūrės įjos įkalinimą kartu su tėvu ir motina. Svarstyti šio dalyko jie nenorėjo, nes patys buvo pasipiktinę ir bijojo, jog netyčia galintys išsprūsti žodžiai gali būti suprasti kaip išdavikiški.

Kai Don Diegas priėjo prie įgulos būstinės durų, sargybos seržantas pašaukė kareivius atiduoti pagarbą Vegai, kaip to reikalavo visuomeninė padėtis. Don Diegas atsakė į tai mojuodamas ranka ir nusišypsojęs įėjo į komendantūrą, kur gubernatorius priiminėjo tuos kabaljerus, kurie norėjo pareikšti jam savo lojalumą. Don Diegas pasveikino jo ekscelenciją labai apgalvotais žodžiais, pagarbiai nusilenkė ir paskui atsisėdo ant krėslo, kurį jam maloniai nurodė gubernatorius.

Don Diegai Vega, - kreipėsi į jį gubernatorius.- Dvigubai džiaugiuosi, jog atėjote pas mane šiandien, nes mūsų laikais žmo-

gus, kuris užima aukštą postą, nenoromis nori žinoti, kas yra jo draugas.

- Būčiau atėjęs anksčiau, bet nebuvau namuose, kai jūs atvykote, - ištarė Don Diegas. - Ar ilgai manote likti Reino de Los Andžele, jūsų ekscelencija?

- Tol, kol tas plėšikas, vadinamas senjoru Zoro, bus užmuštas arba paimtas į nelaisvę, - atsakė gubernatorius.

- Prisiekiu šventaisiais! Kada pagaliau išauš diena, kai aš nebegirdėsiu apie tą niekšą? - sušuko Don Diegas. - Tik girdžiu ir girdžiu apie jį visas šias dienas. Nuvykau praleisti vakarą su vienu vienuoliu, tik staiga ten įsibrovė visa minia kareivių, kurie persekiojo tą senjorą Zoro. Grįžtu į savo tėvo asjendą trokšdamas tylos ir ramybės - ir ten atvyksta būrys kabaljerų, kurie klausinėja apie senjorą Zoro! Neramūs nūnai laikai! Žmogus, linkęs prie muzikos ir poezijos, dabar negali gyventi!

- Man labai liūdna, jog negalėjote rasti ramybės, - atsakė gubernatorius juokdamasis. - Bet tikiuosi, kad tas vyrukas veikiai bus pagautas ir baigsis visi ypatingi nemalonumai. Kapitonas Ramonas nusiuntė žinią savo milžinui seržantui ir jo raiteliams su įsakymu grįžti. Aš turiu su savimi eskortą iš dvidešimt žmonių, taigi mes dabar turime pakankamai kareivių sučiupti tą „Kapistrano prakeikimą", kai jis tik vėl čia pasirodys.

- Tikėkimės, jog viskas baigsis taip, kaip turi būti, - pasakė Don Diegas.

- Žmogus, kuris užima aukštas pareigas, turi su daug kuo kovoti, - kalbėjo gubernatorius toliau. - Klausykite, ką turėjau šiandien padaryti. Buvau priverstas įkalinti aukštos kilmės žmogų, jo žmoną ir jauną dukterį. Bet juk reikia saugoti valstybę!

- Manau, jog turit galvoje Don Karlą Pulidą ir jo šeimą?

- Taip, kabaljere.

- Dabar, kai tai atsiminiau, turiu pasakyti keletą žodžių, - tarė Don Diegas. - Nesu įsitikinęs, kad nebus paliesta ir mano garbė.

- Kaip, kabaljere, taip gali būti?

- Mano tėvas liepė man vesti - kaip ir dera, sukurti šeimą. Prieš keletą dienų prašiau Don Karlą Pulidą leidimo pirštis jo dukteriai.

- Cha! Suprantu. Bet jūs nesat jaunosios senjoritos jaunikis?

- Dar ne, jūsų ekscelencija.

- Tada, Don Diegai, kaip man atrodo, jūsų garbė nepaliesta.

- Bet aš sukausi apie ją.

Jūs turite dėkoti dangui, jog nenuėjote toliau, Don Diegai. Pamanykite, kaip būtų atrodę, jei būtumėte dabar su ta šeima susijęs. O dėl vedybų važiuokim su manimi į šiaurę, į San Francisko de Aziso, kur senjoritos kur kas gražesnės negu čia, pietuose. Pasidairykite ten aukštos kilmės merginų, praneškite apie jūsų pasirinkimą, ir laiduoju, jog jūsų išrinktoji priims jūsų siūlymą. Taip pat galiu laiduoti, jog ji bus iš lojalios šeimos, su kuria nebus gėda susigiminiuoti. Rasiu jums tokią žmoną, kokia pritinka, kabaljere.

- Dovanokite, bet ar nebuvo per griežta įkalinti Don Karlą ir jo damas? - paklausė Don Diegas braukdamas nuo rankovių dulkes.

- Manau, jog taip reikia, senjore.

- Ar tai padidins jūsų populiarumą, jūsų ekscelencija?

- Šiaip ar taip, bet reikia tarnauti valstybei.

- Kilmingi žmonės nekenčia tokių dalykų ir gali pradėti murmėti, - įspėjo Don Diegas. - Man bus labai nemalonu matyti, jei jūsų ekscelencija žengs netinkamą žingsnį.

- Ką norite pasakyti? Ką aš turėčiau daryti? - paklausė gubernatorius.

- Jei norite, suimkite Don Karlą ir jo šeimą, bet jų nekalinkite. To nereikia, nes jie nepabėgs. Perduokite juos teismui taip, kaip tinka perduoti kilmingus žmones.

- Jūs drąsus, kabaljere!

- Prisiekiu šventaisiais! Ar pasakiau ką per daug?

- Būtų geriau palikti šiuos dalykus tiems, kuriems tai skirta pagal pareigas, - pasakė gubernatorius. - Aš, be abejo, galiu suprasti, kaip skaudu kilmingam žmogui, kad Don Karlas yra įkalintas, ir matyti, jog jo damą ištiko toks pat likimas. Bet tokiu atveju, kaip šis...

- Negirdėjau, kokia yra bylos esmė, - pasakė Don Diegas.

- Cha! Galbūt jūs pakeisite savo nuomonę, kai ją sužinosite. Jūs kalbėjote apie senjorą Zoro. Kas, jei pasakysiu, jog tą plėšiką slėpė, saugojo ir maitino Don Karlas Pulidas...

- Tai keista!

- Ir kad Donja Katalina prisidėjo prie išdavimo. Ir kad gražutė senjorita išdrįso išdavikiškai kalbėti ir savo gražiomis rankelėmis prisidėjo prie sąmokslo prieš valstybę.

- To negali būti! - sušuko Don Diegas.

- Prieš keletą naktų senjoras Zoro buvo Pulido asjendoje. Komendantas apie tai sužinojo iš lojalaus čiabuvio. Kad apgautų kareivius, Don Karlas paslėpė Zoro spintoje. Kai kapitonas Ramonas ten liko vienas, tas plėšikas išlindo iš spintos, klastingai jį užpuolė ir sužeidė.

- Prisiekiu šventaisiais!

- Tuo metu, kai jūs išvažiavote, senjore, o Pulidas buvo jūsų svečias, senjoras Zoro jūsų namuose kalbėjosi su senjorita. Kai komendantas juos užklupo, senjorita pagriebusi kapitoną Ramoną už rankos kliudė jam veikti tol, kol tas senjoras Zoro paspruko.

- Tai ne man suprasti! - sušuko Don Diegas.

- Kapitonas Ramonas pateikė man daugybę duomenų, kurie kelia įtarimą. Ar dabar galite stebėtis, kad Pulidus pasodinau į kalėjimą? Jei aš tiesiog būčiau pasodinęs juos į daboklę, senjoras Zoro padėtų jiems pabėgti.

- O jūsų ketinimai, jūsų ekscelencija?

- Laikysiu juos kalėjime, kol mano raiteliai sugaus tą plėšiką. Priversiu jį prisipažinti, o paskui jiems bus paskirtas teismas.

- Kokie dabar neramūs laikai! - pasiskundė Don Diegas.

- Kaip lojalus žmogus ir, tikiuosi, kaip mano šalininkas, jūs turite norėti, kad valstybės priešai būtų sunaikinti.

- Be abejo! Visi tikrieji valstybės priešai turi būti nubausti.

- Džiaugiuosi tai girdėdamas, kabaljere! - sušuko gubernatorius ir per stalą paspaudė Don Diego ranką.

Jie dar bent kiek pasikalbėjo apie įvairius menkniekius. Paskui Don Diegas išėjo, nes buvo kitų asmenų, norėjusių matyti gubernatorių. Jam išėjus gubernatorius pažiūrėjo į kapitoną Ramoną ir nusišypsojo.

- Jūsų tiesa, komendante, - pasakė jis. - Toks žmogus negali būti išdavikas. Net galvoti apie išdavimą jam varginamai sunku. Kas per žmogus! Jis gali išvesti tą seną sukčių, savo tėvą, iš proto!

Don Diegas iš lėto leidosi nuo kalno sveikindamasis su pakeliui sutiktaisiais ir vėl sustodamas pažiūrėti į mažas gėleles, augusias prie kelio. Aikštėje sutiko jauną kabaljerą, kuris džiaugėsi galėdamas vadintis jo draugu. Tai buvo vienas iš to mažo žmonių būrelio, kuris praleido naktį Don Aleksandro asjendoje.

- Cha! Don Diegai, sveikas! - sušuko jis.

Paskui jis pažemino balsą ir priėjo arčiau.

- Ar žmogus, kurį pavadinome mūsų keršytojų sąjungos viršininku, šiandien atsitiktinai neatsiuntė jums žinios?

- Prisiekiu giedru mėlynu dangumi, tikrai neatsiuntė! - pasakė Don Diegas. - O ko jam ir siųsti?

- O Pulido byla? Juk tai siaubingas įžeidimas. Kai kurie iš mūsų stebėjosi, ko mūsų vadas iki šiol nedalyvauja šioje byloje. Mes laukėme žinių.

- Prisiekiu šventaisiais! Tikiuosi, jog nieko nebus, pasakė Don Diegas. - Šiąnakt negalėčiau iškęsti jokio nuotykio. Aš... Man skauda galvą. Bijau susirgti drugiu. Reikės pasimatyti su vaistininku. Mano nugarą krečia šiurpas, argi tai ne ženklas? Siestos metu man visą valandą skaudėjo kairę koją kaip tik aukščiau kelio. Tai turbūt reiškia giedrą.

- Tikėkimės, jog jums negresia nieko rimto, - nusijuokė jo draugas ir nuskubėjo per aikštę.

LAPĖS ŽENKLAS

Sutemus kažkoks čiabuvis surado vieną kabaljerą ir pranešė, jog kažkoks ponas nori tučtuojau su juo pasikalbėti ir jog tai turbūt labai turtingas bajoras, nes už tai, kad praneš, davė jam, čiabuviui, stambų pinigą, kai būtų galėjęs neduoti nieko ir dar niuktelėti per sprandą. Jis taip pat pasakė, jog paslaptingasis bajoras lauks prie šunkelio, einančio į San Gabrielio vieškelį. Norėdamas būti įsitikinęs, kad kabaljeras atvyks, prašė čiabuvį perduoti, jog apylinkėje atsirado lapė.

„Lapė! Zoro lapė!" - pamanė kabaljeras.

O paskui jis nustebino čiabuvį tuo, jog taip pat davė jam pinigą

Kabaljeras tučtuojau nuskubėjo į pasimatymo vietą ir rado ten senjorą Zoro raitą ant milžiniško arklio. Zoro veidas buvo kaukėtas, kūnas apsuptas skraiste.

- Praneškite šią žinią visiems, kabaljere, - pasakė senjoras Zoro. - Norėčiau, kad visi tie, kurie yra lojalūs, ir tie, kurie nori būti lojalūs, susirinktų vidurnaktį mažame namelyje anapus kalvos. Ar žinote tą vietą? Taip? AŠ lauksiu.

Paskui senjoras Zoro apgręžė savo žirgą ir išnyko tamsoje, o kabaljeras grįžo į bažnytkaimį. Čia jis pranešė žinią tiems, kuriuos žinojo, ir jiems pavedė pranešti žinią kitiems, kuriais galima pasitikėti. Vienas iš jų nuėjo į Don Diego namus, bet rūmininkas jam pasakė, kad Don Diegas skundėsi drugiu. Jis nuėjo į savo kambarį prieš tai pasakęs, jog jei tarnas išdrįs įeiti į jo kambarį nešauktas, nudirs kailį gyvam.

Apie vidurnaktį kabaljerai ėmė po vieną joti iš bažnytkaimio, kiekvienas ant savo geriausio žirgo, ginkluotas kalaviju ir pistoletu. Kiekvienas turėjo ir po kaukę, kad esant reikalui galėtų bematant ją užsidėti. Taip buvo nuspręsta Don Aleksandro asjendoje.

Bažnytkaimis buvo nugrimzdęs į tamsą. Šviesu buvo tik tavernoje, kur kai kas iš jo ekscelencijos eskorto linksminosi su vietos raiteliais, nes seržantas Pedras Gonzalesas grįžo su savo kareiviais kaip tik prieš vidurnaktį. Jis džiaugėsi grįžęs po nesėkmingo vijimosi, bet tikėjosi, jog kitas persekiojimas bus sėkmingesnis.

Tie, kurie sėdėjo tavernoje, atvyko iš įgulos pėsti nulipę nuo kalvos. Kai kurie paliko ten savo arklius nepabalnotus ir nepažabotus ir nė manyti nemanė apie galimą susitikimą su senjoru Zoro šiąnakt. Storasis šeimininkas uoliai darbavosi, nes kareiviai, atvykę iš šiaurės, turėjo pinigų ir norėjo juos išleisti. Seržantas Gonzalesas, kaip paprastai, sutelkė į save visų dėmesį smulkiai

pasakodamas, kaip jis pasielgs su senjoru Zoro, jei šventieji bus tokie mielaširdingi ir padės jam plėšiką sutikti su kalaviju rankoje.

Dideliame įgulos kambaryje taip pat buvo šviesu, nes gulti nuėjo tik keletas kareivių. Šviesu buvo ir namuose, kur svečiavosi jo ekscelencija, bet visas kitas bažnytkaimis glūdėjo tamsoje, nes žmonės miegojo.

Kalėjime visai nebuvo šviesos. Žvakė degė tik raštinėje, kur budėjo mieguistas sargas. Jis gulėjo lovoje. Kaliniai aimanavo ant kietų suolų. Don Karlas Pulidas stovėjo prie lango žiūrėdamas aukštyn į žvaigždes, o jo žmona ir duktė prisiglaudė šalia ant suolo. Tokioje aplinkoje jie nepajėgė užmigti.

Kabaljerai rado senjorą Zoro, kuris laukė jų ten, kur paskyrė. Kol visi susirinko, jis laikėsi atokiau, tik retkarčiais ištardamas keletą žodžių.

- Ar visi čia? - paklausė.

- Visi, išskyrus Don Diegą Vegą, - atsakė vienas. - Jis serga drugiu, senjore.

Visi kabaljerai prunkštelėjo, nes pamanė, jog drugį sukėlė bailumas.

- Manau, jog jūs iš dalies žinote, ką sumaniau, - pasakė senjoras Zoro. - Žinome, kas atsitiko su Don Karlu Pulidu ir jo šeimos damomis. Žinome, jog jie nekaltai kaltinami išdavimu. Bet net jei jie būtų ir kalti, vis dėlto neleistina kišti juos į kalėjimą su paprastais sukčiais ir girtuokliais. Pagalvokite apie taurias damas ir kaip jos jaučiasi tokioje aplinkoje! Pagalvokite apie tai! Ir visa tai tik dėl to, kad Don Karlas užsitraukė gubernatoriaus nemalonę. Ar lyga nemano, kad šioje byloje reikia ko nors imtis? Jei ne, aš imsiuos pats!

- Išleisti juos! - sušuko vienas kabaljeras.

Kiti perėmė šį šūksnį ir balsu išreiškė savo pritarimą. Buvo proga rizikuoti, patirti nuotykį ir padaryti gerą darbą.

- Turime tyliai įjoti į bažnytkaimį, - pasakė senjoras Zoro. - Mėnulio nėra, tad, jei būsime atsargūs, mūsų nepastebės. Prie kalėjimo prisiartinsime iš pietų. Kiekvienas turės savo pareigų. Vieni apstos statinį, jei kas artinsis, turės duoti žinią. Kiti turi būti pasiruošę atremti kareivius, jei jie atsilieps į pavojų. Dar kiti su manimi įeis į kalėjimą išleisti belaisvių.

- Tai puikus sumanymas, - pasakė kažkas.

-Tai tik nedidelė jo dalis. Don Karlas yra išdidus žmogus, ir jei mes duosime jam laiko samprotauti, jis gali atsisakyti eiti iš kalėjimo. To neturime leisti. Kai kurie iš jūsų ims jį ir išves iš ten. Kiti išves Donją Katalina. Aš pasirūpinsiu senjorita. Bet štai juos išvaduosime. O kas toliau?

Jis girdėjo šnibždantis, bet niekas nieko aiškaus nepasakė. Tada jis dėstė savo sumanymą toliau.

- Visi nueis plentu, kaip tik žemiau šios vietos. Čia mes išsiskirsime. Tie, kurie bus su Donja Katalina, paskubės su ja į Don Aleksandro Vegos asjendą, kur, jei reikės, ją galima paslėpti, nes gubernatoriaus kareiviai ne iš karto išdrįs įeiti ir ją suimti. Tie, kurie bus su Don Karlu, vyks į Palą. Už dešimt mylių nuo bažnytkaimio juos pasitiks du reikalą žinantys čiabuviai, kurie pasakys slaptažodį apie lapę. Čiabuviai paims Don Karlą ir juo pasirūpins. Kai visa tai bus padaryta, kiekvienas kabaljeras parjos namo tyliai, pasakodamas atitinkamą istoriją, bet elgdamasis kuo atsargiausiai. O aš tuo metu nuvešiu senjoritą į saugią vietą. Ji bus atiduota globoti vienuoliui Filipui, žmogui, kuriuo galima pasitikėti. Jei reikės, jis paslėps ją. Paskui mes pažiūrėsime, ką darys gubernatorius.

- Ką jis gali daryti? - paklausė vienas kabaljeras. - Be abejo, įsakys jų ieškoti.

-Turėsime laukti tolesnių įvykių, - pasakė senjoras Zoro. - Ar visi pasiruošę?

Jie užtikrino, jog yra pasiruošę. Tada jis kiekvienam paskirstė pareigas. Paskui jie paliko mažąjį slėnį, pamažu atsargiai apjojo bažnytkaimį ir į jį įjojo iš pietų pusės.

Jie girdėjo, kaip rėkė ir dainavo kareiviai tavernoje, matė įgulos žiburius ir tyliai poromis ėjo prie kalėjimo.

Po kiek laiko, kai kalėjimas buvo apsuptas ramių, griežtų žmonių, senjoras Zoro su keturiais draugais nulipo nuo arklių ir priėjo prie jo durų.

IŠVADAVIMAS

Senjoras Zoro pabeldė į kalėjimo duris savo kalavijo rankena. Viduje pasigirdo žmogaus atodūsis. Netrukus nuaidėjo ir jo žingsniai per akmens grindinį. Po valandėlės pro plyšius sužibo šviesa, atsidarė langelis ir pasirodė mieguistas sargo veidas.

- Ko reikia? - paklausė jis.

Senjoras Zoro per langelį prikišo savo pistoleto vamzdį prie sargo veido taip, kad tas negalėtų vėl uždaryti mažų langelio durelių.

- Atidaryk, jei brangini savo gyvybę! Atidaryk, ir kad nebūtų nė mažiausio triukšmo, - įsakė senjoras Zoro.

- Kas?.. Kas čia yra?

- Senjoras Zoro kalba su tavim!

- Prisiekiu šventaisiais!

-Atidaryk, kvaily, arba bematant mirsi!

-Aš... aš atidarysiu duris. Nešaukite, gerasis senjore Zoro! Esu ne kariautojas, o tik vargšas sargas. Prašau nešauti!

-Greičiau atidaryk!

- Taip greitai, kaip tik įkišiu raktą į spyną, gerasis senjore Zoro.

Jie išgirdo raktų žvangėjimą. Netrukus vienas raktas pasisuko spynoje, ir sunkios durys atsidarė.

Senjoras Zoro ir jo keturi bendrai puolė į vidų ir vėl uždarė duris. Sargas pajuto pistoleto vamzdį prie savo smilkinio. Jis būtų atsiklaupęs prieš šiuos penkis kaukėtus ir siaubingus žmones, jei vienas iš jų nebūtų sugriebęs jį už plaukų ir pakėlęs.

- Kur miega šios pragariškos skylės prižiūrėtojas? - paklausė senjoras Zoro.

- Šiame kambaryje, senjore.

- O kur padėjote Don Karlą Pulidą ir jo damas?

- Jie bendroje kalėjimo kameroje, senjore!

Senjoras Zoro pamojo kitiems, perėjo per būstinę ir atidarė kalėjimo prižiūrėtojo kambario duris. Išgirdęs garsus gretimame kambaryje prižiūrėtojas jau sėdėjo ant lovos. Žvakės šviesoje pastebėjęs plėšiką jis išsigando.

-Nejudėkit, senjore, - įspėjo Zoro. - Vienas garsas, ir jūs negyvas! Prieš jus senjoras Zoro!

-Tegu apsaugo mane šventieji!

- Kur raktai nuo kalėjimo kamerų?

- Ši... šitame stale, senjore.

Senjoras Zoro paėmė raktus ir vėl atsigręžė į kalėjimo prižiūrėtoją.

-Gulk! - sukomandavo jis. - Kniūbsčias, niekše!

Senjoras Zoro suplėšė paklodę, surišo prižiūrėtojui rankas ir kojas, padarė gniužulą ir įkišo jam į burną

- Norėdamas išvengti mirties turite likti tokioje padėtyje, kokioje esate, ir kurį laiką, kai apeisime kalėjimą, nekelti jokio triukšmo. Laiką nusistatykite pats.

Paskui jis vėl paskubėjo į vyriausiąją raštinę, pamojo kitiems ir nuvedė juos dvokiančiu koridoriumi.

- Kurios durys? - paklausė jis sargo.

- Antrosios, senjore.

Jie nuskubėjo prie antrųjų durų. Senjoras Zoro jas atrakino ir atidarė. Sargąjis privertė virš galvos laikyti žvakę.

Kai šioje siaubingoje vietoje Zoro pamatė prie lango stovintį senąjį kabaljerą, dvi suole susigūžusias moteris ir žmones aplink juos, iš po plėšiko kaukės pasigirdo gilus gailesčio ir užuojautos kupinas atodūsis.

- Dabar gubernatoriui tegu dovanoja dangus! sušuko jis.

Senjorita Lolita būgštaudama pažvelgė į jį ir džiaugsmingai sušuko. Išgirdęs šiuos žodžius atsigręžė ir Don Karlas.

- Senjoras Zoro! - vos galėjo ištarti.

- Tas pats, Don Karlai! Atėjau su keletu draugų jus išvaduoti.

- Negaliu jums to leisti, senjore. Nepabėgsiu nuo to, kas mane turi ištikti. Jei jūs mane išvaduosite, tai nepadės. Man pasakė, jog esu apkaltintas jūsų slėpimu. Kaip tai atrodys, jei jūs padėsite man pabėgti?

- Dabar ne laikas ginčytis, - pasakė senjoras Zoro. - Nesu vienas, su manim dvidešimt šeši bendrininkai. Jūsų kilmės žmogus ir tauriosios damos negali leisti naktį šioje bjaurioje skylėje. Kabaljerai!

Šis žodis buvo įsakymas. Du kabaljerai puolė prie Don Karlo, greitai jį nuramino ir beveik nešte išnešė į koridorių, o paskui žemyn į raštinę. Du kiti atsargiai sugriebė Donją Katalina už rankų ir nuvedė paskui Don Karlą.

Senjoras Zoro nusilenkė senjoritai ir ištiesė ranką, kurią ji su džiaugsmu paspaudė!

- Turite manimi pasitikėti, senjorita, - pasakė Zoro.

- Mylėti - reiškia tikėti, senjore.

- Viskas padaryta. Nieko neklauskite, darykite, ką pasakysiu. Einam!

Jis apkabino ją ir išvedė iš kalėjimo kameros palikęs paskui save atdaras duris. Senjoras Zoro nenorėjo kliudyti nė vienam iš nelaimingų nusikaltėlių. Norėdami jie galėjo prasiskinti kelią ir pabėgti iš kalėjimo. Zoro nuomone, pusė išjų čia pateko arba kaip prietarų auka, arba per neteisingumą.

Don Karlas kėlė neįmanomą triukšmą rėkdamas, jog nenori būti išleistas, jog nori likti ir matyti gubernatorių teisme. Donja Katalina išsigandusi verkė, bet nesipriešino.

Jie priėjo raštinę. Senjoras Zoro liepė sargui eiti į kampą ir ramiai ten likti kurį laiką po to, kai jie išeis. Paskui vienas kabaljeras atidarė lauko duris.

Tuo metu lauke kilo triukšmas. Artinosi du kareiviai su vyruku, sugautu vagiant tavernoje. Kabaljerai juos sulaikė. Vieno žvilgsnio į kaukėtus veidus pakako suprasti, jog čia vyksta kažkas negera.

Kareivis iššovė iš pistoleto. Vienas kabaljeras taip pat atsakė šūviu, bet nė vienas išjų nepataikė į taikinį. Tačiau to pakako atkreipti tavernoje buvusiųjų įgulos sargybinių dėmesį.

Išbudinti raiteliai įguloje užėmė sargybos vietas, o buvusieji sargyboje bematant sėdo ant žirgų ir nujojo į pakalnę sužinoti, dėl ko tokiu vėlyvu nakties metu kilo sąmyšis. Seržantas Gonzalesas, o su juo ir kiti išskubėjo iš tavernos. Senjoras Zoro ir jo draugai sutiko pasipriešinimą, kai to mažiausiai tikėjosi.

Kalėjimo sargas rado savyje pakankamai drąsos atsirišti pančius ir atsikimšti burną. Dabar per savo kambario langą jis rėkė. kad belaisvius išleido senjoras Zoro. Jo riksmą supratęs seržantas Gonzalesas savo žmonėms įsakė jį vytis ir uždirbti dalį jo ekscelencijos prižadėto atlyginimo.

Bet kabaljerai pasodino savo tris išvaduotus belaisvius ant žirgų ir nušuoliavo pro susirinkusią minią per aikštę vieškelio link.

Kulkos zvimbė aplink juos, bet nieko nekliudė. Don Karlas Pulidas vis dar rėkė, jog jis nenori būti išleistas. Donja Katalina apalpo. Ją globojęs kabaljeras labai nudžiugo, nes dabar jis galėjo skirti daugiau dėmesio savo arkliui ir ginklui.

Senjoras Zoro jojo laikydamas senjoritą Pulidą priešais save balne. Jis spustelėjo savo puikųjį arklį ir ėmė lėkti priešakyje nukreipdamas visus į plentą. Čia jis sulaikė arklį ir stebėjo, kaip kiti šuoliavo prie tos vietos, norėdamas sužinoti, ar nebuvo kokių nors nelaimingų atsitikimų.

- Vykdykite jums duotus įsakymus, kabaljerai! - sukomandavo jis pamatęs, jog visi sėkmingai atjojo.

Ir štai būrys išsiskirstė į tris dalis. Vieni nulėkė su Don Karlu Palos keliu, kiti nuvyko plentu Don Aleksandro asjendos link. Senjoras Zoro, atsiskyręs nuo visų, nujojo vienuolio Filipo sodybos link. Senjorita stipriai apkabino ranka jo kaklą ir pradėjo šnibždėti jam į ausį.

- Žinojau, kad atvyksite manęs, senjore, - pasakė ji. - Žinojau, jog esate tikras vyras ir nepanorėsite palikti manęs ir mano tėvų toje siaubingoje vietoje.

Senjoras Zoro neatsakė jai žodžiais, nes kalbėti nebuvo laiko, bet jo ranka stipriau priglaudė prie savęs senjoritą.

Jie pasiekė pirmojo kalno viršūnę. Čia jis sulaikė žirgą norėdamas paklausyti besivejančių raitelių kanopų dundesio ir pažvelgti į toli mirgėjusius žiburius.

Aikštę dabar nušvietė daugybė žiburių. Jie degė visuose namuose, nes sukilo visas bažnytkaimis. Įgulos trobesys mirguliavo žiburiais. Zoro girdėjo trimito garsus ir žinojo, jog kiekvienas kautis galintis raitelis išsiųstas jo vytis.

Zoro ausis pasiekė lekiančių arklių keliamas dundesys. Raiteliai žinojo, kuria kryptimi nujojo vaduotojai. Persekiojimas turėjo būti greitas ir negailestingas, nes jo ekscelencija pasiūlys pasakišką atlyginimą ir skatins kareivius žadėdamas geras vietas tarnyboje.

Viena tik teikė senjorui Zoro vilties lekiant dulkėtu keliu prieš vėją. Kai senjorita priėjo prisiglaudė, jis žinojo, jog persekiotojai turės išsiskirti į tris dalis.

Jis stipriau priglaudė prie savęs senjoritą, įsmeigė pentinus į žirgo šonus ir įniršęs jojo toliau.

VIJIMASIS

Virš kalnų pakilo mėnulis.

Senjoras Zoro būtų norėjęs, kad tą naktį dangus būtų nuklotas debesų, mėnulis užtemęs. Jis jojo aukštesniuoju šunkeliu, o jo persekiotojai buvo netoli ir šviesaus dangaus fone galėjo jį matyti.

Raitelių arkliai buvo nepavargę. Dauguma išjų priklausė jo ekscelencijos eskorto kareiviams, buvo puikūs, eikliausi viso krašto žirgai, kurie galėjo ilgai bėgti sunkiai įsivaizduojamu greitumu.

Dabar Zoro galvojo tik kuo labiau raginti savo arklį ir kuo toliau atsiplėšti nuo persekiotojų, nes kelionės pabaigoje jam reikėjo dar spėti padaryti tai, ką sumanė.

Jis žemai pasilenkė prie senjoritos, patempė pavadžius ir tarytum susiliejo su savo žirgu, kaip tai daro kiekvienas geras raitelis. Pasiekęs kito kalno viršūnę, prieš vėl leisdamasis į slėnį, jis atsigręžė ir galėjo matyti visus savo persekiotojus.

Be abejo, jei senjoras Zoro būtų buvęs vienas, tai jo negąsdintų, nes daug kartų jis yra pasprukęs ir iš keblesnės padėties. Bet dabar prieš jį balne buvo senjorita Lolita. Jis norėjo nugabenti ją į saugią vietą ne tik dėl to, jog ji buvo senjorita ir moteris, kurią jis mylėjo. Zoro buvo žmogus, kuris negalėjo leisti, kad belaisvis, kurį jis paleido, vėl būtų paimtas į nelaisvę. Toks įvykis sumenkintų jo sugebėjimus ir drąsą.

Mylia po mylios jis jojo su prisiglaudusią priėjo senjorita. Nekalbėjo nė žodžio. Senjoras Zoro žinojo laimėjęs - pralenkęs savo persekiotojus, bet to nepakako.

Jis vis ragino arklį, jojo dulkėtu keliu pro asjendas, prie kurių lojo pikti šunys, pro čiabuvių trobas, kuriose dundančių per kietą kelią kanopų triukšmas vertė žalvario spalvos vyrus ir moteris šokti iš savo guolių ir pulti prie durų.

Kartą jis įsibrovė į avių bandą, genamą į Reino de Los Andželo turgų, ir išvaikė avis abipus kelio. Keikdamiesi piemenys vėl suginė bandą, bet tik tam, kad Zoro persekioję kareiviai vėl ją išvaikytų.

Į priekį Zoro lėkė tol, kol toli mėnesienoje pamatė San Gabrielio misiją. Jis prijojo kryžkelę ir pasuko į dešinę, brolio Filipo asjendos link.

Senjoras Zoro buvo žmonių žinovas ir tą naktį pasitikėjo apie juos susidaryta nuomone. Jis žinojo, kad senjoritą Lolitą reikia

palikti tokioje vietoje, kur būtų moterų arba sutana apsivilkęs pranciškonas, kuris galėtų ją pasaugoti. Senjoras Zoro norėjo apginti gerą savo damos vardą ir pasitikėjo senuoju broliu Filipu.

Arklys lėkė jau ne taip greitai. Senjoras Zoro mažai tikėjo, kad pasiekę kryžkele raiteliai pasuks į San Gabrielio kelią. Jie taip pasielgtų, jei nebūtų mėnesienos ir jie negalėtų matyti persekiojamo žmogaus. Būdamos vos per mylią nuo brolio Filipo asjendos jis dar kartą spustelėjo pentinais žirgą.

- Aš turėsiu mažai laiko, senjorita, - pasilenkdamas sušnibždėjo į ausį. - Viskas priklauso nuo to, ar teisingai sprendžiu apie žmogų. Prašom manimi pasitikėti.

Juk žinot, kad tikiu jumis, senjore.

- Turite tikėti žmogumi, pas kurį jus vežu, senjorita, ir klausyti visų patarimų. Tas žmogus vienuolis.

- Tada viskas bus gerai, senjore, - atsakė ji.

Ji stipriau prisiglaudė priėjo.

- Greitai vėl pasimatysime, senjorita. Skaičiuosiu valandas, ir kiekviena iš jų atrodys amžinybė. Tikiu, jog mūsų laukia laimingesnės dienos.

- Tepadeda mums Dievas... - sušnibždėjo mergina.

- Kur yra meilė, ten yra viltis, senjorita.

- Aš ta viltimi tikiu, senjore.

- Ir aš! - pasakė Zoro.

Paskui jis pasuko į kelią, vedantį pas brolį Filipą, ir nuskubėjo priėjo namo. Jis ten norėjo sustoti labai trumpai, tik kol paliks merginą. Tikėjosi, jog brolis Filipas galės ją pagloboti. Po to jis planavo joti iš naujo, keldamas kuo didžiausią triukšmą, kad patrauktų savo arklius ir pasuktų joti paskui jį. Zoro norėjo priversti juos manyti, jog jojo trumpiausiu keliu pro brolio Filipo sodybą į kitą kelią nesustodamas priėjo namų.

Pavadžiais sulaikęs arklį prie priebučio vartelių jis nušoko ant žemės, nukėlė senjoritą nuo balno ir su ja nuskubėjo prie durų. Belsdamas į jas maldavo likimą, kad brolis Filipas miegotų jautriai ir lengvai nubustų. Tolumoje girdėjos persekiotojų arklių pasagų dundesys.

Senjorui Zoro atrodė, kad praėjo visa amžinybė, kol senasis vienuolis atidarė duris laikydamas rankoje žvakę. Plėšikas skubiai įėjo ir paskui save uždarė duris, kad iš lauko nebūtų matyti šviesos. Pamatęs žmogų su kauke ir senjoritą, kurią jis lydėjo, brolis Filipas nustebęs atsitraukė.

- Aš senjoras Zoro, broli, - tyliai pasakė plėšikas. - Man atrodo, jūs už kai ką turite jaustis man dėkingas.

- Už tai, kad nubaudėte tuos, kurie mane persekiojo ir engė, esu jums labai dėkingas, nors man nepatinka jokia prievarta, kabaljere.

Buvau įsitikinęs, kad spėdamas, koks jūsų būdas, neapsirikau, - kalbėjo senjoras Zoro toliau. - Tai senjorita Lolita, vienintelė Don Karlo Pulido duktė.

- Cha!

- Don Karlas, kaip gerai žinote, yra brolių draugas. Jis patyrė priespaudą kaip ir jie. Šiandien gubernatorius atvažiavo į Reino de Los Andželą, suėmė Don Karlą ir, neteisingai apkaltinęs, įkišo jį į kalėjimą. Jis ne tik Don Karlą, bet ir Donją Katalina, ir šią jauną senjoritą įkišo į kalėjimo kamerą kartu su girtuokliais ir paleistuvėmis. Keleto gerų draugų padedamas aš juos išvadavau.

- Telaimina jus šventieji už tokį dalyką! - sušuko brolis Filipas.

- Mus persekioja raiteliai, broli. Senjoritai važiuoti su manim, be abejo, nepatogu... Paslėpkite ją, broli, jei tik nebijote, kad tai gali jums kelti rimtą pavojų.

- Senjore! - sugriaudė brolis Filipas.

- Jei kareiviai ją sučiups, vėl įkiš į kalėjimą ir dar tikriausiai ims su ja nepadoriai elgtis. Pasirūpinkite ja, saugokite, ir jūs būsite man daugiau negu atsilyginęs už paslaugą, kurią jums padariau.

- O jūs, senjore?

- Josiu toliau, kad patraukčiau persekiojančių raitelių dėmesį ir neleisčiau jiems sustoti čia, prie jūsų namų. Su jumis, broli, susisieksiu vėliau. Ar sutarta?

-Taip, sutarta! - iškilmingai atsakė brolis Filipas. - Ir aš noriu paspausti jūsų ranką, senjore.

Rankos paspaudimas buvo trumpas, bet reikšmingas. Atsisveikinęs senjoras Zoro apsigręžė išeiti.

- Užpūskite žvakę, - pasakė jis. - Kai aš atidarysiu duris, jie neturi matyti šviesos.

Brolis Filipas užpūtė žvakę. Visus apgaubė tamsa. Senjorita Lolita pajuto senjoro Zoro bučinį. Ji suvokė, kad pabučiuoti ją Zoro gali tik pakėlęs savo kaukės kraštą. Paskui ji pajuto stiprią brolio Filipo ranką ties savo liemeniu.

Būkit drąsi, mano dukra, - pasakė brolis. - Senjoras Zoro, matyt, yra guvus kaip katė. Kažkas man sako, kad jis gimė ne tam, kad būtų užmuštas jo ekseelencijos raitelių.

Plėšikas nusijuokė, atidarė duris, šmurkštelėjo, tyliai uždarė jas paskui save ir dingo.

Namo fasadas skendėjo didelių eukaliptų šešėlyje. Bėgdamas prie arklio Zoro pastebėjo, kad kareiviai buvo kur kas arčiau, negu jis tikėjosi. Bet prie pat arklio Zoro netikėtai suklupo ant akmens. Žirgas atsistojo piestu, puolė keletą žingsnių į šalį ir pateko į ryškią mėnulio šviesą.

Pamalę arklį persekiotojų raiteliai suriko ir puolė priėjo. Senjoras Zoro staiga netikėtai pakilo, griebė pavadžius nuo žemės ir įšoko į balną.

Bet persekiotojai su mėnesienoje švytinčiais kalavijais apsupo Zoro. Pasigirdo šiurkštus seržanto Gonzaleso balsas:

- Jei galite, paimkite jį gyvą, kareiviai! Jo ekscelencija norėtų pamatyti, kaip tas niekšas kentės už savo nusikaltimus. Čiupkite jį! Vardan šventųjų!

Senjoras Zoro sunkiai atmušė smūgį ir buvo išmestas iš balno. Jis prasiskynė sau taką atgal į šešėlį, bet raiteliai pradėjo šaudyti. Atsišaudyti teko atsirėmus į didžiulio eukalipto kamieną.

Trys raiteliai nušoko nuo arklių jį pulti. Zoro metėsi prie kito medžio, bet negalėjo prieiti prie savo arklio. Jis pamatė netoli stovintį vienojį pulti pasiruošusio raitelio žirgą. Senjoras Zoro šoko į balną ir pašlaite pasileido prie daržinių ir arklidžių.

- Paskui niekšą! - išgirdo jis seržanto Gonzaleso riksmą. - Jei tas plėšikas dabar pabėgs nuo mūsų, jo ekscelencija nudirs mums kailį gyviems!

Jie puolė paskui Zoro norėdami pelnyti aukštesnes pareigas ir gauti prižadėtą atlyginimą, bet plėšikas pralenkė juos tiek, kad galėjo iškrėsti jiems triuką. Prijojęs didelės daržinės šešėlį jis šoko nuo balno, įsmeigdamas arkliui aštrius pentinus. Gyvulys iš skausmo puolė į priekį prunkšdamas iš išgąsčio ir tamsoje nušuoliavo kalno atšlaite žemyn arklidžių link. Kareiviai pasileido paskui jį.

Senjoras Zoro laukė, kol raiteliai prajos, paskui vėl ėmė bėgti į kalną. Bet pamatė, jog keletas raitelių liko prie namo, matyt, vėliau norėdami jį apieškoti. Zoro įsitikino, kad pats pasiekti savo arklio negalės.

Ūmai vėl nuaidėjo tas ypatingas klyksmas, nei riksmas, nei aimana, kuriuo senjoras Zoro taip nustebino žmones Karlo Pulido

asjendoje. Jo žirgas pakėlė galvą, sužvengė atsakydamas į šaukimą ir atlėkė prie šeimininko.

Senjoras Zoro akimirksniu buvo balne ir nulėkė tiesiog per lauką. Arklys peršoko akmeninę tvorą, tarytum jos nebūtų buvę. O iš paskos jojo raitelių būrys.

Supratę Zoro gudrybę, raiteliai jojo paskui jį iš abiejų pusių, paskui abu būreliai susijungė irplėšikąvijosi kartu. SeržantasGonzalesas iš visų jėgų rėkė, kad kareiviai sugautų jį dėl gubernatoriaus.

Zoro tikėjosi, kad juos visus atitraukė nuo brolio Filipo namo, bet ar taip yra, nebuvo įsitikinęs. Dabar svarbiausia buvo sėkmingai pabėgti.

Įniršęs jis ragino savo žirgą. Žinodamas, kad lėkti per suartą žemę jam labai sunku, norėjo kuo greičiau pasiekti plataus plento kietžemį.

Pagaliau jis prijojo plentą ir pasuko į Reino de Los Andželą, nes dabar turėjo dirbti ten. Dabar balne jis buvo vienas, be senjoritos, todėl žirgui buvo lengviau.

Senjoras Zoro apsidairė. Įsitikinęs, kad gerokai atsiplėšė nuo kareivių, jis labai apsidžiaugė - perlėkęs per kitą kalną jis tikrai paspruks nuo jų.

Bet, žinoma, jis turi būti atsargus, nes priešakyje irgi gali pasirodyti raiteliai. Juk jo ekscelencija galėjo nusiųsti pastiprinimą seržantui Gonzalesui arba išrikiuoti sargybinių būrį kalno viršūnėje.

Jis pažvelgė į dangų ir pamatė, jog mėnulis jau beveik dingęs anapus debesų. Jis turėjo pasinaudoti trumpu tamsos tarpeliu.

Zoro nujojo žemyn į mažą slėnį, atsigręžė ir įsitikino, jog jo persekiotojai buvo tik kalno viršūnėje. Paskui pasidarė visiškai tamsu - ir kaip tik laiku. Senjoras Zoro maždaug pusmyliu pralenkė dabar jį persekiojusius kareivius, bet nenorėjo leisti, kad jie medžiotų jį bažnytkaimyje.

Šioje apylinkėje jis turėjo draugų. Šalia kelio stovėjusioje trobelėje gyveno čiabuvis, kurį senjoras Zoro išgelbėjo nuo plakimo. Jis nulipo nuo žirgo prie tos trobelės ir pasibeldė. Išgąsdintas čiabuvis pradarė duris.

- Mane persekioja, - pasakė senjoras Zoro.

To, matyt, pakako, nes čiabuvis tučtuojau plačiai atidarė duris. Senjoras Zoro įvedė į vidų savo arklį ir užėmė beveik visą trobelę. Durys vėl skubiai užsidarė. Už jų klausydamiesi stovėjo plėšikas ir čiabuvis, plėšikas - su pistoletu vienoje rankoje ir ištrauktu kalaviju kitoje.

BĖGIMAS IR VIJIMASIS

Vytis senjorą Zoro ir jo kabaljerų būrį taip staiga pradėta seržanto Gonzaleso dėka. Seržantas Gonzalesas išgirdo šūvius ir patenkintas, kad nereikės mokėti už užsakytą vyną, puolė iš tavernos. Paskui jį išskubėjo ir kiti raiteliai. Išgirdęs sargo riksmąjis iš karto suvokė padėtį.

- Senjoras Zoro išvaduoja kalinius! - rėkė jis. - Plėšikas vėl tarp mūsų! Ant žirgų, raiteliai, ir paskui juos! Bus atlyginta!

Raiteliai žinojo apie atlyginimą, ypač gubernatoriaus apsaugos nariai. Jie buvo girdėję, kaip jo ekscelencija siuto minint plėšiko vardą ir skelbė, jog tą, kuris sučiups Zoro arba pristatys jo kūną padarys raitelių kapitonu. Todėl raiteliai puolė prie savo arklių, šoko į balnus ir lėkė per aikštę prie kalėjimo su seržantu Gonzalesu priešakyje. Čia pamatė per aikštę šuoliais lekiančius kaukėtus kabaljerus. Seržantas Gonzalesas trynė akis ir tylėdamas gailėjosi, kad išgėrė per daug vyno. Jis taip dažnai melavo, jog senjoras

Zoro turi žmonių būrį, o dabar paaiškėjo, kad toks būrys iš tikrųjų yra.

Kai kabaljerai pasidalijo į tris būrius, seržantas Gonzalesas ir jo raiteliai jau prisiartino prie jų ir tą manevrą galėjo pastebėti. Gonzalesas skubiai iš savo žmonių sudarė tris grupes ir paskui kiekvieną būrį nusiuntė po vieną grupę.

Jis matė, kaip kabaljerų vadas pasuko San Gabrielio link. Atpažino ir šuolį milžiniško arklio, kuriuo jojo plėšikas, todėl puolė paskui senjorą Zoro iš džiaugsmo plakančia širdimi, nusprendęs verčiau pagauti ir užmušti plėšiką negu sugrąžinti vieną iš išleistų belaisvių. Seržantas Pedras Gonzalesas dar nebuvo užmiršęs, kaip senjoras Zoro tyčiojosi iš jo Reino de Los Andželo tavernoje, todėl neatsisakė ir minties už tai atkeršyti. Jis matė priekyje bėgantį senjoro Zoro arklį ir stebėjosi, kodėl plėšikas nesistengia dar labiau atsiplėšti nuo savo persekiotojų. Pagaliau seržantas Gonzalesas suprato, kad senjoras Zoro balne prieš save laiko senjoritą Lolitą Pulidą.

Gonzalesas jojo savo būrio priešakyje ir retkarčiais atsigręždamas įsakinėjo bei drąsino savo raitelius. Jie nujojo daug mylių, bet Gonzalesas buvo patenkintas, nes visą laiką senjoro Zoro neišleido iš akių.

„Jis joja pas vienuolį Filipą, štai kur jis joja! - pats sau tarė Gonzalesas. - Žinojau, jog tas senas vienuolis buvo grobiko bendrininkas! Jis kažkokiu būdu sugebėjo mane apmauti, kai senjoro Zoro ieškojau jo asjendoje. Tikriausiai tas plėšikas žino ten gerą slaptą vietą. Cha! Prisiekiu šventaisiais, antrą kartą manęs neapmulkins."

Jie jojo į priekį žvelgdami į žmogų, kurį persekiojo. Šio žmogaus suėmimas reiškė atlyginimą ir paaukštinimą, apie kurį nuolat

sukosi ir Gonzaleso, irjo raitelių mintys. Arkliai jau pradėjo jausti nuovargį, bet raiteliai jų negailėjo.

Jie matė, kaip senjoras Zoro pasuko į kelią, kuris vedė prie vienuolio Filipo namų. Seržantas Gonzalesas nusišaipė, nes jis spėjo teisingai.

Dabar jis sučiups plėšiką, jis jų rankose! Jei senjoras Zoro jos toliau, jį bus lengva matyti ir persekioti ryškioje mėnulio šviesoje. Jei jis sustos, vis tiek neįveiks dešimt raitelių su Gonzalesu priešakyje.

Jie puolė prie namo ir pradėjo jį supti. Čia pamatė senjoro Zoro arklį. Paskui išvydo ir patį plėšiką. Gonzalesas nusikeikė, nes pustuzinis jo raitelių buvo tarp jo ir jo grobio. Puldami Zoro su kalavijais galėjo jį nukauti ir be Gonzaleso.

Gonzalesas mėgino įvyti savo arklį į besigrumiančią minią. Matė, kaip senjoras Zoro šoko ant žirgo ir nulėkė, o raiteliai jį nusivijo. Atsilikęs nuo jų Gonzalesas nusprendė sutelkti visą savo dėmesį į antrąją savo pareigos dalį. Jis įsakė savo kareiviams apsupti brolio Filipo namą taip, kad niekas negalėtų iš jo išeiti.

Bet štai jis pamatė, kaip senjoras Zoro nujojo palei akmeninę tvorą. Tada jis puolė vyrus, kuriems padėjo visi, išskyrus tuos, kurie saugojo namą. Gonzalesas pastebėjo, kaip bėgo plėšiko arklys, ir suprato, jog jo nepavyks sučiupti. Bet jis vis tiek troško susilaukti garbės, todėl nusprendė grįžti prie brolio Filipo namo ir vėl suimti senjoritą.

Namą vis dar saugojo. Kai seržantas nulipo nuo arklio, jo kareiviai pranešė, kad pasprukti iš namų niekas nemėgino. Jis pasišaukė du žmones ir pasibeldė į duris. Brolis Filipas jas tučtuojau atidarė.

- Jūs tik ką atsikėlėte iš lovos, broli? - paklausė Gonzalesas.

-Argi dabar ne laikas doram žmogui būti lovoje? -savo ruožtu paklausė brolis Filipas.

- Laikas, broli, bet mes vis dėlto jus randame ne lovoje. Kaip yra, kad jūs dar neišėjote iš namų? Argi mes nepakankamai triukšmavome, kad jūs prabustumėte?

- Girdėjau mūšio garsus...

- Jūs išgirsite dar daugiau, broli. Jei tuoj pat tiksliai neatsakysite į klausimus, vėl pajusite botago pliekimus. Ar jūs neigiate, kad senjoras Zoro buvo čia?

- Neneigiu.

- Cha! Vadinasi, prisipažįstate, kad bendraujate su tuo meiliu plėšiku, kad, kai reikia, jį slepiate? Pripažįstate tai, broli?

- Nieko panašaus nepripažįstu, - paprieštaravo brolis Filipas. - Tik prieš valandėlę pirmą kartą pamačiau senjorą Zoro.

- Labai panaši į tiesą istorija! Pasakokite ją kvailiams čiabuviams. Bet nemėginkite jos pasakoti protingam raiteliui, broli! O ko norėjo senjoras Zoro?

- Jūs buvote taip arti, jog jis neturėjo laiko ko nors panorėti, - pasakė brolis Filipas.

- Vis dėlto jūs apie kažką su juo kalbėjote?

- Išgirdęs beldžiant atidariau duris kaip ir jums.

- Ką jis pasakė?

- Kad kareiviai jį persekioja.

- Ir prašė paslėpti, kad mes jo nepagautume?

- Ne, neprašė.

- Norėjo naujo arklio, ar ne tiesa?

-Jis nesakė to, senjore. Jei jis toks vagis, kaip apie jį pasakoja, tiesiog būtų paėmęs arklį neklausdamas, jei jam būtų reikėję.

- Cha! O kokį jis turėjo reikalą? Broli, būtų gerai, jei pasakytumėt atvirai.

-Argi aš pasakiau, kad jis turėjo kokį nors reikalą?

-Cha! Prisiekiu šventaisiais!

- Šventųjų verčiau neminėkite, senjore pagyrūne ir girtuokli!

- O ar nenorite, broli, vėl būti nubaustas plakimu? Atvykau jo ekscelencijos reikalu. Negaišinkite manęs ilgiau! Ką pasakė mielasis plėšikas?

- Nieko tokio, kad turėčiau teisę pakartoti jums, senjore, - atsakė brolis Filipas.

Seržantas Gonzalesas šiurkščiai pastūmėjį ir įėjo į prieškambarį, o paskui jį įėjo du raiteliai.

- Uždekite žvakidę, - įsakė Gonzalesas kareiviams. - Jei rasite, paimkite žvakes. Iškratysime namą.

- Kratysite mano varganus namus? - sušuko brolis Filipas.

- Tikiuosi rasti tą prekę, kurią meilusis senjoras Zoro čia paliko, - pasakė seržantas Gonzalesas.

- Tai ką, manote, jis čia paliko?

Cha! Aš manau, ryšulį su drabužiais! Maišą su prisiplėštu gėriu! Butelį vyno! Balną pataisyti! Ką galėjo palikti tas vyrukas? Vieną dalyką įsidėmėjau: Zoro arklys nešė du, kai jojo prie jūsų namų, ir nenešė nieko, be senjoro Zoro, kai iš čia jojo toliau.

- Ir jūs tikitės rasti...

-Antrą pusę arklio naštos, - atsakė Gonzalesas. - Jei nepavyks jos rasti, pamėginsime suveržti jūsų rankas ir pažiūrėti, ar galima priversti jus kalbėli.

- Jūs drįsite? Norit lokiu būdu įžeisti vienuolį? Jūs nusižeminsite kankinti?

- Miltų užtrinalas ir ožkos pienas, - pasakė seržantas Gonzalesas. - Apmulkinote mane vieną kartą, bet antrą kartą jums nepavyks manęs apmauti. Gerai iškratykite namus, raiteliai! Aš pa-

siliksiu čia ir padraugausiu su šiuo juokingu broliu. Pamėginsiu sužinoti, ką jis jautė, kai jį baudė plakimu už suktybę.

- Girtuokli ir galvijau! - sugrumeno brolis Filipas. - Ateis diena, kai persekiojimai baigsis...

- Miltų užtrinalas ir ožkos pienas!

- Kai ši prievarta pasibaigs, dori žmonės gaus pagal nuopelnus! - tęsė brolis Filipas. - Tada tie, kurie čia įkūrė turtingą imperiją, skins savo darbo vaisius ir neleis, kad iš jų viską vogtų nesąžiningi politikai ir žmonės, kuriems tie politikai palankūs!

- Ožkos pienas ir miltų užtrinalas, broli!

- Kai bus tūkstantis senjorų Zoro, o jei reikia, tai ir daugiau, jie jos skersai ir išilgai EI Kamino Realio ir baus tuos, kurie elgiasi neteisėtai! Kad galėčiau pats suvaidinti tokį vaidmenį, kartais noriu nebūti vienuolis.

- Mes netruktume jus sučiupti ir ištemptume virvę jūsų kūno sunkumu, atsakė jam seržantas Gonzalesas. - Jei jūs daugiau padėtumėte jo ekscelencijos kareiviams, veikiausiai jo ekscelencija elgtųsi su jumis palankiau.

- Nepadedu šėtono veislei! - pasakė brolis Filipas.

- Cha! Dabar pradedate širsti, nors tai - prieš jūsų principus. Argi ne brolio pareiga priimti visa, kas atsitinka jo kelyje, ir dėkoti už viską nekreipiant dėmesio į tai, kaip smarkiai jį paliečia? Atsakykite man, piktasis seni!

-Apie pranciškonų taisykles ir pareigas jūs žinote tik tiek, kiek ir arklys, kuriuo jodinėjate.

-Aš jojau protingu žirgu, tauriu gyvuliu. Jis atbėga mano šaukiamas, o kai įsakau, leidžiasi šuoliais. Nesijuokite iš jo, kol pats juo nepajodinėsite. Cha! Puikus dalykas!

- Idiotas!

- Miltų užtrinalas ir ožkos pienas! - atsakė seržantas Gonzalesas.

PULIDO KRAUJAS

Abu raiteliai grįžo į kambarį rūpestingai iškratę namą. Jie pranešė apžiūrėję visus kampus ir nieko neradę, tik čiabuvius tarnus. Visi jie labai bijojo kalbėti netiesą ir sakė, kad jokio pašaliečio namuose nematė.

- Cha! Be abejo, gerai paslėpta, - pasakė Gonzalesas. - Broli, o kas ten, kambario kampe?

- Kailių krūva, - atsakė brolis Filipas.

- Žiūrėjau įjuos. San Gabrielio prekiautojas turbūt buvo teisus tvirtindamas, kad pas jus pirkti kailiai yra blogai išdirbti. Čia tokie pat?

- Manau, jog jie yra geri.

- Tada kodėl jie juda? - paklausė seržantas Gonzalesas. - Aš tris kartus pastebėjau, kaip judėjo krūvos kraštas. Kareiviai, apieškokit ten!

Brolis Filipas pašoko.

- Gana tų kvailybių! - suriko jis. - Jūs ieškojote ir nieko neradote. Iškratykite dabar kluonus ir išeikite. Bent leiskite man būti savo namų šeimininku. Jūs jau pakankamai drumstėte man ramybę.

- Broli, ar iškilmingai prisieksite, kad po tų kailių krūva nėra nieko gyvo?

Brolis Filipas dvejojo. Seržantas Gonzalesas nusišaipė.

- Dar nesiryžtate melagingai prisiekti, ką? - paklausė. - Taip ir maniau, jog dvejosite, mano meilusis pranciškone. Kareiviai, apieškokite krūvas!

Abu kareiviai buvo beeiną į kampą, bet nenuėjo nė pusės atstumo, kai už krūvų pasirodė ir į juos pažvelgė senjorita Lolita Pulida. rJ ! ii • >. , ' .-.

- Cha! Pagaliau atradome! - suriko Gonzalesas. - Štai tas ryšulys, kurį senjoras Zoro paliko saugoti broliui! Koks puikus ryšulys! Jis eis atgal į kalėjimą! Už tokį pabėgimą galutinė bausmė bus dar griežtesnė!

Bet senjoritos gyslose tekėjo Pulidų kraujas. Gonzalesas to nenumatė. Senjorita priėjo prie kailių krūvos, kad žvakidės šviesa kristų tiesiog ant jos.

- Valandėlę, senjore! - kreipėsi senjorita.

Lolita ištiesė ranką. Joje sublizgėjo kailininkų naudojamas ilgas aštrus peilis! Nukreipusi peilio smailumą į savo krūtinę ji drąsiai žiūrėjo į persekiotojus.

- Senjorita Lolita negrįš į bjaurų kalėjimą nei dabar, nei vėliau, senjorai! Ji veikiau įsismeigs šį peilį į širdį ir mirs, kaip turi mirti tauraus kraujo moteris. Jei jo ekscelencija nori negyvo belaisvio, jis gali jį gauti.

Seržantas Gonzalesas suriko iš apmaudo. Jis neabejojo, jog senjorita Lolita pasielgs taip, kaip sako, jei tik kareiviai bandys ją suimti. Susidūręs su paprastu suimtuoju jis būtų galėjęs vis dėlto pamėginti, bet dabar abejojo, ar įsakydamas pulti pasielgs teisingai. Vis dėlto senjorita Lolita buvo kabaljero duktė. Jai nusižudžius jo ekscelencija galėtų turėti nemalonumų. Tai galėtų būti žiežirba parako statinėje.

- Senjorita, tas, kuris kėsinasi į savo gyvybę, užsitraukia amžiną prakeikimą, - pasakė seržantas. - Paklauskite brolio, ar ne

taip? Jūs esate tik suimta, bet dar neapkaltinta ir nenuteista. Jei esate nekalta, nėra ko abejoti, kad būsite išleista į laisvę.

- Dabar ne laikas melagingoms kalboms, senjore, - paprieštaravo mergina. - Puikiai suprantu aplinkybes. Pasakiau, jog negrįšiu į kalėjimą. Tai sakydama norėjau ir noriu taip pasielgti. Dar vienas žingsnis, ir aš nusižudysiu.

- Senjorita... - buvo bepradedantis brolis Filipas.

- Bandyti sulaikyti mane, gerasis broli, bus nenaudinga - nutraukė ji. - Išdidumo aš dar nepraradau. Jo ekscelencija galės džiaugtis tik mano negyvu kūnu, jei tik apskritai jį gaus.

- Kaip gražu! - sušuko seržantas Gonzalesas. - Manau, jog mums nieko kito nebeliko, tik pasišalinti ir suteikti senjoritai laisvę.

- Ne, senjore! - suriko Lolita. - Esate protingas, bet vis dėlto nepakankamai. Pasišalinsite, o savo kareivius priversite saugoti namus. Jūs tik lauksite naujos progos mane sučiupti.

Gonzalesas tyliai suniurzgė, nes taip pasielgti norėjo iš tikrųjų, bet mergina atspėjo jo mintis.

- Pasišalinsiu viena, - pasakė Lolita. - Pasitraukite ir atsistokite prie sienos, senjorai! Padarykite tai tučtuojau, arba įsismeigsiu peilį į krūtinę.

Jiems beliko tik klausyti. Kareiviai pažiūrėjo į seržantą laukdami įsakymo. Seržantas bijojo rizikuoti. Jis žinojo, kad senjoritos mirtis ant jo galvos užtrauks gubernatoriaus pyktį, nes jo ekscelencija pasakys, jog jis pražiopsojo.

Gal geriau leisti merginai palikti Filipo namus? Pasislėpti nuo raitelių jai vis tiek nepavyks.

Puldama per kambarį prie durų ji nenuleido nuo kareivių akių. Peilis vis dar buvo prie jos krūtinės.

- Broli Filipai, gal eisite su manim? - paklausė ji. - Jei liksite, jie gali jums atkeršyti.

- Vis dėlto turiu likti, senjorita. Negaliu bėgti. Tegu saugojus šventieji!

Ji dar kartą pažiūrėjo į Gonzalesą ir jo kareivius.

- Išeisiu pro tas duris, - pasakė. - Jūs liksite šiame kambaryje. Veikiausiai lauke irgi yra raitelių, jie mėgins mane sulaikyti. Jiems pasakysiu, kad leidote išeiti. Jei jie paklaus, turite tai patvirtinti.

- O jei to nepadarysiu?

- Tada panaudosiu peilį, senjore.

Ji atidarė duris ir pažvelgė į lauką.

- Tikiuosi, turite puikų arklį, senjore, nes noriu juo pasinaudoti, - pasakė ji seržantui.

Po toji puolė pro duris ir užtrenkė jas paskui save.

- Paskui ją! - suriko Gonzalesas. - Pažvelgiau į jos akis. Ji nenusižudys-ji bijo!

Jis puolė prie durų, paskui jį ir abu kareiviai. Bet brolis Filipas per ilgai buvo pasyvus. Dabar jis veikė negalvodamas apie padarinius. Jis ištiesė koją ir parvertė milžiną seržantą Gonzalesą. Du raiteliai užlėkė ant jo ir sugriuvo ant grindų.

Taip brolis Filipas laimėjo senjoritai šiek tiek laiko. To pakako, nes ji puolė prie arklio ir įšoko į balną. Senjorita mokėjo joti ne blogiau už čiabuvius. Jos mažytės kojytės nesiekė pusės seržanto kilpų, bet ji apie tai negalvojo.

Ji pasuko žirgą ir smigtelėjo į jo šonus, bet vienas raitelis staiga puolė ant jos iš už kampo. Kulka iš pistoleto pralėkė pro jos galvą. Ji žemai pasilenkė prie arklio kaklo ir nujojo.

Seržantas Gonzalesas keikdamasis iššoko į priebutį įsakęs savo kareiviams šokti ant arklių ir vytis senjoritą. Klastingas mėnulis vėl pasislėpė už debesų. Įsiklausydami į kanopų dundesį jie galėjo

sužinoti, kuria kryptimi senjorita nujojo. Dėl to jie turėjo sustoti, taip sugaišo ir atsiliko.

VĖL ŽVANGA KALAVIJAI

Senjoras Zoro stovėjo tarytum statula čiabuvio troboje viena ranka apkabinęs savo arklio snukį. Čiabuvis atsitūpė šalia. Nuo plento jis išgirdo arklių kanopų dundesį. Pro šalį pralėkė vijikai, žmonės rėkė vienas kitam keikdami tamsą ir puolė į slėnį.

Senjoras Zoro atidarė duris, pažiūrėjo, valandėlę pasiklausė, išvedė arklį ir čiabuviui ištiesė pinigą.

- Tik ne iš jūsų, senjore, - pasakė čiabuvis.

- Paimk. Tau reikia, o man ne, - atsakė plėšikas.

Jis šoko į balną ir paragino žirgą joti aukštyn į už trobos stūksančią kalvą. Kopdamas į viršūnę arklys nekėlė didelio triukšmo. Senjoras Zoro nusileido į kitą kalvos pusę, prijojo siaurą takelį ir juo lėtai nujojo. Retsykiais jis sulaikydavo arklį ir įsiklausydavo, ar netoliese nejoja kiti raiteliai.

Jis nuvyko į Reino de Los Andželą, bet atrodė, kad patekti į bažnytkaimį neskubėjo. Senjoras Zoro galvojo apie kitą nuotykį šiąnakt, tam tikru laiku ir tam tikromis aplinkybėmis.

Po dviejų valandų jis prijojo prie kalvos viršūnės, iškilusios viršum bažnytkaimio. Kurį laiką ramiai sėdėjo balne žiūrėdamas į priešį atsivėrusį reginį. Protarpiais švietė mėnulis, ir Zoro galėjo įžiūrėti aikštę.

Jis nematė raitelių, apie juos nieko negirdėjo, todėl nusprendė, kad tie, kurie jį persekiojo, nujojo atgal, o tie. kurie vijosi Don Karlą ir Donją Katalina, dar negrįžo. Šviesa degė tavernoje, įguloje ir namuose, kur svečiavosi jo ekscelencija.

r

Senjoras Zoro palaukė, kol sutems, paskui, pasukęs iš plento, paragino arklį eiti lėtu žingsniu. Jis apjojo aplink bažnytkaimį ir prisiartino prie įgulos iš neparadinės pusės.

Nulipo nuo arklio ir vedėsi jį iš lėto, dažnai sustodamas pasiklausyti, nes jo naujasis sumanymas buvo labai sunkus ir padarius klaidą galėjo baigtis nelaime.

Jis sulaikė arklį už įgulos, kur trobesio siena mėnuliui vėl išlindus pro debesis mestų šešėlį, o pats atsargiai nuėjo į priekį palei sieną, kaip tai darė aną kartą naktį.

Priėjęs prie raštinės lango pažvelgė į vidų. Kapitonas Ramonas vienas peržiūrinėjo priešj ant stalo išsklaidytas apyskaitas ir, matyt, laukė grįžtančių kareivių.

Senjoras Zoro prišliaužė prie trobesio kampo ir pamatė, jog ten nėra apsaugos. Suprato, jog viršininkas išsiuntė visus sveikus kareivius vytis, ir tikėjosi, jog taip ir buvo. Bet jis žinojo, kad turi veikti sparčiai, nes kai kurie raiteliai galėjo grįžti.

Jis prasmuko pro duris, perėjo per didelį poilsiui skirtą kambarį ir pasiekė raštinės duris. Rankoje jis turėjo pistoletą. Jei kas nors būtų galėjęs pažvelgti po kauke, būtų pastebėjęs, jog senjoro Zoro lūpos buvo sučiauptos į ploną tiesią liniją, liudijusią jo pasiryžimą.

Kaip ir tą naktį, kapitonas Ramonas išgirdo, kad durys atsidarė. Atsigręžęs su savo krėslu jis vėl pamatė pro kaukę žėrinčias senjoro Zoro akis ir į jį nukreiptą pistoleto vamzdį.

- Nejudėti! Nė garso! Man bus malonu pripildyti jūsų kūną karšto švino! - pasakė senjoras Zoro. - Esate vienas, jūsų kvaili raiteliai vejasi mane, bet aš čia.

- Prisiekiu šventaisiais! - ėmė dusti kapitonas Ramonas.

- Kad negirdėčiau nė garso, senjore, jei norite išgyventi! Net nešnibždėkite! Atsigręžkite į mane nugara!

- Jūs mane užmušite?

- Nesu toks, komendante! Bet sakau jums - nė garso! Rankas už nugaros, kad galėčiau jas surišti!

Kapitonas Ramonas ištiesė rankas už nugaros. Senjoras Zoro savo juosta skubiai surišo jo rankas. Paskui jis apsuko kapitoną Ramoną aplink, kad šis atsistotų į jį veidu.

- Kur jo ekscelencija? - paklausė senjoras Zoro.

- Don Žano Estados namuose.

- Žinojau tai, bet norėjau išbandyti, ar šiandien sakysit tiesą. Jei taip, bus gerai. Eisime pas gubernatorių.

- Eisim...

- Pas gubernatorių, sakau. Ir nesakykite nė žodžio. Einam su manim!

Jis sugriebė kapitoną Ramoną už peties ir skubiai išėjo su juo iš raštinės. Nuvedė jį už trobesio, kur laukėjo arklys.

- Sėskitės! - įsakė jis. - Aš atsisėsiu užpakaly su revolverio vamzdžiu prie jūsų pakaušio. Nedarykite klaidos, komendante, jei tik jums neįkyrėjo gyvenimas. Šiandien esu kupinas ryžto.

Kapitonas tai pastebėjo. Jis užšoko ant arklio, kaip buvo įsakyta, o plėšikas atsisėdo už jo viena ranka laikydamas pavadžius, o kita - pistoletą. Kapitonas Ramonas jautė prie savo galvos šaltą plieną.

Senjoras Zoro žirgą valdė keliais, o ne pavadžiais. Jis paragino jį joti šlaitu žemyn ir vėl apjojo aplink bažnytkaimį. Jodamas nuošalesnėmis gatvėmis jis prisiartino prie namo, kur svečiavosi jo ekscelencija.

Čia laukė sunkiausia nuotykio dalis. Jis norėjo nuvesti kapitoną Ramoną pas gubernatorių, pasikalbėti su jais abiem ir pasiekti, kad niekas neįsikištų. Jis privertė kapitoną nulipti nuo žirgo ir nuvedė jį prie namo sienos. Jie abu įėjo į kiemą.

Matyt, senjoras Zoro gerai žinojo namo planą. Vesdamasis kapitoną Ramoną jis perėjo per tarno kambarį ir neišbudinęs ten miegojusio čiabuvio įėjo į prieškambarį, kuriame buvo dvejos durys. Už vienerių durų buvo girdėti knarkiant. Pro kitų durų apačią skverbėsi šviesa.

Senjoras Zoro sustojo prieš tas duris ir prikišo akį prie šone buvusios skylės. Kapitonui Ramonui gal ir kilo mintis sukelti triukšmą, bet prie jo pakaušio priglaustas pistoletas privertė to nedaryti.

Jis turėjo per mažai laiko apgalvoti, kaip išsisukti iš keblios padėties, nes senjoras Zoro staiga atidarė duris, pastūmė kapitoną Ramoną pro jas ir pats įėjo iš paskos. Kambaryje buvojo ekscelencija ir namų šeimininkas.

-Tylėti ir nejudėti! - pasakė senjoras Zoro. - Mažiausias triukšmas, ir aš paleidžiu kulką į gubernatoriaus galvą! Supratote? Labai gerai, senjorai!

- Senjoras Zoro! - sušvankštė gubernatorius.

-Tas pats, jūsų ekscelencija. Prašau šeimininką nebijoti. Jei jis ramiai sėdės, kol baigsiu, nemanau jam kenkti. Kapitone Ramonai, būkite malonus atsisėsti prie stalo priešais gubernatorių. Džiūgauju, kad valstybės galva nemiega laukdamas žinių iš tų, kurie dabar mane persekioja. Manau, jo smegenys nesurambėjusios, tad jis galės suprasti, apie ką bus kalbama.

- Ką reiškia šitoks įžūlumas? - sušuko gubernatorius. - Kapitone Ramonai, kaip tai atsitiko? Suimkite šį žmogų! Esate karininkas...

- Nebarkite komendanto, - pasakė senjoras Zoro. - Jis žino, jog bet koks judesys reiškia jo mirtį. Čia yra mažutė byla, reikalaujanti paaiškinimo. Kadangi aš negaliu ateiti pas jus dienos metu,

kaip dera, esu priverstas panaudoti šį būdą. Įsitaisykite patogiau, senjorai. Tai gali kiek užtrukti.

Jo ekscelencija erzėjo krėsle.

-Šiandien jūs įžeidėte kilmingą šeimą, jūsų ekscelencija, - kalbėjo senjoras Zoro toliau. - Jūs užmiršote mandagumą ir įsakėte uždaryti įjūsų niekingą kalėjimą hidalgą, jo taurią žmoną ir nekaltą dukterį. Taip jūs išliejote savo apmaudą.

-Jie išdavikai! - pasakė jo ekscelencija.

-O ką išdavikiško jie padarė?

- Esate už įstatymų ribų, už jūsų galvą paskirtas atlyginimas. Jie yra kalti, kad slėpė jus suteikdami jums pagalbą.

- Iš kur gavote tokių žinių?

- Kapitonas Ramonas turi daug įrodymų.

- Cha! Komendantas? Tuoj pamatysime! Kapitonas Ramonas yra čia, ir mes galime išsiaiškinti tiesą. Ar galiu sužinoti, kokie jūsų įrodymai?

-Jūs buvote Pulido asjendoje, - pasakė gubernatorius.

- Tai aš patvirtinu.

- Čiabuvis matė jus ir pranešė į įgulą. Kareiviai išskubėjo jus suimti.

- Valandėlę. Kas pasakė, jog čiabuvis sukėlė triukšmą?

- Kapitonas Ramonas užtikrino.

- Štai pirmoji galimybė kapitonui Ramonui pasakyti tiesą. O argi tai ne pats Don Karlas Pulidas atsiuntė čiabuvį? Sakykite tiesą!

-Čiabuvis atnešė žinią...

- Ir jis nepasakė jūsų seržantui, jog jį atsiuntė Don Karlas Pulidas? Argi jis nepasakė, kad Don Karlas pašnibždomis tai jam pasakė nešdamas į kambarį savo apalpusią žmoną? Argi tai netiesa, kad Don Karlas darė viską, kas įmanoma, kad mane sulaikytų

savo asjendoje kol atvyks kareiviai, kad galėtų mane sučiupti? Ar taip elgdamasis Don Karlas nenorėjo įrodyti gubernatoriui savo lojalumo?

- Prisiekiu šventaisiais, kapitone Ramonai! Jūs niekada man to nesakėte! - sušuko jo ekscelencija.

- Jis išdavikas! - atkakliai pareiškė kapitonas.

- Kokie dar įrodymai? - paklausė senjoras Zoro.

- Kai atvyko kareiviai, jūs kažkokiu apgaulingu būdu pasislėpėte, - pasakojo gubernatorius toliau. - Kai pasirodė kapitonas Ramonas, jūs išlindote iš spintos, išdavikiškai užpuolėte jį iš užpakalio ir pabėgote. Tad akivaizdu, kad spintoje jus paslėpė Don Karlas.

- Prisiekiu šventaisiais! - sušuko senjoras Zoro. Kapitone Ramonai, manau, kad jūs turite pakankamai drąsos prisipažinti pralaimėjęs, nors ir žinau, jog esat niekšas. Sakykite tiesą!

-Tai yra tiesa!

- Sakykite tiesą! - paliepė senjoras Zoro prieidamas arčiau ir pakeldamas pistoletą. - Aš išlindau iš spintos ir ėmiau kalbėti su jumis. Daviau jums laiko išsiimti kalaviją ir užimti poziciją. Mes kovėmės beveik dešimt minučių, ar ne tiesa? Prisipažįstu, iš pradžių nesupratau jūsų kovos taktikos, bet paskui ją perpratau ir supratau, jog esate mano valdžioje. Nors galėjau lengvai nudėti jus vietoje, aš tik įdrėskiau jūsų petį. Ar tai tiesa? Atsakykite, jei norite gyventi!

Kapitonas Ramonas apsilaižė sausas lūpas ir stengėsi nežiūrėti į gubernatorių.

-Atsakykite! - sušuko senjoras Zoro.

-Tai...tiesa! - prisipažino kapitonas.

- Cha! Vadinasi, aš užpuoliau jus iš užpakalio? Jus persmeigti būtų mano kalavijo įžeidimas. Jūsų ekscelencija, dabar jūs matote, kokį komendantą čia turite! Ar yra dar kokių nors įrodymų?

- Yra! - pasakė gubernatorius. - Kai Pulidai svečiavosi Don Diego Vegos namuose, o Don Diegas buvo išvykęs, kapitonas Ramonas atėjo išreikšti jiems savo pagarbą ir rado jus ten vieną su senjorita.

- Ir ką tai įrodo?

- Jog draugaujate su Pulidais. Jie slėpė jus net lojalaus žmogaus - Don Diego namuose. Kai kapitonas rado jus ten, senjorita puolė priėjo ir sulaikė arba, tiksliau sakant, laikė jį, kol pabėgote pro langą. Argi to nepakanka?

Senjoras Zoro pasilenkė į priekį ir per kaukę skvarbiu žvilgsniu pažvelgė į kapitoną Ramoną.

- Vadinasi, Štai kokią pasaką jis papasakojo! sušuko plėšikas. -Taigi kapitonas Ramonas įsimylėjo senjoritą. Jis atėjo į Don Diego namus, rado ją vieną ir ėmė jai brukti savo jausmus. Net pasakė, jog ji nesipriešintų, nes jos tėvas yra užsitraukęs gubernatoriaus nemalonę. Kai jis pamėgino ją apkabinti, senjorita šaukėsi pagalbos. Aš atsiliepiau...

-O kaip jūs ten atsiradote?

- Į šį klausimą nenoriu atsakyti, bet prisiekiu, kad senjorita apie mano buvimą nežinojo. Ji šaukėsi pagalbos, ir aš atsiliepiau. Priverčiau šį niekšą, kurį vadinate komendantu, atsiklaupti ir jos atsiprašyti. Paskui privedžiau jį prie durų ir išmečiau į purvą! Po to aplankiau jį įguloje ir pasakiau, kad jis įžeidė taurią senjoritą.

- Matyt, jūs pats jai neabejingas, - pasakė gubernatorius.

- Tai tiesa, jūsų ekscelencija, ir aš didžiuojuosi prisipažindamas.

- Cha! Prisipažindamas jūs nuteisiate ją ir jos tėvus! Ar ir dabar vis dar neigsite, kad su jais bendraujate?

-Neigiu. Jos tėvai nežino apie mano meilę!

- Ta senjorita kažin ar padori!

- Senjore! Nors jūs būtumėte ir šimtą kartų gubernatorius, bet dar viena tokia mintis, ir aš išleisiu jūsų kraują! - sušuko senjoras Zoro. - Papasakojau jums, kas tą naktį atsitiko Don Diego Vegos namuose. Kapitonas Ramonas paliudys, jog pasakiau visą tiesą. Ar ne taip, komendante? Atsakykite!

- Tai... tai yra tiesa! -žiūrėdamas į plėšiko pistoleto vamzdį vos ištarė kapitonas.

- Vadinasi, jūs man melavote, todėl negalite būti mano karininkas! - suriko gubernatorius. - Matyt, šis plėšikas gali daryti su jumis ką nori. Cha! Bet vis dėlto esu įsitikinęs, kad Don Karlas Pulidas yra išdavikas kaip ir jo šeimos nariai. Todėl jūsų suvaidinta scena nepadėjo jums, senjore Zoro. Mano kareiviai toliau persekios juos ir jus! Aš nebaigsiu šios bylos, kol nesutrempsiu Pulido šeimos purvais, o jūsų kūnu ištempsiu virvę.

- Tikrai drąsi kalba! - pastebėjo senjoras Zoro. - Davėte savo kareiviams gerą užduotį, jūsų ekscelencija. Išleidau šiandien tris suimtuosius, ir jie išsigelbėjo.

- Jie vėl bus suimti.

- Laikas parodys. Dabar turiu atlikti dar vieną pareigą. Jūsų ekscelencija, pasiimkite savo krėslą į tą tolimą kampą, atsisėskite ten, o namų šeimininkas tegul atsisėda šalia jūsų. Liksite ten, kol aš baigsiu.

- Ką ketinate daryti?

- Klausykite manęs! - suriko senjoras Zoro. - Turiu mažai laiko samprotauti, net ir su gubernatoriumi.

Zoro stebėjo, kol abu krėslai buvo pastatyti kampe ir gubernatorius su namų šeimininku atsisėdo ant jų. Paskui priėjo arčiau kapitono Ramono.

- Jūs įžeidėte tyrą ir nekaltą merginą, komendante, - pasakė. - Už tai turite kautis su manim! Jūsų įdrėkstas petys dabar jau sugiję, ir kalaviją turite su savim. Toks žmogus, kaip jūs, nevertas gyventi. Kraštas laimės jūsų netekęs. Senjore, užimkite poziciją!

Kapitonas Ramonas pabalo iš įniršio. Žinojo, jog yra žuvęs. Turėjo prisipažinti, kad melavo. Girdėjo, kaip gubernatorius atėmė jam laipsnį. Ir dėl viso to kaltas prieš jį stovintis žmogus!

Gal niršdamas galės užmušti tą senjorą Zoro, nudobti tą „Kapistrano prakeikimą", kad jis ant grindų apsipiltų krauju? Jei tai padarys, gal jo ekscelencija dovanos jam?

Jis nušoko nuo krėslo ir atsistojo nugara į gubernatorių.

- Atriškite man rankas! - suriko jis. - Leiskite mane prie to šuns!

- Jūs ir anksčiau jau buvote beveik miręs. Po šių žodžių jūs tikrai miręs! - ramiai pasakė senjoras Zoro.

Atrišus rankas komendantas išsitraukė kalaviją ir rėkdamas puolė įnirtingai kautis su plėšiku.

Senjoras Zoro kiek atsitraukė, kad galėtų užimti reikiamą padėtį. Dabar žvakidės šviesa neerzino jo akių. Jis puikiai valdė kalaviją, buvo daug kartų kovęsis, todėl žinojo, koks pavojingas puolantis supykdytas žmogus, kuris kaunasi ne pagal taisykles.

Jis taip pat žinojo, jog pyktis greitai išsenka, jei po laimingo smūgio iš karto toks žmogus netampa nugalėtoju. Todėl jis traukėsi žingsnis po žingsnio gerai gindamasis, atmušdamas stiprius smūgius ir pasiruošęs netikėtam dūriui.

Gubernatorius ir namų šeimininkas sėdėjo kampe ir pasilenkę stebėjo kautynes.

- Persmeikitej į, Ramonai, iras grąžinsiu jums tarnybą ir pakelsiu laipsnį! - rėkė jo ekscelencija drąsindamas komendantą.

Senjoras Zoro matė, kad jo priešininkas dabar kovėsi kur kas geriau negu asjendoje. Zoro suprato, jog buvo priverstas kautis iš pavojingo kampo. Jam kliudė ir pistoletas, kurį laikė kairėje rankoje gubernatoriui ir namų šeimininkui įbauginti.

Netikėtai jis metė pistoletą ant stalo ir atsigręžė taip, kad niekas iš tų žmonių negalėtų pulti jį iš pasalų nerizikuodamas būti perdurtas kalaviju. Paskui vėl užėmė padėtį ir ėmė kautis.

Kapitonas Ramonas negalėjo priversti jį trauktis. Atrodė, kad Zoro rankoje buvo ne vienas, o dvidešimt kalavijų. Jis kaip strėlė smaigčiojo šen bei ten stengdamasis rasti vietą kapitono kūne, nes troško greičiau pabaigti visa tai ir pasišalinti. Zoro žinojo, kad netrukus auš, ir bijojo, jog keletas raitelių galėjo ateiti su pranešimu pas gubernatorių.

- Kaukis, merginų įžeidinėtojau! - rėkė jis. - Kaukis, melagi, norintis pakenkti tauriai šeimai! Kaukis, silpnadvasi baily! Mirtis žvelgia tau į veidą ir tuoj tave pašauks! Cha! Aš ir tada galėjau tave pribaigti! Kaukis, prakeiktas niekše!

Kapitonas Ramonas puolė keikdamasis, bet senjoras Zoro atlaikė jo ataką ir atmušė visus smūgius. Prakaitas dideliais lašais išpylė kapitono kaktą. Jis sunkiai alsavo pražiota burna. Jo akys išsprogo ir žėrėjo.

- Kaukis, menkysta! - erzino jį plėšikas. - Šį kartą nepuolu iš užpakalio! Jei nori sukalbėti maldelę, kalbėk - liko mažai laiko!

Kalavijų skambėjimas, čežėjimas grindimis, sunkus kovojusiųjų ir dviejų šių žūtbūtinių grumtynių žiūrovų alsavimas buvo vieninteliai kambaryje girdimi garsai. Jo ekscelencija sėdėjo toli, pasilenkęs į priekį ir taip stipriai gniauždamas krėslo kraštus, jog net pirštų sąnariai pabalo.

- Užmuškite tą plėšiką! - spiegė jis. - Parodykite savo meną, Ramonai! Pulkite!

Kapitonas Ramonas vėl puolė iš paskutiniųjų stengdamasis, kaudamasis kaip tik galėjo. Jo rankos tarytum prisipildė švino, alsavimas padažnėjo. Jis smogė, puolė ir suklysdavo tik nedidele colio dalimi!

Kaip gyvatės liežuvis laigė ir senjoro Zoro kalavijas. Tris kartus jis puolė į priekį, ir ant puikios Ramono kaktos, kaip tik tarp akių, ūmai ėmė raudonuoti kruvina raidė „Z".

- Ženklas Zoro! - suriko plėšikas. - Jūs nešiosite jį amžinai, komendante!

Senjoro Zoro veidas sunuožmėjo. Jis vėl smogė kalaviju ir atitraukė visą pasidengusį raudonais lašais. Komendantas užduso ir sukniubo ant grindų.

-Jūs užmušėte jį! - suriko gubernatorius. - Atėmėte jam gyvybę, niekše!

- Cha! Tikiuos! Dūris pataikė į širdį, jūsų ekscelencija. Jis niekada nebeįžeidinės senjoritos.

Senjoras Zoro pažvelgė į pargriuvusį priešą, valandėlę žiūrėjo į gubernatorių, paskui nuvalė savo kalavijąjuosta, kuria prieš dvikovą buvo surištos komendanto rankos, įkišo kalaviją į makštį ir paėmė nuo stalo pistoletą.

- Šios nakties darbas baigtas, - pasakė Zoro.

- Už tai būsite pakartas! - suriko jo ekscelencija.

-Galbūt...jei manesuimsite! - iškilmingai nusilenkdamas atsakė „Kapistrano prakeikimas".

Paskui, vėl pažiūrėjęs į krūpčiojantį kūną to, kuris buvo kapitonas Ramonas, sparčiai nuėjo į prieškambarį ir puolė į kiemą prie savo arklio.

VISI PRIEŠ JUOS

Ir jis puolė į pavojų!

Išaušo. Pirmieji rausvi rėžiai pasirodė danguje iš rytų pusės, veikiai užtekėjo saulė ir užpylė bažnytkaimio aikštę ryškia šviesa. Nebuvo nei rasos, nei rūko, todėl toli ant kalvų viskas buvo gerai matyti. Toks rytas netiko lėkti gelbėjant gyvybę ir laisvę.

Senjoras Zoro per ilgai užtruko su gubernatoriumi ir komendantu. Kad gresia neišvengiamas pavojus, jis suprato tik išjojęs iš kiemo.

San Gabrielio keliu jojo seržantas Gonzalesas su savo raiteliais. Palos keliu jojo kitas kareivių būrys, kuris sekė kabaljerus bei Don Karlą ir apmaudaudamas atsisakė šio žygio. Per kalvą įgulos link jojo trečiasis kareivių būrys, viję sis tuos, kurie išvadavo Donją Katalina. Senjoras Zoro pamatė esąs apsuptas savo priešų.

„Kapistrano prakeikimas" valandėlę tyčia sulaikė savo žirgą ir apžiūrėjo apylinkę. Jis pažvelgė į tris raitelių būrius įvertindamas atstumą. Tuo metu jį pamatė seržantas Gonzalesas ir pakėlė triukšmą.

Jį pažino iš puikaus arklio, ilgos purpurinės skraistės, juodos kaukės ir plataus sombrero. Pamatė prieš save žmogų, kurį persekiojo visą naktį, žmogų, kuris apkvailino juos ir žaidė lėkdamas per kalvas ir slėnius. Jie bijojo vyresniųjų karininkų pykčio, todėl dabar, kai pagaliau atsirado proga, buvo tvirtai pasiryžę suimti arba užmušti tą „Kapistrano prakeikimą".

Senjoras Zoro spustelėjo žirgą ir puolė per aikštę daugybei gyventojų matant. Kaip tik tą akimirką gubernatorius ir namų šeimininkas iššoko iš namų rėkdami, jog senjoras Zoro yra žmogžudys ir turi būti pagautas. Čiabuviai išsisklaidė ir išsislapstė kaip žiur-

kės į urvus, kilmingi žmonės stovėjo sustingę, iš nustebimo net išsižioję.

Perjojęs aikštę senjoras Zoro paragino savo arklį kuo greičiau joti tiesiog plento link. Seržantas Gonzalesas ir jo raiteliai, rėkdami spiegiamais balsais, su pistoletais rankose ir su ištrauktais kalavijais puolė skersai aikštės norėdami grąžinti jį atgal. Jie žinojo, kad jei sunaikins plėšiką, jų laukia ne tik atlyginimas, bet ir paaukštinimas.

Senjoras Zoro buvo priverstas nukrypti nuo pasirinkto kelio, nes pamatė, jog prasimušti nepavyks. Jis neėmė pistoleto iš už juostos, bet išsitraukė kalaviją Kalavijas karojo nuo jo kairiosios rankos riešo taip, kad galėtų bet kada jį sugriebti už rankenos ir tučtuojau panaudoti.

Zoro vėl nudūmė per aikštę vos nepargriaudamas kažkokių jo kelyje pasipainiojusių kilmingų žmonių. Jis pralėkė per keletą žingsnių nuo įniršusio gubernatoriaus ir jo šeimininko, puolė tarp dviejų namų ir nujojo kalvų link.

Atrodė, dabar jis jau turėjo bent kiek šansų išvengti savo priešų. Palikęs takus bei keliukus, perlėkė per plyną lauką. Iš abiejų pusių priešais šuoliais lėkė raiteliai. Jie dūmė prie kryžkelės tikėdamiesi jį pavyti ir priversti grįžti.

Gonzalesas komandavo skardžiu balsu. Jis dalį savo žmonių nusiuntė į bažnytkaimį pasiruošti ir, jei plėšikas vėl pasuktų atgal, sukliudyti jam pasprukti į vakarus.

Zoro pasiekė plentą ir nujojo į pietus. Tai nebuvo ta kryptis, kuria jis būtų norėjęs joti, bet dabar jis neturėjo iš ko rinktis. Jis aplenkė kelio posūkį prajodamas pro keletą čiabuvių trobų ir ūmai sulaikė arklį vos neiškrisdamas iš balno. Jo tykojo naujas pavojus - tiesiog ant jo išilgai kelio lėkė žirgas su raiteliu, kurį vijosi dar pustuzinis raitelių.

Senjoras Zoro pasuko savo arklį. Pasukti į dešinę trukdė akmeninė tvora. Žinoma, jo arklys būtų galėjęs per ją peršokti, bet kitoje pusėje buvo išarta dirva. Jis žinojo, jog per ją neįmanoma sparčiai joti, o įjojantį lėtai raiteliai nesunkiai paleistų kulką.

Negalėjo jis pasukti ir į kairę, nes ten buvo tikra praraja. Negalėjo tikėtis nušokti į ją ir likti sveikas. Tad beliko pasukti seržanto Gonzaleso ir jo kareivių link tikintis laimėti kelis šimtus jardų ir nusileisti nuo kalno prieš tai, kol suspės Gonzalesas ir jo kareiviai.

Zoro suspaudė savo kalaviją pasiruošdamas kovai, nes žinojo, jog ji bus karšta. Pažvelgė per petį ir nustebęs vos neprarado žado.

Tai buvo senjorita Lolita Pulida, raita ant arklio, persekiojama pustuzinio raitelių! O jis manė, jog ji saugi brolio Filipo asjendoje! Jos ilgi juodi plaukai buvo išskleisti ir bangomis plevėsavo vėjyje. Mažos kojytės, rodės, priaugo prie arklio šonų. Ji pasilenkė į priekį laikydama žemai pavadžius. Net ir šį akimirksnį senjoras Zoro negalėjo nenudžiugti matydamas ją taip gerai jojančią.

- Senjore! - išgirdo jos riksmą.

Ir štai ji prisivijo Zoro, ir abu jie nujojo kartu prieš Gonzalesą ir jo kareivius.

- Jie vejasi mane jau daug valandų! - atsikvėpė ji. - Pabėgau nuo jų iš brolio Filipo.

-Jokite tylėdama! Be reikalo nekvėpuokite! - suriko jis.

- Mano arklys pailso, senjore!

Senjoras pažiūrėjo iš šalies įjos žirgą ir pamatė, kaip jis kenčia iš nuovargio. Bet dabar buvo ne laikas apie tai susimąstyti. Kareiviai, joję iš paskos, buvo bepradedantys jiems lipti ant kulnų, tad reikėjo sugalvoti, ką daryti.

Jie lėkė išilgai kelio tiesiog ant Gonzaleso ir jo kareivių. Senjoras Zoro matė pakeltus pistoletus ir neabejojo, jog gubernatorius įsakė pristatyti jį gyvą ar negyvą, bet neleisti vėl pabėgti.

Dabar Zoro joj o keletą žingsnių prieš senjoritą ir sušuko jai sekti jo arklio pėdomis. Jis nuleido pavadžius ant žirgo kaklo ir laikė paruoštą kalaviją. Turėjo du ginklus - savo kalaviją ir savo žirgą.

Ir štai jie susidūrė. Reikiamą akimirksnį senjoras Zoro pasuko arklį, senjorita nujojo paskui jį. Jis sukirto raiteliui kairėje, pasisuko ir sukirto kitam raiteliui dešinėje. Jo žirgas užšoko ant trečiojo taip smarkiai, jog šis atsitrenkė į arklį, kuriuo jojo seržantas.

Zoro girdėjo riksmus. Jis žinojo, kad žmonės, persekioję senjoritą Lolitą, įsirėžė į kitą būrį ir kad ten kilus sąmyšiui jie negalėjo pasinaudoti kalavijais, nes bijojo sukapoti vienas kitą.

Paskui jis su senjorita prasiveržė per jų būrį ir vėl atsidūrė aikštės pakraštyje. Jo arklys jau buvo pavargęs. Zoro nieko nelaimėjo, nes San Gabrielio ir Palos keliai buvo užblokuoti raitelių. Jis negalėjo joti ir per žolę, nes kitoje aikštės pusėje buvo dar daugiau jo laukiančių raitelių.

- Mes sugauti! - suriko jis. - Bet ne viskas prarasta, senjorita!

- Mano arklys klumpa! - atsakė ji.

Senjoras Zoro tai matė. Jis suprato, jog gyvulys negalės nujoti nė šimto jardų.

- Į taverną! - suriko jis.

Jie nulėkė tiesiog per aikštę. Prie tavernos durų senjoritos žirgas suklupo ir pargriuvo. Senjoras Zoro laiku pagriebė senjoritą Lolitą ir išgelbėjo nuo kritimo. Laikydamas ją ant rankų Zoro puolė pro tavernos duris.

Šalin! - suriko jis tavernos šeimininkui ir čiabuviui tarnui.

- Šalin iš kelio! - išsiimdamas pistoletą dar kartą suriko pustuziniui dykaduoniaujančių lankytojų.

Šie pro duris puolė į aikštę.

Plėšikas uždarė duris ir užsklendė skląstį. Jis pamatė, kad atviras tik vienas į aikštę išeinantis langas, visi kiti langai uždaryti. Zoro priėjo prie stalo ir atsisuko į senjoritą.

- Tai tikriausiai galas, - pasakė jis.

- Senjore! Tikėkime, kad šventieji bus mums mielaširdingi!

- Esame apsupti priešų, senjorita. Man vis tiek, kad tik mirčiau kovodamas, kaip ir tinka kabaljerui. Bet jūs, senjorita?

Jie niekada nebeįkiš manęs į tą bjaurų kalėjimą, senjore! Prisiekiu! Verčiau mirsiu su jumis!

Zoro jos rankose pamatė avelių kailių peilį.

- Ne, senjorita! - suriko jis.

- Atidaviau jums savo širdį, senjore. Mes arba gyvensime, ar mirsime, bet kartu!

ZORO PAVOJUJE

Jis pribėgo prie lango ir pažvelgė į aikštę. Raiteliai buvo apsupę pastatą. Gubernatorius žingsniavo per aikštę įsakinėdamas. Keliu nuo San Gabrielio jojo išdidus Don Aleksandras Vega norėdamas aplankyti gubernatorių. Jis sustojo prie aikštės ir ėmė klausinėti žmonių apie sąmyšį.

- Visi susirinko čia mano mirties valandą, - juokdamasis pasakė senjoras Zoro. - Norėčiau žinoti, kur mano drąsūs kabaljerai, kurie išjojo su manim...

- Jūs laukiate jų pagalbos? - paklausė ji.

Ne, senjorita. Jie turėtų atvykti pas gubernatorių ir papasakoti jam savo sumanymus. Jiems tai buvo juokas, tiesiog nuotykis.

Aš abejoju, kad jie pažiūrėtų į tai taip ramiai, kad dabar mane palaikytų. To negalima tikėtis. Aš kausiuosi vienas iki galo.

- Ne vienas, senjore, jei aš su jumis.

Jis apkabino ją ir priglaudė prie savęs.

- Norėčiau, kad mums pasisektų, - pasakė jis. - Bet būtų beprasmiška leisti, kad mano nuopuolis atsilieptų jūsų gyvenimui. Jūs net niekada nematėte mano veido. Galėsite užmiršti mane. Galite išeiti iš čia ir pasiduoti, nusiųsti žinią Don Diegui Vegai, jog tapsite jo sužadėtine. Tada gubernatorius bus priverstas atleisti jums ir išteisinti jūsų tėvus dėl pareikštų kaltinimų.

-Ach, senjore!

- Pagalvokite, senjorita! Pagalvokite, ką tai reiškia. Jo ekscelencija neišdrįs priešintis Vegai. Žemės bus grąžintos jūsų tėvams. Jūs tapsite turtingiausio šiame krašte jaunikaičio sužadėtine. Turėsite viską, kad galėtumėte būti laiminga.

- Viską, išskyrus meilę, senjore, o be meilės visa kita yra niekai.

- Pagalvokite, senjorita, ir vieną kartą nuspręskite. Jums lieka tik akimirksnis!

- Jau seniai nusprendžiau, senjore. Pulidai myli tik kartą savo gyvenime ir nesituokta, kai negali mylėti!

- Brangioji! - sušuko jis ir vėl priglaudėją prie savo širdies.

Kažkas pasibeldė į duris.

- Senjore Zoro! - suriko seržantas Gonzalesas.

- Klausau, senjore, - atsakė Zoro.

- Turiu jums pasiūlymą iš jo ekscelencijos gubernatoriaus.

- Klausau, ištemptagerkli!

- Jo ekscelencija nenori nei jūsų mirties, nei įžeisti su jumis viduje esančios senjoritos. Jis prašo atidaryti duris ir išeiti kartu su senjorita.

- Dėl ko? - paklausė senjoras Zoro.

- Jus teis teisingas teismas. Senjoritą taip pat. Taip galite išvengti mirties ir būti nuteistas kalėti.

- Cha! Mačiau teisingų jo ekscelencijos teismų pavyzdžių, - atsakė senjoras Zoro. - Jūs manote, kad aš esu kvailys?

- Jo ekscelencija liepė man pasakyti, jog tai paskutinė galimybė, kito pasiūlymo nebus.

- Jo ekscelencija pasielgs protingiau, jei veltui neaušins burnos kartodamas pasiūlymą. Jis tunka ir sunkiai alsuoja.

- Ką, be mirties, jūs priešindamiesi galite laimėti? - paklausė Gonzalesas. - Nejaugi tikitės įveikti mūsų trisdešimt?

- Taip būdavo.

- Mes galime išlaužti duris ir jus suimti!

- Po to, kai keletas kris negyvi, - pastebėjo senjoras Zoro. - Kas pirmas įeis pro šias duris, mano seržante?

- Paskutinį kartą...

- Verčiau užeikite ir išgerkite su manim puodelį vyno, - juokdamasis pasakė plėšikas.

- Miltų užtrinalas ir ožkos pienas! nusikeikė seržantas Gonzalesas.

Paskui kurį laiką viešpatavo tyla. Atsargiai pažvelgęs per langą taip, kad neatkreiptų į save dėmesio, senjoras Zoro pastebėjo, kad gubernatorius tarėsi su seržantu ir kai kuriais raiteliais.

Jiems baigus tartis senjoras Zoro atšoko nuo lango. Beveik tą pačią akimirką kareiviai pradėjo laužti duris trankydami sunkiais rąstais. Senjoras Zoro, stovėdamas kambario viduryje, nukreipė savo pistoletą į duris ir iššovė. Kulkai perskrodus duris kažkas suvaitojo. Zoro puolė prie stalo vėl užtaisyti pistoletą.

Paskui jis nuskubėjo prie durų ir pastebėjo kulkos padarytą skylę. Durų lentoje buvo plyšys. Senjoras Zoro įkišo jį savo kalavijo

smaigalio galelį ir ėmė laukti. Vėl sunkus rąstas trinktelėjo į duris, po to kai kurie raiteliai ėmė spausti jas savo kūnais. Senjoro Zoro kalavijas čiūkštelėjo kaip žaibo blykstelėjimas ir grįžo nusidažęs krauju. Lauke vėl kažkas suriko iš skausmo. Paskui pasipylė kulkų lietus, bet senjoras Zoro juokdamasis atšoko atgal.

- Puiku, senjore! - sušuko senjorita Lolita.

- Kol dar esame gyvi, įrėšime savo ženklą ant daugybės tų šunų kaktų! - atsakė jis.

- Norėčiau jums padėti, senjore!

- Jūs ir darote tai, senjorita. Jūsų meilė teikia man jėgų.

- Jei tik galėčiau kautis kalaviju!

- O, senjorita, čia vyriškas darbas!

- Bet, senjore, jei matysime, kad nelieka jokios vilties - ar galėsiu išvysti jūsų brangų veidą?..

- Prisiekiu tuo, senjorita! Jūs atsidursite mano glėbyje ir pajusite mano lūpas ant savo lūpų! Mirtis nebus tokia karti.

Puolimas tęsėsi. Pistoleto šūviai nuolat skrodė duris. Pro atvirą langą taip pat šaudė. Senjorui Zoro nieko kito nebeliko, tik stovėti kambario viduryje ir laukti su paruoštu kalaviju. Bet jis žinojo, jog išlaužus duris jo laukia kelios karštos minutės, kai priešai puls juos.

Durys, matyt, pasidavė. Senjorita prisiartino priėjo apsiašarojusi ir sugriebė jį už rankos.

- Neužmiršite? - paklausė ji.

- Neužmiršiu, senjorita.

- Kaip tik prieš tai, kai jie išlauš duris, senjore! Apkabinkite mane, leiskite pamatyti jūsų brangų vaidą ir pabučiuokite mane! Tada aš taip pat galėsiu ramiai mirti.

- Jūs turite gyventi!

- Dėl to, kad mane įkištų į supuvusį kalėjimą, senjore? Ir koks būtų mano gyvenimas be jūsų?

- Yra Don Diegas.

- Negalvoju apie nieką, tik apie jus, senjore! Pulidai žino, kaip reikia mirti! Ir galbūt mano mirtis įrodys žmonėms gubernatoriaus klastingumą. Galbūt ir aš būsiu naudinga.

Durys vėl sudrebėjo nuo sunkaus rąsto smūgio. Senjoras Zoro girdėjo, kaip jo ekscelencija rėkdamas drąsino raitelius, girdėjo, kaip bliovė čiabuviai, kaip seržantas Gonzalesas skardžiu balsu įsakinėjo.

Rizikuodamas, kad kulka pataikys į jį, senjoras Zoro vėl nuskubėjo prie lango ir pažvelgė į lauką. Jis pamatė, jog apie pustuzinis raitelių laikė paruoštus kalavijus ir buvo pasirengę pulti pro duris, kai tik jos bus išlaužtos. Jie suims jį, bet prieš tai jis nudės keletą iš jų... Pasigirdo dar vienas sunkus smūgis į duris.

- Tai beveik galas, senjore! - sušnibždėjo mergina.

- Taip, senjorita, žinau.

- Norėčiau, kad mūsų likimas būtų susiklostęs geriau, bet aš galiu su džiaugsmu mirti, nes savo gyvenime mylėjau! Dabar, senjore, jūsų veidą ir lūpas! Durys pasiduoda.

Ji nustojo ašaroti ir drąsiai pakėlė galvą. Senjoras Zoro atsiduso ir ranka palietė kaukės kraštą.

Bet tuo metu lauke, aikštėje, kilo sąmyšis. Smūgiai į duris liovėsi, ir jie galėjo išgirsti skambius balsus, kurių pirma negirdėjo.

Senjoras Zoro nuleido savo kaukę ir puolė prie lango.

ŽMOGUS BE KAUKES

Dvidešimt trys raiteliai jojo aikštės link. Jų žirgai buvo puikūs, balnai ir žąslai gausiai išpuošti sidabru. Jų drabužiai buvo iš geros medžiagos. Jie buvo užsidėję plunksnuotas skrybėles, tarytum tai būtų rungtynės gražiausiai pasipuošti, ir norėjo, kad pasaulis tai žinotų. Kiekvienas balne sėdėjo tiesiai ir išdidžiai, su kalaviju prie šono. Kiekvienas kalavijas turėjo brangią puošnią rankeną, rodančią, kad ginklas skirtas ir praktiškiems tikslams.

Raiteliai prajojo palei taverną, tarp durų ir jas daužiusių kareivių, tarp pastato ir gubernatoriaus bei susirinkusių piliečių, ten atsigręžė ir sustojo veidu į jo ekscelenciją.

-Sustokit! Yra geresnė priemonė! suriko jų viršininkas.

- Cha! - sušuko gubernatorius. - Suprantu! Štai visų kilmingiausių pietų apygardos giminių jaunikaičiai. Jie atvyko parodyti savo lojalumą ir suimti tą „Kapistrano prakeikimą". Dėkui jums, kabaljerai! Bet vis dėlto nenoriu, kad tas vyrukas kurį nors iš jūsų užmuštų. Jis nėra vertas jūsų kalavijų, senjorai! Nujokite į šalį, palaikykite savo buvimu, bet sudoroti niekšą palikite mano raiteliams. Dar kartą dėkoju už jūsų lojalumą, tvarką ir už visa, ką ji reiškia, už nustatytą valdžią.

-Tyliau! - suriko viršininkas. - Jūsų ekscelencija, mes juk esame čia jėga, taip?

- Taip, be abejo, kabaljere, - pasakė gubernatorius.

- Mūsų giminės sprendžia, kas turi valdyti, kokie įstatymai turi būti vadinami teisingais. Ar ne taip?

- Jos turi didelę įtaką, - pasakė gubernatorius.

- Jūs nenorėsite sukilti vienas prieš mus visus?

Be abejo, ne! - suriko jo ekscelencija. - Bet aš prašau, leiskite raiteliams suimti tą vyruką. Kabaljerui nedera būti sužeistam arba mirti nuo jo kalavijo.

- Deja, jūs nesuprantate...

-Suprasti? - paklausė gubernatorius nustebdamas, apžvelgdamas nuo pradžios ligi galo visą raitelių eilę.

- Mes pasitarėme, jūsų ekscelencija. Žinome savo jėgą ir valdžią, todėl ryžomės tikriems dalykams. Buvo poelgių, kurių negalime kęsti. Misijų brolius apvogdavo valdininkai. Su čiabuviais buvo elgiamasi blogiau negu su šunimis. Plėšė net tauraus kraujo žmones, nes jie nebuvo draugiškai nusiteikę valdančiajai vyriausybei.

- Kabaljere...

Ramybės, jūsų ekscelencija, kol baigsiu! Visa tai pasiekė apogėjų, kai hidalgas, jo žmona ir duktė jūsų įsakymu buvo įkišti į kalėjimą. To negalime pakęsti, jūsų ekscelencija. Todėl mes susirinkome ir štai esame čia norėdami įsikišti į bylą. Tegul jums bus žinoma, jog mes patys buvome su senjoru Zoro, kai jis įsiveržė į kalėjimą ir išvadavo suimtuosius. Mes išvežėme Don Karlą ir Donją Katalina į saugias vietas ir prisiekėme garbe ir kalavijais, jog daugiau jų persekioti neleisime.

- Norėčiau pasakyti...

- Tylėkite, kol baigsiu! Mes susitarėme, ir mūsų šeimų jėga yra mūsų pusėje. Jei drįstate, įsakykite savo kareiviams mus pulti! Kiekvienas tauraus kraujo žmogus skersai išilgai viso EI Kamino Realio prisidės prie mūsų ir ateis į pagalbą, nuvers jus ir džiaugsis galėdamas pamatyti jūsų nužeminimą. Mes laukiame jūsų atsakymo, jūsų ekscelencija.

- Ką... ko jūs norite? - duso jo ekscelencija.

- Pirma, tinkamos pagarbos Don Karlui Pulidui ir jo šeimai. Kalėjimas ne jiems! Jei turite drąsos kaltinti juos išdavimu, mes būsime čia pat teisme ir atsiteisime su kiekvienu, kas melagingai liudys, ir su kiekvienu teisėju, kuris nesielgs tinkamai. Mes esame nepajudinami, jūsų ekscelencija!

- Galbūt aš per daug pasiskubinau šioje byloje, bet buvau suklaidintas, - pasakė gubernatorius. Sutinku išpildyti jūsų norą. Dabar, kabaljerai, pasitraukite į šalį, kol mano kareiviai suims tą niekšą tavernoje!

- Mes dar nebaigėme, - pasakė jų vadas. - Mes turime pasikalbėti apie senjorą Zoro. Kąjis iš tikrųjų padarė, jūsų ekscelencija? Ar jis kaltas dėl išdavimo? Be tų, kurie pirmieji plėšė bejėgius, jis neapvogė jokio žmogaus. Taip, jis išpliekė botagu keletą neteisingų žmonių. Jis gynė engiamuosius, už tai mes jį gerbiame. Visa tai darydamas jis rizikavo savo gyvybe. Jis sėkmingai išvengė jūsų kareivių. Jis keršijo už įžeistuosius. Kaip ir bet kuris žmogus, jis turi teisę tai daryti.

- Ko jūs norite?

- Visiško dovanojimo čia pat ir šią valandėlę žmogui, žinomam senjoro Zoro vardu.

Niekada! - suriko gubernatorius. Jis įžeidė mane patį! Jis mirs!

Gubernatorius apsisuko aplink ir pamatė, jog šalia jo stovi Don Aleksandras Vega.

- Don Aleksandrai, jūs esate įtakingiausias žmogus šiame krašte! - sušuko jis. - Esate vienintelis žmogus, kuriam pasipriešinti nedrįsta net gubernatorius. Esate teisingas žmogus! Pasakykite tiems jauniems kabaljerams, jog jie nori neįmanomo. Liepkite jiems grįžti namo, ir ši išdavystė bus užmiršta.

- Aš palaikau juos! - atsakė Don Aleksandras.

- Jūs... jūs juos palaikote?

- Taip, jūsų ekscelencija! Pritariu kiekvienam jų ištartam žodžiui. Persekiojimai turi baigtis. Įvykdykitc jų reikalavimus ir žiūrėkite, kad ateityje valdininkai elgtųsi teisingai. Grįžkite į San Francisko de Azisą. Prisiekiu, jog čia, pietuose, jūsų neišduos. Aš pats žiūrėsiu, kad taip neatsitiktų. Bet jei jūs pasipriešinsite, jūsų ekscelencija, aš stosiu prieš jus, pasieksiu, kad būtumėte atstatydintas ir nusmukdytas. Kartu su jumis nusmukdysiu ir nešvarius jūsų rėmėjus!

- Tai siaubinga, savavališka apygarda! - suriko gubernatorius.

- Jūsų atsakymas? - paklausė Don Aleksandras.

- Negaliu nieko padaryti, tik sutikti, - pasakė gubernatorius. - Bet yra vienas dalykas...

- Na?

Dovanoju gyvybę tam žmogui, jei jis pasiduos. Bet jis turi stoti prieš teismą už kapitono Ramono nužudymą.

- Nužudymą? paklausė kabaljerų vadas. - Tai buvo dvikova tarp bajorų, jūsų ekscelencija. Senjoras Zoro keršijo už įžeidimą, nes komendantas įžeidė senjoritą.

- Cha! Bet Ramonas buvo kabaljeras...

- Senjoras Zoro taip pat. Jis mums pasakė tai, ir mes juo tikime, nes jo balsas skambėjo tvirtai. Vadinasi, tai buvo dvikova, jūsų ekscelencija. Dvikova tarp bajorų pagal visas taisykles. Kapitono Ramono nelaimė, jog jis prasčiau mokėjo valdyti kalaviją. Tai suprantama. Jūsų atsakymas?

- Sutinku, - silpnai pasakė gubernatorius. Dovanoju jam ir vykstu namo į San Franciskądc Aziso. Persekiojimai šioje apygardoje baigėsi. Bet aš gavau Don Aleksandro žodį. Jis užtikrino, kad jei atliksiu tai, ką pasakiau, manęs neišduos.

- Aš daviau žodį, - pasakė Don Aleksandras.

Kabaljerai riksmais išreiškė savo džiaugsmą ir nulipo nuo arklių. Jie atstūmė kareivius nuo durų. Seržantas Gonzalesas niurzgėjo į ūsus, nes atlyginimas vėl išslydo iš jo rankų.

- Klausykite! Senjore Zoro! - suriko vienas iš kabaljerų. - Jūs girdėjote?

- Girdėjau, kabaljere!

-Atidarykite duris ir išeikite pas mus kaip laisvas žmogus!

Valandėlę Zoro svyravo. Paskui beveik jau išlaužtos durys atsidarė, ir senjoras Zoro išėjo su senjorita. Jis sustojo ant kelio, nusiėmė savo sombrero ir visiems žemai nusilenkė.

- Laba diena, kabaljerai! - suriko jis. - Seržante, gailiuosi, jog negavote atlyginimo, bet aš pasirūpinsiu, kad jo suma būtų įnešta į jūsų sąskaitą ir jūsų kareivių sąskaitą pas tavernos šeimininką.

- Prisiekiu šventaisiais! Jis yra kabaljeras! suriko Gonzalesas.

Nusiimkite kaukę! suriko gubernatorius. - Noriu matyti veidą žmogaus, kuris taip mulkino mano raitelius, pritraukė kabaljerus ir privertė mane sutikti su jų reikalavimais.

Bijau, jog nusivilsite pamatę mano vargano veido bruožus, - atsakė senjoras Zoro. - Ar tik nemanote, kad esu panašus į šėtoną? O gal manote, jog aš atrodau kaip angelas?

Jis nusišypsojo, pažvelgė į senjoritą Lolitą, paskui pakėlė ranką ir nusiėmė kaukę.

Nustebimo šūksniai suskambėjo lyg choras. Jį papildė dviejų trijų keiksmų pliūpsnis, džiugus kabaljerų riksmas ir išdidus, džiaugsmingas vieno seno hidalgo šūksnis!

- Don Diegas, mano sūnus, mano sūnus!

Prieš juos stovėjęs žmogus nuleido pečius ir atsiduso.

- Neramūs nūnai laikai! Argi žmogus niekada negali pasvajoti apie muziką ir poeziją?

Akimirksniu Don Diegas Vega, „Kapistrano prakeikimas", atsidūrė tėvo glėbyje.

MILTŲ UŽTRINALAS IR OŽKOS PIENAS

Visi būriu pajudėjo į priekį. Raiteliai, čiabuviai, kabaljerai apsupo Don Diegą Vegą ir senjoritą, kuri rėmėsi į jo ranką ir žiūrėjo į jį žėrinčiomis akimis.

- Paaiškinkite! Paaiškinkit! - rėkė jie.

- Tai prasidėjo prieš dešimt metų, kai buvau penkiolikos metų jaunuolis, - pradėjo pasakoti Zoro. - Girdėjau pasakojant apie persekiojimus. Mačiau, kaip kankino ir plėšė mano draugus. Mačiau, kaip kareiviai mušė mano draugą, seną čiabuvį. Tada nusprendžiau suvaidinti savo vaidmenį. Žinojau, jog tai bus sunkus žaidimas. Apsimečiau, jog mažai domiuosi gyvenimu, taip, kad mano vardas niekada nebūtų tapatinamas su vardu plėšiko, kuriuo nusprendžiau pasidaryti. Slapta mokiausi joti ir valdyti ginklą.

- Prisiekiu šventaisiais, jis tai darė! - sumurmėjo seržantas Gonzalesas.

- Viena mano pusė buvo lėtasis Don Diegas, kurį jūs visi pažinojote, o kita „Kapistrano prakeikimas", kuriuo tikėjausi tapti. Pagaliau atėjo laikas pradėti darbus. Tai sunku paaiškinti, senjorai, bet tą akimirką, kai vilkausi skraistę ir dėjausi kaukę, dalis Don Diego atkrisdavo nuo manęs. Mano kūnas išsitiesdavo. Atrodydavo, kad mano gyslomis pradeda tekėti naujas kraujas. Balsas tvirtėdavo ir kietėdavo, aš užsidegdavau, o kai nusivilkdavau skraistę irnusiimdavau kaukę, vėl tapdavau nejudrus Don Diegas.

Argi nekeista? Susidraugavau su milžinu seržantu Gonzalesu ir ne be priežasties.

- Cha! Spėju ją! - sušuko Gonzalesas. - Jums visada nepatikdavo, kai kas nors minėdavo senjoro Zoro vardą Jūs nenorėdavote klausyti apie prievartą ir kraujo praliejimą, bet visada klausdavote manęs, kur vyksiu su savo raiteliais, o pats vykdavote į kitą pusę ir dirbdavote savo prakeiktą darbą.

- Jūs puikus spėjikas, - pasakė Don Diegas juokdamasis kaip ir visi aplink. - Aš net sukryžiavau su jumis kalavijus, o jūs nė nesupratote, kas buvo senjoras Zoro. Ar atsimenate lietingą naktį tavernoje? Girdėjau, kaip jūs gyrėtės. Išėjau, apsisiaučiau skraistę, užsidėjau kaukę, grįžau, koviausi su jumis, išbėgau, nusisiaučiau skraistę, nusiėmiau kaukę ir vėl grįžau su jumis pajuokauti.

- Cha!

- Aplankiau Pulido asjendą kaip Don Diegas, o po kurio laiko grįžau kaip senjoras Zoro ir šnekėjausi su senjorita, kuri yra čia. Jūs beveik pagavote mane tą naktį pas brolį Filipą - turiu galvoje pirmąją naktį.

- Cha! Tada jūs man pasakėte, kad senjoro Zoro nematėte.

- Ir nemačiau! Broliai neturi veidrodžių, nes mano, jog tai kreipia prie tuščios garbės. Visa kita, be abejo, buvo nesunku. Jūs lengvai suprasite, kaip atsiradau savo bažnytkaimio namuose kaip senjoras Zoro, kai komendantas įžeidė senjoritą. Senjorita turi dovanoti man už tai, kad tada ją apgavau. Pasipiršau jai kaip Don Diegas, ir ji mane atstūmė. Gal tai buvo savotiškas metodas? Ji atsisakė Don Diego Vegos turtų dėl žmogaus, kurį pamilo, nors ir žinojo, jog jis išmestas iš visuomenės ir yra už įstatymo ribų. Ji parodė man savo tikrą širdį, ir aš džiūgauju dėl to. Jūsų ekscelencija, ši senjorita bus mano žmona. Aš manau, jog ateityje prieš

bandydamas daryti bet kokius nemalonumus jos šeimai jūs prieš tai du kartus pagalvosite ir jų nedarysite.

Jo ekscelencija ištiesė ranką parodydamas, kad nusileidžia.

- Apgaudinėti jus visus buvo sunku, bet tai buvo padaryta, kalbėjo Don Diegas toliau. - Tik ilgi praktikos metai man suteikė galimybę tai padaryti. O dabar senjoras Zoro nebelakstys, nes nebus reikalo. Be to, vedęs žmogus turi bent kiek rūpintis savo gyvybe.

- O už ko aš ištekėsiu? - paklausė senjorita Lolita visa išraudusi, nes ji sakė šiuos žodžius ten, kur visi galėjo juos girdėti.

- Ką jūs mylite?

- Man atrodė, kad myliu senjorą Zoro, bet dabar atrodo, jog myliu juos abu, - pasakė ji. - Argi tai ne gėda? Bet aš verčiau pasirinksiu jus, senjore Zoro, negu buvusį Don Diegą, kurį pažinojau.

- Pasistengsime rasti aukso vidurį, - atsakė jis vėl nusijuokdamas. - Aš atsisakysiu senų lėtų įpročių ir pamažu pasidarysiu žmogumi, kokį norite mane matyti. Visi ims kalbėti, jog vedybos padarė iš manęs vyrą.

Ji pabučiavo jį čia pat, visų akivaizdoje.

Miltų užtrinalas ir ožkos pienas! - susikeikė seržantas Gonzalesas.

TURINYS

PEDRO GYRIUS 5
AUDROS PĖDSAKAIS 10
SENJORAS ZORO VIZITUOJA 16
KALAVIJAI SUSIKRYŽIUOJA, O PEDRAS AIŠKINA 20
RYTO KELIONĖ 27
DON DIEGAS IEŠKO SUŽADĖTINĖS 31
KITOKS ŽMOGUS 38
DON KARLAS ŽAIDŽIA 44
KALAVIJŲ ŽVANGĖJIMAS 51
PAVYDULIAVIMO PRADŽIA 57
TRYS PRETENDENTAI 63
APSILANKYMAS 69
MEILĖ UŽPLŪSTA STAIGA 76
KAPITONAS RAMONAS RAŠO LAIŠKĄ 85
[GULOJE 88
NEPAVYKUSI MEDŽIOKLĖ 94
SERŽANTAS GONZALESAS SUTINKA DRAUGĄ 99
DON DIEGAS GRĮŽTA 103
KAPITONAS RAMONAS ATSIPRAŠO 107
DON DIEGAS RODO SUSIDOMĖJIMĄ 113
NUBAUDIMAS BOTAGU 117
GREITAS ATKERŠIJIMAS 122

DAR BAUSMĖ 127
DON ALEKSANDRO ASJENDOJE 132
LYGA SUDARYTA 140
SUSITARIMAS 144
[SAKYMAS DĖL SUĖMIMO 151
ĮŽEIDIMAS 156
DON DIEGAS BIJO SUSIRGTI 163
LAPĖS ŽENKLAS 168
IŠVADAVIMAS 172
VIJIMASIS 177
BĖGIMAS IR VIJIMASIS 184
PULIDO KRAUJAS 190
VĖL ŽVANGA KALAVIJAI 194
VISI PRIEŠ JUOS 205
ZORO PAVOJUJE 209
ŽMOGUS BE KAUKĖS 214
MILTŲ UŽTRINALAS IR OŽKOS PIENAS 219